הארץ

1 אג', שנה נ"ו, יום ו', י' בטבת תשל"ד, 4 בינואר 1974 Vol.56 / 16.661 / JANUARY 4 1974

VOLVO

הסוכנים הבלעדיים: מאיר חב' למכוניות ומשאיות בע"מ
בבעלות מאיר קן וביו
תל־אביב רחוב קרליבך 23 — טלפון

פאהמי קיבל איגרת דחופה מקיסינג'ר – על הפרדת הכוחות

מאת סופר "הארץ" לעניינים ערביים

שר־החוץ המצרי, איסמאעיל פהמי, קיבל איגרת דחופה מעמיתו האמריקאי ד"ר קיסינג'ר, אותה מסר לו המיופה־כוח האמריקאי בקהיר, אור ליום אתמול — מוסר "אל־אהראם" הקהירי. בקהיר מציינים, כי האיגרת קשורה לדיונים סביב הפרדת הכוחות ולשיחות שינהל היום בוואשינגטון השר משה דיין.

במקביל לפעילות הדיפלומטית — הסלמה בחזית * עתוני קהיר: שני ימי עימות עזים מאז הפסקת־האש

במקביל לפעילות הדיפלומטית ה־קהירית סביב נושא הפרדת הכוחות, מסרו עתוני קהיר, כי התקריות לאורך חזית הסואץ לבשו צורה של הסלמה רצופה. "אל־אהראם" כתב אתמול, כי המצב בחזית החמיר במידה נוספת וכי שני הימים האחרונים היו ימי העימות הקשים ביותר מאז הפסקת־האש בהם הופעלו תותחים ארוכי־טווח, טנקים ורקטות.

המפכ"ל צבא מצרים, הגנראל מוחמד עבד אל־גני אל־גמאסי, נשבע אתמול באיגרת לחיילים לרגל חג הקורבן המוסלמי, כי מצרים תמשיך במלחמת הקודש ותשקיע זמנה ועד להגשמת מטרותיה במלואן.

סברות בוואשינגטון עם בואו של שר־הביטחון:

דיין יציע לקיסינג'ר נסיגה "דרמטית" בסיני

יתנה את גמישות ישראל בז'נבה באספקת נשק חדיש מארה"ב * יברר באיזו מידה תומכת בריה"מ בעמדה המצרית בז'נבה

מאת צ'ארלס פנחאסי
סופר "הארץ" בוואשינגטון

ואשינגטון, 3 (מיוחד ל"הארץ"). שר־הביטחון משה דיין בא[...]ן כדי להציע הצעה מעמ־[...]ית — ואולי אף דרמטית — [...]יגה ישראלית בסיני. מר דיין [...]ניין לברר את תגובת ארה"ב [...] לדעתו יהיה המחיר הישראלי [...] והצבאי שישולם על כך ל־[...]ראל.

[ס]ברות אלו רווחות בוואשינגטון, יש חילוקי־דעות אם מקורן ב־חוגי ממשלת ישראל או ממשלת ארה"ב.

משקיפים במזה"ת רואים בספקנות את הידיעה הרשמית, כי שליחות מר דיין היא לדון בהתקדמות בשיחות ההפרדה. חוגים רבים מאמינים, כי ישראל לא זכתה לקבל תשובות משביעות־רצון מארה"ב על תאריכי האספקה והכמויות של משלוחי נשק חדישים מארה"ב: טנקים, נגמ"שים, תותחים כבדים, כ־טוסים, פצצות סמארט וציוד אלקטרוני חדיש שבהיעדו ביכולתו לשבש את מערכת ההגנה של הטילים הסובייטיים. אין כל ספק, כי מר דיין ילחץ על נציגי ארה"ב בקשר למכירת פריטים אלה ויתכן שיקשר את העניין בכוונות ישראל לגלות גמישות בז'נבה.

(אי.פי.). חוגים המקורבים לשר־הביטחון אמרו, כי מר דיין מקווה לשמוע מפי ד"ר קיסינג'ר מהי מידת התמיכה הסובייטית במדיניות המצרית בוועידת ז'נבה. לישראל לא היה קשר ישיר עם בריה"מ מאז פגישת אבן־גרומיקו בז'נבה.

נציגי מצרים נפגשו עם וינוגרדוב

ז'נבה, 3 (ע"צ). נציגי מצרים כאן קיימו היום שיחות עם שגריר בריה"מ, ולדימיר וינוגרדוב, סגן ראש המשלחת הסובייטית בשיחות ז'נבה. נראה, כי המצרים מסרו לוינוגרדוב דו"ח על ההתקדמות בשיחות על הפרדת הכוחות בתעלה.

צפויה התקדמות טובה בז'נבה אומר קיסינג'ר

"יש להחיש את קצב השיחות"

סן קלמנטה, 3 (ע"צ רויטרס). שר החוץ האמריקאי אמר היום, כי הוא מצפה ל"התקדמות טובה" בשיחות בז'נבה על הפרדת הכוחות.

בהצהירו פעם נוספת, בנוכחות הנשיא ניכסון, כי הסיכויים להשכנת שלום במזה"ת הם עתה הטובים ביותר מזה 25 שנה, אמר ד"ר קיסינג'ר, כי לדעתו שיחות ז'נבה חייבות לשמש כגשר כצוין בדרך ליישוב הסיכסוך באמצעי שלום.

עם זאת סירב להתנבא, אם השיחות על הפרדת הכוחות יסתיימו עד סוף ינואר.

ד"ר קיסינג'ר הוסיף, כי לדעתו יש להחיש את קצב השיחות בז'נבה, מאחר שנסתיימו כבר הבחירות בישראל. לדעתו לא ישפיעו בחירות אלה כלל על השיחות להפרדת הכוחות.

אשר להשפעת הבחירות על המרכ־[...], ציין ד"ר קיסינג'ר, כי הדבר תלוי במידה רבה הן בהרכב הממשלה החדשה הן בהסכם [...] בין המפלגות הרבייניות בישראל.

שר־החוץ האמריקאי דחה, בתשובה לשאלה, [...] עמדת ארה"ב

(סוף בעמוד 2, טור 2)

צפוי הסכם בין להט וארצי על עית"א

להט — ראש העיר, ארצי ממלא מקומו

שלמה להט — יצחק ארצי

מאת יהודית ויבקלר, סופרת "הארץ" בת"א

"אני חושב שהמפד"ל תצטרף לקואליציה העירונית בת"א עם הליכוד ול"ע" — אמר לי אמש עו"ד ח. בסוק, ראש סיעת המפד"ל במועצת העירייה, בתום דיונים אינטנסיביים בין הליכוד לל"ע בהם הושגה בין הצדדים הבנה ביחס לתוכנית עבודה ומיבנה צוות הניהול.

אין כמעט ספק, כי עו"ד ארצי ייבחר מ"מ לראש העירייה. נציגי הליכוד ול"ע עומדים להיפגש היום לדיון מסכם שתוכנו יובא לאישור הנהלת הל"ע ביום א'.

מאז הוודעו תוצאות הבחירות בת"א, [...] ל"ע [...] פניות. עידוד לכינון הקואליציה עם הליכוד. במקביל פתח המערך במגעים בדרג בכיר עם ל"ע, [...] אישיות בכירה בל"ע ב"מסע לחצים חסר־תקדים", המלווה בהצעות לכישורות, עמדות והטבות אחרות, לאנשי ל"ע, תמורת נכונותם לכונן קואליציה בראשות יהושע רבינוביץ יחד עם הגוש הדתי.

בצל לחצים אלה התכנסו אתמול נציגי ל"ע והליכוד לפגישתם השנייה ודנו באורח מפורט ומעשי בבעיות העיר [...]

(הסוף בעמוד 3 טור 9)

האספקה לארמיה ה־3 תעוכב אם ימשיכו המצרים בהתקפותיהם

הפרת הפסקת־האש מצד המצרים תועלה ע"י דיין בארה"ב ונציגי ישראל בז'נבה * בשיחות דיין בוואשינגטון – גם בעיית השייט הישראלי בתעלה

מאת דן מרגלית
סופר "הארץ"

ישראל לא תוכל לכבד את התחייבויותיה במסגרת הסכם הפסקת־האש אם תוסיף מצרים להפר את הפסקת־האש ולפתוח באש על חיילים ישראלים. ישראל רואה את מלחמת־ההתשה המצרית כהפרה גמורה של הסכם הפסקת־האש, ובהתאם לכך היא עשויה לעכב את המשך האספקה לארמיה ה־3 — אספקה המתאפשרת ע"פ ההסכם המופר ע"י המצרים.

שר־הביטחון, משה דיין, יעורר בעייה זו בהציגו בארה"ב את ההצעות הישראליות להפרדת כוחות. כן יועלה נושא זה בשיחות בז'נבה

(סוף עמוד 2, טור 5)

דיין הזהיר את המצרים, לפני צאתו לארה"ב:

היריות בחיילינו עלולות להביא להידרדרות בהפוגה

"זהו מצב לא־נסבל * יריות אלה לא יכולות להיות חד־צדדיות"

מאת עמוס חדד
סופר "הארץ"

"האש שפותחים המצרים מדי פעם לעבר חיילינו, בעיקר אלה המתחפרים, היא פראית. זהו מצב לא־נסבל. יריות אלה אינן יכולות להיות חד־צדדיות והן עלולות לגרום להידרדרות בהפסקת־האש" — באזהרה זו יצא אתמול שר־הביטחון, בנמל־התעופה ע"ש בן־גוריון בלוד, לפני המריאו לוואשינגטון.

לשאלה בדבר התקדמות השיחות בז'נבה, אמר מר דיין, כי יש דוברים בז'נבה ומהם אפשר לשמוע תשובה על כך. שר־הביטחון נשאל האם בכוונות [...] לפיתוח קרוב הסכם עם הערבים השיב: "מוקדם מדי לומר זאת".

הנחיות מגבוה

בהתייחסו לפתיחות האש ע"י המצרים, אמר, כי לצערו המצרים פותחים באש ע"פ הנחיות מגבוה ויש בכך משום הפרת הפסקת־האש. עם זאת ציין, כי לא ידון בנושא זה בוואשינגטון. "אל לנו להתלונן בפני האמריקאים על הפרות הפסקת־האש. הנושא חייב לקבל טיפול בינינו לבין המצרים".

בתשובה לשאלה, אם עמדת ישראל נחלשה בעיקבות תוצאות הבחירות לכנסת השמינית, אמר מר דיין, כי לגבי האמריקאים והמצרים אין לכך כל השפעה. בעיניהם המנהלים את השיחות עושים זאת בשם ממשלת ישראל והממשלה מייצגת את העם בישראל.

בגליון זה 18 עמודים בצירוף המוסף השבועי בן 24 עמ'

המצרים מיתנו בשיחות ז'נבה את תביעותיהם

אך עדיין תובעים שכוח ניכר שלהם יישאר בגדה המזרחית

מאת ארנון כהן
סופר "הארץ" בשווייץ

ז'נבה, 3 (מיוחד ל"הארץ"). שיחות ההפרדה בז'נבה שיימשכו ביום ה' (היום אה"צ), הלוטות מעתה בבקידה רבה בתוצאות שיחת דיין־קיסינג'ר בוואשינגטון. נציגי ישראל והמצרים בז'נבה [...] היום במשלחותיהם לאחר ש־[...], כי הגיעו לשלב חשוב בדיונים.

בז'נבה מבהירים, שהאסטרות המצ־[...] ביותר היא בעית ישראלית כן הגדה המערבית ובעייה נוספת לקוח המצרים מיתלה וגידי, יחד עם פתיחה מחדש של השייט בתעלה.

בשיחות אתמול מיתנו המצרים את תביעותיהם המקוריות להציב 3 דיוויזיות ו־400 טנקים בגדה המזרחית לאחר נסיגת צה"ל. אף על פי כן עמדו על הדרישה שכוח ניכר שלהם יישאר בגדה המזרחית.

בחוגי ארים בז'נבה סבורים, כי ישראל תעשה ויתורים גדולים נוספים בשאלה זו, אך הכל תלוי בטה שיוחלט לאחר הסכמת ישראל לסגת לקו המעברים. אם יסכים ד"ר קיסינג'ר שהגבול החדש יהיה לפי שעה בהוקמת סטטוס־קוו חדש ולא ילחץ על ישראל שתראה זאת רק כצעד ראשון לנסיגה כוללת לגבולות ה־4 ביוני 1967, כי אז יש לצפות שהמשלחת הישראלית בז'נבה תהיה הרבה יותר נדיבה כלפי התביעות המצריות ביחס להיקפו ועוצמתו של הכוח המצרי בגדה המזרחית. אם תהיה דעת ד"ר קיסינג'ר שונה, עשויה ישראל להקשיח עמדותיה.

(סכ"א). משלחות ישראל ומצרים נועדו אתמול לישיבה שנמשכה כשלוש שעות ובסיומה [...] על פי שהגיעו להסכמה בעניין "עקרונות" יסודיים מסויימים, בשאר חלוקים בדעותיהם בקשר להגשמה

(הסוף בעמוד 2, טור 7)

ניכסון יערוך סיור בעולם

ואשינגטון, 3 (ע"צ). נשיא ארה"ב יערוך סיור ברחבי תבל, שבמסגרתו יבקר באירופה המערבית וביפאן — על כך נמסר מחוגי הבית־הלבן. בהתאם לתכנית יצא מר ניכסון לדרכו באפריל, כדי שיוכל להשתתף בטקסי "יום־השנה" ה־25 להקמת נאט"ו.

יעלו מחירי הבנזין בארה"ב

ואשינגטון, 3 (יו.פי. ואי.פי.). מנהל המשרד הפדראלי לאנרגיה, ויליאם סיימון, אמר היום, כי הוא מצפה שמחירי הבנזין בארה"ב יעלו בממוצע 8 סנט לגלון ומכסימום 11 סנט לגלון תוך החודשים הקרובים.

גלון בארה"ב שווה 3.8 ליטר.

משרד האנרגיה האמריקאי מעריך, כי מחיר הבנזין יגיע בסופו של־דבר לדולר לגלון.

ניכסון חתם על חוק הסיוע לישראל

2.6 מיליארד דולר

[ס]אן קלמנטה, 3 (יופ"יע). הנשיא [ניכס]ון חתם היום על חוק סיוע חוץ, [...] לישראל 2.6 מיליארד דולר. [...] על הקצבה חירום בשיעור [...] מיליארד דולר לישראל, כולל [...]; גם הקצבה של 300 מיליון דו־[...] סיוע [...] מיליון דולר [...]

3 חיילים נהרגו ו־2 נפצעו – בחזית הצפון

משכות התקפות המצרים בדרום * סוכל סיון להתמקם בשטח שלא היה בשליטתם

מאת סופר "הארץ"

שלושה חיילי צה"ל נהרגו של־[שום] ועוד שני חיילים נפצעו [בת]קריות בחזית הצפון. האבדות [ל]כוחותינו נגרמו מאש ארטילרית של הסורים באזור שמצפון־[מז]רח לתל־פארס, במרכז הגולן. [ל]משפחות ההרוגים נמסרה הודעה.

(ראה מאמר ראשי — בעמ' 9)

גם אתמול היו חילופי אש ארטילריים ממושכים בחזית הדרום שב־[מ]הלכה הוכנסו לפעולה גם טנקים. אתמול לא היו לנו נפגעים וברמת־גולן שרר שקט.

התקרית ברמת־הגולן החלה בגלל אש סורית מכוונת שנורתה לעבר חיילי צה"ל שהתבצרו בקרבת הגבול, בשטח הישראלי.

חילופי אש ארטילרית היו אתמול בגיזרה הדרומית והם התמקדו ב־4 גזרות. בעיר סואץ, מדרום לעדביה, במחוזם הקים ה־101 ובגדה המזרחית של התעלה.

בשעות הבוקר פתחו המצרים באש ארטילרית לעבר מספר עמדות שלנו מצפון לעיר סואץ. הושבה אש ארטילרית, שנמשכה לסרוגין כשעה. אחה"צ פתחו המצרים באש טנקים באזור המזח של העיר סואץ. הושבה אש.

באזור שמדרום לעדביה היו גם חילופי אש ארטילריים. המצרים פתחו מספר פעמים באש נשק קל. אחה"צ נפתחה אש מרגמות לעבר כוחותינו, שהשיבו באש. התקרית נמשכה כשעתיים. טיל נ.ט. נורה לעבר כוחותינו ממזרח לאיסמעיליה. בצהריים ניסו המצרים להתמקם בשטח שלא היה בשליטתם, מצפונית־מזרחית לקנטרה. נפתחה אש לעברם והם נסוגו.

חודשה הפקת הנפט מהבארות שלא נפגעו

הנזקים שהסבה הדליקה יסתכמו בכמאה מיליון דולר

מאת שלמה גרבר
סופר "הארץ"

הדליקה העזה הנובעת מבארות הנפט הימיות באבו־רודס, מוסיפה להשתולל ולהעלות לשונות אש וענני עשן שחור לגובה של עשרות מטרים. עם זאת נמסר, כי האש אותרה ואין סכנה לבארות הנפט הסמוכות. כן חודשה אתמול הפקת הנפט מן הבארות שלא נפגעו, לאחר שהופסקה בעת פרוץ הדליקה שלשום, בעקבות התקלה שגרמה להתפוצצות הפלטפורמה המרכזית הממוקמת בלב ים.

בינתיים פנתה אתמול הנהלת חברת נתיבי־נפט בדחיפות למספר חברות של מומחים לכיבוי דליקות בבארות נפט בחו"ל וביקשה את עזרתן לכיבוי הדליקה. אמש נמסר, כי עדיין מחכים לתשובות מחברות אלה, תוך הדגשה, שכיבוי דליקה בבאר־נפט ימית מהווה מיבצע קשה, מסובך וממושך העלול להימשך ימים ואף שבועות. הדרך היחידה לכיבוי דליקה כזו היא לפוצץ את הבאר ולגרום לסתימתה, דבר הדורש אחר־כך קידוח הבאר מחדש — פעולה הנמשכת אף היא חודשים.

אשר לנזקי הדליקה, נמסר שעדיין קשה להעריכם. לפי השערות ראשונות, מנעה הדליקה כ־15% מתפוקת שדות הנפט באבו רודס, המגיעה ל־5 מיליון טונות בשנה. עוד מניחים, כי עבודות כיבוי האש, בניית פלטפורמה חדשה, והקמת הציוד לקידוח הבארות מחדש, תימשך לפחות כשנה, כך שצפוי אובדן תפוקה של כ־750,000 טונות נפט גולמי בשנה

(הסוף בעמוד 3 טור 9)

רפאל: לא נעלה תביעות דתיות אם תוקם ממשלת חירום

המו"מ הקואליציוני יתנהל עם ספיר

מאת דן מרגלית
סופר "הארץ"

אם יסכים המערך להקים ממשלת חירום לאומית — לא תעלה המפד"ל דרישות בתחום הדתי. ממשלת חירום קמה על רקע המצב המדיני והביטחוני. האם יאות המערך להקימה, יש להתרכז בנושאים אלה — אמר אתמול ד"ר יצחק רפאל לקראת פתיחת המו"מ הקואליציוני ביום ב'.

ד"ר רפאל הדגיש, כי המפד"ל תסתפק במספר השרים הבא המגיע לה לפי כוחה וכן תעמוד על הצורך לצרף לממשלת חירום גם נציג מסיעת אגודת־ישראל ופועלי אגודת־ישראל.

אתמול עדיין לא היו מגעים בין המערך והמפד"ל במישור הממשלתי. במישור המפלגתי התעוררו בעיות לאחר שנודע על [...] ל"ע להקים קואליציה עם הליכוד (מ"ל), שלמה להט בת"א (ראה ידיעה נפרדת).

בשבוע הבא ייפתח המו"מ בין המערך למפד"ל. שר־האוצר, פנחס ספיר, יתכן בעם ראש הממשלה המיועדת, הגב' גולדה מאיר, את המו"מ הקואליציוני. המו"מ ייפתח עם המפד"ל, אשר בשלב זה עומדת על הצעתה להקים ממשלת חירום ואשר המועמדים להיות שריה הם ד"ר יוסף בורג, מיכאל חזני וד"ר יצחק רפאל. לא מן הנמנע, כי המפד"ל תתבע — בנסיבות הקיימות ובמקרה שתוקם קואליציה מצומצמת — שר רביעי בלי תיק, או שתתבע לשלושה שריה 4 תיקים. כן עומדת המפד"ל על כך שיוטבח לח"כ זבולון המר תפקידו כסגן שר־החינוך.

גורמים במפד"ל אמרו אתמול, כי אינם מקבלים ברצינות את האיומים שהושמעו במערך כאילו ינסה המערך להרכיב ממשלה חדשה בלעדיהם.

במערך עצמו קוראים בשמם של חברי הכנסת יצחק רבין וחיים צדוק כמועמדים כמעט ודאיים לתפקידי שרים. כן ייתכן צירופם לממשלה של ח"כ אהרן ידלין.

גורמים בל"ע הודיעו אתמול לקראת פתיחת המו"מ, כי הם יעמדו על התביעה להקים ועדת שרים לביטחון ומועצה לאומית לביטחון, כפי שדרשו בעבר וכפי שהדבר כת־

(סוף בעמ' 2, טור 7)

המצרים הפעילו במלחמה תותח בקוטר 180 מ"מ

עד למלחמה לא היה תותח זה ידוע במערב * הטווח שלו — 44 ק"מ

מאת כתבנו הצבאי של "הארץ"

המצרים הפעילו במלחמת יום הכיפורים תותח רוסי חדש, בקוטר 180 מ"מ, הנחשב כתותח בעל טווח הירי הגדול ביותר בנשק הארטילרי, עד 44 ק"מ. עד למלחמה לא היה ידוע כלל במערב על קיום תותח כזה בבריה"מ ובמצרים כאחת.

לאחר מלחמת ההתשה נמסר, כי המצרים קיבלו מבריה"מ תותחים כבדים בקוטר 203 מ"מ. אך לא היה ידוע על תותח בקוטר 180 מ"מ. גם הביטאון הצבאי "ג'יינס" במהדורתו האחרונה לא פירסם דבר על תותח זה. בידי המצרים מצויים מלבד התותח החדש גם תותחים בקוטר 122 מ"מ, 130 מ"מ, 152 מ"מ ויתכן שגם התותח 203 מ"מ.

נראה, כי התותח החדש 180 מ"מ מקביל לתותח האמריקאי 175 מ"מ המצוי בידי צה"ל. אך בעוד התותח 175 מ"מ, המצטיין בדיוקו, מגיע לטווח 30—32 ק"מ, יורה התותח הרוסי לטווח של 44 ק"מ.

*** מזג האוויר**

מעונן חלקית. בשבת: מעונן חלקית עד בהיר.

מידות החום היום: ירושלים 5 עד 11 מעלות, ת"א 7 עד 18, חיפה 10 עד 17, רמת־הגולן 2 עד 8, יריחו 7 עד 21, באר־שבע 7 עד 17, מפרץ שלמה 15 עד 23 מעלות.

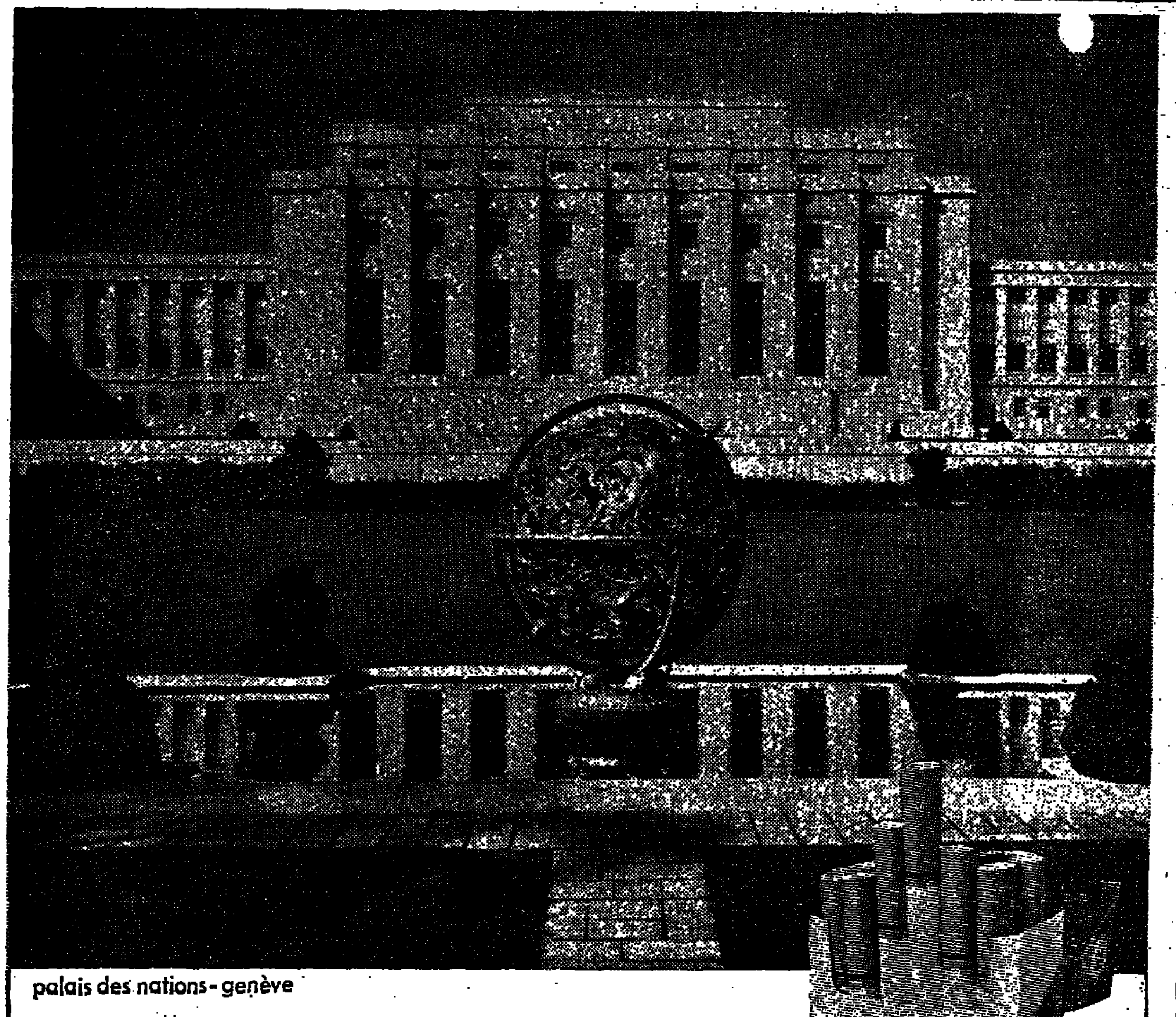

קדאפי מאיים בניתוק יחסים עם איטליה

אם לא יפוטר עורך עתון שתקף אותו

רומא, 3 (יופ"יע ואי.פי.). — ועדת החרם הערבית איימה על חברת המכוניות האיטלקית פיאט בחרם מסחרי, אם לא תביא לפיטורי העורך היהודי של העתון „לה סטאמפה" המופיע בטורינו — זאת גילה היום דובר החברה. כן איימה הוועדה להלאים את כל נכסי פיאט בארצות ערב.

אריגו לוי, העורך היהודי של „לה סטאמפה" העומד במרכז התביעה הסחטנית של לוב מחברת פיאט וממשלת איטליה. (צילום רדיו של אי.פי.)

ועדת החרם פנתה לחברה בתביעה לפיטורי אריגו לוי, אחד העתונאים הבולטים באיטליה, בגלל מאמר ב„לה סטאמפה", הכולל ביקורת חריפה על קדאפי. „לה סטאמפה", הנימנה עם העתונים בעלי היוקרה באיטליה, הוא בבעלות פיאט.

בינתיים נודע שקדאפי הודיע למשרד־החוץ האיטלקי, כי ינתק את היחסים עם איטליה, אם לא יפוטרו לוי ושני כותבי המאמר, הסופרים פאולו פרוטארו ופרנקו לוצנטיני.

פיאט הודיעה ללוי שאין בדעתה לערער את מעמדו כעורך העתון. נמסר, כי נשיא פיאט נסע מטורינו לרומא כדי להיפגש עם שגריר לוב בעניין זה, אך השגריר הניח לו להמתין ולבסוף סירב להיפגש עמו. לוי נלחם בשורות צה"ל כמתנדב ב־1947. לעורך „לה סטאמפה" התמנה ב־1973.

הנשיא חתם

תקציב ההגנה בארה"ב: 73.7 מיליארד דולר

סן־קלמנטה, 3 (יופ"יע ותיע). — הנשיא ניכסון חתם אמש על חוק התקציב הצבאי ל־1974, בסך 73.7 מיליארד דולר, והסכים ללא הגובה לקיצוץ בשיעור 3.5 מיליארד דולר מן הסכום שהוא ביקש לגביו את אישור הקונגרס.

בהגישו בזמנו את בקשתו המקורית לתקציב של 77.25 מיליארד דולר, ציין ניכסון, כי לא ניתן לקצץ אפילו סנט אחד מן התקציב הצבאי בלי לסכן את ביטחון המדינה.

פרשן סובייטי מקווה שקיסינג'ר ילחץ על דיין

מאת מיכאל גורדוס
סופר „הארץ"

רדיו מוסקבה שידר אמש דברי פרשנות בהקשר לשיחותיו הצפויות היום של השר דיין בוואשינגטון, בהביעו תקווה, שארה"ב תלחץ על ישראל לשנות את עמדתה בשיחות על הפרדת הכוחות ובהמשך דיוני ז'נבה.

הפרשן הטעים בשידורים למזה"ת, כי „דיין הוא קיצוני והרפתקן", ולדבריו „תכונות אלו אין לצפות שייעלמו בעיקבות יום אחד של שיחות בוואשינגטון, ולכן יש לצפות שמנהיגי ארה"ב ינקטו גישה אחראית לפיתרון בעיית המזה"ת באמצעות הפעלת השפעתם היעילה על ישראל העקשנית".

רדיו מוסקבה, שהתעלם כליל מהודעת דובר האו"ם בז'נבה מיום ד' שמסרה על התקדמות חיובית בשיחות שם, מסר אמש, כי אף לאחר הבחירות לא שינתה ישראל את עמדתה והמשלחת ישראל בז'נבה עדיין תובעת את דרישותיה הבלתי־מציאותיות לנסיגה הדדית של המצרים והישראלים.

לונדון, 3 (עטפ"א). אף־על־פי שמשרד־החוץ הבריטי טוען רשמית, כי ממשלתו לא נתנה כל נימוק לאיסור שהטילה על היבוא מבריטניה, הודיע היום „דיילי מייל", כי לוב תובעת 46 מיליון ליש"ט אשר בריטניה חייבת לה לטענתה.

דובר האו"ם בקהיר מאשר:

המצרים קידמו כוחותיהם תוך הפרת הפסקת־האש

„צה"ל הגיב: הפסיק האספקה לארמיה ה־3"

קהיר, 3 (יופ"יע ורויטר). כוחות מצריים בגיזרה הצפונית בסיני מזרחית לתעלה נעו קדימה לעמדות חדשות, תוך הפרת הפסקת־האש — אמר היום דובר כוח החירום של האו"ם.

הדובר מסר שכוחות צה"ל הפסיקו זמנית את משלוח האספקה לארמיה ה־3, כגמול על ירידת המצרים.

הדובר אמר, שהמצרים התקדמו בערך 200 מ' לעמדות חדשות. השודים ראו גם כוחות מצריים שהטמינו מוקשים באיזור.

קציני כוח החירום באיזור דרשו מן המצרים לחזור לקווים הקודמים, אך בשעה 18.00 עדיין החזיקו בעמדות.

חייל אוסטרי של כוח־החירום נפצע היום בכבוד הגוחו בשמירה במחסן אספקה של כוח־החירום.

להלן אמר הדובר, כי פגזי מרגמות שנורו ע"י צה"ל דרומית־מערבית לאיסמעיליה נפלו במרחק 50 מ' מעמדה שוודית.

ממשלה בספרד

מדריד, 3 (יופ"יע רויטר). ראש הממשלה קרלוס אריאס נאווארו ביצע היום חילופי גברי בממשלה הספרדית. בקבינט החדש הוחלפו 11 מבין 19 שרים ושניים מבין השרים שנשארו בממשלה הועברו לתפקידים חדשים.

יבי

אל תהפכו את הארץ לערי קברות

(מ.)

משפט נאשמי לילהאמר ייפתח ביום ב' באוסלו

„המשפט הגדול בנורווגיה מאז קויזלינג"

מאת אליהו זהבי,
סופר „הארץ" בסקנדינביה

קופנהגן 3, (מיוחד ל„הארץ"). משפט ששת החשודים בפרשת לילהאמר ייפתח ביום ב' באוסלו.

עתוני נורווגיה כותבים, כי משפטם של ששת החשודים ברצח אחמד בושיקי ב־21 ביולי יהיה המשפט המדיני הגדול בנורווגיה מאז משפט קויזלינג ב־1945.

התובע הכללי, האקון ויקר, ינקוב בפתח המשפט בשמותיהם של ששת החשודים, כולל שמו האמיתי של החשוד הידוע עתה כדאסלי ורבאום. הסתבר, כי הוא אורח בריטי, אף כי נמסר בעתונות שהוא אורח ישראלי. שמות שאר חמשת החשודים הם: מיכאל דורף, צבי שטיינברג, דן ארט, מריה גלדניקוף ופטריציה רוקסבורג.

עתוני סקנדינביה מוסרים, כי התובע יטען שחבורה של 15 אנשים, שכולם סרו למרות שירות הביטחון הישראלי, בפיקודו של אהרון ידיב, באו לנורווגיה ב־15 ביולי. מטרתם היתה לסכל מיבצע חבלה משולב של מחבלים ערביים. מיבצע זה החל ב־20 ביולי עם חטיפת מטוס ג'מבו יפאני שהונחת בדובאי. כן עמד להרחטף מטוס אל־על שהמריא מקופנהאגן ב־19 ביולי.

אורח אלג'יראי, קרים בן־דאמאן, שבא משווייץ לאוסלו תשע ללילהאמר, הוא שהעלה את הישראלים על עיקבות אחמד בושיקי שעמו הוא נפגש יום לפני הריגתו — מוסרים העתונים.

ב־21 ביולי התקבלה מישראל הסכמה לביצוע הפעולה המתוכננת. ב־4 מכוניות שכורות נערך המעקב אחר בושיקי. לבסוף ירו בו שניים מחברי הקבוצה שנסעו באחת המכוניות. שניים אלה הצליחו להימלט מנורווגיה.

לפחות 4 עורכי־דין ילמדו סניגוריה על 6 הנאשמים, שיואשמו בסיוע לרצח בושיקי וכן לפי סעיף 91 הדן בפעולות מודיעין על אדמת נורווגיה.

בגלל האשמה שנייה זו, לא יהיה בית המשפט מורכב משופטים אלא משושבעים. מניחים, כי רוב העדויות יישמעו בדלתיים פתוחות.

עתוני סקנדינביה מוסרים עוד, כי התביעה תגדיר את דאסלי ורבאום כנאשם העיקרי בין השישה, אף כי תודה, כי את בושיקי רצחו דאן סאווארינג (שהתחזה לאורח צרפתי) וגוסטאב פיסטאואר (שהתחזה לאורח אוסטרי).

לקראת פתיחת המשפט יבואו מישראל נציגים מיוחדים לטיפול במהלכו. פעולתם תנותק מן העבודה השיגרתית של השגרירות הישראלית.

צפוייה התקדמות

(סוף מעמוד 1)

במרים המתנהל בז'נבה בבעיית הנפט. אם כך נהג, אמר, והיה מדיניות־החוץ האמריקאית תלויה מהמלכות המתקבלות ע"י ממשלות אחרות וזו תהיה התחלה של תהליך ללא־קץ.

במסיבת־העתונאים הזהיר קיסינג'ר את המדינות המפיקות נפט מפני התוצאות המסוכנות של עלייה בלתי מוגבלת במחירים. הוא ציין, כי הנשיא ניכסון יפעל בשבועות הבאים בצורה אישית כדי להביא לשיתוף פעולה טובה יותר בין המדינות המייצרות נפט ואלה הצורכות אותו.

בינתיים נודע, כי קיסינג'ר מסר לניכסון תידרוך מלא על ההתפתחויות האחרונות בשיחות ז'נבה.

ביום לשיחות שד"ר קיסינג'ר ינהל ביום ד' (היום) עם מר דיין, מציין הבית־הלבן, כי במרכז שיחות אלה תעמוד בעיית הפרדת הכוחות.

האגודה למען החייל
סניף תל־אביב

מביעה תודה והוקרה
על הצלחת המכירה של
תכשיטים, כלי כסף ושעונים

לכל צורפי הזהב והכסף
לכל סוחרי התכשיטים והשעונים
לכל יבואני חומר כסף
לתפאורנים הייה מלוביץ ושטרן
לקבוצת משבצי אבנים יקרות

ובמיוחד לה"ה שמחה לוסטיג ויוסף נוימרק
שתרמו והתרימו קבוצת יהלומנים.

להנהלת מלון שרתון ולעובדים
לועדה המארגנת למתנדבות ולמתנדבים
ולציבור אשר רכש תכשיטים,
כלי כסף ושעונים.

אנו גאים לציין שכל המוצגים נתרמו ללא כל תמורה
וההכנסות במלואן יועדו לחיילינו.

שר החוץ האלג'ירי, עבדול עזיז בוטפליקה (מימין) נפרד משר החוץ הצרפתי מישל ז'ובר (משמאל) לאחר שיחה שנמשכה 90 דקות בקיי ד'אורסיי בפאריס. בוטפליקה עומד להתקבל בשבוע הבא ע"י נשיא צרפת, ז'ורז' פומפידו. (צילום רדיו של אי.פי.)

צרפת רוצה להקים בפקיסטן תעשיית נשק למדינות ערב

מאת אליהו מאייסי,
סופר „הארץ" בצרפת

פאריס 3, (מיוחד ל„הארץ"). צרפת שוקלת להקים בפקיסטאן אינפרא־סטרוקטורה תעשייתית לייצור נשק למען צבאות ערב, בהשקעת הון ערבי.

הצעה זו הגיש לנשיא פקיסטאן, זולפיקאר עלי בהוטו, מזכיר המדינה לעניני חוץ, ז'אן דה־ליפקובסקי, בעת ביקורו בפקיסטאן בחודש שעבר.

נמסר, כי הנשיא בהוטו נתקל בסירוב של ארה"ב לספק לארצו נשק אסטרטגי. צרפת מציעה איפוא לפקיסטאן להרחיב את משלוחי הנשק הצרפתי ולהקים שם תעשייה צבאית. מדינות־ערב העשירות יתאגדו למימון היוזמה ולגיוס ההון הנחוץ. תפוקת התעשייה החדשה תתחלק בין הארצות הערביות המממנות ובין פקיסטאן.

הפרשן ג'ורג' אנדרסון שמסר דברים אלה בעתון „קומבה", ציין, כי התפתחות זו, שעלולה לעשות את פקיסטאן למעצמה צבאית חזקה בדרום־אסיה, מעוררת דאגה הן בוואשינגטון ובירושלים הן במוסקבה.

(ע"צ). אבו דאבי הזמינה בצרפת 18 מטוסי מיראז' 3 — גילו היום מקורות המקורבים לפנטגון.

פקיד סובייטי:

יש הסכם עם ישראל על מיכסת העלייה

משרד־החוץ מכחיש

מאת אדר קיפרי
סופר „הארץ"

„מיכסת העליה מבריה"מ ל־1973 נקבעה בתיאום עם ממשלת ישראל. עד ה־1 בינואר 1974 — לא נסכים לחרוג מהמיכסה זו ולמתן היתרי־יציאה נוספים" — אמר אליוס סיפורוב, מנהל אוביר במחוז קייב, ליהודים שביקשו לעלות בסוף 1973 לישראל.

פרטים אלה מסרה הצעירה טטיאנה דייקר, תושבת קייב, שעלתה בימים אלה לישראל. גב' דייקר הוסיפה, כי סיפורוב הבהיר לקבוצת יהודים מקייב, שאין להם כל סיכוי לקבל היתרי־יציאה כל עוד לא החלה השנה החדשה. „אלה מבינינו שכבר קיבלו רשות לעלות, היו חלק מן המיכסה המוסכמת עתה" — אמר סיפורוב.

בתשובה לשאלת סופר „הארץ", הגיבו ממשרד החוץ, כי לדברי הפקיד הסובייטי אין שחר.

ישראל הגישה תלונה נגד לבנון

מרכז האו"ם, 3 (ע"צ). באיגרת לנשיא מועצת־הביטחון מציין סגן הנציג הקבוע של ישראל באו"ם, יעקב דורון, כי החזית העממית לשיחרור פלשתין נהנית מחופש תנועה ופעולה מחולה בטריטוריה לבנונית.

כזכור, הודיע ארגון זה, כי שליחו התנקש בחיי איש־העסקים היהודי יוסף זיו בלונדון, ב־30 בדצמבר.

יוסף זיו בטלוויזיה: ההתנקשות לא תפגע בפעילות הציונית

לונדון, 3 (עטפ"א). יוסף אדוארד זיו, אשר נפצע קשה בידיות מתנקש בראשית השבוע, היה היום מסוגל להעניק ראיון טלוויזיוני.

ממיטתו בבית־ח אמר מר זיו, כי לא הספיק להבחין בזהות של מתקיפו ומצא את עצמו לאחר זמן מה בבית־ח.

בתשובה לשאלה, אם ההתקפה עליו תשפיע בצורה כלשהי על פעילות הציונים בבריטניה, השיב בתוקף: „כלל וכלל לא, לגמרי לא".

בתשובה לשאלה אם ישפיע הדבר על הפעילות הציונית שלו עצמו, השיב: „בוודאי שלא".

רופאיו של זיו אמרו, כי חייו ניצלו בצורה פלא תודות לכך שהכדור פגע תחילה בשיניו ונבלמה היריות.

פאריס, 3 (ע"צ). נשיא צרפת קיבל היום את כתב־האמנתו של השגריר המצרי החדש, עבדול המג'יד אל־קאדי.

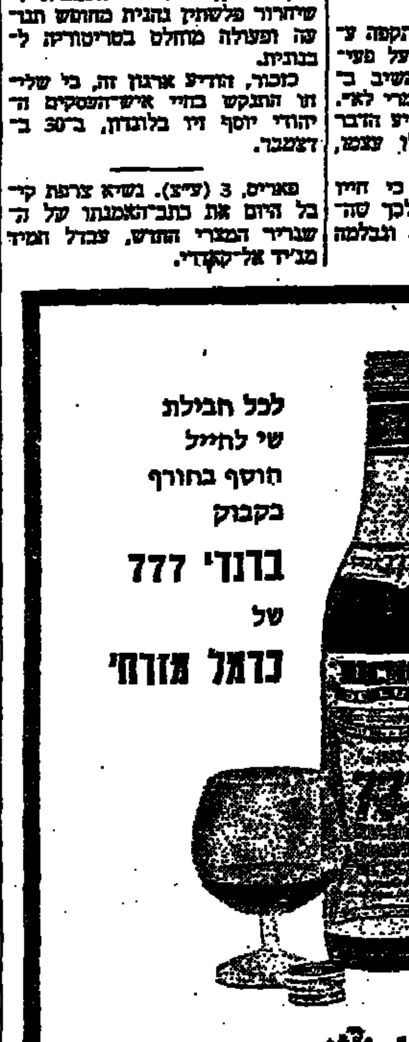

לכל חבילת
שי לחייל
הוסף בחורף
בקבוק
ברנדי 777
של
כרמל מזרחי

כרמל מזרחי
מיקבי ראשון לציון וזכרון יעקב

בריטניה עשוייה לגרש את הצעירה האמריקאית

מחשש מעשי גמול מצד המחבלים

לונדון, 3 (יופ"יע, ע"ץ וע"צ). בריטניה עשוייה לגרש לארה"ב את הצעירה האמריקאית בת ה־18 שנתפסה בנמל־התעופה היתרו בהברחת נשק ותחמושת ולא להעמידה לדין — אמרו היום מקורות משטרה.

המקורות רמזו, כי היא תגורש מחשש למעשי גמול מצד מחבלים ערביים.

סקוטלנד יארד ומשרד הפנים הבריטי הטילו איפול על הפרשה. דוברים בריטים דחו את הידיעות שפורסמו בהבלטה כמעט בכל עתוני בריטניה, לפיהן היו הצעירה אליסון תומפסון, מטנסה באריזונה שבקליפורניה, ושני ערבים שנעצרו עמה, הגרעין המתוכנן של תא מחבלים ערבי שעמד לקום בלונדון. שני הערבים העצורים הם אבול־חייר תאקאווי (24) מארוקאי, ואסלן נאסין (21) פקיסטאני.

מקורות משטרה מסרו, כי שירותי הביון האמריקאים גילו, שהשלושה היו חברים בתא קיצוני בקליפורניה, שם היו שני הגברים ידועים כסטודנטים והצעירה עבדה כמלצרית.

המחבלים הפלשתינים והצבא הריפובליקאי האירי הסכימו לבצע בשותפות פעולות טירור בבריטניה — מסר היום העתון הבירותי „אל־ליוואא" המקורב למחבלים.

העתון ציטט מקור של המחבלים אשר אמר כי הפיצוצים האחרונים בלונדון כבר היו תוצאה של שיתוף פעולה זה.

ממשלת בריטניה הורתה על כוננות עליונה בנמלי התעופה ברחבי כל המדינה, בתגובה על ידיעות שמחבלים ערבים נמצאים בדרכם לבריטניה במטרה לרצוח יהודים בעלי שם.

המשטרה לא גילתה את מקור הידיעות האלה, אך שלטונות נמלי התעופה מסרו, כי הופצה רשימת 30 חשודים ערבים העשויים לנסות להיכנס לבריטניה.

גם היחידה הצרפתית המיוחדת ללוחמה במחבלים הועמדה בכוננות מייד לאחר ההתנקשות במר זיו, ויותר מ־600 איש עוסקים בבדיקות ובחיפושים בנמל התעופה של אורלי שליד פאריס.

המשטרה הבריטית גם הזהירה את המשטרות באירופה, כי מחבלים ערבים עלולים לתקוף בנמלי תעופה ויעדים הקשורים בישראל. בעקבות זאת הועמדה בפריס היחידה המורכבת מ־32 צלפים ומומחים לקראטה במצב הכן.

בבריסל חפרו צנחנים שוחות מסביב לנמל התעופה של העיר.

בנמלי התעופה של מערב גרמניה מסיירים לאורך מסלולי הנחיתה חיילים נבחרים המצוידים בשריוניות.

חוסיין חושש משלום נפרד ישראלי־מצרי

„ואז תהיה ירדן בעמדה חלשה במו"מ על שלום עם ישראל"

מאת סופר „הארץ"
לעניינים ערביים

המלך חוסיין הזהיר אתמול בראיון לשבועון הביירותי „אל־חוואדת" מפני כוונותיה של ישראל לבוא להסכם שלום נפרד עם מצרים בשיחות ז'נבה ורק לאחר מכן להגיע לשלום עם ירדן, אשר תהיה בעמדה חלשה בעקבות ההסכם הישראלי־מצרי.

חוסיין דרש התוויית איסטרטגיה ערבית מאוחדת. הוא אמר כי בשלב שלישי יש בכוונת ישראל להסדיר את הבעיות עם סוריה בשדה הקרב.

בתשובה לשאלת המראיין אמר חוסיין, כי סיפוח הגדה המערבית לגדה המזרחית ב־1948 „היתה טעות". הוא אמר: „לא היה ברצוני, באותה תקופה, להביא למיזוג מלא של שתי הגדות". חוסיין הסביר, כי סבו המלך עבדאללה ביקש לתת את כל העזרה האפשרית לעם הפלשתיני למען יוכל לשחרר את מולדתו. חוסיין חזר והביע את התנגדותו שארגון־הגג של המחבלים יהיה הנציג הבלעדי של הפלשתינים. איך ייתכן דבר כזה, לאחר 25 שנות דו־קיום, להבדיל בין פלשתינאי לבין ירדני.

חוסיין הביע את דעתו על מלחמת אוקטובר ואמר, כי מנקודת ראות צבאית טהורה לא היו צריכות מצרים וסוריה לתקוף בעת ובעונה אחת. סוריה צריכה היתה, לדעתו, לפתוח בקרב רק לאחר שהמצרים היו מגיעים למעברי סיני. אשר לירדן, אמר, אם כי לא נמסר לה מראש את מועד פתיחת המלחמה, „היא קיבלה על עצמה את אחריותה ומילאה את חובתה".

מרבת עמון נמסר אתמול, כי הכוחות הירדניים שנלחמו בחזית הסורית חזרו לירדן „לאחר שביצעו במלואה את חובתם הלאומית". בהודעה רשמית שפורסמה ברבת עמון נמסר, כי חוסיין השתתף אתמול בתפילת החג עם הכוחות החוזרים, באיזור זרקא.

פומפידו: יש סיכויים להסכם ישראלי־מצרי

עם זאת הוא פסימי לגבי האפשרות שהסכם כזה יוכר ע"י מדינות אחרות במזה"ת

מאת אליהו מאייסי,
סופר „הארץ" בצרפת

פאריס, 3 (מיוחד ל„הארץ"). הנשיא פומפידו אמר שיש סיכויים, כי יושג הסכם כלשהו בין ישראל ומצרים ובין ישראל ומדינה ערבית נוספת כלשהי משכנותיה. עם זאת הביע פסימיות לגבי הסיכויים שהסכמים אלה יוכרו מצד כל המדינות והאגודות הקשורות בסיכסוך המזה"ת.

במסיבה עם כ־30 עתונאים שערך הנשיא היום, אמר בתשובה לשאלת סופר „הארץ", כי מאז האביב היה תמיד פסימי לגבי המזה"ת. הוא הוסיף עם זאת, שאם לא תהיה תגובה ברוטלית מדי מצד זה או אחר במזה"ת, יש לצפות שיושג הסכם על הפרדת הכוחות.

בנוגע על הסכם או הסכמים שלדבריו לא יזכו להכרת כל הצדדים המעורבים באיזור, אמר מר פומפידו, כי יש חשש שהדברים יסתיימו בשביתת־נשק ממושכת ולאו־דווקא בהסכם מחולט. עוד אמר, שלדעתו האינטרס של עמי האיזור ושל ישראל מחייב להגיע להסדר שיביא לכך שישראל תוכר כמדינה מבוססת ומובטחת בערובות. עם זאת אין לדעתו סיכוי להגיע בעת זו להסדר כזה.

צרפת — אמר — מוכנה להשתתף במתן ערובות אלו ואפילו להקצות כוחות למימושן. אולם, הטקטיקה שמנצמצת „הצל כפו", אינה נוטה להכשיר את הקרקע למצב כזה — הוסיף.

פומפידו אמר: אני מאחל להצלחת ועידת ז'נבה שתצליח. אך אינני סבור, כי בעת זו יש סיכויי־הצלחה ליוזמה צרפתית. יוזמה כזו לא תתקבל בברכה מצד ישראל, הסבורה בטעות, כי „צרפת מוטיינת במוחות," ואף לא מצד מצרים.

ז'ובר: לא אבקר בישראל

שר־החוץ הצרפתי מישל ז'ובר רמז לעתונאים אמריקאים, כי במסעו הקרוב במזה"ת לא יבקר בישראל. הוא אמר שוויתר על רעיון הביקור בישראל לאחר שהתברר לו, שהישראלים לא הגיבו על דבריו שנאמרו באורח לא־רשמי, כי ברצונו לבוא לישראל. כן אמר, שמלבד ביקור בראשי, יחליט בקרוב אם יבקר ב־2—3 ארצות נוספות.

כתב שידורי ישראל, נקדימון רוגל, מסר הערב, כי ע"פ הערכות בפאריס יכלול מסעו של ז'ובר במזה"ת גם את ישראל.

האספקה לארמיה ה־3

(סוף מעמוד 1)

ע"י המשלחת הישראלית בראשות האלוף מרדכי גור. ישראל מבהירה, כי העברת האספקה לארמיה ה־3 היא חלק מהסכם המחייב את מצרים למנוע כל חידוש של האש. כפי שאמר אתמול מר דיין בבואו לארה"ב, הפרת הפסקת־האש אינה פרי יוזמה מקומית, אלא נעשית עפ"י הוראה מגבוה במצרים.

ישראל ביקשה בשבוע שעבר, כזכור, כי הגנרל סילאסוואו יטפל בנושא זה בעת שיהיה בקהיר, אולם בשובו ממצרים לא היתה בפיו הבטחה מצרית לחדול מן האש.

השייט בתעלה

כפי שפורסם באחרונה, יוצא מר דיין לארה"ב כשהוא מתכון להציע לכרוך את שאלת הפרדת הכוחות עם נסיגה ישראלית עמוקת־טווח, תמורת דילול כוח השריון המצרי והשובה בסיני ופתיחת התעלה לשייט. בהקשר לכך יש להניח, כי תידון גם שאלת השייט הישראלי בתעלה, במסגרת הסכם כזה. כזכור, הבעייה העיקרית שהתעוררה עד כה היא סירוב המצרים להכיר בעיקרון ההדדיות המחייב ויתורים גם מצידם, כנגד סירובם להיענות להצעה ישראלית לדלדל את כוח השריון שלהם והשובה ממזרח לתעלה.

הצעת ישראל כפי שהועלה ע"י השר דיין, לא תוצג על־ידו כמוצר חלקי לפתיחת התעלה. יש להניח, כי יחד עמה תבטיח ישראל, שביצוע ההסדר המוצע לא יעכב את המשך השיחות בז'נבה לקראת השגת הסדר ישראלי—מצרי.

בירושלים ביססו את התקווה שמצרים תיענה להצעה החדשה על סמך שתי עובדות שלא התקיימו ב־1971: עתה חונה כוח מצרי בסיני והעניין קוב אינו נתון במחלוקת, ואילו מצד אחר מצרים לא חזרו על עמדתה מלפני יום הכפורים, כי התעלה תישאר סגורה עד שיוחזרו לה כל השטחים. נהפוך הוא, מייד עם תחילת מלחמת יום הכיפורים, כאשר הנשיא סאדאת עדיין לא ידע על הפריצה הישראלית במערב התעלה, הוא הורה להחיש את פעולת רשות התעלה כדי לפתחה לשייט. על שינוי זה מבססת ישראל את תקוותה, כי מצרים תסכים לפתיחת התעלה עוד לפני שיסתיים המו"מ הכולל.

שר־הביטחון ישהה בארה"ב לתקופה קצרה וייפגש גם עם שר ההגנה האמריקאי ג'יימס שלזינגר. מקודים שיחזור לארץ בהקדם ויספיק לדווח לממשלה בישיבתה השבועית הרגילה ביום א'.

יעלה שאלות הרכש

עמוס חדר, סופר „הארץ", מוסר, כי ייתכן שמר דיין ייפגש בעת שהותו בוואשינגטון גם עם הנשיא ניכסון. בבואו אתמול מלוד לארה"ב לא ניתנו לידיעה זו אישור או הכחשה.

מר דיין יצא לוואשינגטון עם תוכנית להפרדת הכוחות בחזית המצרית אותה הכינו מומחים צבאיים בהתאם לדרישות הביטחון של ישראל ואשר אושרה ע"י הממשלה. בתשובה לשאלה בלוד, אם הוא לוקח עמו לוואשינגטון מפות כלשהן, השיב מר דיין: „אני לוקח את בסיס התמונות עליהן החליטה ממשלת ישראל".

מר דיין אישר, כי בשיחותיו עם שלזינגר יעלה את שאלות הרכש של ישראל. שר הביטחון לא פירט, אך כידוע הוא ביקש, לפי פירסומים אמריקאים, בעת ביקורו הקודם בארה"ב, לקבל מן האמריקאים טילי לאנס אסטרטגיים, טילי אוויר־קרקע מסוג קונקורד ומספר רב יותר של טנקים.

מקור בשווייץ:

ספיר הסכים להשתתפות רוזנבאום בשיחות הקואליציה

מאת ארתור כהן,
סופר „הארץ" בשווייץ

ז'נבה, 3 (מיוחד ל„הארץ"). שר־האוצר פנחס ספיר הסכים להשתתפות ד"ר טיבור רוזנבאום, חבר בשיחות המזרחי העולמית, בשיחות להרכבת קואליציה בישראל — נמסר ממקור מהימן כאן.

בראיון ל„הארץ" אמר ד"ר רוזנבאום, בתשובה לשאלה אם מפד"ל תעמוד על התחייבותה להכליל בממשלה שתוקם גם את ליכוד: „ממשלה מקיר אל קיר יש לה משמעות אם ניתן להשיג באמצעותה יותר מכוחות. יש להתגאים את ההבטחות שניתנו ערב הבחירות, למדיניות ריאליסטית.

בתשובה לשאלה אם תנכה המפד"ל להעביר את הייצוג המספרי שלה בממשלה, השיב: ככל שממשלת הקואליציה קטנה יותר, כן גדלות הזכויות של המפלגות המשתתפות בה. עם זאת אני בטוח שאנו לא נחוש מצד גדול קונר מה הראוי לנו.

סופר „הארץ" שאל את ד"ר רוזנבאום אם בדעת מפד"ל להביע בשורת שר למר רפאל. על כך השיב: לכל מפלגה הזכות להגיש את מועמדיה לממשלה ללא לחץ של השותפים לקואליציה.

ש: האם מפד"ל תתנה כתנאי עיקרי לכניסתה לממשלה השגת הסדר משביע־רצון על השאלה מיהו יהודי?

ת: המפד"ל לא תנגת את תנאיה בשיחותיה הקרובות ואף לא בעת שתהיה שותפה בממשלה.

גוברת האטה בחיי הכלכלה בבריטניה

לונדון, 3 (יופ"יע). האיגוד המקצועי של עובדי הנדסה בבריטניה, המייצג כמיליון פועלים, החליט היום להצטרף לכורים ולנהגי הקטרים ולהורות לחבריו להאט את קצב העבודה.

ההאטות בתעשיה הבריטית גרמו נזק בל. ישוער למשק של המדינה ואילצו את הממשלה להכריז על שבוע עבודה בן 3 ימים.

המצרים מיתנו

(סוף מעמוד 1)

המעשית של הפקירות הללו.

בישיבת אתמול הדגיש האלוף מרדכי גור שאי קיום הפסקת האש מצד המצרים מסכן את השיחות.

מקורות מהימנים טענו, כי המצרים נמנעו בצורה מודגשת מלהבליט שתקריות כאלה לא יישנו בעתיד. בהפוך הוא, הם רמזו, שאם לא היסוג ישראל, יש לצפות להישנות התקריות כאלה.

(יופ"יע). מקורות מצריים וישראליים בז'נבה אמרו היום, כי לא יפתעו אם יבואו התפתחויות דרמטיות בז'נבה בסוף השבוע. אם תושג הפרדת הכוחות, אפשר יהיה לחתום הסכם על כך במליאת ועידת השלום, שתוכנס כנראה ב־21 בח.ז. הסכם זה יסלול את הדרך למו"מ על הבעיות הנוספות: ירושלים, הגדה המערבית ורמת הגולן.

רפאל

(סוף מעמוד 1)

חייב במיוחד לאחר מלחמת יום הכיפורים.

בורג דוחה איומי המערך

שר הפנים ד"ר בורג דוחה אמש בירושלים את איומי המערך להקים קואליציה בלי המפד"ל. „מפלגה שאינה מסוגלת לשבת באופוזיציה, לא ראויה להיות חברה בקואליציה" — אמר. „מפלגתי לא תירתע מאיומים כאלה". שאלת תיקון חוק מי הוא יהודי היא הענין המרכזי של המפד"ל, התובעת תיקונים ממשיים ולא רק תיקונים אדמיניסטרטיביים.

השר בורג ייפגש ביום א' עם ראשי אגודת ישראל ולמחרת עם ח"כ מנחם בגין, בקשר למאמצים להקים ממשלת חירום לאומית. סיעת המפד"ל תיפגש ביום א' לבחירת ידיד.

תקלה במחשב: מתעכבת ספירת קולות החיילים

מאת סופר „הארץ"

ספירת קולות החיילים בבחירות לכנסת מתעכבת בגלל תקלה במחשב הבודק את כשרות ההצבעה בצה"ל.

המחשב מאפשר איתור הצבעות כפולות וזיהוי מזייף של המצביעים. אתמול התברר, כי אינו פועל כהלכה ויותר ממחצית היום התעכבה פעולתו. בעוד שקיוו, כי הספ לאחר תום הזיהוי תחל אמש, עתה אם תתחיל היום. מקורות ועדת הבחירות המרכזית הב חשש, כי מניין קולות החיילים רק במוצ"ש. במקרה זה לא יוכ התוצאות הסופיות של הבחירות כנסת ביום א', כפי שסברו תח עם זאת יש עדיין תקווה, כי מ קולות החיילים יחל היום ויסת עד ליום א'.

נציגי אמנסטי ביקרו אצל שבויים סוריים

„הטיפול בהם טוב והיחס — נאות"

(ע). נציגי הסניף השוודי של „אמנסטי" ביקרו אתמול אצל השבויים הסורים המאושפזים בבי"ח שמואל הרופא בבאר־יעקב.

הנציגים, יו בייקר ואשתו אליזבט, שוהים בארץ כתיירים. הם ניצלו את ההזדמנות כדי לעמוד על מצב השבויים הסורים הפצועים. נלווה אליהם מר הנריק אולסן, סטודנט לתיאולוגיה השוהה בארץ ומשמש כמדריך לקבוצות תיירים משוודיה. הביקור אורגן ע"י הסניף הישראלי של אמנסטי.

בלווית מנהל ביה"ח ד"ר ולטר דוידזון, ביקרו נציגי אמנסטי אצל עשרת הפצועים הסורים.

מר בייקר שוחח תחילה עם הנגי עלי שהי (23) מהעיר טרטוס, חייל קומנדו שנישבה כשהוא פצוע באחת הואדיות ברמת הגולן. השבוי אמר, כי הוא זוכה לטיפול טוב והאוכל טוב. „ניתנת לי אפשרות לכתוב לבני משפחתי וכבר קיבלתי תשובות על כמה מן המכתבים" — אמר.

עם תום השיחה נתן מר בייקר לפצוע קופסת סיגריות קטנה ואיחל לו החלמה מהירה.

שבוי אחר עמו שוחח, הוא סגן אלוף עדנן זאגי האדר (36), טייס, שנישבה לאחר שנצנח ממטוסו ליד קוניטרה ביום השלישי למלחמה. רגלו האחת של הטייס נקטעה בעת שמטוסו נפגע ורגלו השנייה נקטעה בבי"ח כדי להציל את חייו.

בבי"ח כדי להציל את חייו. החירום בוצע ע"י חירורג נוצרי שהה בארץ כמתנדב בתקופת ה. עתה עוסקים בהתאמת רגליים תותבות שיאפשרו לטייס ללכת.

כשנשאל אם היה רוצה שים חילופי שבויים עם סוריה, השיב זהו עניין לממשלה. הטייס, קשיות, אמר: „לא איכפת לי אצטרך להישאר כאן מאה שנים. מאמינים שבאנו למות למען ה רה".

הטייס הסורי טען, כי לדעתו כים השבויים הישראלים בסוריה יחס טוב.

עם תום הביקור, אמר מר ב כי למרות שקשה בדרך כלל ל שבויים ולשמוע מה הם חושבים אמת, נראה לו, כי הטיפול ל השבויים הסורים הוא טוב ו אליהם נאות. „אדווח על הביקור מזכיר הארגון בלונדון וגם ל השוודי" — אמר.

חודשה הפקת

(סוף מעמוד 1)

הקרובה, בשווי 80 מיליון (במחירי השוק העולמי כיום). כי ביחד עם ההוצאות הצפויות שיקום הבארות, הפלטפורמה האחר, יסתכמו הנזקים בכ־100 יון דולר או כ־400 מיליון ל"י מחוגי האוצר נמסר עוד, כי המלאי הניכר של מוצרי דלק ב לא יהיו שיבושים באספקת בזמן הקרוב. עם זאת יש להניח ייערך בקרוב דיון, בדרג ממש אם לרכוש את הכמות שהתחו צריכה השוטפת בארץ ובכך טיח אספקה מלאה ורצופה המקומי, או להזהר על הרכ הכרוכה בהוצאה גדולה של חוץ ולהטיל הגבלות נוספות צריכת הדלק שיביאו לחיסכון כמות זו. יש לציין, כי צריכת בארץ בשנה הקרובה באמצת מיליון טונות, הכמות שתחסר למעשה 10% בלבד מן הצריכה. שניתן — לדעת גורמים ממשל — להסך ללא פגיעה חמורה ב לות הכלכלית של המשק. שיקו ישפיע גם על הדיונים הנוכ עתה במשרד האוצר בדבר הע הצפויה בקרוב במחירי הדלק גיון, עקב העלאת מחירי הנפט גולמי בשוק העולמי.

צפוי הסכם

(סוף מעמוד 1)

כי דת. לי"ע לא דרשו לכלול בה גית העבודה הקואליציונית הר התחבורה ציבורית בשבת, אולם ברו בהרחבה על הצורך לאפשר לות תרבותיות והבראתיות בלי שבת, תוך דגש על הפעלת מוע נוער. כן הרחיבו את הדיבור הצורך בייעול מהיר של המנגנון עירוני והשירותים הישירים לאו

היום לפנה"צ תיערך פגישה לי"ע למערך, בראשות יהושע נובין. פגישה זו נקבעה עוד שנכנסו הדיונים בין ליכוד לשלב מתקדם. בתשובה לשאלה הטעם לקיים את הפגישה עתה, שיב הפרי"ד ארצי, כי הוא לא את הפגישה והוא גם לא יבטל באודה לא־רשמי הביעו את נציגי לי"ע הליכוד כאחד את ה שכינון קואליציה בראשות להם עניין שניהם לראותו „כמ גמורי".

„מאבק הרגע האחרון"

סמוך לחצות נמסר אמש, כי פ שת המערך ולי"ע בהשתתפות ספיר, ישראל גלילי, אהרון י ויהושע רבינוביץ — עם משה עו"ד גדעון האוזנר ויהודה ש זומנה בדחיפות להיום בצהרים נסיון של הרגע האחרון מצד המ למנוע כינון קואליציה בין לי"ע כוד בת"א.

מקור מהימן במערך הדגיש: השיחה הצפויה כ„נוקבה הזכיר, לי"ע אינטרסים לא מבוטלים מל. עירית ת"א והממשלה — בכוחנו בהסתדרות ובמוסדות אחרים פים.

כזכור, הודיע השר משה קול, אין בדעתו להפעיל השפעה על ה לטת סניף לי"ע בת"א בעניין זה.

מצפים להמשך העלייה בדולר

מאת ארתור כהן
סופר „הארץ" בשווייץ

ז'נבה, 3 (מיוחד ל„הארץ"). עלייה נוספת בשער הדולר היתה היום באירופה וערכו הגיע ל־2,78 מארקים בגרמניה. העלייה נמשכה על אף זאת שהבנק המרכזי בבון הוציא למכירה כמויות גדולות של דולרים. בששה חודשים בלבד עלה הדולר בגרמניה מ־2,28 ל־2,78 מארקים.

חוגים פיננסיים בשווייץ סבורים, שאין זה מן הנמנע שהדולר יעלה עלייה נוספת עד לערך של 3 מארקים גרמניים ו־3,45 פראנקים שוויציים. בשווייץ הגיע ערך הדולר ל־3,31 פרנקים ומחיר הזהב ל־122 דולר האונקיה.

זכו בפיס

בסך —.150,000 ל"י זכו המספרים: 097677; 613197.

בסך —.50,000 ל"י זכה המספר: 436999.

בסך —.12,500 ל"י זכו המספרים: 166340; 654462.

בסך —.6,250 ל"י זכו המספרים: 188709; 446169; 479523; 552525.

בסך —.600 ל"י זכו הכרטיסים שמספריהם מסתיימים ב־07104; 07385; 19375; 31421; 32281; 35333; 51751; 61011; 61813; 73513.

בסך —.250 ל"י זכו הכרטיסים שמספריהם מסתיימים ב־01129; 02282; 05159; 10812; 12932; 12646; 14231; 19538; 19705; 22244; 28475; 33023; 35644; 36854; 37817; 44194; 56123; 61299; 72477; 76708; 77263; 78904; 80572; 87543; 90483.

בסך —.100 ל"י זכו הכרטיסים שמספריהם מסתיימים ב־0507; 1267; 5537; 5953; 7827; 7855; 9122.

בסך —.50 ל"י זכו הכרטיסים שמספריהם מסתיימים ב־0691; 0907; 0969; 1805; 1867; 2127; 2219; 2262; 2603; 3166; 3293; 3395; 3432; 4375; 4643; 5093; 5364; 5374; 5601; 5865; 6027; 6355; 6478; 6672; 6713; 6969; 7146; 7146; 7366; 7839; 7884; 7957; 8239; 8259; 8273; 9107; 9166; 9606; 9843.

בסך —.4 ל"י זכו כל הכרטיסים שמספריהם מסתיימים בספרה: 5.

בסך —.1,250 ל"י זכו הכרטיסים הבאים: 172029; 069092; 141365; 158274; 200731; 177518; 182535; 189451; 407785; 282552; 368010; 393223; 636852; 432701; 612063; 636054; 746055; 652082; 663909; 733694; 788566.

תוך 3 דקות
„רחץ וסע" מתקן אוטומטי לרחיצת רכב בתוספת הקס נוזלי
מאחורי בורסת היהלומים ברמת־גן
בבעלות רפאל הלפרין
פתוח מ־7 בבוקר עד 10.00 בלילה

רדיו קליניק בע"מ, רח' תל־אביב 1, חיפה
סוכנים בלעדיים של
סימנס אלקטרוגרטה בישראל
מודיעה ללקוחותיו
החל מ־15.1.74 תהיינה החנות והמעבדה
פתוחות בין 8 בבוקר עד 16.30 באופן רצוף

מבצע
מכירות
ענק
במחירים מיוחדים
* חליפות —.80 ל"י
* שמלות —.60 ל"י
* מכנסים —.35 ל"י
* פולוברים —.30 ל"י
* שאריות בדים
לבגדי ילדים ונשים
המכירה:
אקספורט
סריג
אופנת גברות
תל־אביב
רח' הרצל 39, קומה ב'
חיפה
רח' הרצל 45, קומה ב'
רמת־גן
רח' בצלאל 27,
ליד בריכת גלי גיל

לגיטה ואורי
ולמשפחת סגן־כהן
אתכם באבלכם הכבד במות
האם ז"ל
נעמן ורמי, אלנה ואשר, עליזה ומושיק, נעמי ויאיר

החלו מגעים להקמת קואליציה בירושלים

מאת יהודה ליטני, סופר "הארץ"

…ועדה המצומצמת של המערך …שלים, בראשותו של ראש …ריה, מר טדי קולק, החלה … במגעים להקמת קואליציה …עצת עיריית ירושלים.

…ציגה עם נציגי המפד"ל, אמר … העיריה, כי הוא נחוש בדעתו להוזר על תיק החינוך בעיריה … תובעת המפד"ל. נציגי המפד"ל … בפגישה כי מאחר שכוחם עלה … בעיריה, לעומת ירידת המערך, … תובעים לקבל את תיק החינוך … עד כה בידי המערך. השיחות … נציגי המפד"ל יימשכו בשבוע …

…שיחות הסיב המאוחרות היתה …ה בין נציגי המערך ונציגי …פאג"י, נודע כי אגו"י־פאג"י … כעלה תביעות מיוחדות והסי… ביה לבין המערך יתואם כבראה …

…יקר לפגוש נציגי המערך עם … הליכוד, בראשות סגן ראש …יה, מר יהושע מצא, חברים …מים במפלגת העבודה בירוש… בהנגדים להכללת הליכוד בקו… יה, אך ראש העיריה נוטה ב… להקים קואליציה מקיר אל … בהשתתפותה של סיעת הליכוד. …ל הנראה, לא ישתתף נציג ל"ע, …ר"ל הופרט, בקואליציה העי… נוכח שיתופם הצפוי של …ל, אגו"י־פאג"י בקואליציה. … הופרט היה חבר פעיל בליגה …ת כפייה דתית ואין להניח כי … להשתתף בקואליציה עם נצי… הסיעות הדתיות.

הפתעה בשדרות: יפרח — נוצח

…יפנה — בגלל הצבעה בקרב החיילים

(ע). מתוך התוצאות הסופיות …בבחירות לרשויות המקומיות …ובים העירוניים בדרום ש… …כו אתמול בתום ספירת קו… החיילים, מסתבר שבהצבעתם … החיילים הפתעה לפתות ב… אחד — שדרות, שם כבראה … ימשיך לכהן מר יונתן יפרח … …קיד ראש המועצה המקומית, …ר כתי תקופות כהונה. …ך 9 מנדטים קיבלה הפס… …ת המערך 4 מנדטים בלבד, … שהרשימה המקומית של מר … סוריקי זכתה אף היא ב־4 מנ… … מר סוריקי התקשר בהסכם… … עם רשימת המפד"ל, שקיב… … המנדט הנותר, וכבראה שהם … את הנהגת הבדשה של ה…

6 — למערך באשקלון

התוצאות הסופיות באשקלון … המערך 6 מנדטים, לעומת … במועצה היוצאת. הליכוד … …יל קיבלו כל אחד 4 מנדטים. …ר הפסיד 3 והמפד"ל זכה ב־2. …ש ה־15 נפל בחלקה של רשי… מקומית. באשקלון יש סיכויים … הקואליציה הקיימת בין … המפד"ל, להם 8 מנדטים, או … קואליציה בראשות המערך, … באופוזיציה שמונה שנים.

בקריית מלאכי

…רית מלאכי הוזקו קולות ה… …ם את מעמדו של ראש המועצה … מר דוד עבודי, איש ה… שישאר כבראה לכהונת נ… רשימתו זכתה בשלושה מנד… בעוד שהרשימה השותפה לקו… …ית, אגודת ישראל, קיבלה שני … …ים המושבים יחד רוב. שאר 4 …דטים התחלקו כך: שלושה לליכ… (שניים במועצה היוצאת) ואחד …פד"ל.

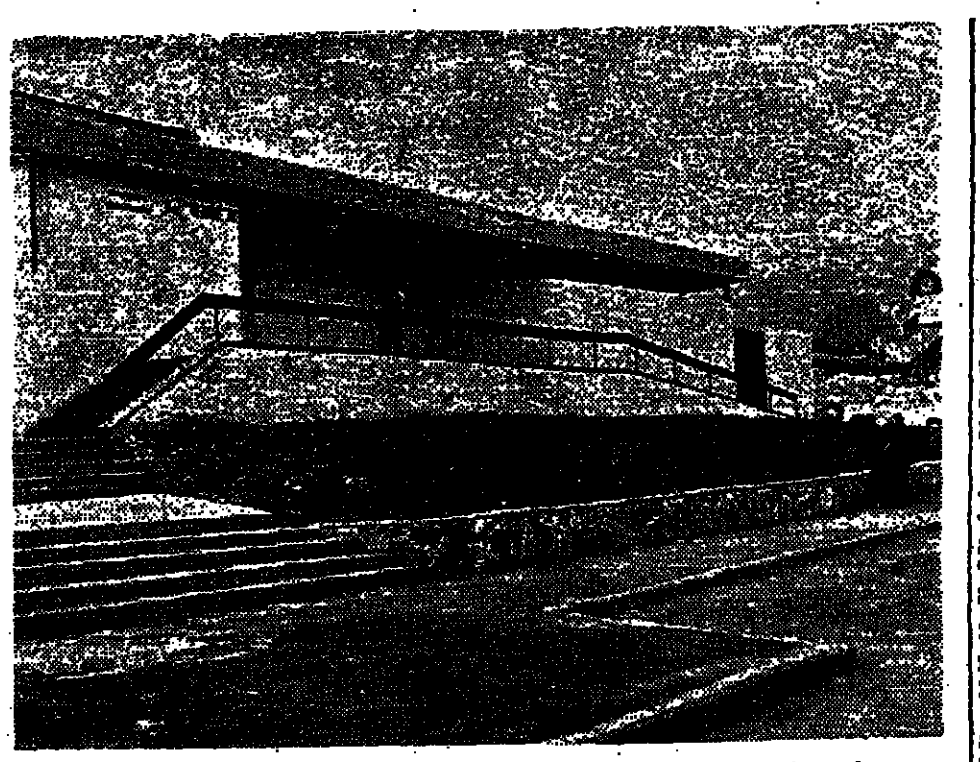

בכרמיאל הושלם בנין הדאר הראשי, שיופעל בימים הקרובים. לבנין צורה אדריכלית נאה, אולם הוא קטן. בוניו לא התחשבו עם הפיתוח המהיר של העיר הגלילית החדשה. (צילום: י. אריאל)

גוטליב: בבני־ברק תוקם קואליציה במתכונת הקודמת

מאת א. קרן, סופר "הארץ"

ראש עיריית בני־ברק, מר ישראל גוטליב אמר אמש, כי בדעתו לכונן מחדש את הקואליציה במתכונת שהיתה במושב הקודם של מועצת העיריה. בקואליציה זו השתתפו המפד"ל, המערך, הליכוד (גח"ל) וחלק מהגוש הדתי.

ספירה סופית של קולות הבוחרים הראתה כי המפד"ל זכה ב־5 מקומות, המערך ב־3 מקומות, רשימת ב"ד (הגוש התורתי) ב־3 מקומות, הליכוד ב־2 מקומות ורשימה חדשה סיח אף היא ב־2 מקומות. לדברי מר גוטליב תוקם הקואליציה הבסיסית מנציגי המפד"ל, המערך והליכוד כאשר יישאר פתח פתוח לצירוף רשימת ב"ד. אשר לצירופה של רשימת סיח אמר מר גוטליב, כי עדיין לא נקבעה עמדה.

בבחירות לעיריית בני־ברק נמצאו 39292 קולות כשרים אשר הפמיזו את המודד לגבי כל מקום במועצת העיריה על 2488 קולות. רשימת המפד"ל זכתה ב־11632 קולות (27%); המערך ב־6547 (16%); ב"ד ב־8274 (21%); הליכוד ב־6039 (15%) וסיח ב־4829 (12%).

ספירת הקולות בצבא הראתה, כי שם זכה המפד"ל במקום הראשון (946 קולות). המערך ב־590 קולות, הליכוד ב־764 קולות וסיח ב־88 קולות.

רשימות ה' ל"ע ור"צ שהתמודדו בבחירות, נפלו.

תוקם קואליציה בנס־ציונה: המערך ליכוד, המפד"ל

מאת סופר "הארץ"

מר ישראל שימר, ראש מועצת נס־ציונה שמפלגתו (המערך) זכתה ברוב בבחירות לרשות המקומית שנערכו השבוע, הודיע אתמול כי הוא חותר להקמת קואליציה מקיר אל קיר.

המערך זכה בנס ציונה ב־6 מתוך 11 מנדטים והאחוז מצביעים גבוה יותר לרשות המקומית מאשר לכנסת. בשאר המנדטים מתחלקים הליכוד 3 והמפד"ל 2.

ראש המועצה אמר, כי על אף הרוב המוחלט הוא מעדיף, כבעבר, להקים קואליציה בהשתתפות הליכוד והמפד"ל. מר שימר אמר עוד, כי תוך שבועיים הוא מקווה לכנס את המנהלה החדשה לישיבת הבכירה שלה.

ירידה תלולה בעליה מהמערב

רק 11,650 ב־1973 ✶ באו 500 מתנדבים

מאת סופר "הארץ" בירושלים

על פי נתונים שמסר שלשום הרב קירשבלום בישיבה של ההנהלה הציונית, חלה ירידה תלולה בעליה מארצות המערב. בעוד שבשנת 1972 הגיעו לישראל מארצות המערב כ־15.000 עולים באו בשנת 1973 רק 11.650 עולים מארצות המערב.

הרב קירשבלום מסר, כי בשנת 1973 הגיעו לישראל 54,000 עולים, מהם. עלו מצפון אמריקה 4,600; מדרום־אמריקה 4,350; מצרפת — 1.400; מאנגליה — 700; מדרום־אפריקה — 600. הוא ציין כי מספרים אלה עדיין אינם סופיים וייתכן שבסיכומים הסופיים יחולו שינויים קלים.

5000 מתנדבים מחו"ל

מר מרדכי בר־און אמר, כי מאז פרוץ מלחמת יום הכיפורים הגיעו לישראל 5,000 מתנדבים מחו"ל. מהם נמצאים בטיפול של מחלקת הנוער החלוץ 3,500 צעירים, 900 הגיעו כבודדים, במסגרת מחלקת העליה והקליטה, והשאר הגיעו כבודדים בכוחות עצמם. מר בר־און ציין, כי אחוז הנשירה מקרב המתנדבים הוא קטן מאד, וזאת בשל המיון הקפדני שנעשה בחו"ל והדרישות שמגלים המתנדבים כלפי עבודתם בארץ.

מסגרת קבועה

מר אריה דולצין עמד על ההכנות הנעשות עדיין לקראת הפיכתה של תנועת המתנדבים למסגרת קבועה ורחבה, שתכלול גם בני 30 ויותר וכן תקיף בעלי מקצוע השכלה מכל הסוגים. מן הדיווחים המתקבלים מארצות רבות ברור, שנוצר הרצון בקרב הקהילות להשתתף בפועל במפעלי ההתנדבות בישראל, ויש לעודד את המגמות הללו. הפעולה בארץ תרוכז בידי המחלקה לנוער חלוץ, תוך תיאום עם המחלקות האחרות.

מגעים בבאר־שבע להקמת קואליציה

מאת סופר "הארץ" בנגב

מגעים להקמת קואליציה מקיר אל קיר בעיריית באר שבע הוחלו אתמול בבוקר על־ידי ראש העיר מר אליהו נאוי, עוד לפני שהסתיימה ספירות קולות החיילים.

בבחירות — בלי מניין החיילים — זכה המערך ב־8 מנדטים, לעומת 9 בקדנציה הקודמת; הליכוד קיבל 4 מנדטים, לעומת 3 בקדנציה הקודמת. המפד"ל שמרה על כוחה ונשארה עם 2 מנדטים. כמוה רשימה מקומית עם מנדט אחד, וגם אגודת ישראל ופאג"י קיבלו מנדט אחד.

המנדט ה־17 ייקבע היום לפנות בוקר עם מניין ספירת קולות החיילים והוא יינתן או למערך או לפאג"י אשר לשניהם עודפי קולות.

בחברת "צים" הוקם צוות לטיפול בנפגעים מקרב עובדי החברה ומשפחותיהם, אשר יסייע להם בבעיות המיוחדות: טיפול או מתן עזרה, לרבות עצייתם ונוגבים לרשויות שונות.

שופט נוער מתריע:

100 נערים נשלחו לבתי סוהר בגלל העדר מוסדות חסות

(ע). 100 ילדים בני 14—16, נשלחו בשנת 1973 על־ידי בתי המשפט לנוער לבתי סוהר, בהעדר מוסד נעול לחוסים — נאמר בהחלטתו של שופט הנוער בצפון א. מלמד.

השופט התריע על סגירתו של מוסד החסות הנעול והיר גיל־עם בקרית אתא וציין, כי בגלל העברת החוסים למוסד מצפה ים, בניגוד לדעת שופטי הנוער, עומד כיום המוסד מצפה ים על סף התמוטטות.

בהעדר מוצא אחר, גזר השופט על נער שהוגדר כמסוכן לעצמו ולציבור, תקופת מאסר של 18 חודשים על עבירות שביצע: גניבת רכוש והנהגת רכב ללא רשות. השופט הורה עם זאת, שאם יימצא המעון גיל־עם יועבר הקטין לאותו מעון.

בהתייחסו לבעייה בכללותה, אמר השופט, כי בשנה האחרונה שלחו בתי המשפט 100 ילדים לבתי סוהר ואין משרד הסעד מצליח לפתור את בעייתם. בעייה זו מאיצה במיוחד, באשר בקרוב ייכנס לתוקפו תיקון חוק הנוער להעלאת גיל עבריינים קטינים ל־18 ובהעדר מוסדות להתמודד עם הבעייה, יגרום הדבר לתסכול ואכזבה לצעירים ולציבור כאחד.

השופט ציין, כי "הגיע הזמן שהגורמים הקובעים בדבר יתחילו בפעולה נמרצת לשם הכנת כלים לשיקום הנוער העבריין".

החלטה זו הורה השופט להעביר למינהל בתי־המשפט בישראל, הנשיא הנוער מ. גבס, לשופט הנוער הראשי ה. רייפן ולאגף התיקון במשרד הסעד.

ועידת ההסת' ב־11 במארס

הועידה הכללית ה־12 של ההסתדרות תיפתח ביום ו' 11 במארס השנה בבנייני־האומה בירושלים ותמשיך דיוניה בימים ג' וד' בבית הבימה בתל־אביב. — הודיע מזכיר ההסתדרות בפועל מר ירוחם משל בישיבה הראשונה של הועדה־המכינה לועידה שהתקיימה בבית הועה"פ של ההסתדרות.

הועידה ה־12, שנבחרה לאחר הבחירות ב־11 בספטמבר 1973, אמורה היתה לפי החוקה להתכנס בחודש דצמבר, (שלושה חודשים לאחר הבחירות), אך לרגל מצב החירום, בעקבות מלחמת יום־הכיפורים, החליט בזמנו הועה"פ על דחיית הועידה לשלושה חודשים נוספים, — דבר המעוגן בחוקה, — וזו תתקיים הפעם, בתום שישה חודשים מאז הבחירות להסתדרות, ב־11 במארס.

לועידה הכללית נבחרו 1501 צירים המייצגים את המפלגות והסיעות הפוליטיות שהשתתפו בבחירות בחלוקה הבאה: המערך "עבודה" מפ"ם — 875 צירים; הליכוד — 341; ליברלים־עצמאים — 90; העובד הדתי — 64; רק"ח — 36; מוקד — 26; פנתרים־שחורים — 24; התנועה לאחוה — 14; מר"י — 11; ברית־יוצאי־תימן — 6; התאחדות התימנים — 5; למען בחירות אישיות — 5; ברית השמאל הציוני הסוציאליסטי — 4.

נהג תובלה שוחרר ממעצר בעזרת חבריו ליחידה

(ע). אחוות לוחמים הביאה בחצות ליל לשחרורו ממעצר של נהג תובלה צבאי, שנכלא בכלא יגור מאחר שלא היתה בידיו ערבות לשחרורו.

הנהג, מר אבינועם רוה, בן 38, אב לחמישה ילדים, המשרת מאז יום הכיפורים במילואים, הובא לבית המשפט בעקבות תאונת עבודה בנמל הקישון, שבה קיפח את חייו צבי הכמן בן 50 מחיפה.

הנהג, יחד עם מולגז ומנהל עבודה של נמל הקישון הובאו ביום ד' לפני שופטת השלום הראשית בחיפה, כחשודים בגרימת מות השופטת הורתה לשחרר את החשודים בערבות של 2500 לירות.

מר אבינועם רוה, שלא היתה בידו ערבות, נשאר במעצר. מר רוה חרף נפשו במהלך מלחמת יום הכיפורים בהיותו מראשוני הנהגים שחצו תחת אש מצרית עם משאיות המובילות את הגשר על תעלת סואץ. ימים רבים שוטט בין הטנקים תחת אש וסיפק תחמושת.

משנודע דבר מעצרו לחבריו ביחידת התובלה, עורר הדבר מורת־רוח, חבריו ביחידה מר עזרא סלמה הזעיק את מזכיר בית־משפט השלום מר יהודה כהן וביקש להפקיד בידו את דמי הערבות כדי לשחרר את חברו. מר כהן פתח באותו לילה את מזכירות בית־המשפט וקיבל את הערבות, בעקבות זאת שוחרר מר רוה ממעצרו, סמוך לחצות.

מר סלמה, המשרת ביחידות התובלה הצבאית, עם מר רוה, אמר, כי חבריו נהגו אגדה בקרב נהגי התובלה, אשר נכונים לסייע לו ולעזור לו בכוס ובכים.

מעצר לצעיר שהעליל על אביו

(ע). הבחור מכפר סכנין שביקש לנקום באביו העליל עליו עלילה כאילו האב נמנה עם אנשי פתח — נעצר אתמול ל־15 ימים בפקודת בית משפט השלום בחיפה.

מחמוד אחמד בדראנה, בן 20, הובא לבית המשפט, שם טען בא כוח המשטרה, כי בליל ה־1 בינואר התקשר החשוד בטלפון ציבורי בחיפה למשטרה ומסר שאביו משתייך לארגון "אל פתח".

המערך בנהריה חותר להקמת קואליציה רחבה

מאת יהודה אריאל, סופר "הארץ"

המערך בנהריה, שהשיג 7 מכלל 15 המנדטים לעיריה, חותר להקמת קואליציה רחבה מקיר לקיר — צר־ד"ל מתגוי המערך במקום. הודעה ברוח זו יפרסם המערך בסוף השבוע בעלון המקומי — ועד אז יקיימו מגעים עם שאר שלש הסיעות שהשיגו מנדטים — הרשימה העצמאית אכפת לנו, גח"ל והדתיים.

מר ספקי ורשוויטר, העומד בראש הרשימה העצמאית שהשיגה 5 מנדטים, מסר אמש שהוא עדיין מחכה לתוצאות ספירת קולות החיילים לפני שיחליט על צעד כלשהו בעניין עתיד העיריה.

הנהלת "צים" החליטה: האניות גילי ודן יוחזרו לממשלה

מאת סופר "הארץ" בחיפה

מועצת המנהלים של חברת צים קווי נוסעים החליטה אתמול בישיבתה כי בתנאים שנוצרו אין להמשיך ולקיים את ענף הנוסעים הישראלי והמליצה להחזיר לממשלה את שתי אניות הנוסעים הגילי והדן. סופר "הארץ" מציין כי פירושה של החלטה זו, באם תאושר ע"י הממשלה — חיסול ענף הנוסעים הישראלי.

האניות גילי ודן, שהיו פעם בבעלות חברת סומרפין הן כיום רכוש ממשלת ישראל ומופעלות על ידי צים קווי נוסעים (הממשלה וחברת צים).

"ליהדות התפוצות יש הזכות להביע דעתם על החיים בישראל"

"ליהדות התפוצות יש הזכות המלאה להביע את דעתם על החיים הפוליטיים, החברתיים והכלכליים בישראל. זהו תנאי ראשוני ליחסי אמת בין ישראל לתפוצות" — אמר פרופ' ירמיהו יובל, בדיאלוג רב־גוני, שנערך ביום ד' בין מנהיגות אינטלקטואלית צעירה מצפון אמריקה לבין אינטלקטואלים צעירים מישראל, במפגש הנערך על־ידי המחלקה לנוער ולחלוץ ההמשך בהסתדרות הציונית.

חב' מגור הוסמכה לפעולות הסבה של נהגים

משרד הרישוי הסמיך את חברת מגור להדרכת נהגים, הסבה הנהגים בנהיגת רכב החילוץ, נוכח המחסור הקיים בנהגים מקצועיים בתחום זה.

משרד הרישוי הבטיח גם לתת עדיפות בהגשה לבחון רישוי (טסט), כדי להקל על המחסור בתחום ולאפשר מתן שירותי גרירה חילוץ לנהגים פרטיים, מוסדות ומשטרה.

צויין כי אי־גרירת רכב לאחר תאונה או תקלה גורמת להפרעות בתנועה.

דולצין: ליכוד לאומי יאפשר מו"מ שלום — מעמדת כוח

"הריב הפנימי יגרום להחלשת עמדתנו"

מאת נחמן פבריאן, סופר "הארץ"

"צריכה לקום ממשלת ליכוד לאומי, כיוון הרף וחילוקי הדעות בינינו, זקוקים אנו כיום יותר מאשר אי־פעם לאחדות ולליכוד העם בציון. אחדות זו תלכד גם את העם בגולה ויחזק בעיקר את יהודי ארצות הברית, שלום תפקיד חשוב במאבקים המדיניים שאנו מנהלים עתה" — אמר מר אריה דולצין, יו"ר הנהלת הסוכנות, לפני צאתו לחו"ל לשורת פגישות עם מנהיגים יהודים בארצות הברית.

מר דולצין ציין, כי הליכוד הלאומי יאפשר הליכה לשיחות שלום לא מתוך חולשה כי אם מתוך עמדת כוח כשעלינו לגבור שני נושאים עיקריים: כוונות הערבים לשלום ופירוש הנוסחה של זהות הזכויות לעם הפלשתיני.

לדעתו אין בשני נושאים אלה חילוקי דעות בין המפלגות הציוניות. "אם יתברר שאין אפשרות לשלום, הריב הפנימי יגרום רק להחלשת עמדתנו ולסיכון קיומנו, — אמר.

"כרגע זהו, הוא ציין, "אסור להשלות את העם היהודי והעם בישראל. אם יש סיכויים לשלום־אמת, שפירושו של דבר לא רק גבולות בטוחים אלא גבולות פתוחים, כפי שקיים בין גרמניה לבין צרפת, יש צורך להביא את הדבר הזה כאשר יוסכם, לאישור העם. פילוג לפני הכרעות גורליות, הוא מעשה מזוכיסטי ואסור לנו להיתפס לזה.

נכבדים מהגדה שחזרו מירדן:

זעם בארצות ערב על המו"מ הנפרד מצרים־ישראל

(ע). "במדינות ערב שוררת מבוכה ממהלכה של מצרים במו"מ בז'נבה וירדן אינה רואה בעין טובה ניהול המו"מ על ידי מצרים בנפרד" — מסרו אתמול נכבדים ערבים שחזרו מירדן דרך גשר אלנבי.

כ־800 איש עברו את גשר אלנבי, רובם תושבים מהגדה המערבית העובדים בכווית, בסעודיה ובמקומות אחרים במדינות ערב. הללו סיפרו, כי במדינות אלה שוררת התמרמרות על מצרים, שהסכימה להפריד את המו"מ בינה לבין ישראל והובע החשש כי מצרים שואפת להשיג הסכם שלום נפרד עם ישראל, תוך הפקרת סוריה וירדן לגורלן.

נכבדים מיהודה שחזרו מירדן סיפרו, כי המלך חוסיין נזעם מהפרדת המו"מ ומניזום, כי הוא בא במגע עם שלטונות סוריה, כדי לתאם את העמדות בין שתי המדינות כלפי מצרים, אם תמשיך לנהל את המו"מ ותסיים אותו בנפרד עם ישראל.

הירדנים חוששים, כי ניהול מו"מ בנפרד בין ישראל למצרים יחליש את עמדת המיקוח שלהם לגבי הברצותיהם לנסיגה כללית לרבות מירושלים המזרחית וכן תישאר סוריה מבודדת במלחמתה עם ישראל.

הנכבדים נמנעו מלהביע דעתם על המצב ועוד, כי הם מצפים לסיום המו"מ בין ישראל למדינות ערב תוך תקווה, כי במהלך השיחות בז'נבה יאפשרו לנציגים פלשתינים להשתתף בדיונים.

באה משלחת ביה"נ האמריקאי לענייני חינוך

(ע). משלחת מטעם ועדת החינוך של בית הנבחרים האמריקאי הגיעה אתמול לישראל לביקור של חמישה ימים, כאורחת משרד החינוך.

חברי המשלחת הם צירי הקונגרס מריו ביאג'י וויליאם להמן ויועץ ועדת־המשנה לענייני חינוך של הקונגרס, מר ג'ק ביגנגם.

מר ביאג'י אמר בלוד שמטרת הביקור היא לעמוד מקרוב על החינוך המקצועי בישראל. "אך כצירי הקונגרס הפעילים בעניין הישראלי, מעוניינים לדעת על הנעשה באזור זה" — אמר.

המשלחת תסייר במוסדות חינוך ותיפגש עם שר־החינוך מר יגאל אלון, עם מנכ"ל המשרד מר אליעד פלד, עם פקידים בכירים במשרד החינוך וראשי מוסדות חינוך גבוה ומקצועי.

צ'ין לונג
מסעדה סינית

CHIN LUNG
CHINESE RESTAURANT
חיפה, שד' הנשיא 126
מרכז הכרמל
המסעדה פתוחה
לארוחות צהריים וערב
הזמנות בטלפון 04—81308

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו

תיק עזבונות 4891/73

בענין ירושת המנוח אשר (אוסקר) מלכין ז"ל שנפטר בחולון ביום 21.10.73 (מס' זהות 7391711).

המבקשת, גב' אלקה מלכין מס' זהות ד/391712, מחולון, רחוב קראוזה 39, ע"י עוה"ד א' בריחי ו/או מי מבולטון שמענם להמצאת כתבי בי־דין הוא: חולון, רחוב סוקולוב 44.

להוי ידוע כי לבית משפט זה הוגשה ע"י המבקשת בקשה למתן צו המבריו על ירושת המנוח הנ"ל.

הריני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון הנ"ל, הרוצה להתנגד להבריה המבוקשת, להגיש תוך 15 ימים מיום פרסום הזמנה זו, התנגדות, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

דוד ולך, שופט
רשם בית־המשפט המחוזי

החלטה של התנועה למען א"י השלמה

(ע). הנהלת התנועה למען ארץ־ישראל השלמה, שהתכנסה אמש בהשתתפות נציגים מהליכוד, מהמפד"ל ומהמערך, קיבלה החלטה הקובעת כי אין לממשלה — בהיותה ממשלת מעבר — הסמכות להתחייב התחייבות כלשהי על נסיגות מסואץ.

"ההגנה על ירושלים היא בתעלת סואץ, בלי אבו־רודס לא יהיה למדינה נפט. נסיגה במצב הלחצים הפוליטיים הקיימים, היא ראשיתה של נפילה בטחונית ופוליטית" — נאמר בהחלטה.

כן קראה הנהלת התנועה למען ארץ־ישראל השלמה למפד"ל, למפלגת העבודה ולליכוד, לתת יד להקמת ממשלת חירום לאומית מיד.

תיירים גרמנים תרמו לבית קיי

מאת יהודה אריאל

קבוצת תיירים מהמפלגה הנוצרית הדמוקראטית מאזור טריר שבגרמניה, שעם פרוץ מלחמת יום הכיפורים הכריזה על "מגבית למען ישראל הלוחמת על חייה", הביאה אתמול בבוקר את תרומתה בסך 3200 מארק לבית ההבראה לנכי צה"ל על שם קיי בנהריה.

האורחים סיירו בבוקר ובעת מסירת התרומה הודיעו, שימסרו לעתונות המקומית של אזורם על פעילות השיקום ועל הצרכים הרבים הדרושים לעזרת נכי צה"ל.

בקריאה להקמת תנועה על־מפלגתית של הדור הציוני ברחבי העולם יצא אתמול בירושלים יו"ר המשמרות הצעירות בתנועה הציונית, מר אורי גורדון, במסגרת סמינר למנהיגים יהודיים צעירים מארה"ב.

תושב בית לחם נעצר על מעשים מגונים בתיירת

(ע). שעות מספר לאחר שהתלוננה תיירת אמריקנית צעירה על מעשה מגונה עצרה המשטרה אדם מבית לחם, אשר הודה בביצוע המעשה בחנותו של התיירת, בת 16 אשר נכנסה לקנות מזכרות מחנותו.

התיירת מסרה במשטרה, כי בשעה ששהתה בבית ערבים, עשה בה המוכר מעשים מגונים וכאשר דרשה ממנו לבוא איתה למשטרה, גירש אותה בזעם מחנותו.

הנערה מסרה עדות במשטרה ואת תאורו של האיש, אולם כאשר ניגשה להגיע ביחד עם שוטרים לא הצליחה לזהות את החשוד. שעות אחרות לאחר שהנערה טסה לארה"ב, הצליחה המשטרה לעצור את החשוד, אשר הודה בביצוע העבירה.

המשטרה ביקשה משגרירות ארה"ב למסור למתלוננת על מעצרו של החשוד, שיובא כנראה לדין בימים אלה.

רפ"י - הרשימה הממלכתית
מודה לכל פעיליה, חבריה ואוהדיה
בתנועת המושבים
שבמאמציהם ובעבודתם המסורה
תרמו להצלחת הליכוד בהתיישבות
המזכירות

האגודה למען החייל תל־אביב
בשיתוף עיריית רחובות
ביום חמישי 10.1.74 בשעה 19.00 בבית החייל ויצמן 60, ת"א
תערך הופעת:
להקת בני רחובות
בצליל משחק וזמר
בבמויה של איה לוי בסיוע מועצת התלמידים ליד עיריית רחובות.
כרטיסים ניתן להשיג בקופת בית החייל.
כל ההכנסות קודש לאגודה למען החייל תל־אביב.

בנק לחרושת בע"מ
הודעה
בהתאם לסעיף 23 לחוק ניירות ערך תשכ"ח — 1968 ניתנת בזה הודעה כי פורסם היום
תשקיף
בדבר הנפקת 6¾% אגרות חוב רשומות על־שם, צמודות — קרן וריבית — למדד המחירים לצרכן (בהתאם למודדים היסודיים המפורטים בתשקיף), עומדות לפדיון בשנים 1982—1993 בסכום נקוב כולל של —.50,000,000 ל"י, סדרה 1. עותק מהתשקיף הנ"ל והעתק מההיתר לפרסומו מוגשים היום לרשם החברות לשם רישום.
ניתן להשיג העתקים של התשקיף הנ"ל, והחל מיום 4 בינואר 1974 גם להגיש הזמנות לניירות ערך המוצעים בו במחלקת ניירות ערך של בנק הפועלים בע"מ, רחוב לילינבלום 24, תל־אביב.
ט' בטבת תשל"ד, 3 בינואר 1974
(מודעה זו באה במקום מודעה שפורסמה אתמול ואשר הוכנה היה זהה אלא שמחמת טעות הדפוס השם "ביצור בע"מ" בכותרת המודעה במקום שם הבנק הנ"ל).

השבוע ביד יצחק בן־צבי ירושלים
י"ב—ט"ז טבת תשל"ד — 6.1.74—10
יד יצחק בן־צבי ממשיכה לקיים סדרת הרצאות בתחומת מדי יום בשעה 17.00 בשיתוף עם המחלקה לתרבות, עיריית ירושלים.
התכנית
יום ראשון י"ב בטבת תשל"ד — 6.1.74
קו החזית המצרית — מר זאב משל
יום שני י"ג בטבת תשל"ד — 7.1.74
אוכלוסית המדבר ותפקידה בתולדות
ארץ ישראל בתקופה העותומאנית — ד"ר משה שרון
יום שלישי י"ד בטבת תשל"ד — 8.1.74
תגלית מפלס ים המלח — גב' צפורה קליין
יום רביעי ט"ו בטבת תשל"ד — 9.1.74
התישבות ופתוח ים המלח — מר שמעון נגור
יום חמישי ט"ז בטבת תשל"ד — 10.1.74
תגליות ארכיאולוגיות בנגב הצפוני — ד"ר אליעזר אורן
קתדרה
ביום חמישי ט"ז טבת תשל"ד, 10.1.74 בשעה 20.15 יתקיים באולם יד יצחק בן־צבי דיון חוקרים בנושא: ירושלים והערים "שבחי ירושלים" באיסלאם, בהשתתפות: פרופ' עמנואל סיון, מר יצחק חסון, פרופ' אליהו אשתור, פרופ' מאיר קיסטר, פרופ' חיים הירשברג.
הזמנות במשרדי ה"יד".

24 שעות צלום!!
בעזרת מכשיר־בזק אלקטרוני (החל מ־85 ל"י).
✶ מבחר גדול של מקרנות ומסרטות.
✶ מבחר גדול של מצלמות זולות לנוער ולחיילי מלואים בשדה.
✶ הגדלת גלויה (9/13) שחור־לבן — 45 אגורות!
צלומי־פספורט — בן־רגע!
פוטו־ברנר

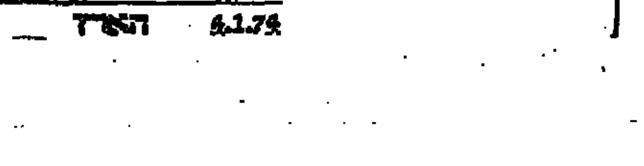

האסיפה הכללית של
ידידי האוניברסיטה העברית בירושלים שבברלין
מרכינה ראש
לזכר הנופלים במלחמת יום הכיפורים
שבקרב הסטודנטים ועובדי המוסד. וכלל ישראל
שולחת ברכת חזק ואמץ
לכל הסטודנטים, אנשי סגל האוניברסיטה ושאר עובדיה הניצבים עדיין, עם יתר מגיני ישראל, על משמר המולדת
מביעה את תמיכתה
בסידורי החירום
להמשך הלימודים במוסד ומחוץ לכתליו
מביעה את מלוא הזדהותה
עם המטרות הצודקות
המשמשות נר לרגלי מדינת ישראל.
בשיחות השלום בג'ניבה.
ידידי האוניברסיטה העברית בירושלים שבברלין
הנס רייף
רולף מאי
הלגה קלינגה
ברלין, 17.12.73

בסימן החששות לפיחות

בשוקי ההון והכספים

מאת מרדכי צבי

המסחר בדולרים נתי״ד בבורסה לניירות ערך התנהל בשבוע ה־ אחרון בצל החששות מפני פיחות שער הל״י. נראה כי מגמה זו תתמיד בשבועות הקרובים.

בסוף השבוע שעבר קפץ שער ה־ נתי״ד והגיע לרמה שיא של 5 ל״י.

עם חידוש המסחר בבורסה, לאחר פגרת יום הבחירות וראשית השנה האזרחית, התברר כי בהלת הפיחות שככה במקצת, אך היא לא נעלמה לגמרי. אתמול הוחלפו ידיים כמות של 200 אלף דולרים בעליה של אגורה אחת ל־4.81 ל״י. כל הסימנים מעידים כי הביקוש לדולרים נתי״ד יוזן בעתיד מחששות הציבור וכל ידיעה או שמועה יהיה בה כדי ל־ הגביר את העצבנות ואת התנפלות הציבור על הדולרים.

מחששות אלה נהנים בינתיים גם הסוחרים בדולרים שחורים. בימים האחרונים, בעיקר בסופי השבוע (את ההנחות הרווחות במצבים כ־ אלה היא, שהפיחות יבוצע במוצאי שבת) מזנק שער הדולר השחור וה־ דות כלפי מעלה והבאים לרכוש ל״י־ ליגבלום מתקשים להשיג סחורה. בי־ נתיים נסחר הדולר בין הסוחרים לפי 5 ל״י אך לקוחות פרטיים משלמים 10 עד 20 אגורות נוספות. האילן ה־ זהב התקרב לרמה של 18,500 ל״י הק״ג.

ייעוץ לקוי

במוקד הפעילות הוסיפו לעמוד ה־ שבוע צמודי המדד. בשנה האחרונה הוכיחה את עצמה צורה זו של הסי־ קה, ורבים מעדיפים לפעול לפי הכלל, שאין מחליפים סוס מצליח. בסוף חדש דצמבר חלה נסיגה מסו־ יימת במחירי אגרות החוב בעיקר בגלל מימושים גדולים לצרכי מצד לקוחות של בנקים, שהיו באלצים לסגור חשבונות לקראת סוף השנה. השבוע חלה התאוששות ניכרת ב־ תחום זה והמחירים עלו בצורה חדה. בכך מוצתה העליה במדד חודש נו־ במבר, בשעור 4.4% והחלה לבוא לידי ביטוי גם העליה בחודש דצמבר (לפי ההשערה תהיה בשעור של 2.5%).

העליות האחרונות הביאו את ה־ מחירים לתשואה ברוטו של 5.3% במילוות הפיתוח ולתשואה נטו של 5.3% ביחס לתעודות 6.5%. מחירים אלה יוצרים רמה של 97—98, כלומר בשתים עד שלוש נקודות מתחת ל־ פארי (ביטוי זה מבטא את מחיר הקרן של האגרת ואת הצבירה ש־ נצטברה עד כה בצורת רבית הפרשי הצמדה).

רמה זו יוצרת כדאיות לרכישת תעודות 6.5% במקור, בגלל המפלה המוקטנת שמשלמים לגבי רכישה כ־ זו. אולם בגלל ייעוץ לקוי, נמנעים רוב המשקיעים מהפניית כספם ל־ סוג זה של ניירות ערך שמתאים במ־ יוחד למשקיע הפרטי. נראה כי ה־ משקיעים המוסדיים, עליהם אסורה ההשקעה בניירות ערך אלה, מזניחים את הענף הזה של צמודי מדד ואינם מדגישים די הצורך יתרונותיו באזני קהל המשקיעים הפרטי.

משום כך נמכרו בשבוע האחרון רק 5 מיליון ל״י תעודות בסחון 6.5% בעוד שמילוות פיתוח נמכרו בסך 50 מיליון ל״י.

חולשה במניות

החולשה בשוק המניות נמשכה למרות שהמסחר ביומיים האחרונים התנהל במגמה מעורבת. היקף ה־ מחזורים היומיים היה נמוך.

4% ביניים בבנק החקלאות

בנק החקלאות הכריז על דיבידנד ביניים נוסף בשעור 4%. התשלום ב־25.1, האקס ב־10.1.

מדד שערי המניות בבורסה התל־אביבית

100 = 31.3.67

	3.1.74	2.1.74
מדד כללי	235.88	235.25
כספים וביטוח	204.57	204.06
בנקים מסחריים	224.40	223.46
בנקים למשכנתאות	207.70	207.02
מוסדות מימון	184.22	184.87
חברות להשקעה	194.42	193.80
תעשיה	363.17	362.55
מסחר ושרותים	310.52	306.69
מקרקעין	191.96	192.10

חודש ומקרא

מסיבות הרשיות לחרצאות ולעיון בתנ״ך במסגרת „חודש ומקרא" בשיתוף עם החברה לחקר המקרא סניף ת״א, יתקיימו:

במועדון מפלגת עבודה סניף רמז, רח׳ זכרון יעקב 7, מחר, מוצאי שבת, ב־7 עם משה גולדשטיין; במועדון ועדי ההורים, רח׳ שינקין 37, ב־7 בערב עם יעקב פלמון.

בבית־ציוני אמריקה, רח׳ דניאל פריש 1, ביום ה׳ 17 בינואר ב־6.45 עם זהבה ביילין, ובמועדון ועדי ההורים, רח׳ שינקין 37, ביום ד׳, 23 בינואר ב־7 בערב עם גודאריה שדה; ובמועדון החברה לחקר המקרא, רח׳ התניא 3, במוצאי־שבת, 26 לח.1. עם יוסף אחי.

שערי ניירות ערך בבורסה התל־אביבית

3.1.1974

מניות

	מחיר	שינוי
בנקים מסחריים וחברות לאחזקות בנקאיות		
אי הי אי (ב)	225	+2.5
אי. די. בי. בכ׳	177	
אי. די. בי. ר״ב (ש)	148.5	+1.0
אי. די. בי. ב (ש)	169.5	+4.0
אגוד (ש)	281	
אי׳ בריטי ר״מ (ב)	310	
אי׳ בריטי׳ (ב)	295	
דיסקונט א׳ (ש)	436	+4.0
מזרחי (ב)	135.5	+2.5
פועלים ר״מ (ב)	332	
פועלים (ב)	319	
בל״ל (ש)	249	
בל״ל חדשות (60%) (ש)	246	
בנקים למשכנתאות		
אפותיקאי (ב)	302	+1.0
כרמל (ב)	127.5	+3.5
משכנתי בנין	220	
מד׳ משכנתי׳ (ב)	237	
טפחות בכ׳	142	
טפחות מב׳	203	
טפחות ר״ב	199	−1.0
מוסדות מימון ענפיים		
שלטון	95	
אוצר לתעשיה	183	
חקלאות	78	−0.5
מד׳ תעשיה מב׳	67.5	−1.0
ביטוח		
אריה	193.5	+1.5
הסנה	189	+1.0
סהר	215	
צור	153.5	
מסחר ושרותים		
בית הרכב	67	+1.0
דלק (ש)	143	
דלק (ב)	148	
קרדו 1	209.5	
קרדו 10	134	+3.0
חשמל	53	
מגורות	151	+4.0
מקרקעין, בינוי, פיתוח והדרים		
אזורים	180	
אפריקה 1	300	
אפריקה 10	256.5	+1.5
הכ״י הישוב ש׳	154	+1.5
הכ״י הישוב מ׳	158	
טולל בונה מ׳	126	−7.5
נכסים	182.5	+1.5
ישפרו	112	
ישרום	140	
מהדרין	190.5	
בפטי הדר	82	+1.0
משקיעים	135	
נאות אביב	61	+1.0
מדי אור	156.5	+0.5
רסקו מב׳	73	+1.5
רסקו רג׳	60	+1.5
תעשיה		
אליאנס	483	−17.0
אלקו 1	112	+0.5
אלקו 2.5	97	−0.5
אלקטרה 1	210	−0.5
אלקטרה 5	182.5	+2.0
ארגמן מב׳	285	
ארגמן (ב)	265	
אתא ב׳	111.5	+1.5
אתא ג׳	109	+1.5
דובק	317	+4.5
בגלים	167.5	+0.5
טבע (ב)	1135	−25.0
כימיקלים	53	
לי׳ אפשטיין	51.5	+1.5
כולר	170	
פניציה (ב)	85.5	
פניציה 10	87	+2.0
ניר הדרה	256	−1.0
עסיס	205	
גרושתן	235	−7.0
עלית	269	+0.5
ערד	74	−2.0
פוליגון	216.5	+2.5
ישפן	121	+0.5
הגל	166	+2.0
חב׳ להשקעות		
אלגר (ב)	72.5	+1.0
אלרן (ב)	142.5	+3.5
ברביות	196	
פועלים השק׳	226	
פז	90.5	−1.0
וולפסון 1	136	+3.0
וולפסון 10 (ב)	86	+1.5
אמפא	110	
דיסקונט השק. (ב)	190	+1.0
מזרחי השק.	99.5	
בל״ל השק.	180	
פריון	88.5	+2.5
חסכונה	78	+2.0
יבנא השק.	57.5	−1.0
כור	154	−2.0
כלל השק.	180.5	
כלל תעשיה	179	−1.0
עגו	159	
פנ״ב	57.5	−0.5

	מחיר	שינוי
נפט		
נפטא	64	+4.0
לפידות (ש)	127.5	+2.5
לפידות (ב)	166	−9.0
אגרות חוב להמרה		
אי. די. ב ש.ה.	79	+1.0
אגוד ש.ה.	92	
המזרחי ש.ה.	90.5	
הפועלים ש.ה.	100.5	
בל״ל ש.ה.	124.5	
בל״ל ש.ה.	99	
אפותיקאי	90.5	+0.5
פת. כעב.	105	
פת. משב.	87	+1.5
שכון	100	
כשורות	100	
אוצר לת׳	82	−1.0
דלק	94	
הכ. הישוב	83	−1.0
יכפרו	100	
אתא	81	+1.0
עלית	81	
הפועלים השק.	100	
דיסקונט השק.	97	−0.5
דיסקונט השק.	84	+0.5
מזרחי השק.	91.5	
בל״ל השק.	84	+0.5
כלל תעש.	100	
עגו	96.5	
מניות הנסחרות במטבע חוץ		
אמפיקו א׳ (ב)	81.5	
8% אמפיקו (ב)	73.5	
7% פי התעשיה (ש)	205	
6% פי התעשיה ב׳ (ש)	174	
6% פי תעשיה גג (ש)	106	
6% פי תעשיה גג 1 (ש)	106	
אגרות חוב — צמודות לדולר		
5% זהנא ים המלח (ש)	244.7	−1.5
5% אביא ים המלח (ב)	148.5	−1.0
6% חשמל חטיבה ב׳ (ש)	149.5	+1.0
הוליים 5	131.2	
הוליים 6	129	−3.0
הוליים 7 •	130	−4.0
הוליים 8	105	+0.5
הוליים 9	103.1	
הוליים 10	105.5	
הוליים 11	105.5	
הוליים 13	105.7	
הוליים 14	106	
הוליים 15	106	−1.9
הוליים 16	106	−2.7
הוליים 17	105.5	
הוליים 18	113	+0.5
הוליים 19	106	−1.9
מלוה בטחון — 1968		
א׳	114.8	
ב׳	115.8	+1.4
ג׳	112.5	+0.5
ד׳	108	−0.2
ה׳	106.6	+1.0
ו׳	107.5	−0.2
ז׳	104.5	+2.4
ח׳	212.1	+0.4
ט׳	212	+3.5
י׳	209	
י״א	104.5	+0.8
י״ב	100.5	
י״ג	214	−3.0
י״ד	210	+1.0
בטחון 1968 — בנקאי		
י״א	113.8	+0.3
י״ב	111.6	+0.1
י״ג	105	
י״ד	224.2	+2.2
בטחון 1969		
א׳	212	+1.9
ב׳	206.7	+4.2
ג׳	205	+0.1
ד׳	206.8	+1.0
ה׳	204.8	−0.2
ו׳	205	+1.8
ז׳	203.8	
ח׳	204.5	
ט׳	202.1	+1.0
י׳	201.8	+1.0
י״א	202	−2.5
י״ב	199	+0.9
י״ג	197	
י״ד	200.7	
מ״א	201.4	
מ״ב	199.5	+2.0
מ״ג	197	+1.6
מ״ה	193.9	
בטחון 1969 — בנקאי		
י״א	217.6	
י״ב	216.5	
י״ג	210	
י״ד	210.5	−1.0
ט״ו	210.6	
ט״ז	204.5	
י״ז	202.1	
י״ח	199.2	

מקרא: ר״מ — רגילות מוכרות; א׳ — מניה א׳; ב׳ — מניה בין ב׳; (ש) — על שם; (ב) — מניות בלתי מסומנות — מניות רגילות. • — מוכרים בלבד.

אזכרה לבן־גוריון בשדה־בוקר

הנשיא: ב.ג. ראה בנגב הסיכוי להתפתחות המדינה

(ע). — במעמד נשיא המדינה, שרי ממשלה, הרבנים הראשיים, קציני צה״ל ובני משפחתו של המנוח, חברי כנסת, אישי ציבור, חברי שדה בוקר ומוזמנים מ־ ידידי בן־גוריון — התקיימה את־ מול בצהריים אזכרה לדוד בן־ גוריון ז״ל, במלאת 30 למותו.

החל ב־10.30 בבוקר הוקמו מחסו־ מים על כל הדרכים המובילות לשדה בוקר ורק בעלי תוויות תניה ובעלי הזמנות הורשו לגשת למקום. סמוך לשעה 12 הגיעו נשיא המדינה פרופ׳ א. קציר וסגן ראש הממשלה מר יגאל אלון, יו״ר הכנסת מר ישראל ישעי־ הו, השרים שמעון פרס, שלמה הלל, חיים בר־לב, זאב שרף, יוסף אלמוגי, שלשת שרי המפד״ל, האלופים בנימין פלד ובנימין תלם ואברהם עדן, ה־ רבנים הראשיים שלמה גורן ועובדיה יוסף, חברי כנסת וכן ראש עירית ירושלים ורבים אחרים ממקורביו של המנוח.

ב־12.00 בצהרים הסירו שתי חיי־ לות שעמדו במשמר כבוד ליד הקבר את דגל הלאום מעל המצבה באחורת הקבר, צמוד למצבתה של פולה ז״ל ואז נתגלתה אבן שיש עם כתובת צנועה: שם המנוח, תאריך לידתו ומותו וכן תאריך עליתו ארצה, ללא כל תוספות.

למרגלות המצבה הונחו שלושה זרי פרחים, של נשיא המדינה, הכנסת והממשלה. הרב הראשי של צה״ל, תת אלוף מרדכי פירון, פתח את טכס האזכרה במלים קצרות באומ־ רו: „מנהיגנו, בחיר העם, אדריכל המדינה, נקבר כאן היום לפני 30 יום ואנו מתייחדים עם זכרו בתפי־ לה ואזכרה. אחר כך קרא הרב כמה פרקי משניות.

סגנו אלוף משנה גד גבון קרא פרקי תהילים ובנו של בן גוריון, עמוס, אמר קדיש. בקרב בני המש־ פחה נראה גם נכדו של בן גוריון, סגן אלון בן גוריון, נתמך בשתי קביים, לאחר שנפצע במלחמת יום הכיפורים ונבצר ממנו להשתתף לפני חודש בהלוויית סבו.

דברי הנשיא

קוים לדמותו של המנוח העלה נשיא המדינה, שאמר: ביום ה־30 למות גדול מנהיגי האומה בדורנו, אנו מתייחדים עם זכר אדם שהטביע חותמו על חיי האומה בתחומים ה־ נרחבים ביותר: בעליה, בהתיישבות, בהקמת תנועת העבודה, בהקמת ה־ משטר, המדינה, והנחת יסודות לכל מה שהוקם עד עתה בישראל. איש זה נטמן כאן בנגב, אותו שיחרר, אהב וקרא את הנוער לבוא אליו ולהתיישב בו וכאן מצא את מנוחתו.

בהמשך דבריו עמד הנשיא על ה־ חשיבות שדוד בן גוריון ייחס לנגב. בראותו בו הסיכוי הגדול ביותר להתפתחות המדינה בעתיד ולקליטת יהודים רבים. נוסף לדוגמה אישית נאבק בן גוריון למשוך את הנוער דרומה, נאבק על הקמת משאבים, תקציבים, תעשיה ומכוני מדע באי־ זור הנגב.

מדע וטכנולוגיה

להלן הדגיש את גישתו של דוד בן גוריון למדע, את חלקו בהקמת אוניברסיטת הנגב, מרכז מחקר ה־ גרעין בדימונה, הנחת יסודות למדר־ שת שדה בוקר וכן על החשיבות המיוחדת שהמנוח ייחס למדע ול־ טכנולוגיה. עם זאת, אמר, הזהיר בן גוריון מדי פעם מפני הסכנה ב־ ניצול המדע שלא בדרך הנכונה.

„על אף שדוד בן גוריון לא היה מחנך, ללא ספק התחנכו ויתחנכו דו־ רות על דמותו ועל מעשיו והאומה תנצור זכרו לנצח".

הנשיא הרחיב את הדיבור על מא־ בקו של המנוח למען חברה צודקת ושוויונית ובכך שמיום עלייתו לארץ ועד מותו היה מנהיג חלוץ, שניסה לשמש דוגמה לאחרים.

„לא מצדה ולא וישי"

„בן גוריון", אמר הנשיא, הניח יסודות, הקים את ההסתדרות, את מפא״י, את ההגנה, את צה״ל, את התעשיה האווירית ואת החינוך ה־ ממלכתי. הוא היה הוגה דעות תוסס ובתסים, קרא למאבק בסיסמה „לא מצדה ולא וישי". הוא גם נמנע מ־ להגיע למחשבה של „תמות נפשי עם פלישתים" וקרא רק למאבקים הכרחיים, תוך כדי בניה ויצירה".

החזן הצבאי הראשי, רב סרן משה כרמל, אמר תפילת אל מלא רחמים ולאחר מכן עבר הקהל הרב על פני קברם של דוד ופולה בן גוריון, ה־ צופה לעבר נחל עבדת והרי הנגב במרחק.

סמוך לשעה 1.15 אחה״צ החלו להתפזר המוזמנים בסדר מופתי, ש־ שרר במשך כל הטכס. מאות תלמי־ די מדרשת שדה בוקר וכן אורחים מחו״ל נשארו בספריה וליד אחוזת הקבר עוד זמן רב.

עצרת זכרון ממלכתית לב.ג. — ביום ב׳

(ל.ע.מ.). עצרת זכרון ממלכ־ תית, בתום שלושים לפטירתו של ד. בן גוריון ז״ל, תיערך ביום ב׳ הבא ב־8 בערב בתיאטרון ירוש־ לים.

ישתתפו נשיא המדינה פרופ׳ א. קציר, ראש הממשלה, גב׳ גולדה מאיר, שרים, חברי כנסת ורבים מ־ ידידיו וקרוביו של ד. בן גוריון.

בעצרת ישמעו קטעי־נגינה ב־ ביצוע התזמורת הסימפונית של ירו־ שלים. השחקנים רחל מרכוס ויוסף ידין יקראו ממכתבי בן־גוריון, מ־ שירי נתן אלתרמן על בן־גוריון וכן פרק ל״א בתהילים, שנמצא מו־ נח על שולחן עבודתו של המנוח.

שר־הבטחון, מר משה דיין, יביא את דבר הממשלה.

בשבוע הבא הפרס הראשון בהגרלת הלוטו יהיה חצי מיליון ל״י

בשבוע הבא יהיה הפרס הראשון בהגרלת הלוטו חצי מליון ל״י (כ־ לל העברה), כל שאר הפרסים יהיו מוגדלים.

בהגרלת הלוטו שלשום איש לא ניחש את ששת המספרים הנכונים והסכום המיועד לפרס הראשון יו־ עבר לשבוע הבא.

הפרס השני (5 ניחושים נכונים והמספר הנוסף) מתחלק בין 3.5 מנות פרס בנות 8,542.— ל״י כ״א; הפרס השלישי (5 ניחושים נכונים) מתחלק ל־172,5 מנות פרס בנות 346.— ל״י כ״א; הפרס הרביעי (4 ניחושים נכונים) מתחלק ל־5,705 מנות פרס בנות 15.70 ל״י כ״א; הפרס החמישי (3 ניחושים נכונים) מתחלק ל־75,881 מנות פרס בנות 3.10 ל״י כ״א.

בהגרלת מפעל הפיס ב־27 בדצמ־ בר זכה בסך 150,000.— ל״י חבר באחד הקבוצים בנגב, הזוכה הוא יליד הארץ ונשוי. באותה הגרלה זכה ב־50,000 ל״י סוחר בגדים מ־ חיפה.

בתי הקולנוע בחיפה לא יחדשו ההצגות במוצ״ש

בתי הקולנוע בחיפה לא יחדשו כנראה במוצאי שבת את ההצגות, כיוון שלא הושג הסכם עם העיריה בענין התביעה לקבלת אשראי ל־ תשלומי היטל עינוגים.

אתמול לא היה מגע בין אנשי העיריה והתאחדות ענף הקולנוע, ובתי הקולנוע נשארו נעולים.

תערוכת התנ״ך בדפוס ובכאמנות

התערוכה בהסותו של דוד בן־גוריון ז״ל פתוחה עתה בכל ימות השבוע בשעות 10—1 לפנה״צ בבית אהרון ב־ הל־אביב, שד׳ רוטשילד 16 (מוזיאון ת״א לשעבר).

לקבוצות מאורגנות ולתלמידי בתי ספר אפשרות לבקר גם בשעות אחרות, לפי הודעה מראש להנהלת בית ה־ תנ״ך, טל. 57780.

בצער רב אנו מודיעים על פטירת יקירנו

רודי וייס ז״ל

הלויה תתקיים היום יום ששי, 4.1.74 בשעה 12.30 בבית העלמין בנהריה.

המשפחה האבלה

בצער רב הכינו קודר אנו מודיעים על פטירתו הפתאומית של בעלי, אחינו ודודנו היקר

אליהו בן מנחם בורלא

מסלוניקי — יוון

הלויה התקיימה אתמול, יום חמישי, ס׳ טבת תשל״ד (3.1.1974)

המתאבלים:
אשתו: קורין
אחיו: יוסף בורלא
אחותו: רינה וגיסו שבתי שאלתיאל
יצחק בורלא ומשפ׳
ומשפחות: בורלא, קרסו ושאלתיאל

במלאת שלושים יום לפטירתו של יקירנו הבלתי נשכח

קרל לאופר ז״ל

תתקיים אזכרה וגלוי מצבה ביום שני 7.1.74 בשעה 3.00 בבית העלמין בנהריה.

תודתנו נתונה לכל מנחמינו.

המשפחה המתאבלת

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של אמנו וסבתנו

מרים בלומנטל ז״ל

הלויה תצא מבית החולים רמב״ם חיפה היום יום ששי 4.1.74 בשעה 10.45 לפנה״צ.

אוטובוס יעמוד לרשות המלווים ברח׳ בר־גיורא 53 חיפה, בשעה 10.15.

המשפחה האבלה

במלאת שנה לפטירת אבינו וסבנו היקר

רב׳ ירמיהו טריינין ז״ל

נעלה לקברו לגילוי מצבה ביום א׳ י״ב בטבת תשל״ד (6.1.74) נפגשים בכניסה להר המנוחות, ירושלים גבעת־שאול בשעה 2.30

המשפחה

במלאת שלוש שנים לפטירתו של יקירנו

עו״ד יצחק זילברברג ז״ל

נתיחד עם זכרו בבית העלמין הישן בראשון לציון ביום שני י״ג טבת תשל״ד (7.1.74) בשעה 15.00.

המשפחה

הקרן ע״ש גיורא יוספטל

מתאבלת על מותו של

ד״ר גיורא לוטן ז״ל

חבר מייסד ויו״ר מועצת המנהלים של הקרן.

במלאת שנה לפטירתו של יקירנו

הרב אביגדור פורת ז״ל

תתקיים אזכרה ביום ראשון י״ב בטבת תשל״ד (6.1.74) בשעה 2.30 בבית העלמין כפר סמיר חיפה.

אוטובוס יצא מבית המנוח שד׳ ויגנייט 17, בשעה 2 אחה״צ.

המשפחה

נציב שירות המדינה וחבר העובדים

משתתפים באבלו של חברם לעבודה

מר בן־מיור שלמה

בהילקח ממנו

אביו

ושולחים תנחומים למשפחה

ביום שני י״ג בטבת תשל״ד, 7.1.74, נערוך אזכרה וגילוי מצבה ליקירנו

יצחק (איזו) משה ז״ל

יאסי — חיפה

בשעה 3.00 אחה״צ בבית העלמין הישן בחוף הכרמל, חיפה.

מוקירי זכרו נפגשים ליד השער השני ליד בית הקברות הצבאי.

המשפחה המתאבלת
ועובדי „מרכז מתנות"
חיפה, רח׳ יפו 59

לאלי רון ובני ביתו

השתתפותנו הכנה בצערכם על פטירת

האם ז״ל

ההנהלה והעובדים
חברה להשקעות של
בנק דיסקונט בע״מ

במלאת 4 שנים לפטירת יקירנו

תת־אלוף דוד (דודיק) כרמון ז״ל

נתייחד עם זכרו בבית הקברות הצבאי בהר הרצל ביום ב׳ י״ג טבת תשל״ד (7.1.74) בשעה 2.30 אחה״צ.

המשפחה.

הנהלת המוסד לבטיחות ולגיהות ועובדיו

אבלים על מות

ד״ר גיורא לוטן ז״ל

מנהלו הראשון של המוסד לבטיחות לאומי

למייקל לוטן

על מות האב

ולוילי גפני

על מות ההותן
אתכם באבלכם

חבריכם בחוג הרעיוני
של מפלגת העבודה

לרס״ב לבקוביץ יוסף

במות **אמך** ז״ל

משתתפים בצערך

מפקד החיל ופיקודיו

לבקי

אתך באבלך במות

אביך ז״ל

הנהלה וצוות
מלון לרום אילת

למשה ברזון

משתתפים באבלך הכבד במות

אביך ז״ל

הנהלת אחוזת החוף בע״מ

ליצחק בר־און

אתך באבלך במות

אביך ז״ל

יחידת המחשב האלקטרוני
אוניברסיטת תל-אביב

המנהל הכללי
ההנהלה וחבר העובדים
של אל־על — נתיבי אויר לישראל

משתתפים באבלו הכבד של

ד״ר אלקסנדר פודור

במות עליו

אשתו

ממשלת ישראל

ביום שני, י״ג טבת תשל״ד (7.1.74), בשעה 20.00 בתיאטרון ירושלים.
תתקיים עצרת זכרון בתום השלושים לפטירתו של ראש הממשלה ושר הבטחון הראשון

דוד בן־גוריון

ז״ל

בתכנית: פרקי נגינה — התזמורת הסימפונית של ירושלים
קטעי קריאה — רחל מרכוס ויוסף ידין
דברים — שר הבטחון, מר משה דיין

הזמנות במספר מצומצם ניתן לקבל בחדר 453, מרכז ההסברה, בנין ראש הממשלה, הקריה, ירושלים.

ובלשכת המודיעין העירונית, ברח׳ יפו 34, ירושלים.

לאחר העצרת הכניסה מובטחת.

הג׳וינט העולמי וג׳וינט/מלב״ן

אבלים על פטירתו של

ד״ר גיורא לוטן

מחלוצי העבודה הסוציאלית בארץ

שערי מטבע חוץ בין בנקאיים (Interbank)

אתמול בצהרים (3.1.74) באירופה

בסיס מיידי (Spot)

מטבע	שער	
$ ארה״ב	2.2865/2.2880	ל״י 1 £ אנגליה
מרקים גרמניים	2.7840/2.7880	ל״י 1 $ ארה״ב
פלורינים הולנדיים	2.8770/2.8810	״
פרנקים שוויצריים	3.3500/3.3530	״
פרנקים בלגיים	42.00/42.20	״
פרנקים צרפתיים	4.8400/4.8500	״
לירות איטלקיות	621.00/622.50	״
ינים יפניים	279.52/282.06	״

בסיס מאוחר (Forward)

	£/$	פר״ש/$	מר״ג/$
1 חד׳	2.2680/2.2705	2.3650/3.3755	2.7920/2.7990
2 חד׳	2.2545/2.2570	3.3650/3.3755	2.8015/2.8085
3 חד׳	2.2415/2.2440	3.3700/3.3805	2.8060/2.8130
6 חד׳	2.2085/2.2110	3.2700/3.3855	2.8140/2.8240

הנתונים נמסרו על־ידי בנק דיסקונט לישראל בע״מ

בנק דיסקונט לישראל בע״מ

	מחיר הוצאה	מחיר פדיון
ארזן	148.97	145.32
דיקל	409.4	389.6
ברוש	175.7	168.2
אורן	112.55	109.79

המנהל: חברה להשקעות של בנק דיסקונט בע״מ

החברה לניהול קרנות בנאמנות בע״מ

	מחיר קניה	מחיר פדיון	מחיר שוק
צבר	249.8	238.1	244
ארז	119.9	114.3	117.1
איתן	145.40	—	141.85

הנאמן: בנק הפועלים בע״מ

המשרד הראשי: שדרות רוטשילד 76, תל-אביב
טלפונים: מחלקת מודעות 611341
המחיר: יום חול: 1.25 ל"י למלה / יום ו': 1.50 ל"י למלה

רקי היום בתנ"ך

המשנה היומית

הדף היומי

הלכה היומית

הדלקת הנרות

רדיו

גל ה'

גלי צה"ל

הגל הקל

טלוויזיה

גל א'

תורנות רופאים לפי המקומות

תורנויות בתי חולים

תורנות בתי מרקחת

בתי כנסת

בולים ומטבעות

דירות

חדרים 1-1½

חדרים 2-2½

דירות בדמי מפתח

דירות למכירה 3 חדרים ויותר

וילות ובתים

דירות בשכר חודשי

חדרים מרוהטים

בקוש דירה

אולמות

דירות מרוהטות

קבלנים

משרדים

עסקים

חנויות

בתי מלאכה

מחסנים

מגרשים

הכשרה לעבודה

בקוש עבודה

הצעות עבודה

הלוח הכפול | הארץ | ידיעות אחרונות

מכוניות למכירה

ביקוש רכב

שותף רכב

השכרת רכב

אופנועים וקטנועים

מציעים למכירה

הלוח הכפול | קיצות אורחות | הארץ

חפים לקנות

• צריכא! קונה הישנים פריטים בלי בית ומכבה ...

חוגים

נופש

ריקודים

שידוכים

הלוואות

השקעות

צילומים

שמיחים

הלבשה

מכונות כביסה

דודי שמש וחשמל

חקלאות

שרותים

טלויזיה

תריסים

טפסים

רהיטים

מי מצאי?

בתי-ספר ושיעורים

חיות בית

כלי נגינה

תקליטים

נתניה

דירות למכירה

קבלנים מציעים

דירות בשכר חודשי

הצעות עבודה

נופש

באר-שבע

וילות ובתים

דירות למכירה

הצעות עבודה

מכוניות

מציעים למכירה

אשדוד

דירות למכירה

דירות בשכר חודשי

הלוח הכפול | ירושלים

קיצות אחרונות: הלל 28 טל. 225251
הארץ: החבצלת 5 טל. 224245

תורנות רופאים לפי השכונות

תורנויות בתי חולים

תורנות בתי מרקחת

בתי כנסת

קבלנים

דירות

דירות למכירה 3 חדרים ויותר

חדרים מרוהטים

דירות בדמי מפתח

2-2½ חדרים

דירות מרוהטות

ביקש דירות

דירות בשכר חודשי

מחסנים

מבנה תעשיה

אולמות

משרדים

מגרשים

עסקים

הלוואות

ביקוש עבודה

מכוניות

הכשרה לעבודה

הצעות עבודה

מציעים למכירה

טלויזיה

מקררים

רהיטים

שרותים

דודי שמש וחשמל

תריסים

ריקודים

שונות

בתי-ספר ושיעורים

חיות בית

הלוח הכפול | חיפה והצפון

קיצות אחרונות: הנביאים 28, טל. 667931
הארץ: גורדון 20, טל. 661166

תורנות רופאים לפי השכונות

תורנויות בתי חולים

תורנות בתי מרקחת

הודעות

תערוכות

קבלנים

דירות

1-1½ חדרים

2-2½ חדרים

דירות למכירה 3 חדרים ויותר

דירות בשכר חודשי

דירות בדמי מפתח

דירות מרוהטות

חדרים מרוהטים

חנויות

מגרשים

עסקים

ביקוש עבודה

הצעות עבודה

הלוח הכפול הארץ ידיעות אחרונות

מכוניות
[illegible]

רוצים לקנות
[illegible]

טלוויזיה
[illegible]

בתי-ספר ושיעורים
[illegible]

אופנועים וקטנועים
[illegible]

רהיטים
[illegible]

חציצים למכירה
[illegible]

מכונות כביסה
[illegible]

תנורי חמום
[illegible]

כלי נגינה
[illegible]

מקררים
[illegible]

דרושים
שרברבים-אינסטלטורים
(אפשרי גם קבלנים)
לחברה קבלנית לאינסטלציה בפתח תקוה
נא להתקשר טלפונים 903207, 913513 ת״א

למלון „דיפלומט" בירושלים
דרוש/ה
פקיד/ת קבלה
נסיון בעבר במקצוע
וידיעת השפות עברית ואנגלית לפחות.
● המעונינים יפנו לת.ד. 2494 או לטל. 67141 מחי המנגנון.

דרושים
נערים (חניכים)
לעבודת מתכת
ושני עובדי יצור
טלפון 854695, 855992

לרשות הנכנסים בישראל
דרוש
נער
בגיל 16—15
לעבודות משרד ושליחויות
לפנות לרשות הנמלים בית כצ"א
דרך פתח-תקוה 74 ת"א קומה 12
חדר 1215 טל. 38911

ללינת מפעלי סריגה
וקונפקציה בע"מ
דרושים
1. **מודליסט/ית**
2. **גזרן לחולצות**
בעלי מקצוע המעונינים מתבקשים לפנות בכתב לת.ד. 120 קרית-גת — מחלקת כח אדם.
מקום העבודה קרית-גת

לחברה קבלנית לבנין ארצית
דרוש
מנהל עבודה דינמי
בעל נסיון
בעבודות גמר של שיכונים
להתקשר טל. 912945 או 908679
בין 08.00—13.00.

למודוס תכנון בע"מ
דרוש
מהנדס חשמל בכיר
לנהל צוות הכנון
של חשמל ותקשורת לבנינים
בעל נסיון של 5 שנים לפחות בארץ
וידיעת אנגלית
המעונינים יפנו טלפונית ל־33582 ת"א.

דרושים
למטבח
אוניברסיטת חיפה
עובדי/ות מטבח
מזנונאים/ות
לעבודה ב־2 משמרות
(משמרת באחורה
עד 20.00)
טלפון 04—253932

תדיראן
דרושים:
1. **מחסנאי — אחראי על מחסן ייצור**
קליטה, איחסון, מיון, הוצאה לייצור לפי רחשלים בדיקת מצאי של חלקים מכניים ורכיבים חשמליים. נסיון 3 שנים במחסן רכיבים אלקטרוניים.
2. **טכנאי/הנדסאי אלקטרוניקה**
בוגר בי"ס מקצועי, נסיון בפתוח כמעגלים אלקטרוניים.
3. **טכנאי ביצור**
כוונון ובדיקות בכשירים ותת הרכבות, איתור תקלות ותיקון בכשירי קשר. רצוי לאחר שרות צבאי, עם נסיון בתחום מכשירי קשר.
4. **תמחירן עצמאי**
לעריכת תקציבים, מעקב הקציבי השיבוי צלויות. בוגר קורס מקצועי עם הכשרה מתאימה, או בוגר קורס המהיר. יועדף בעל נסיון בתחומים הנ"ל.
5. **מקדם הזמנות ייצור**
בעל השכלה תיכונית ידיעת הנהה"ס ידיעת השפה האנגלית.
מועמדים מתאימים יפנו בכתב לת.ד. 648 תל-אביב עבור מחלקת כח־אדם, בצרוף קורות חיים ונסיון מקצועי.
סודיות מובטחת

אלביט מחשבים בע"מ
A SUBSIDIARY OF CONTROL DATA CORPORATION
דרושות
מרכיבות אלקטרוניקה
נסיון קודם אינו הכרחי
הכשרה בתשלום מלא תנתן במקום
נא לפנות בשעות העבודה טלפון 04—533282
או אישית למחלקת כח אדם
בתשובה נא להתיחס למס׳ המשרה (ר/19)
לפנות בצרוף קורות חיים מפורטים:
ת.ד. 5390 חיפה, מחלקת כח אדם. סודיות מובטחת.

אלביט מחשבים בע"מ
A SUBSIDIARY OF CONTROL DATA CORPORATION
דרוש
מתאם ייצור
בעל נסיון בפקוח על ייצור וחומרים
במפעל מתקדם. רצוי באלקטרוניקה
בתשובה נא להתיחס למספר המשרה (ר/27)
לפנות בצרוף קורות חיים מפורטים:
ת.ד. 5390 חיפה, מחלקת כח אדם. סודיות מובטחת.

משרד העבודה — אגף להכשרה מקצועית | חברת מלונות דן
בית ספר למלונאות ברמל
מלון דביר חיפה
קורס פקידות קבלה יפתח ב־15.1.74
מתקבלים מועמדים/ות מעל גיל 18, בוגרי 12 שנות לימוד עם ידיעה טובה בשפה האנגלית.
התלמידים זכאים למענק קיום מטעם משרד העבודה.
★
בדבר פרטים והרשמה נא לפנות למשרדי ביה"ס, חיפה, ההדר יפה נוף 124, טלפון 83717 ובכל משרדי שרות התעסוקה.

לחברה מסחרית בירושלים
דרוש
פקיד כללי
בעל נסיון בעבודה משרדית
בעל רכב וידיעה טובה בחשבון
כועמדים מתאימים יפנו בצרוף קורות חיים, נסיון קודם והמלצות לת"ד 14090, תל־אביב עבור פקיד.

למפעל גדול בענף נגרות בנין
המיצר נגרות מהדרית
דרושים
סוכנים משווקים
בכל הארץ
הכישורים הדרושים:
רצוי סוכנאי בנין בעלי נסיון
ההכנאות בענף העץ
בעלי רשיון נהיגה
השכר והתנאים יקבעו לפי כישורי המועמד
נא לפנות לת.ד. 30045/13 ת"א עד יום 20.1.74.
סודיות מובטחת!

למפעל בטון מוכן בפתח-תקוה
דרושים:
נהגים בעלי משאיות
דבל בקס
עם מערבל בטון (אפשר גם בלי)
לעבודה במפעל להובלת בטון
פרטים טלפון 910727 בערב.

דרושים
✶ עוזרים/ות לטבחים
✶ מזנונאיות
✶ טבח לסטקיה (מאכלים מזרחיים)
✶ קצב
✶ עובדים/ות לחדר אוכל
✶ מלצרים/ות
העבודה באיזור גוש דן תעופה לוד
עובדים בעלי הכשרה יפנו לקביעת ראיון ל־972548.

תעשיות אלקטרוכימיות
פרוטארום
ת.ד. 1929 חיפה מיקוד 31000
דרוש
מהנדס כימיה
להפעלת מתקנים חדשים.
הכישורים: לאחר צבא, בעל נסיון קודם (רצוי אך לא הכרחי); ידיעת השפה העברית; ידיעת השפה האנגלית רצויה.
— סודיות מובטחת —

למפעלי בלו-בנד — תלמה בחיפה
דרוש
מהנדס להנדסת ייצור
הכישורים הדרושים:
✶ בעל נסיון בעבודה מעשית
✶ ידיעת השפה העברית על בוריה — הכרחית.
✶ ידיעת השפה האנגלית — רצויה.
הצעות בכתב יש להפנות לת.ד. 707 חיפה למחלקת המנגנון.
בלו-בנד תלמה

FIAT
מכונות מכוניות ליום התיכון בע"מ
דרוש לנו
עוזר למבקר פנים
למשרה מעניינת
ובעלת אפשרויות קידום
✶ בוגר מכללה או ראיית חשבון, או מנהל חשבונות מנוסה.
✶ ידיעת השפה האנגלית הכרחית.
✶ נסיון בביקורת.
✶ רשיון נהיגה הכרחי.
המשרה כרוכה בנסיעות.
לקביעת ראיון, לפנות טלפ׳ למר י. כהן 39777, בין השעות 4.00—6.00 אחה"צ.

בבית המשפט המחוזי בתל-אביב—יפו
ה. עזבונות 4381/73
[illegible]
הזמנה
[illegible]

בבית המשפט המחוזי בתל-אביב—יפו
תיק עזבונות 5002/73
[illegible]
דוד זקן, שופט
רשם בהמ"ש המחוזי

למפעל גדול בענף העץ
באזור תל־אביב
דרוש אחראי לאחזקה
הכשורים הדרושים:
מהנדס או טכנאי מכונות
בעל נסיון של 3 שנים לפחות
השכר והתנאים יקבעו לפי כישורי המועמד.
לפנות לת.ד. 30045/14 ת"א עד 20.1.74
— סודיות מובטחת —

חברת איימס־יישום בע"מ
ירושלים
דרושות:—
✶ **מזכירה בכירה**
התכונות הדרושות:
1) ידיעה מושלמת בעברית ואנגלית כולל הדפסה בשתי השפות.
2) נסיון של כמספר שנים בתפקיד מקביל.
✶ **מזכירה-כתבנית**
עם ידיעה מושלמת באנגלית וידיעה טובה בעברית + הדפסה טובה בשתי השפות.
ההצעות נא לפנות בכתב לחברת איימס — יישום בע"מ, בבקעה־ישראל כ׳ פרוס שטנה, בנין 3 — מחלקה כח אדם

תעשיות אלקטרוכימיות
פרוטארום
ת.ד. 1929 חיפה מיקוד 31000
דרושים
מפעילים
לתהליך ייצור חדש
הכישורים:
השכלה 10—8 שנות לימוד.
גיל: אחרי צבא ועד 45
נכונות לעבוד במשמרות
המועמדים יעבדו ויודרכו במפעל.
הנדסאים
להפעלת מתקנים חדשים
הכישורים: לאחר צבא
ידיעת השפה העברית
ידיעת השפה האנגלית רצויה
נכונות לעבוד במשמרות.

למוסד ציבורי גדול
דרוש
אחראי למדור משכורת
נא לפנות בכתב לת.ד. 22103 ת"א
עבור כחי המנגנון.

לחברת יבוא
נציגה של חברה בינלאומית ידועה
דרוש
ביוכימאי/מיקרוביולוג
המתמצא בבעיות מעבדה (דיאגנוסטיקה) להפקיד
איש מכירות
לפנות בכתב בפרוט פרטים אישיים ונסיון בענף לת.ד. 1639 ת"א עבור ד/53
שליטה באנגליה הכרחית. ידיעת גרמנית רצויה.

דרושה
מפעילה
למכונת הנהלת חשבונות אוליבטי
בעלת ידע בהנהלת חשבונות
✶ נא לפנות בכתב בצרוף פרטים נוספים לת.ד. 4353 חיפה עבור מספר 534 (מיקוד 31040)

לבית חרושת ארדי בע"מ
אזור התעשיה הרצליה ב׳
דרושים
1. **מבשלי ריבה**
2. **מפעילי מכונות סגירה אוטומטיות**
לפנות לפי הכתובת או טלפון 938181.

הודעות לציבור
מכרז פומבי 160/73
מכירת התקלאות
המחלקה לנכסים
בינוי ומבק
[illegible]

דרושה
פקידה מתחילה
בת 17—16
הגרה בסביבות
רמת גן
לפנות טלפון 771223־4
מ־8 עד 2

דרושים
1. **טכנאי אלקטרוניקה**
לעבודה בציוד קשר אלחוטי
2. **מזכירה**
הדפסה בעברית הכרחית, הדפסה באנגלית רצויה.
לפנות לטל. 269196 תל־אביב.

דרוש
טרקטוריסט
כעולה
לשופל 955
לפנות טלפון 289111

דרושים
חשמלאים
קבוצות או בודדים
בעלי נסיון ורשיון
לפנות טלפון 30418
אחה"צ

דרוש נער
עם רשיון לקטנוע
לשליחויות ולעבודות משרד.
בפרטים לפנות
לאישרא בבית,
יצחק שדה 34 קומה ד׳
טלפון 30865/6/7

דרוש
רתך מעולה
לעבודה באילת
לפנות:
טלפון 03—624335/6/7

לבית דפוס
בחיפה
דרוש סדר
נא להתקשר
טל. 04—666343

דרוש
מחסנאי
(מוסמך)
לחלקי חלוף מכוניות
בעל נסיון מתאים.
נא לפנות בכתב יד בצרוף קורות חיים לת.ד. 2379 חיפה.

לחברת ביטוח
דרושה מפעילה
למכונת הנהלת חשבונות
אקזקטה קונטיננטל
לפנות לגב׳ רחל. טלפון 614431.

ל-בוטיק אדלר
דרושים
בתי מלאכה
לתפירה ליצוא
לפנות
לטל. 03־225072

לפטמהאוז בע"מ
חברה ליצוא השיווק
[illegible]
דרושה
פקידת
מכירות/שרטטת
דיזנגוף 382 ת"א

אקדמאי חוזר מארה"ב
[illegible]
הכתובת:
JOSEPH INBAR
1145 E35TH ST.
BROOKLYN N.Y. 11210
U.S.A.

למוסד גדול
בתל-אביב
ליד הסינרמה
דרושות
✶ **פקידה**
לקבלת קהל
החזקת קופה
שעות עבודה 8—16.30
✶ **עוזרת למנהל חשבונות**
שעות עבודה 8—16.00
✶
לפנות 36213 או 58143
בשעות העבודה

החברה לאוטומציה
במנהל השלטון
המקומי בע"מ
דרושה
תקבנית מנוסה
מקום העבודה
קרית-אתא
המועמדות יפנו בכתב
לפי הכתובת
המגינים 44 חיפה
או טל. 512224
בין השעות 3—8
סודיות מובטחת.

דרושים
עובדי הרכבה למבנים טרומיים
בעלי נסיון במקצועות בניה כגון טפסנות, נגרות וכדו׳.
העבודה על בסיס קבלני.
לבר פרטים נא לפנות למשרדנו בעכו טלפון 911615/6/7 (04).
tromasbest

הארץ

יום שישי, י' בטבת תשל"ד
4 בינואר 1974

ירושלים: רח' החבצלת 2' טל' 224245-6, ת. ד. 273
חיפה: רחוב נורדוי 20 טלפון 661166-8, ת.ד. 5259
בתל־אביב: המערכת, ההנהלה, מחלקות המודעות, ההפצה והמנויים, רח' זלמן שוקן 21, טל' 824261 (30 קווים) ת.ד. 233

המו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ, רח' זלמן שוקן 21 תל־אביב
העורך: גרשום שוקן. האחראי: גדעון סאמט.
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי־יד.
HAARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel-P.O B. 233, Tel. 824261

הפסקת־אש או אש בהפסקות

ריבוי התקריות בשתי החזיתות מעורר דאגה הנודה יותר, ככל שמתמשך גל זה של התקפות־אש מצד המצרים והסורים. אין התקריות מצדיקות עדיין את הקביעה שמתחדשת המלחמה ממש, אך כמספר ההרוגים והפצועים הולך ורב, ובסיכומו של דבר נראה שהפסקת האש מידרדרת למצב של אש בהפסקות.

לא לכך הסכמנו כאשר קיבלנו את החלטת מועצת הבטחון מס' 338. כשבעה שבועות לאחר מכן אין יסוד לגרוס כאילו אך טבעי הדבר שלא בבת אחת ניתן להשליט שקט מוחלט על כל הגזרות בשתי החזיתות. גם ההנחה כאילו יוזמה מקומית גורמת לתקריות, שוב אינה תואמת את המציאות.

ברוב המקרים מתחילות התקריות בפתיחת אש מנשק קל ובנשק מסייע; לאחר מכן מופעלים הכלים הכבדים יותר — ארטילריה וטנקים היורים מעמדות הגבה — ומתקבל הרושם שכוונת השלב הראשון היא להוביל לשלב השני. לעתים קרובות מורגשת נסיית האויבים להפריע לעבודות ביצורים; ובדרך כלל ניתן להסיק מהטקטיקה של צבאות מצרים וסוריה, כי כהיהן שואפות לשכנע אותנו, כי לא יניחו לנו להמשיך ולשבת בקווים של יום ה־24 באוקטובר באין מפריע. וכדי שלא נטעה: גם לו חזרנו לקווים של יומיים מלפני התאריך הנ"ל, לא היו נוהגים אחרת.

תגובות צה"ל נשארו עד כה בדרך כלל במסגרת של השבת־אש לשם שיתוק אש האויב ולא חרגו מצמידות זו. עיכוב האספקה לארמיה השלישית ולעיר סואץ יכול לשמש תזכורת למצרים, כי בכוחנו להכביד עליהם גם בדרך נוספת: ההסכם לייצוב הפסקת־האש הינו מיקשה אחת, ויש יסוד לטעון, כי ללא שמירה קפדנית על הסעיף הראשון כלו אין כוח מחייב לסעיפים אחרים שבו.

אמצעי־לחץ כאלה אין בידינו כלפי סוריה; מאידך מרגיזה התוקפנות הסורית פי כמה, מאחר שהם רצחו שבויים ישראליים לעצרותיהם וממשיכים להחזיק שבויים אחרים מבלי לגלות את שמותיהם ומבלי להתיר לשליחי הצלב האדום להשגיח על תנאי המעצר בהם נתונים השבויים.

גם קהיר גם דמשק נתפסות לטעות אם חושבים בהן כאילו טקטיקה של הטרדה תצליח לשנות את החלטתנו שלא להתרחק מהקווים הנוכחיים, אלא אם הצדדים שכנגד יסכימו להסדרים בפירוקם התקדמות מעבר להפסקת־אש, לקראת סיום הלוחמות. ואשר לטיב התגובה הצבאית שלנו על צליפות והפגזות — יש להניח, כי צה"ל מסוגל בהחלט לגרום לאויב אי־נחת מוחשית מאד. עבודות התבצרות הן הכרחיות והתנהגות הערבים רק מוסיפה לכורח זה. אם היערכות צה"ל שהיא תוצאת המלחמה, מעיקה עליהם — הדרך פתוחה בפניהם למשא־ומתן מדיני עם ישראל.

האם עובדים במשרד המשפטים

מאז התפטר מר י. ש. שפירא מתפקיד שר־המשפטים, סבורים כנראה עובדי משרדו כי גם פטורים מלעבוד. באחד מימי השבוע בשעה 9 בבוקר — שעת עבודה מקובלת לכל הדעות — התקשר סופר „הארץ" למשרד, בירושלים המזרחית. הוא ביקש לדבר עם היועץ המשפטי לממשלה ונענה על ידי המרכזנית כי „הוא לא הגיע לעבודה" — וכמוהו גם כל עובדי לשכתו. הוא ביקש לדבר עם מנהל לשכת השר, מר עוזי סיון. אחרי שחייגה לכבה טלפונים פנימיים אמרה המרכזנית, בקול מלא פליאה: „אינני יודעת מה קורה כאן — עוזי סיון איננו, ואין איש בלשכת השר".

מיבחן ראשון למערך

מאת פולס

הממשלה היוצאת רשאית להסמיך את המשלחת בז'נבה להשגת הסכם

עריכת הבחירות לכנסת השמינית היתה בחזקת הישג לאומי. היא הוכיחה שמדינת ישראל מסוגלת לקיים „שיגרה" גם בימי חירום, שגיוס מקיף כאחד של המילואים. איננו נוהג כדעת הציבור שהתנבאו בכבר רה מסודרת, ושמלחמה והכיבור אינם מקפיאים את התהליך הדמוקראטי המקובל. אנו זכאים להתפאר בהישג זה אשר גם בו יש כדי להעיד על חיוניות המדינה שזה עתה עברה עליה זעזועים קשים.

יש להבין את תוצאות הבחירות כפועל יוצא של מגמות שונות ואף מנוגדות. גם אלמלא מלחמת יום הכיפורים, היה מקום לצפות להחלשת המערך ולעליית כוחו של הליכוד. אין צורך להזכיר עתה את הרשימה הארוכה של טעויות והבראות ומחדלים שבהם צריך היה להאשים את צמרת המערך בניהול ענייני המדינה, מבחין לתחום הביטחון, אם בנוף לה את הבחירות אשר המחדלים הביטחוניים עוררו, אפשר לתמוה כיצד זה קרה כי כיחת הגושם שציבור הבוחרים הטיל על המערך, לא תרגה כאותו שיעור שהיה צפוי מתילא על רקע התסיסה „האנטי־ממסדית" של מנהיגיו.

אין להסביר זאת בלתי אם נשער כי בוחרים רבים החליטו, אחרי בדיקת לב וכליות, שאין להצביע על־פי שיקולים שנגעו לעבר בלבד, אלא עליהם להסתכל גם לעבר העתיד. ואמנם אפשר לתמוה על שרשימת המערך יצאה גם הפעם בראש כל השאר, הגם הפרש משמעותי בינה לבין רשימת הליכוד, בה בשעה שמנהיגיה הבולטים ביותר הם אותם המנהיגים אשר נושאים באחריות על כישלונות אשר לא התנסינו בכמותם במשך כל שנות קיום המדינה.

*

אין ספק כי בוחרים רבים התלבטו בשאלה זו טרם גמרו אומר להשיב פליה כפי שהשיבו, על־ידי הטלת הפתק של אמת לתוך הקלפי. אם בסופו של דבר לא מנעו את קולם מרשימת המערך ולא נרתעו מלתמוך במפלגה אשר ניגודי דעות פנימיים חריפים פוקדים אותה ללא־הרף, ודאי שלא התכוונו לעצור בכך לא את מר פנחס ספיר, לא את מר משה דיין, לא את הגברת מאיר ולא את כל היותר מהמצטבת ההאשמות להם מוסיפים להטיח נגדם. נאמנה מפלגתית כמהדורות ודאי שלא ביכסה שיקול מכריע לגבי כל הבוחרים האלה — אם כי מילאה, מן הסתם, תפקיד לגבי חלק מהם.

צריך להסיק מהצבעתם של בעלי הפיקפוקים, שגם חטאי העבר לא עירערו את אמונם בכך כי צמרת המערך בכללותה תהיה, ככלות הכל, גם להבא כשירה יותר מצוותים אחרים של פוליטיקאים לנהוג את ספינת המדינה.

לא שמרנות היא גרמה לכך, ולא „אפאתיה", ולא רק צירוף של קבוצות בוחרים, שכל אחת מהן רוחשת אהדה יתירה — אחת ליגאל אלון ולאבא אבן, שניה למשה דיין ולשמעון פרס, שלישית לגולדה מאיר ולישראל גלילי, וכו'. מותר לטעון כי בוחרים רבים, דווקא בין אלה שאינם קרובים למערך מבחינה אידאולוגית, לא איבדו את האמון כי צמרת המערך, על כל ניגודי הגישה שהיא חייבת לגבור עליהם בתוך הוכה לפני שתצליח לגבש קו פעולה, מגלמת את הבחינה הרצויה ביותר של הקיפות והדיעה, של החולפיות ההחירה, על רצון נחוש להיאבק למען האינטרסים החיוניים של ביטחון המדינה, ושל נכונות להתחשב ביחסי הכוחות הבין־לאומיים המשפיעים על האזור.

*

אין זה מן הנמנע כי בוחרים אלה צפויים לאכזבה. זו טרם נמדד אך ככל ששקלה, ההור ושקול, ראו צורך להגדיל את המערך על פני הליכוד, אפילו היו נוטים, בימים כתיקנם, לצד הליבראלים או גח"ל. גם מי שהתנגד מאז מלחמת ששת הימים למדיניות הסטאטוס קוו של המערך, או, ליתר דיוק, של השלישיה מאיר־דיין־גלילי, נזכר כי הליכוד לא הציע אלטרנאטיבה נבונה יותר אלא היה, לאמיתו של דבר, הגורם הפוליטי החזק ביותר אשר תמך במדיניות ההיא, וביקש אף להרחיב את הקבב...בו ההגולה. ואם היה קשה להסביר את המדיניות של דיין־גולדה־גלילי בעולם הציבורי לפני יום ה־6 באוקטובר 1973, ודאי שהעולם אינו מוכן עתה להצדיק את המשכה.

השאלה עד כמה צמרת המערך מודעת לצורך שבשינויים, בעינה עומדת, ואין להשיב עליה בחיוב מפקני; לעומת זאת, ברור בעליל שהליכוד מוסיף לדבוק בה בכל נימי נפשו ויוסיף לראות את התפקיד העיקרי בזה שינסה לעכב ולבלום את התהליך של אוריאנטציה מחודשת.

מי שרואה הכרח לאומי עליון בבליכה כזו, הצביע חל־טעם. נימוקיו עמו, ויש לכבד את המתו של כל בוחר. מי שהצביע אמת, עשה כך בהעריכו כי המערך מכיל בעצמו כוחות בליכה חזקים למדי, שממשלה בהנהגת המערך לא תרוץ לויתורים מתוך הנאה, אך התואר עת כדי להסתכל כהלכה במציאות הבין־לאומית ולא תנהל מדיניות שתהיה בנויה על אשליות ותקוות שוא. מספר הבוחרים שביטאו הבנה זו בקלפי, היה די גדול כדי להעמיד את המערך בראש המפלגות, כך שישמש גרעין ובסיס לקואליציה הממשלתית. הגם את רצונם של בוחרים אלה יש לכבד.

*

הדיונים בקבוצת העבודה הצבאית בז'נבה מעמידים את מנהיגי המערך במיבחן הראשון, עוד בטרם תכונן הממשלה החדשה. תוצאות הבחירות ידועות בעולם; יודע כי בכנסת השמינית תיתקל ממשלת מערך באופוזיציה בחוזקה, וטוב תעשה הממשלה הבאה אם תביא זאת בחשבון: דווקא אם תרצה שישראל תתייחס אל הנושא של הינתקות והפרדת הכוחות כאל חלק מבעיית ההסדר הכללי, אל לה לנסות להתכחש לעקרון ההדדיות, ששום משא ומתן בעל סיכויים לא יתכן בלעדי שקידה על שמירתו. מאידך — יוקרת ישראל לא תצלח אם המשלחת הישראלית תטען על כל צעד ושעל כי עדיין היא נעדרת סמכות כדי לסמוך ידה על הסכם שאולי אפשר להשיגו.

הבחירות ידעים כי לא תיתכן ממשלה ישראלית בלי המערך, שאין זה משנה אם כוחו של הליכוד יתבטא בתוך ממשלה של ליכוד לאומי כי אם כאופוזיציה בכנסת, שהתבטאות אימון הכנסת בממשלה החדשה אינה אלא פרוצדורה פורמאלית.

המערך ספג מפלה בבחירות שאין למעט ממשקלה. אך יחד עם זאת הוא הוסמך מחדש לנהל את ענייני המדינה. על הממשלה היוצאת להנחות את המשלחת לקבוצת העבודה הצבאית של ועידת ז'נבה, כאילו כבר נשלבו כל ההליכים שהחוק המספר בורה עליהם.

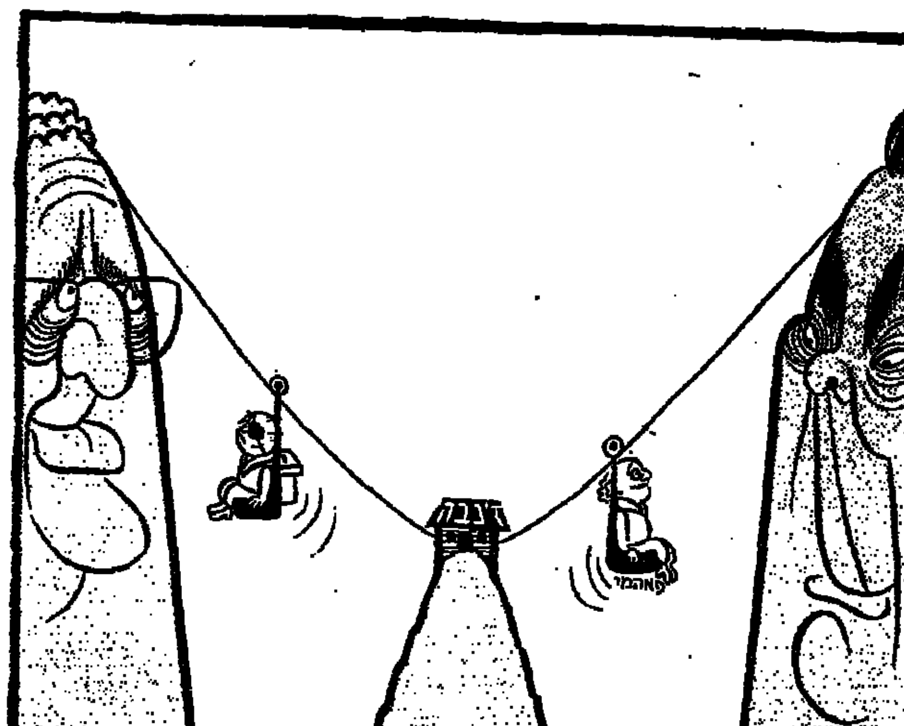

מנדט להסדר חלקי

מאת יואל מרקוס

המצב הנוכחי מחייב הקמת ממשלה חדשה לאלתר

הפגישה בין קיסינג'ר לדיין, שנועדה להערך היום, היא תזכורת לפוליטיקאים שלנו. היא באה להזכיר להם שאסור לאבד זמן על הרכבת ממשלה חדשה. אין גם שום סיבה אובייקטיבית, על אף נדידת מספר מנדטים מהמערך לליכוד, שתמנע כינון ממשלה לאלתר, אפילו תהיה זו בשלב ראשון ממשלה בהרכב השותפות של היום, שתישען על רוב צנוע.

מה שעומד על הפרק בימים אלה אינו עתיד השטחים או מיכלול בעיות ההסדר עם הערבים, אלא הצורך המיידי להגיע להסדר חלקי עם מצרים, הסדר שירחיק את סכנת ההתלקחות ויקל על העומס המוטל על העיבוד המשק. הבעיות להשגת הסדר חלקי זה, המכונה רשמית בשם „הפרדת כוחות", הן סבוכות ודורשות החלטות רבות. מצרים אינה רוצה לוותר על הישגה הצבאי היחיד במלחמה, היינו על נוכחותה בגדה המזרחית — ועלינו להחליט עד איזו צורה של נוכחות מצרית נוכל לחיות. מצרים מבקשת לראות אותנו מחוץ לגדה המערבית (וזו הסיבה העיקרית להידברותה עם ישראל) — ועלינו לקבוע מה התמורה שנקבל ממנה. מצרים רוצה שההפרדה תהיה חלק מנכונותנו לנסיגה כללית — ועלינו יהיה לקבוע אם אנו מוכנים לשלם מס שפתיים בכיוון זה.

ברור כי בימים אלה לא נקבע הרבה בז'נבה. התסריט כולו נכתב בקהיר־ירושלים־מוסקבה־וושינגטון. רצונה של הממשלה (כיום ממשלת מעבר) להיות שותפה פעילה בחיבור תסריט זה הוא שהביא לביקור דיין אצל קיסינג'ר. יש סוברים שחדרה לתודעתו של מזכיר המדינה האמריקאי הדעה, כי השגת שלום של ממש היא עניין ממושך מאוד ומורכב למדי, והוא נכון לתת בינתיים יד להסדר חלקי כדי שוועידת השלום לא תיכנס כבר עכשיו למבוי סתום. ולא יהיה הסדר כזה אלא אם תהיה מצרים בטוחה שכוחותינו ידוללו באופן שלא יהוו סכנה לתעלה, ואם ישראל תהיה בטוחה שהשטח שיפנה לא יהווה מקום ריכוז למיתקפה לעומק סיני. גם לצורך מציאתה של נוסחה מורכבת זו יידרשו החלטות ממשלתיות עקרוניות.

*

על כן מן הדין שלא תעסוק בכך ממשלת מעבר, השייכת לכנסת שנפטרה אלא ממשלה חדשה. כממשלה שתוכל לעסוק בנושא הפרדת הכוחות, שיהיה מן הסתם בשני שלבים (3 קי"מ בשלב ראשון וכ־30 קי"מ בשלב השני) מתוך סמכות של הכנסת השמינית.

תוצאות הבחירות אינן מונעות הקמת ממשלה חדשה במהרה. כמובן עוד ידובר וייכתב על בחירות אלה. אני כשלעצמי מאמין שאותן תוצאות, פחות או יותר, היו מתקבלות בבחירות לכנסת השמינית גם אלמלא מלחמת יום הכיפורים.

ירידת המערך בהתמדה באחוז דומה לפני המלחמה, ירידת רבינוביץ עתה הצלחתה של שולמית אלוני — כל אלה מעידים שנפשם של חלק מהבוחרים נקעה מהשיטות של הבוסים המפלגתיים שהשתלטו על חיינו. עם זאת בהחלט אפשר שגם גורם ההקשחה הפוליטית היה בין מניעיו של הבוחר. על כל פנים, עובדה היא שבחירות אלה חיזקו את המחנה הניצי במדינה. זה מכבר ידוע ממשאלים כי רוב הציבור מתנגד לויתורים. וזאת לא בגלל סנטימנטים לא"י השלמה נוסח בגין, אלא מתוך חוסר אמון ברצון הערבים לשלום. והראיה, שבכל משאלי דעת קהל היתה קורילציה בין שני הנושאים הללו.

אם לתרגם נכון את רצון הבוחר, אפשר לומר כי בציבור הפנימי הוא ביטא את שאיפתו לשינוי אך לא עבר את מחסום הפחד. ואילו בסיסור המדיני ביטא התנגדות לויתרנות, לכניעה וללחצים שבנסיגה מכל השטחים בלי שלום. אכן, עד כמה שיראה הדבר מוזר עשה הבוחר „הפרדה" בין שני סוגי הסדר: הוא נתן למערך מספיק כוח להשיג הסדר חלקי עם מצרים (קרי: הפרדה). אך לא נתן לו כנראה מנדט לעשות הסדר כולל. מר בגין וחבריו אינם צריכים לטרוח כלל להצטרף לממשלה רחבה. הם ישיגו אותו אפקט גם בעודם יושבים על ספסלי האופוזיציה. כי בעוד שלהסדר חלקי ישיג רוב בכנסת החדשה, הרי אם המערך ירצה ללכת רחוק יותר, להיכנע ללחצים ולוותר, יהיה מוכרח להביא זאת להכרעת העם. זהו פסק דינו הפקחי של הבוחר.

בנסיבות אלה כאשר קיימת „הפרדה" במנדטים שנתן הבוחר למערך, אין מניעה לכונן ממשלה ללא דיחוי, בהרכב המפלגות הקיים, אפילו שהרוב שלה יהיה קטן יותר. אף כי המפד"ל ול"ע נמצאות במצב מיקח נוח מאוד לגבי המערך, שלא יוכל לשלוט בלעדיהן, יהיה זה מישגה אם ראשי מפלגות אלה ינצלו את המצב לצרכי סחיטה ותמרוני הסחייה. מה שקובע לגביהם, הוא שחל שינוי ביחסי הכוחות בינם לבין המערך המצומק. דבר זה ניתן לתקן על־ידי הגדלת ייצוגם בממשלה. פרט לכך אין הצדקה אובייקטיבית להגות הנאים שיאריכו את מלאכת המרכבה חודשים על גבי חודשים. כי דרושה לנו בראש ובראשונה ממשלה שתענה לבעיות המיידיות. אחרי שתושג הפרדת הכוחות אפשר יהיה לדון בדריכה לכינון ממשלה רחבה או באפשרות קיום בחירות, שיכריעו בין שתי הגישות השונות לגבי הסדר כולל. ברגע זה, מניעת התהו ובהו הפוליטי הוא אינטרס לאומי במדרגה ראשונה.

קרע פנימי

מאת שבתי טבת

נמנע מהבוחר הישראלי להצביע בבחירות על נושאי הכרעה גורליים

דומה שהתרגיל לקרוא תוצאות של בחירות לכנסת במושגים של נצחונות, כשלונות, תזוזות ושברונות — לא יצלח הפעם. הבחירות לכנסת השמינית מלמדות יותר על השבר הפנימי בציבור הבוחר, מאשר על נטיה או החלטה שלו. כך, כשם שאין זה נכון לתאר במשמעות כי שלקה בשיתוק חלקי כמי שצד ימין שלו התחזק על־חשבון צד שמאל שלו, כך אף לא נכון לומר שהבוחר הישראלי העדיף בהכרה מדיניות אחת על פני אחרת.

ההצבעה התקיימה כאשר הקרקע רועדת תחת רגלי הבוחר. כלומר, כשאין הוא יודע אם תתחדש המלחמה, אם אפשר להשיג שלום, אם יוחזרו החיים למסלול שהיה רגיל לו, אם כל מה שהיה אתמול יהיה גם מחר; יתר־על־כן: כשאין הוא יודע אם השליטה על כל אלה נמצאת בידו.

במונחים מדיניים, התקופה הסוערת שקדמה לבחירות, על כלהטת השלום, הליכוד נראה כמי שידבק במלחמה על־פני חלוקה חדשה של ארץ־ישראל, ואילו המערך העמיד פנים כמי שמסוגל להמציא לנו שלום וביטחון. אולם, הבאמת האמין הבוחר למפלגה שהצביע לפיה? הרי סביר לשער שלאחר יום הכיפורים האחרון, הבין הבוחר שהשלום והמלחמה אינם נתונים רק בידיה של ישראל, אך רק בידי הערבים, ואפילו לא רק בידיהן של ישראל ושכנותיה.

הטעות הכרה של הישראלי היתה בכך שפירש דוויה בת שלוש שנים של הכרעה סובייטית־מצרית לגבי המשך מלחמת ההתשה, כיכולת ישראלית להבטיח לו שלוה בקו הפסקת־האש כ־1967. או לפי המינוח הרווח — המשך הסטאטוס קוו. האין זה, אפוא, איוולת לומר שהצבעה בעד המערך היתה בעד השלום, והלו להיפך, בעד המלחמה? וזאת לאחר שהכל רואים ושומעים את מסעיו המכופפים של מזכיר המדינה האמריקאי, את ההידברויות הסובייטית־אמריקאיות ואת המהמה לזהות הכל־ערביות הכבועה הבין־לאומית לסחטנות הנפט.

לוא באמת האמין הבוחר שהצליחה על שלום ומלחמה היא בידי ישראל, או לפחות שיש לה השפעה מכרעת עליה, היה אף יודע לתת ביטוי חד־משמעי למחשבה זו בקלפי. אבל לא רק שהבוחר לא חשב כך. אפילו המפלגות עצמן לא נטו לחשוב כך. וכי יש ראיה יפה מזו של „גבורתי" המערך העשויה שתי־וערב של יונים וניצים, ושל התעמולה רבת־סתירות? אם היה מקום לאמונה בשליטתה ובהשפעתה של ישראל, היה המערך נערך אחרת לגמרי, וכדי להשיג אותו שלום היה שם בראשו את אנשיו המזוהים עמו, כביכול.

כן, אם ספיר, אלון ועופר היו מאמינים שיש להם מדיניות המסוגלת להבטיח שלום, אף היו מוצאים עוז וכוח להוריד את גולדה מאיר ולעלות לצמרת במקומה. כבר ראינו למה מסוגל מרכז המפלגה משהאיר הדור „אמונה" של ממש בנכונות תפיסתו; להפתיק את בן־גוריון ולקחת את תיק־הביטחון מידי אשכול.

בקיצור, נמנע מהבוחר הישראלי להצביע בבחירות על נושאי־ההכרעה הגורליים, ולא נותרו לשיקול־דעתו אלא תערובת של נושאי־מישנה. ואכן כאן, במישור המישני, שימשו בערבוביה כמעט כל הגורמים האפשריים: הענשה על המחדל, הורדה מפני מנחם בגין, רצון לשינוי, עייפות משלטון ממושך, חשש מתמורה מפליגה, דבקות או דחיה למשטר כלכלי־חברתי ובעיקר מחאות מכל הסוגים והמינים: אנטי־מנגנוניות, אנטי־כפייתיות, אנטי־דתיות וכו'.

*

לוא הבחירות היו נערכות בזמנים כתיקנם, היה בתוצאותיהן כדי להצביע על מגמה ברורה. בלא מלחמת יום הכיפורים היינו אומרים שהבחירות לכנסת ה־8 היו ניצחון חשוב לליכוד, וכי מסתמנת מגמה ברורה של דחיית המשטר הכלכלי־חברתי שהנהיג המערך. אבל היום, לאחר המלחמה, אין זה כך, משום שאין אנו יודעים כמה נובע הגידול בכוחו של הליכוד — מהזדהות עם תפיסתו המדינית־ביטחונית של מנחם בגין; מהרצון להעניש את האחראים למחדל; מדחיית שלטונו הכלכלי של ספיר; ממחאה כלשהי; או שמא מהכוונה לחזק את מעמדו של דיין במערך. ובאשר לאחרון, הרי זו תמיהה לעצמה, שהליכוד זכה מן הסתם גם בקולות המבקשים על המחדל, וגם בקולות המבקשים חיזוק לדיין.

*

בנושא הגדול של הבחירות — זה שנמנע מהבוחר להביע דעתו בבחירות — התמונה היא של תיקו, בלשון פרלמנטרית, ושל שיתוק, מבחינה מדינית. אם ננסה לגלות בין השיטין של ההצבעה כוונות שאולי לא היו בה, נוכל לומר שבעד מדיניות תקיפה כלפי הערבים הצביעו נותני הקולות לליכוד, למפלגות הדתיות ולחלק של המערך המזוהה עם דיין, ואילו בעד מדיניות יותר פשרנית כלפיהם הצביעו נותני הקולות לחלק של המערך המזוהה עם ספיר ולמפלגות השמאל. לפי חלוקה שרירותית זו תהיה הכנסת חלוקה חצי כנגד חצי.

מדוע אפשר לערוך חשבון כזה? משום שהרצון האמיתי של הבוחר נפסק עם תום ההצבעה. מכאן ואילך יכולים המועמדים שנבחרו לפרשו לפי מצפונם או לפי רצונם. קולות שניתנו לליכוד בגלל דחיית ספיר כבהינה כלכלית־חברתית, אפשר לפרשם אחר־כך כאילו ניתנו נגד הפיכתו הפשרנית כלפי הערבים. ואילו את הקולות שניתנו למערך כחשש במדיניות הביטחון של בגין, אפשר לפרשם אחר־כך כאילו באו כתמיכה במשטר החברתי־כלכלי של ספיר.

היעדר מגמה ברורה בהצבעה מאפשר, אפוא, אין־סוף של פרשנויות שלאחר־הקלפי. בעצת בין־הערביים אפשר להאריך בוויכוח אם אלה זאבים או כלבים, מה שאין כן באור צהריים.

אבל קשה להאמין שעל־ידי פרשנויות יעלה בידי מישהו לשנות באמת את מה שהתברר בבחירות. והוא היעדר מגמה ברורה, שנגרם על־ידי המשבר הפנימי של הציבור הבוחר. מכאן שנהיה נאלצים לרדוף אחרי התפתחויות, במקום להקדימן, לפהות עד שתעבור המבוכה.

לקחי הבחירות

מאת חנוך סמית

יעברו ימים אחדים עד שנדע את התוצאות הסופיות של הבחירות. תוצאות סופיות אלה עלולות לשנות את הקצאתם של מושבים אחדים פה ושם, אך התוצאות החלקיות הידועות עתה נותנות תמונה למה שהתרחש.

המערך הפסיד 6% — 7% מן הקולות, והדבר מתבטא בהפסד של 5 עד 6 מושבים בכנסת. לעומת זה נוספו לליכוד רק 3% קולות, אך הוא יקבל כ־5 או 6 מושבים יותר. המפלגות הדתיות הפסידו אמנם כ־1.5% מן הקולות, אך כנראה יצטמצם ייצוגם בכנסת בנציג אחד בלבד.

דומה שיש איזו אי־התאמה בין רווח או הפסד בקולות, לרווח או הפסד במושבים בכנסת, ויש המאשימים בכך באופן בלעדי את חוק באדר־עופר. הם טועים, שככלות הכל היו שתי המפלגות הגדולות ביותר הנהנות העיקריות. אחת מהן הפסידה קולות רבים, ורק חמישה או שישה מושבים ואחת הוסיפה לעצמה רק מעט כאחוז קולות, אך הרבה יותר מושבים.

חוק באדר־עופר, הילך את הפרדים בעיקר בין שתי המפלגות הגדולות ביותר, והעניק להן יתרון כמויים באשר לחלוקה הסופית של המושבים. אולם, מפלגות רבות לא עברו את אחוז החסימה, ועובדה זו היא שגרמה לרוב הנזק. אף כי עדיין מוקדם להודעה על החלוקה הסופית של המושבים, ועדיין עלולים לחול מספר שינויים של הרגע האחרון, אפשר לומר שהמפלגות הבאות לא עברו את אחוז החסימה:

ד פנתרים שחורים	0.8%
כך הליגה להגנה יהודית	0.8%
ש מר"י — העולם הזה	0.7%
בס התנועה לשוויון חברתי (שאקי)	0.7%
פ פנתרים כחול־לבן	0.5%
התנועה לאחווה	0.5%
רה רשימת התימנים	0.4%
ער רשימה ערבית־ישראלית	0.2%
יא שיתוף ואחווה	1.1%
קא רשימה ערבית (בדווים)	1.0%
כנ התנועה עממית	0.1%
רשימה סוציאליסטית מהפכנית	0.1%
אחרים	0.1%

אם להתעלם משתי המפלגות הערביות, הרי שעשר מפלגות, שקיבלו יחד כ־5% מכלל הקולות, לא עברו את אחוז החסימה של 1%; ואם גם מפלגת הבדווים לא תעבור אותו, עשוי השיעור להגיע לקרוב ל־6% מן הסך־הכל. אחוז כה גבוה מן הקולות שאינו מתבטא במושבים בכנסת, הוא כמעט ללא תקדים בבחירות בישראל. ב־1969 היו רק קולות במפלגות, עם 1.1% מן הקולות, שלא עברו את אחוז החסימה, ובדרך־כלל נשאר אחוז זה, בבחירות שמאז 1951, מתחת ל־2%.

אם מוסיפים גם את מוקד ואת התנועה לזכויות האזרח של שולמית אלוני, הרי קיבלו כל המפלגות היהודיות הקטנות יחד קרוב ל־9% מן הקולות, אך רק שלושה מושבים, מזה שניים לשולמית אלוני ואחד למוקד. להלכה, לוא היו כולן מפלגה אחת, הן היו מקבלות קרוב ל־11 מושבים. עובדה זו מסבירה במידה רבה, כיצד הצליחו שתי המפלגות הגדולות כה יפה, באופן יחסי, בהשגת מושבים לכנסת.

החוק קובע שבחישוב חלוקתם של המושבים, יובאו בחשבון רק קולות שקיבלו המפלגות שעברו את אחוז החסימה. את השפעת הדבר על חלוקת המושבים אפשר להדגים כדלקמן (גם אם מתעלמים מקולות שתי המפלגות הערביות):

	קולות בפועל (מקורב)	קולות למושבים בכנסת	הבדל
מערך	39.2%	41.1%	+1.9%
ליכוד	29.1%	30.6%	+1.5%
מפד"ל	8.9%	9.4%	+0.5%
אגו"י־פאג"י	4.5%	4.7%	+0.2%
ל"ע	3.5%	3.7%	+0.2%
רק"ח	3.5%	3.7%	+0.2%
זכויות האזרח	1.9%	2.0%	+0.1%
מוקד	1.2%	1.2%	+0.0%

אם אחת משתי המפלגות הערביות לא תעבור בסופו של דבר את אחוז החסימה, יהיה מקום לתיקונים נוספים כלפי מעלה. הטבלה מדגימה הסברה שהעליתי במאמר קודם בסידרה זו: שקול למען מפלגה אשר אינה עוברת את אחוז החסימה, הרי הוא בסופו של דבר קול בשביל שתי המפלגות הגדולות. אי־הצלחתן של מפלגות כה רבות להשיג ייצוג, הוסיפה למערך 2.5 מושבים, ולליכוד קרוב לשני מושבים. בהשוואה לכך, ההקצאה הסופית של המושבים על־פי חוק באדר־עופר כשלעצמו הוסיף קטן הרבה יותר.

הציבור נתפס לרעיון, שבצורה זו או אחרת היה חוק באדר־עופר האשם העיקרי בהבדל בין רווח והפסד במושבים לכנסת, לבין רווח והפסד בקולות. למעשה, הסיבה העיקרית היא שמספר רב של מפלגות קטנות לא הצליח להגיע לידי ייצוג.

בדרך־כלל נראה עתידן של המפלגות הקטנות מפוקפק. רק מפלגה קטנה אחת הצליחה להחזיק מעמד בשתי בחירות רצופות: העולם הזה — כוח חדש של אורי אבנרי. ב־1965 זכה אבנרי ב־1.1% מן הקולות, במושב אחד בכנסת, וב־1969, ב־1.2% מן הקולות, ובשני מושבים. עתה כשצבר רק 0.7% מן הקולות, הוא יצא מן המשחק. רק הפתעה בלתי־רגילה במניין קולות החיילים תוכל להציל בסופו של דבר את מושבו.

הישג ממשי

גם מוקד החזיקה מעמד אך בקושי. על אף הצטרפות קבוצתו של מאיר פעיל — תכלת אדום — למקי, שמרה מפלגה זו בקושי על מה שהיה לה.

המפלגה החדשה היחידה שזכתה להישג ממשי היתה התנועה לזכויות האזרח של שולמית אלוני, שקיבלה שני מושבים, ושהיא למעשה המפלגה החדשה היחידה המקבלת ייצוג בכנסת. רק ימים יגידו אם תחזיק מפלגה זו מעמד, או שתצטרף לשורה הארוכה של המפלגות הקטנות שנשארו ללא ייצוג.

יש להזכיר עוד הערה על המפלגות הקטנות. המפלגות השמאלניות והמהפכניות סבלו ללא ספק מפלה קשה. רק מוקד נשארה עם ייצוג בכנסת. אורי אבנרי עם מר"י ושלום כהן עם הפנתרים השחורים הובסו. הפנתרים כחול־לבן אף לא התקרבו לאחוז החסימה, והרשימה הסוציאליסטית המהפכנית לא זכתה למעשה בשום קולות. מכאן, ששורר ללא ספק הלך־רוח של דיכאון במחנה השמאלני.

מצד אחר ירדו המפלגות, כשמצרפים את קולות שתיהן יחד: המערך והליכוד יחד קיבלו הפעם רק 68.3% מן הקולות, לעומת 72% ב־1969 — הפסד של קרוב ל־4% (אגב, זה בערך אותו שעור שהיה לשתיהן יחד בבחירות להסתדרות). למעלן עברו רוב הקולות שאבדו להן למפלגות הקטנות שלא זכו כמעט לשום ייצוג, ולכן הגדו למעשה קולות אבודים אלה למערך ולליכוד.

במונחים של מושבים, לא יפסידו שתי המפלגות הגדולות. על אף הפסדן בקולות, ולאחר שיוכפלו מניין קולותיהם של החיילים, הן עשויות אף לזכות במושב אחד נוסף. לפי המצב הנוכחי של מניין הקולות יפסיד המערך, אולי, 5־6 מושבים והליכוד יוסיף 5־6 מושבים.

להפתעת רבים, החזיקו המפלגות הדתיות מעמד. דומה שמספר קולותיהן ירד בכדי 1.5% מן הסך־הכל. להן היה 13%—13.5%. מאז 1949 לא היה להן חלק מה קטן בכלל הקולות. נראה שחלק מן הקולות שהפסידו, עברו לליגה להגנה יהודית של הרב כהנא, שלא הצליחה להשיג מושב בכנסת. אולם במונחים של מושבים יתבטא כנראה הפסד קולות זה באובדן נציג אחד בכנסת — אף כי הצבעת החיילים עשויה להגדיל את ההפסד בקולות.

ל"ע עם אלוני?

מבין המפלגות הנותרות זכו הליברלים העצמאיים בתוספת קלה בקולות והגיעו ל־3.5% מן הסך־הכל. התקוות לעלייה רבה יותר לא נתממשו, בעיקר משום ששולמית אלוני נטלה כנראה מספר ניכר של קולות, שאחרת היו ניתנים לליברלים העצמאיים. כתוצאה מכך יתכן שהליברלים העצמאיים יוכלו להגדיל את ייצוגם בכנסת רק על ידי הסכם של עודף־קולות עם שולמית אלוני.

באשר למיעוטים לא חלו תזוזות גדולות בחלוקת קולותיהם — אך נמשכה המגמה שניכרה כבר בעבר. רק"ח זכתה לתוספת קולות בקרב המיעוטים, וצברה כשליש מכלל קולותיהם. הקולות שניתנו למפלגות המיעוטים ירדו רק במעט, אך בגלל הופעתה של מפלגת הבדווים צפויה לשתי רשימות המיעוטים סכנה שלא יזכו בייצוג בכנסת. לפיכך יקבלו שלוש רשימות המיעוטים 2—4 מושבים, לעומת 4 מושבים בכנסת השביעית.

המיעוטים נתנו קודם לדתיים

המפלגות היהודיות נכשלו בקרב בוחרי המיעוטים, במיוחד המערך שצבר רק 7.5% מקולותיהם לעומת 20% ב־1965, לפני שמפ"ם הצטרפה למערך. המפלגות היהודיות המבוססות זכו ב־25% מקולות המיעוטים — ירידה של 3% לעומת 1969, ושל 8% לעומת 1965. עם זאת, הוסיפו המפלגות הדתיות להגדיל את חלקן בקרב קולות המיעוטים וזכו ב־11% מהם. כמעט מחצית מקולות המיעוטים שניתנו למפלגות יהודיות, נפלו בחלק המפלגות הדתיות. חוגים פוליטיים ירבו להתחכם על מגמה כמגמה זו.

הלקח העיקרי שיש ללמוד מבחירות 1973, הוא כי חלוקת הקולות בקרב ציבור הבוחרים הישראלי נשארה למעשה, יציבה. השינויים שחלו היו צנועים יחסית, ונשארו במסגרת המגמות הקיימות. ציבור הבוחרים דחה מספר רב של מפלגות חדשות, והוסיף להכיר במפלגות הקיימות. השינוי העיקרי הוא פער־הפופולריות בין שתי קבוצות הקואליציה העיקריות, מ־20% לטובת המערך ל־10% לטובתו. גם כך מספיק פער זה להיות ניכר, ועל כך יש להוסיף, שקל יותר למערך להשיג שותפים לקואליציה, כגון הליברלים העצמאיים, התנועה לזכויות האזרח, ומפלגות המיעוטים. עובדה זו שבה ומחזירה את הפער לקרוב ל־20%.

לפיכך, כשמביאים בחשבון את כל הגורמים, השינויים הם קטנים מאד, אף כי המערך יצטרך להתבסס על ייצוג קטן קצת יותר, יהיה זה עדיין הוא שיקים את הקואליציה, בכנסת שלא תהיה שונה בהרבה מן הכנסת היוצאת.

מדריך אקטואלי לרוכשי דירות

היום, יותר מתמיד, כשאתה מחליט לרכוש דירה, הנך חייב לברר, לבחון ולבדוק אם החברה הבונה תוכל לעמוד בהתחייבויותיה כלפיך. כדאי לך, למשל, לשאול:

* **מה מצבה הכלכלי של החברה הבונה, האם יש לה עורף פיננסי וכושר לעמוד בנטל הזמן?**
("פאן־לון", הנשענת על עורף פיננסי מוצק בחוץ־לארץ ובארץ, תרמה שלושה מיליוני ל"י למלווה המלחמה מרצון, לרשותה מלאי קרקעות, בניינים וחומרים ומועסקים בה צוותי עבודה וניהול יעילים).

* **כיצד יכולה החברה הבונה לערוב לך שאינך מניח את כספך על קרן־הצבי?**
("פאן־לון" הינה חברת הבניה הראשונה והיחידה בישראל המציעה לך תכנית ביטוח המבטחת מלוא ערך השקעתך בקניית דירה, בחברת ביטוח גדולה ומבוססת).

* **האם למרות תקופת החירום ממשיכה החברה בבניה ואיננה מתחמקת מהתחייבויותיה?**
("פאן־לון" עושה מאמץ עליון ומרכזת את כל צוותי העבודה שאינם מגוייסים, כדי לעמוד בהתחייבויותיה כלפי המשתכנים).

אם אנשי המכירות של החברה הבונה משיבים לך בצורה מספקת על השאלות הללו ועל הדומות להן, ומצליחים לשכנע אותך באמינות תשובותיהם, תוכל אז להרשות לעצמך לבקש מידע נוסף על: השכונה בה החברה בונה, טיב הבניה, סוגי הדירות ומספר חדריהן, תכנון שטח הדירה, גודל החדרים והשרותים, מספר המרפסות, כיווני האויר והאור (אגב, אל תהסס לשאול גם על גודל המקלט וסידוריו הפנימיים!).

כאשר תשווה את התשובות שתקבל מחברות בניה שונות, תבין על נקלה מדוע במישאל דעת־קהל שנערך לאחרונה בישראל נקבעו דירות "פאן־לון" כ"קניה הטובה ביותר".

הכנס עוד היום אל אחד ממשרדי רשת המכירות של חברת "פאן־לון" — ותיווכח!

חולון — שנקר 47, טל. 845264; **אשדוד** — רוגוזין 4, טל. 055-25861; **פתח־תקוה** — ראה. בני־ברק, טל. 786191/2; **בני־ברק** — רח' ז'בוטינסקי 20 (פינת רבי עקיבא), טל. 786191/2; **הרצליה** — סוקולוב 58, טל. 937578; **ראשל"צ** — רוטשילד 50, טל. 947043; **בת־ים** — רוטשילד 34, טל. 883395; **לוד** — שד' דוד המלך; **יועצי השקעות חוץ** — פרישמן 10, ת"א, טל. 240224/5.

רכוש את דירתך באחד מאתרי היוקרה של
פאן־לון

עידן־יועצים לפרסום

אשליות המערך

ההישג היחיד יכול להימצא רק בהפרדת הכוחות

מאת דן מרגלית

אפשר לשרטט ללא קושי כמה תסריטים פוליטיים מסבריאותן, שכולם מסתיימים במסקנה אחת: המערך הותר לסיבוב בחירות נוסף. קל לתאר דיאלוג בין גולדה מאיר לבין מרכז מפלגתה, בו היא מתבקשת לרענן את ההנהגה, והמכהנים בשניה נוספת לבחור. אפשר להעלות על הדעת מקשיי הרכבת הממשלה עם המפד"ל והליברלים העצמאיים ידרדרו את המערך להזור אל הקלפיות.

אך נראה לי כי תאורים אלה הם בבחינת חלום חדר (או חשש — כל אחד לפי טעמו), שאין לו יסוד במציאות הפוליטית. לא רק כפני כה התברזו של גולדה ושל המערך בתוך הקואליציה, או בפניה לבוחר — כמועטם ביותר.

אין זאת אומרת כי ההסדר בדבר הפרדת כוחות קרוב. יש נושאים רבים הפנויים במחלוקת. כמרים אינה כוכבה להתחייב לפירוק השטחים ששבו ממזרח לתעלה. אין היא מוותרת על נוכחות צבאית עד למעברי המיתלה, כמוה הכרזון אשר היא מבקשת להחזיק בכניסי אינה יכולה להיחשב במרגיעה לגבי כוונותיה ההתקפיות לעתיד. אולם הצעת ההסדר להפרדת הכוחות ופתיחת התעלה, שהסכים דיין בשיחתו עם קיסינג'ר לפני כחודש היא עתה, יותר כבעבר, האפשרות הממשית להתקדמות בשיחות ז'נבה.

יעמוד בעיקביות על דרישתו להקים ממשלה רחבה. ד"ר רפאל הדגיש, כי המפד"ל עומדת על עקרונותיה בשאלת יהודה והשומרון אך במקביל לכך הותרה להצלחה בדעני ועידת ז'נבה.

ההתבטאות בהן נקטה המפד"ל בשבוע האחרון, רמזו כי שאלה כמשלה החירום הלאומית אינה בבחינה תנאי כעל יעמוד בשבילה, שלא כמו כשאלת תיקון חוק מיהו יהודי. מי האותר פנחס ספיר התבטא לפני הבחירות, בפגישה סגורה, כי הוא באמת סיפלה בידו לצרף את המפד"ל לקואליציה על־פי נהגי הכרים שהיו קיימים בין שתי מפלגות אלה בעבר. עמדות זבולון המר, בן מאיר ורפאל אינן כצביעות על כך שתהיה זו מלאכה קלה. אולם, אין סיבות שהמפד"ל מתכוונת ברצינות להישאר מחוץ לממשלה הבאה. הרי־שם הם שפרי המפד"ל הבטחים וכן כתפכל לשר כד"ר רפאל, לא להתנדב לבחירות חדשות, וכל קהם רוצים בממשלה ורוים לאדכית, הם כבינים את הכוח הפוליטי המיוחד שיהיה בידם אם תיהם הקואליציה בתקופת ז'נבה.

תוצאות הבחירות מכוילות איפוא את מדיניות החוץ של המערך לעסוק אקסקלוסיבי בהפרדת הכוחות ובפתיחת התעלה. לפני שיגבה המערך את ההוכבית לא יוכל להיות לו ענין בבחירות חדשות. לעומת זאת הוא יכול לקוות להרצב אם ינהלו את מערכת הבחירות האפשרית הבאה על רקע הצגת הסכם מעשי לפתיחה התעלה ולהפרדת כוחות.

גולדה מאיר מצביעה

שגולדה מאיר כבר ביטאה את דעתה השלילית על אפשרות של בחירות נוספות, כפי שהדבר הועלה על־ידי ח"כ אברהם עופר, אלא שהמצב במערך כמעט ואינו מאפשר זאת. ראשון שעמד על כך היה מזכיר המפלגה אהרן ידלין, אשר הדרדת בליל הבחירות להחליף את ספיר מול מצלמות הטלוויזיה, ולומר בבליל סמכותו כי יש להרכיב ממשלה.

למערך לא יכולות להיות אשליות. הוא העומד בפני מצב חדש המבשר הצבעה לכיוון ימין. בין אם אלפים רבים ובין אם רק מאות בודדות של בוחרים שוכנעו מנימוקי המערך להעדיפו על־פני הליכוד — דבר אחד ברור: הקולות שעזרו מן המערך לליכוד, רחוקים מההפיכה היונית של הפרופסורים כ"בכל זאת", ואילו כוחם של ה"יונים" חייב בחינה מהודשת. אמנם קשה להעריך כה מספרם של המצביעים שנזעקו ברגע האחרון להציל את המערך במקום לתמוך במוקד או בשולמית אלוני, אך ברור כי עתה אין למפלגת השלטון באגף של המוכה־יונים שבקניה בשמאל לקואליציה ואין לנאים במערך מי שיפעיל כוח חיצוני ממשי על המדיניות של גולדה.

הלם הקלפי

בסיכומו של דבר, יוצא כי המערך נתון עתה ל"הלם קלפי". הוא אינו יכול לבטוח בתחיר הקרוב בפתקי המצבעה של הבוחר. לפיכך לא יתחור להיספס בפניו אלא אם יוכל להציג לציבור הישג של ממש. ככל שייראה הדבר תמוה, הרי מי שבידיו להביא עתה הישג כזה הם גולדה מאיר ומשה דיין. ההנהגה היא כי ההישג יוכל להימצא רק בשאלת הפרדת הכוחות. רק על רקע זה ניתן להבין את ביגורו המפתיע של שר הבטחון לשיחות עם ד"ר הנרי קיסינג'ר. הוא נסיון לפסוח על כמה הילוכי דעה כיוהרים בדרג הנבוך בדרך אל ההסדר, בלי הסדר כזה,

הסיכוי למשא ומתן על הפרדת כוחות עם ירדן הוא עתה בגדר חלום רחוק, גם בשביל סגן ראש הממשלה יגאל אלון ושר החוץ אבא אבן. התלות הגוברת של המערך במפד"ל הפכה את סיכוייו של סגן ראש הממשלה להחור להסדר ביניים עם חוסיין, המבוסס על תכניתאלון לבלתי אפשריים. אם מקווה עדיין חלק מן המערך כי המפד"ל יסכים אי־פעם בעתיד לתכניתארון, הרי באו שני ראיונותיהם של ד"ר יצחק רפאל וסגן שר־החינוך זבולון המר והבהירו במפורש: משא ומתן בז'נבה — כן, אך לא על נחלת האבות יהודה ושומרון.

החלום רחוק

לכך בדיוק כוונו גם דבריו של בגין מיד לאחר הבחירות, דברים, אשר כי ששם לב "ליניוחם מצא כי לראשונה מאז זמן רב נשמעה מפי ראש הליכוד ביקורת גם כלפי שר־הבטחון: אם מאיר, דיין ואלון — אמר בגין — רוצים להלך מחדש את ארץ־ישראל, הרי שגידול כוח הליכוד, והתחייבויות המפד"ל הצבורים בעניין יהודה ושומרון, יכבעו זאת.

אולם התחייבויות המפד"ל לא כנעו את הגורמים הראשונים להרכבת קואליציה. שר־הסעד מיכאל חזני הכין הצבת נוסח שתאפשר לא רק הרכבת ממשלה רגילה אלא גם, אולי, הקמת ממשלת חירום לאומית, עם הליכוד. לפי נוסחתו ייכללו קווי היסוד של הממשלה הבאה עקרונות בדבר פשרה טריטוריאלית בסיני ולא יתייחסו לשאלת יהודה ושומרון, כי בעיה זו עלולה לגרום לא רק לפרישת בגין מהקואליציה, אלא גם לפירוק הממשלה בכלל.

נוסחת חזני היא רק אחת מן ההצעות שהוחברו השבוע. ספק אם בכוחה לשכנע את הליכוד להצטרף לממשלה או לשכנע את המערך כי יאפשר את צירוף הליכוד לממשלה. אולם הרושם הוא כי המפד"ל לא

לחשל ממשלה של מעש ציוני

מאת אליעזר ליבנה

גורמים רבי־כוח בעולם ציפו בחיוות לתוצאות הבחירות בישראל. בתחיותם גילו, שישראל היא בעלת מישקל בעיניהם, והכרעתה הפנימית היא בעלת חשיבות בינלאומית. רבים באמריקה, באירופה ובאסיה שאלו: ההתרופף העם היהודי בכוח רצונו לאחר מלחמת יום הכיפורים, ואיבד בביטחונו הצבאי מול לחצי חוץ? או הוא קם בביניתנו הסהור מתחזק ההולך בחיבורו והדירתו הציוני? האם זו אומה מופחתת בהתכיבים בחוץ, או מוכבדה גם להכתיב בעניינה? ואף שזו ארצה אומה־המדינה, הרי אלה שני סודרי־גודל עובים בתכלית בערך הבינלאומי.

הבוחרים הכביעו תוך הדוה נכונה. לא היו עוד בישראל בחירות חופשיות מלחץ ארגוני או חיבורי כבחירות לכנסת השמינית. היתה זו דמוקרטיה לביפת, אך הרוב לא הכביע בקלות. הוך הצלת המעורפה חכי רבים בדעתם, כאילו אין זו הכבעתם הסופית. הציבור היפשע כרשעים חילפים, אך ביסודייהדבר ביטא בהעבצבע אותה מידה של הכהרכות יהודית ושל זיקה ציונית, שהספיק לפנוע הוך כלכליי בלוזה והטפעות זרות בביכוה.

הודיעים קמים נעדי לנו, התקפה ממושלבה של אויבינו. בצוק האירועים הועבר חוזינו ההוחדי של הפס ההיהוד הציונית, ועיני יפקחה. נהפלל שיפקחו בזמן. אילו לא יארכו הימים ונעבוד בפני בחירות לכנסת התשיעית, האלה הוויתה בגדר בחירה, בחירה גורלית. בינתיים נדאג לסירוב הקשבה הדדית ולמאור פנים. ההנוס אינה בהונכו, אלא ביננו לבין האיכה בחוץ.

הבחירות לכנסת השמינית אירעו באמצעו ובעיצומו של תהליך לאומי רוחני, ורק מיקצתו בא בהן לביטוי. עם זאת הן מורות על הכיוון: יתר ציונות, יתר הזדהות עם ארץ ישראל, יתר התיכה כסיבתנו התלקית לאירענו היא התנה־ביניים לסיבת האומה כ ו ל ה. הסולידריות הרגישה של הגלויות עם ישראל השאה לכך, שהגלויות חשות בדבר. המיבחן לבידת הכוח הצבור בקרבנו והעדות יחיוניותנו הציונית היא ההתנחלות, רציפותה וההגדתה. ביצוצה ישווה לנו בוחן פנימי והוציאנו למרחב; העדרה ישרה כבכה ורפיון. יחס של הממשלה הצהיד להתנחלות יעיד על אופיה ויקבע את מהוותה.

התרשות הסכנה לקיום האומה בכאוזרי המימסד הערבי התפשטה בציבור, אך כדם הפכה לנחלת הכלל ולא התגבשה עמוקות. חושש, שלא נעשה את המאמצים הדרושים להתגוננותנו ולא נהיה נכונים לתמורה החלוצית ההכרחית לקיומנו, אלא נחיה בחוסרת הסכנה יוכיוב.

הממשלה שתקום בבחירות כבה הנליך חייבת לבטא — בהרכבה ובמדיניותה, במעביה בסמת ובהדפעתה כלפי העולם — את ההליך ההבורה בהכרותו של העם. אחרת, לא הארוך ימיה. במקום ממשלה כוהת־ימחדלים והכהיבים, עלינו לחשל ממשלה של מעש ציוני, ויהיו השלבים לקראתה אשר יהיו. נתקדם לא לכך בעת, בהבנה ובהתמדה.

מיגבלות התוקפנות הסובייטית

תלות גוברת בטכנולוגיה מערבית ובנפט מהמזה"ת

מאת אליהו סלפטר

בגילוי־לב מפתיע סיפר בגליון סוף השנה כתב־העת הסובייטי "שאלות המזרח הרחוק" שפיחות הגבול בין פקינג ומוסקבה הגיעו למבוי סתום, וכי היחסים בין שתי המעצמות הקומוניסטיות גרועים עתה יותר מאשר בכל עת מאז התנגשויות הגבול המזויינות בקיץ 1969.

אין זאת הידיעה היחידה המצביעה על דאגת מוסקבה לגבולותיה המזרחיים, ועל הגברת הפעילות העוינת בין שני הענקים. נמסר, למשל, על התארגנות צעקנים סיניים פרו־סובייטיים, שנמלטו למוסקבה, לקראת אפשרות הקמת "ממשלה בגלות". למקרה שיורשי מאו יסכימו בקו הצבאי הקרמלין יתליס לנסות להפילם. מאידך, סין עושה מאמצים גדולים על מנת להגביל את החדירה הסובייטית למזה"ת ולאפריקה: הידיעה על הצעת נשק סיני לאתיופיה היא חלק ממערכה זאת. ההאשמות שמוסקבה מנצלת את צרכי הנפט של הערבים כדי לקנות מהם נפט בזול על־מנת למכור אותו למערב ביוקר — ולפגוע, אגב כך, גם בזרם הנפט, הן חלק של אותה מערכה.

המשבר מדאיג

מכל מקום, נראה כי החשש מפני מה שיכול להתרחש במזרח הרחוק עשוי להגביל גם ב־1974 את היקף הסיכונים שמוסקבה תרצה לקחת על עצמה ביחסיה עם המערב — ומכאן את מימדי ההרפתקנות באירופה ובמזה"ת.

אך היחסים עם סין אינם הגורם היחיד שיכול להטיל את צילו על סיפוקה של מוסקבה מצרותיה של ארה"ב ומערב אירופה.

למרות הבעות הסיפוק מצד דוברים ועתונים סובייטיים על כך שארצם אינה נוסעת במשבר האנרגיה, מתרבים הסימנים שהנושא מדאיג הן את הכלכלנים והן את המדינאים הסובייטיים, בעיקר בשל השפעתו על יחסי בריה"מ עם שאר מדינות ה"קומאקון", הוא האירגון הכלכלי של המדינות הקומוניסטיות. הוועד הפועל של האירגון התכנס לפני שבועות אחדים ובתום ישיבתו נמסר כי הם דנו בדרכים "לייחוד פעולה מוגבר כדי להבטיח את דרישות המדינות החברות כלפי מקורות האנרגיה".

בריה"מ מספקת נפט לכל גרורותיה (להוציא רומניה) וכולן הנהיגו כבר הגבלות מסויימות בצריכה. הביקוש הגדל במזרח אירופה יכול לבוא על סיפוקו משני מקורות: משלוחים מוגדלים מבריה"מ או מיבוא מהמזה"ת. אך במידה ויש לסובייטים עודפי נפט — משלהם או מארצות ערב — הם מוכרים אותם תמורת מטבע קשה — לא לארצות קומוניסטיות. מדינות ערב מוכנות למכור נפט תמורת נשק (אותו מספקת להן בריה"מ) או תמורת ציוד תעשייתי או מטבע מערבי — כשניהם לא נמצאים בשפע בידי מדינות מזרח אירופה.

מכיוון שאספקת הנפט וחומרי הגלם האחרים היא אחד האמצעים החשובים בהם קושרת אליה מוסקבה את גרורותיה, יש לצפות למתיחות גוברת בינה לבינן, ככל שתקטן נכונותה — ואח"כ יכולתה — של בריה"מ לספק נפט למדינות מזרח אירופה. אם לשפוט לפי ההגבלות בצריכה שהנהיגו מדינות הגוש הסובייטי, צריכתן כבר עולה על מה שמוסקבה מסוגלת לספק להן. לפי הערכות המומחים, בעוד שנים אחדות לא תוכל מוסקבה לספק כלל נפט למדינות אלה, כי היא זקוקה לכל תפוקתה. לשנת 1980 החזית המצב כדלהלן:

ההפוקה בארצות הגרורות — כ־22 מיליון טון; תפוקה בבריה"מ — 625 עד 645 מיליון טון; ביחד — 647 עד 667 מיל. טון.

צריכה בארצות הגרורות כ־170 מיל. טון; צריכה בבריה"מ — כ־650 מיל. טון; יחד — כ־820 מיל. טון.

הגירעון־הכמיפר של הגוש המזרחי — 153 עד 173 מיל. טון. את הגרעון הזה תצטרך, בסופו של דבר, לכסות בריה"מ ע"י כך שתתיר לגרורותיה ליצא חלק גדול יותר ממוצריהן לשוקי המערב, במקום לבריה"מ, במטבע מוחלים.

שאלת רמת החיים של האוכלוסיה הסובייטית — שנינותה בחלקה כבר מוצרים שבאו מהגרורות — קשורה קשר הדוק הן עם המזה"ת והן עם היחסים עם המערב.

5 מיליארד דולר

מעריכים כי מלחמת יום הכיפורים עלתה לבריה"מ כ־5 מיליארד דולר בציוד צבאי שהיא העבירה למצרים וסוריה. רק תמורת חלק מהם קיבלה תשלום בדולרים סעודיים או כוויתים בתמורה נפט עירקי. חלק גדול הלך, לפחות לפי שעה, על חשבון האוצר הסובייטי: עברו הזמנים בהם יכלו הסובייטים לספק לערבים נשק מיושן, שבמילא עמדו להוציאו משירות בצבאותיהם. באוקטובר ובנובמבר הם הסיטו למזה"ת ציוד מודרני, שנלקח ישירות או ממחסני הצבא האדום או מיחידות מגורות של המדינות הגרורות. יש לייצר מחדש את כל הציוד הזה והדבר יגביר את הנטל של ההוצאות הבטחוניות על התקציב הלאומי הסובייטי — ויקטין את האמצעים שיופנו למוצרים אזרחיים.

דו"ח בן כ־800 עמודים על הכלכלה הסובייטית, שהוכן לאחרונה על־ידי ועדת משנה של ועדת הכלכלה המשותפת של הקונגרס האמריקאי, קובע שהמצב הבסיסי של כלכלת בריה"מ גרוע יותר מכפי שמעריכים בדרך כלל. הכישלון החקלאי בשנה שעברה היה רק בחלקו תוצאה של מזג אוויר גרוע: בחלקו הוא נבע מכישלונות העיבוד [illegible] (מחסור בציוד חקלאי ואמצעי תובלה) ומשיטות אירגון מיושנות ומסורבלות (חקלאי אמריקאי מייצר בשנה כמות בשווי של 7,750 דולר, חקלאי סובייטי — בשווי של 834 דולר בלבד).

חצאי פיתרונות

כדי להתגבר על הנחשלות הטכנית והמשקית, לא יכולה גם בריה"מ — לדעת דו"ח הקונגרס האמריקאי — להסתמך רק ואף לא בעיקר על יבוא ציוד וטכנולוגיה מן המערב: "היא חייבת להנהיג שינויים יסודיים בשיטות המיבנה הכלכלי, שינויים אשר [illegible] להם לא רק משמעות כלכלית אלא גם השפעות חברתיות מרחיקות לכת.

הדו"ח מביע את הסברה שבממש בריה"מ — מתוך חשש להשפעות הפוליטיות של השינויים החברתיים — לא יבצעו את רוב ההכרעות הכלכליות הדרושות, אלא יסתפקו תוך עם חצאי פתרונות. אך במקום כזה, קובע הדו"ח, לבריות העליה בריבית ברמת החיים כחלה בבני היב בשנים האחרונות, יילך ויגדל הפער בין הכלכלה הסובייטית והאמריקאית.

דו"ח ועדת התיכנון העליונה שהוגש לסובייט העליון בתחילת דצמבר, אכן כאשר שמטרות התכנון הכלכלית ל־1973 הושגו רק כבן 5%, וכי כל עסקי התעשייה מפגרים אחרי יעדי הייצור שנקבעו [illegible] ראש המטרות [illegible] בפוליטביורו [illegible] לפני ימים אחדים [illegible] ובפעם הראשונה, נאום [illegible] הסכנות האידאולוגיות של התחזקות יתרה של קשרים כלכליים עם המדינות הקפיטליסטיות.

אם אכן יצליחו הגורמים השמרניים בקרמלין לבלום הן את השינויים הארגוניים במשק הסובייטי והן את היקף יבוא הטכנולוגיה והידע מהמערב — צפויה לאזרח הסובייטי האטה גם בעליה ברמת החיים. וכאן נתונים ראשי הקרמלין בבבת: הם רוצים לכנוע שינוי ע"י הגדלת העדיפות האידאולוגיים בשיקולים כלכליים: אך הגברת עדיפות האידאולוגיה תאיט את קצב הפיתוח הכלכלי, וביחוד את קצב הייצור של מוצרי צריכה; כאשר העלאה בתבחרת ברמת החיים [illegible] שמסייעת לשלטונות לבלום התפשטות הדעות ה"מסוכנות" נגד השלטון בקרב הבירוקרטיה והאינטליגנציה הטכנוקראטית הגדולה והולכת.

עם גידולו של מעמד ביניים גובר, אפילו במשטר דיקטטורי, משקלה של דעת הקהל. סימנים רבים מעידים כי בדעת הקהל הסובייטי [illegible] רצון במעורבות גוברת [illegible] נמסר כי ישנה מורת־רוח [illegible] מהמאמצים רבים כדי לספק סיוע צבאי וכלכלי לערבים, במקביל [illegible] כלפי הערבים בקרב אותם רוסים ששירתו בארצות ערב.

אך חשוב מזה, קיים, כנראה, בציבור הסובייטי חשש מפני מעורבות צבאיות במזה"ת, מתוך חשש שהדבר יוביל לעימות עם ארה"ב. עובדה היא שהתקשורת הסובייטית הצניעה את הידיעות על הסיוע למצרים ולסוריה, על ביקור קוסיגין בקהיר בעת המלחמה נמסר בידיעה קצרה ויומיים אחרי שחזר למוסקבה: ואפילו על הצלחות של הנשק הסובייטי במלחמת יום הכיפורים [illegible] כשעבר נהגו להבליט באמצעי התקשורת הסובייטית — נמסר רק בציטוטים מעתונות מערבית. לקורא הסובייטי לא נמסר עד היום על מלוא היקף הכוננות הגרעינית האמריקאית באוקטובר.

נראה איפוא שההפחד מפני [illegible] הכה עולכיה הרבה יותר גדול בציבור הסובייטי כפי שמעריכים במערב. כפי שאמר זאת ד"ר הנרי קיסינג'ר בהקשר למשבר אחר: [illegible] ביחום בה נוהגת [illegible] היא צריכה לפחד יותר [illegible] מאשר בריה"מ".

א"י תמורת 20 מיליון ליש"ט

עיסקה שלא הצליחה כשמלך סעודיה נזקק לכסף

מאת רוברט וולטש

לונדון

עלייתו של פייסאל מלך סעודיה למקום מכריע במערך הערבי והצלחתו הפוליטית בגופים בינלאומיים הודות לשימושו הזריז בנשק הנפט, פותחים פרק חדש בתולדות המזרח התיכון המודרני וביחסיו עם המערב. בתחה יחדה זו הפתעה למשקיפים רבים שלא האמינו באפשרות כזו.

במשך יותר ממאה שנה ובייחוד מאז מלחמת 1918־1914 היו נציגי העולם הערבי בעיני המערב קודם כל הצבים הממערבים במקצת, ובייחוד אלה שהיו תחת מימשל קולוניאלי ולמדו כמעט מושגי אדמיניסטרציה מערבית. אלה היו "מתבוללים" במידה מסויימת, וביניהם (מצרים, סוריה, עיראק וכו') לבין ערבי המדבר היה פער עצום שאי אפשר היה לגשר עליו. גם לא על ידי מליצות פאן־ערביות.

בשביל צבי אירופה אורח החיים של הבדווים היה זר ואכזוטי; זה היה עולם ציורי־אגדתי שלא נפגע על־ידי ציביליזציה אירופית ולא כח פוליטי ממשי. רק בימי מלחמת העולם הראשונה הגיעו לציבור הרחב במערב, סיפורים על ערבים אלה, שהיו או מחולקים לשני מחנות, שלכל אחד מהם היה באנגליה [illegible] גבול, גם [illegible] ההאשמי [illegible] ראש בית ההאשמיים שטען להיות [illegible] ונציג תבניא מהודד; מאידך, הופיע מוכל הנדיד, איבן סעוד, ראש שבט הוהאבים, רפורמאטור מוסלמי פוריטאני, שדרש לעצמו את השלטון על המקומות הקדושים.

שתדלן ההאשמים היה הקולונל לורנס, שגם הצליח לשכנע את השריף ואת בניו למרוד נגד הטורקים. תפקיד דומה מילא אצל איבן־סעוד אנגלי אחר, ג'ון פילבי, גם הוא הרפתקן ויחד עם זה אחד החוקרים החשובים בגיאוגרפיה של חצי־האי ערב הבלתי ידוע במידה רבה עד לשנות ה־30.

הקשישים ביניהו זוכרים את הפרשה הזאת, שהיתה אחד הפרקים החשובים בתסיכה הגדולה שהפשה את המזרח התיכון לבחרות המלחמה הגדולה ההיא, בה נולד גם הרצון של "בית לאומי לעם היהודי". הכל היה אז תחת שלטון אנגלי, אך היתה מחלוקת בין משרד המושבות בלונדון, שפעל למען ההאשמים לבין משרד ההודו שהיתה לו מסבכות גם במסופוטאמיה (עתה עיראק) והצדיק את איבן־סעוד.

בסוף הפקידה אנגליה את השריף חוסיין והירה לאיבן־סעוד לכיבוש את חיג'אז, לרבות את המקומות הקדושים. בן של חוסיין נקבע הפקיד רשמי, אמנם לא בחצי־האי ערב עצמו אלא ב"חצי הסהר הפורה". שם עשה צ'רצ'יל את פייסל (שאתו גם נפגש ויצמן ב־1918 בחיוזכו של לורנס) למלך בעיראק ואת עבדאללה למושל (אח"כ מלך) בעבר־הירדן.

כל מה שנשאר כיום מהדר זה הוא כסא מלכות ירדן של חוסיין, נכדו של עבדאללה, וגם זה מתערער בימינו. ואילו כוכבו של בית איבן־סעוד עלה אחרי שהוזה בעל הבית במרכזי העליה־לרגל המוסלמית, ורכש לעצמו גם הוקרה בתור מוסלמי ראדיקאלי התוהר להתעוררות דתית.

למעשה היו מדינאי המערב במבוכה ולא ידעו בדיוק איך להגדיר את העולם הערבי שפתאום הופתע [illegible]. בנסיבות אלה נולד גם הרעיון שייתכן שהיהודים יוכלו לעזור לגורם מאזן בעולם הערבי המוכסך, ביחוד בצורה כספית, שהרי הערבים היו עם מפגר ועני מאד בלי ידיע בהיבות בעסק מודרני.

אפיזודה מוזרה

כהגה תשובה זו יש להבין את האפיזודה המוזרה המופרטת בביוגראפיה המדהימה של ג'ון פילבי שהופיעה בלונדון בימים אלה*), על ההצעה לפתרון הבעיה הישראלית על ידי איבן סעוד.

פילבי, כמו לורנס, היה אדם לא קונבנציונאלי ולפעמים קרובות גם התנגד לקו הפוליטי הרשמי של ארצו. בפרוס מלחמת העולם השניה היה פילבי בין תומכי הפייסנות עם היטלר, כשום שגשג מלחמה יותר מכל דבר אחר. כשלמרות כל המאמצים של סיעת הפייסנים פרצה המלחמה, היה פילבי מודאג מה יקרה לידידו־פטרונו איבן סעוד. מה תהיה הכנסתו כשתיפסק העליה לרגל והובלת הנפט (שזרם אז בכמות מינימאליות).

בספטמבר 1939 פגש פילבי במכצדון אתיקאים בלונדון את פרופסור נמייר, ובשיחה שהוחה להם על עמדת הערבים במלחמה טען פילבי, כי נסיך ערבי אחד, איבן־סעוד, מוכן לצדד באנגליה אם יקבל כסף ונשק. הוא שאל ברכו האם יוכל לקבל מלווה מהיהודים, או בעזרת הפספה יהודית. נערכה מסיבה בה השתתפו ויצמן, נמייר, שרתוק (שרת) ופילבי הגיש תכנית לפיה על היהודים לשלם לאיבן־סעוד 20 מיליון ליש"ט ולדאוג לעצמאות ערבית מארהדת. הוחזה איבן סעוד ותמורת זאת איבן־סעוד יסכים, בשם הערבים, להעברת פלשתין המערבית לידי היהודים.

את התכנית הזאת הגיש פילבי לאיבן־סעוד בינואר 1940 ולא קיבל תשובה ברורה לאלתר. העניין נמשך זמן רב בלי הצלחות, אבל במארס 1942 [illegible] צ'רצ'יל [illegible] בנסיעתו לאמריקה, הוא הופתע כשצ'רצ'יל אמר לו שהוא מוכן לעשות את איבן־סעוד לראש הערבים בתנאי שהוא יסתדר עם היהודים. צ'רצ'יל לא הזכיר את פילבי, אך עורר אצל ויצמן את הרושם שהכוונה היא לתכנית הנ"ל.

צ'רצ'יל הזכיר התכנית

באמריקה לא הצליח ויצמן לדון על הענין עם רוזוולט, אולם משרד החוץ האמריקאי שיגר למזרח התיכון קולונל בשם הוסקינס שלא ידע על הצעת פילבי. הוסקינס חזר עם — בין שאר דיווחות — הכניה לפיה יש להעביר לפלשתין עוד חצי מיליון יהודים ולהקים שם מדינה דו־לאומית שתהיה חלק של פאן־ערביה לבנטינית שתכלול את המכה כל כל סוריה ההיסטורית.

כשרומל עמד בשערי מצרים ב־1943 נשלח הוסקינס שוב לאיבן־סעוד. אולם הלז "התפוצץ" ואמר שהצעת "שוחד" פגעה בכבודו, ובכעס הפסיק את השיחות על הענין. שום תוצאה ממשית לא יצאה מזה.

בינתיים נהתבך פילבי בתעמולה מסורפת, בחלקה אף לטובת היטלר; הוא גם הסתכסך עם איבן־סעוד. הוא חזר לאנגליה ומנוכה היה תחת שכירה משטרתית והוסיף לכתוב ספרים "פילוסופיים". אחרי המלחמה היתה אהדתו נתונה לתעמולה הסובייטית למען "שלום" נגד אימפריאליזם מערבי, ובהמשם לזה המליך על ניסראליזם ערבי. הוא אף קרא לעצמו קומוניסט. נדמה שבשלב זה איש לא חשב אותו לרציני, ואף איבן סעוד, שנאא הקומוניזם, קיבל אותו בסבר פנים יפות כשחזר לסעודיה בתום המלחמה. פילבי הכיר את דתו ומנהגים, איבן־סעוד נתן לו פילגש ערבית במתנה שילדה לו שני בנים.

בינתיים חלו שינויים עצומים בסעודיה. במשך המלחמה הביאו בקרות הנפט שהופעלו על־ידי האמריקאים ("אראמקו") עושר עצום למלך. עשרים המיליונים שחמש שנים קודם הציע פילבי בתור מחיר בעד ארץ־ישראל, [illegible]

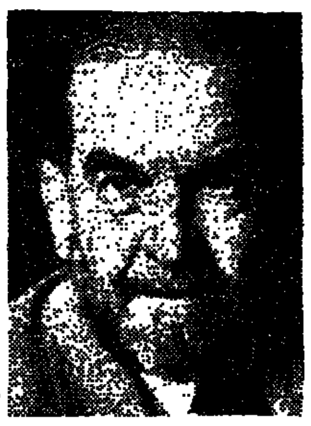

ג'ון פילבי

את המלך הזקן. סעודיה יצאה מתחום ימי הביניים האסיאתיים, וב־1973 הופיע שר הנפט הסעודי בלונדון במלבוש אירופי אלגאנטי ולא בתור איש המדבר ומבקש מתנות, ונתקבל ביראת כבוד.

איבן־סעוד מת ב־1953. בספר שלפנינו נמצא צילום של פייסל הצעיר, עם פילבי ואשתו המלווים אותו לבית־ספר אנגלי באיסטבורן ב־1919. כיום, לאחר 54 שנים, צלם זה דאז, הוא מלך סעודיה, אחד ה[illegible]

*) Elizabeth Monroe: Philby of Arabia. Faber and Faber 1973. 332 pp. £ 4,50.

איך חיים

מגור: ארבעה יצאו לדרך

מאת יאיר קוטלר

בפרוץ מלחמת יום הכיפורים גוייסו למילואים ארבעה השותפים הצעירים של מגור, חברה לשירותי רכב בציע. ביום השני למלחמה נפל הצעיר בשותפים, פינחס מרינין, סגן מפקד פלוגת שריון בדרגת סגן, נשוי ותושב מבצון. חודש אחרי שנהרג בקרבות הבלימה ברמת־הגולן נולדה בתו. אחיו, יאיר, חייל בשירות סדיר, נפל בחזית הדרום, בקרבות עם המצרים. היה מפקד טנק. נעדר בבחינת חלל. משפחת מרינין, תושבת חיפה, איבדה את שני בניה במלחמת יום הכיפורים. חברת מגור איבדה אחד משותפיה המבטיחים, שהצטרף אליה אחרי שיחרורו מצה"ל כדי לנהל את הסניף בחיפה.

האסון שפקד את ההורים, את האשה ואת הבת בנור, לא הביא לשיחרורו של אף אחד משלושת השותפים שנותרו במגור כדי שיוכל לגאול את החברה מיתמותה. מצבה מחמיר והולך. שלושת השותפים המגוייסים הם לוחמים עזים, קצינים במילואים.

חיים בקר הוא בן 29, נשוי ואב לשניים ותושב פתח־תקוה. מפקד פלוגה בגולן בדרגת סרן. צנחן ותיק. במלחמת ששת הימים נפצע בגולן. בתום תשעה חודשים למלחמה הקצרה נולד בנו. הוריו קראו לו גלעד. חיים היה בצבא הקבע שנה וחצי. השתחרר ב־1966. עבד בשופרסל.

עודד רונן נותר מן הצוות המקורי שהקים את מגור ביולי 1971. הוא בן 28, רווק. יליד קיבוץ בית־השיטה. אחרי שירות בצה"ל הצטרף לקיבוץ הראל, אך נטש את דרך החיים הקולקטיבית, עבר לבאר־שבע ובסוף התיישב בתל־אביב. מפקד פלוגת שריון ברמת־הגולן, סרן מילואים. השתחרר מצה"ל ב־1967 בדרגת סגן.

השותף הרביעי הוא רפי פלד, "הזקן" בחבורה: ירושלמי בן 30, סרן (מיל.) בצנחנים, נשוי ואב לילדה, יליד קיבוץ חורה. משרה בחזית הדרומית מאז פרוץ המלחמה.

קריאות עזרה

הרעיון להקמת חברה לשירותי רכב נולקה בצה"ל. עודד רונן שייל באנגליה, למד כי תמורת תשלום חודשי קטן יחסית נהנים בעלי מכוניות משירות תיקונים מהיר ומיבריות. חזר לארץ, קרא לחבריו, ספרו את החסכונות שהיו לכל אחד — ויצאו לדרך. כך נוסדה מגור. תחילה עבדו בשיטת קבלנית, באמצעות מוסכים ובעלי מכוניות־גרר. בהם קנה יותר מכתהלים לקיווה. היו רשומים במרכבת מגור כ־50 אלף מנויים בעלי רכב פרטי מגודל 1961, כולל טנדרים עד ארבעה טונות. המחיר כ־48 ל"י לשנה עד 58 ל"י.

השירות הוא בבחינת אס־או־אס: עזרה ראשונה למנויים הנתקעים בדרכים בגלל פגם בתנועה, או לאלה שאינם מצליחים להתניע את רכבם בבוקר. מזעיקים את מגור. החברה גוררת את רכב המנוי מכל מקום בארץ למוסך על־פי בחירתו, או — במקרה המצב — מצליחה לתקן את התקלה, הטכנית במקום וכך מאפשרת לבעל המכונית להמשיך בדרכו.

בכל יום מגיעות למשרדי החברה בכל הארץ כ־300 קריאות לעזרה. כ־10% מהתבייתות בגרירה למוסך. היתר: קשיים בהתנעה, או טיפולים בתירים אחרים כשנאפשרים. הפעלה הכבוה. ביום גשם בתל־אביב מגצפת החברה בכרך הגדול בכ־350 קריאות עזרה.

צי החברה פועל באלחוט, קשור במשרדי החברה בתל־אביב למגיפים בחיפה, ירושלים, באר־שבע, ולקבלנים הפועלים במסגרת מגור. לחברה עצמה 35 כלי רכב בבעלותה. הרישת מקיפה כ־40 תחנות, המועלות 24 שעות ביממה. הקבלנים מפעילים עוד 80 כלי רכב. המודיע את מגור לעזרה ימתין בממוצע ביום רגיל כחצי שעה בציר, או כשעתיים בתחנה לה. ביום גשם יתכן המנוי ליד ביהו גם שעתיים ושלוש שעות.

כ־60% מהמנויים נמנים עם תושבי גוש דן. גידול החברה מהיר: ביולי 1971 נרשמו 150 בעלי מכוניות, אך בסוף אותה שנה כבר היו למגור 8000 לקוחות. ב־1972 — כ־20 אלף, השנה — כ־50 אלף. גיוס לקוחות חדשים נעשה בשיטות אמריקאיות באמצעות אנשי מכירות, הנהגים במעלה גבוהה, המצליחים לעניין. גם יעדי עובדים בהצטרפות לחברה. עד המלחמה נמנו עם 350 אנשי המכירות גם סטודנטים, שהצליחו לצבור להונם כ־3,000 ל"י בחודש. מפעלים גדולים המשכבדים את עובדיהם בעלי המכוניות, מציעים להם להרשם במגור. בדרך זאת הם מתעפים מפם היעדרות של כמה ימי עבודה בשנה מחמת תקלה פתאומית ברכבם. עם המנויים הגדולים במגור נמנים, למשל, כולל בונה (200 מכוניות), הרץ (700), התעשיה האווירית (3000), הדיראן (400) ועוד.

חודש לפני המלחמה (בספטמבר) הצטרפו לחברה כ־5000 מנויים חדשים, אך באוקטובר נשתתקה החברה. הכל גוייסו — השותפים והפקידים, הנהגים והמכונאים. המשרדים ננעלו. רק נהג גרר אחד בתל־אביב לא גויס, אך זה הועמד לרשות המשטרה 24 שעות ביממה כדי לגרור מכוניות שנתקעו בצירי הכרך מחמת האפלה. מגור זכתה במיכרז משטרת המשטרה לגרירת רכב אחרי תאונה.

אחרי הפסקת־האש הצליחו השותפים המגויסים לשכור נהגים חדשים, לרוב מבוגרים, שיחליפו את המגוייסים. אלה משתלמים בקורס מהבה לנהגי־גרר מטעם משרד הרישוי, אך אפילו מכונית אחת מתצי שגייס צה"ל מן החברה לא הוחזרה לבעליה. בעיותיהם של 50 אלף נהגים מבוטחים אינן מטרידות את צה"ל. אמנם לאט לאט הוזר השירות לתיקון, "אך הזעיקים לעזרה נאלצים להמתין שעות לגורר הגואל.

מאז פרוץ המלחמה נבלם גידול החברה. בנובמבר הצטרפו כמה מאות נהגים חדשים למגור, אך אלה בטלים בשישים לעומת הגידול המהיר של אלפים בכל חודש לפני המלחמה. ועוד צרה: המנויים, שחברותם פגה מאז החלה המלחמה, כבר אינם ממהרים לחדש את המנוי. חלקם מגויסים, אך לרובם אין מצב־רוח בימים אלה להוציא אפילו אגורה שחוקה על שירות, שרבים רואים בו — בצדק או לא — מותרות בעידן המוטוריזציה הגואה.

צרות מנשים נהגות

השותפים המגויסים מודאגים. החברה, המתנהלת בהעדרם, סובלת מאוד. 60% או 70% מהמבוטחים מגויסים. הנשים מחזיקות בהגה. לא חסרות צרות. פגמי ההתנעה והניקוי־הדרך הריקעו ב־60%־70% לעומת המצב שהיה לפני שגויסו הבעלים. מגור, המפרנסת בימים רגילים 80 משפחות, נאלצת לשלם היום שכר עבודה כפול — למגוייסים ולמחליפיהם, הכפלים. כ־70% עובדים־גברים נותרו בחברה שלושה. תשלומים מקרן ההשוואה טרם הגיעו למגור. יש להתנהג כלוליין כדי לעמוד בעומס ההתחייבויות. הבעלים הצעירים של מגור מצליחים לאלתר, אך אורך נשימתם מתקצר הולך.

לחברת מגור מטוס פייפר מדגם צ'ירוקי 4 וחד־מנועי. עודד רונן מטיסו בקו קבוע: שדה דוב־ראש פינה, אך גם לבאר־שבע, חיפה, ירושלים והרצליה. עודד משרת ברמת־הגולן. הוא מנצל שעות פנויות, כאשר החזית רגועה, כדי לקפוץ למטה הראשי של החברה בתל־אביב. אך הוא אינו מצליח לכנוע הפסדים מצטברים. עד כה נאמדים הפסדי מגור בחצי מיליון ל"י. מי יפצה ארבעה שותפים צעירים, שאחד נהרג במלחמה, על איבדן הכנסה והפסדים בגין גיוסם למילואים? השאלה נשארת ללא תשובה.

בהעדר בעלי החברה מתנהלת מגור באמצעות פקידות צעירות. אלה אינן מסוגלות להשתלט על כוח־האדם החדש, המחליף את המגויסים. מפעל חייהם של בעלי מגור מתמוטט לנגד עיניהם. כאשר ביקש עודד רונן, מטיס הפייפר, שיחרור ממג"ד שלו, או תוספת ממושכת לשיקום מגור, השיב לו הקצין הקיבוצניק: מגור הוא מפעל חייך, אך צה"ל הוא מפעל חיי.

גם חיים בקר, שנפצע במלחמת ששת הימים והוכה בצל"ש, אינו מצליח להשתחרר או לזכות בחופשה ארוכה. במלחמת יום הכיפורים שוב נפצע בכזוהאון, כמעט באותו מקום ברמת־הגולן. את רפי פלד, הנמצא רחוק בסיני או באפריקה, כמעט שאין רואים. הארבעה שיצאו לדרך ונהרגו שלושה תיכנו לפני המלחמה הגדלת החברה עד 150 אלף מנויים, הרחבת והפיכתה למועדון מכוניות כבכל שימכור לחבריו אביזרי רכב, שירותי סיכה. במשך הזמן ודאי היו מצליחים לשכנע את משרד התחבורה שאין להמשיך בהון כתופל למועדון המכוניות הידוע להפצת רשיונות נהיגה בינלאומיים.

בקיצור: לולא המלחמה היו השותפים הצעירים מצליחים בתוכניתם הנועזות. לנגד עיניהם עמד הישראלי המצוי הצועב למכונית פרטית. לפני שנתיים, כשנוסדה מגור, מנה צי הרכב הפרטי כ־180 אלף יחידות, היום — יותר מרבע מיליון. כ־30% ממנויי מגור הם בעלי מכוניות חדשות משנות יצור 1973/1970. פריצת המלחמה בלמה גם את גידול מגמת הרכב, עצרה את הבהלום למכוניות פרטיות.

מגור, המתנהלת בעסק משפחתי, נפגעה קשה מן המלחמה. עודד רונן וחיים בקר השתתפו ביחד בקורס מפקדי פלוגות בצה"ל. רפי פלד וחיים בקר שירתו בצוותא בצנחנים. פינחס (פני) מרנין ז"ל נשא לאשה חברה ותיקה של עודד בקיבוץ הראל. היחסים המשפחתיים שהתפתחו בין ארבעת השותפים הצעירים תרמו הרבה לביסוס מהיר ומחר של החברה. מלחמת יום הכיפורים הורידה צלקות פאסליה על חברת מגור ושותפיה.

פתחי את התקופה האמריקאית במטבח

מקרר Westinghouse 17.2 קוב נטו

תוצרת ארה"ב

עתה גם בישראל!

* FROST FREE — המקרר חופשי מכפור
* תא הקפאה ענק
* עיצוב מרשים ומהודר
* 3 צבעים לבחירה — לבן, אבוקדו או זהוב
* להשיג בכל סניפי אלקטרה ובחנויות החשמל המובחרות

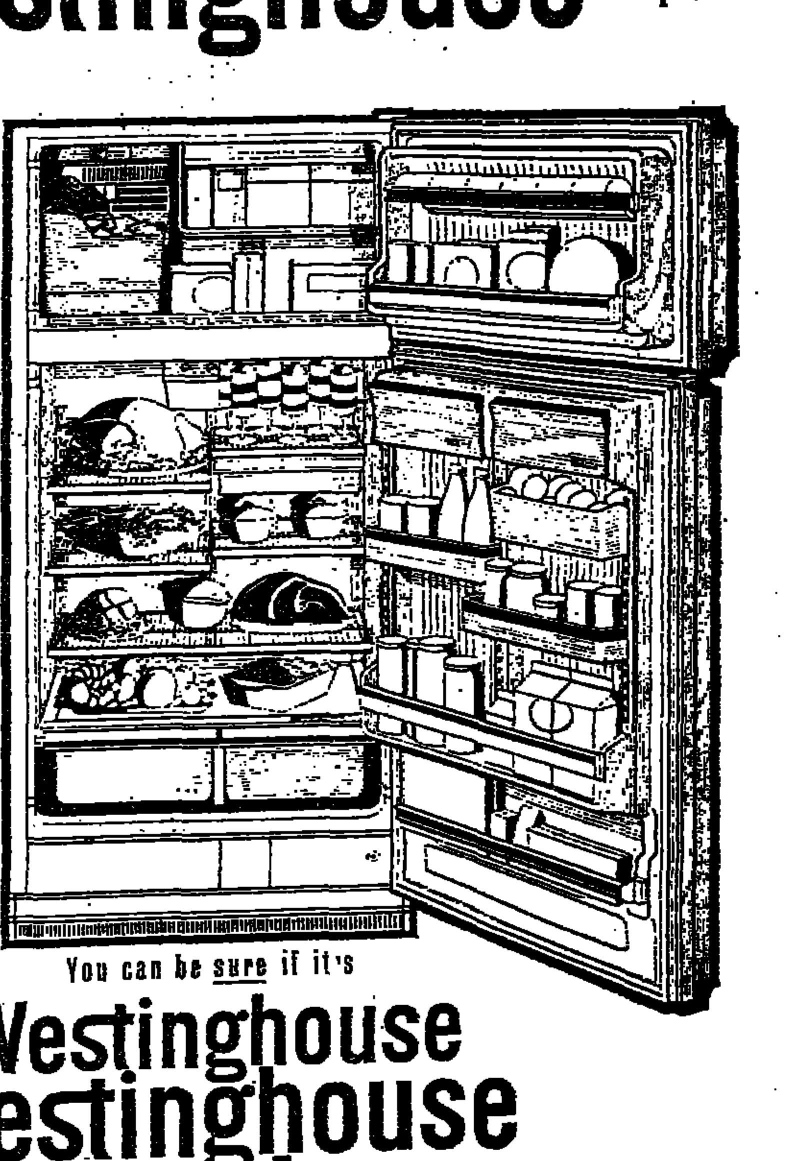

הספקה מיידית

You can be sure if it's

Westinghouse

Westinghouse

Westinghouse

Westinghouse

שרות נאמן אלקטרה שעומד במבחן

אימת האיגודים

משקיפים סבורים כי יתכנו בחירות באנגליה כדי לענות על השאלה: מי ישלוט — הממשלה או האיגודים המקצועיים

מאת **אלף שם**
סופר „הארץ" באנגליה

לונדון

כפי שניתן היה לחזות, בריטניה נמצאת בעיצומו של משבר כלכלי ציני. הממשלה הנהיגה עיסקה חבר־ה דפלציוניה המכבידה התקופות הא־ה קודמות. הוצאות הציבוריות הגדו־לי והרכישות הממשלתיות — על דיור, בייתים, בהון, בנייה בתי־ספר — קוצצו בצורה חריפה. כן יתהפכו גבלות האשראי, ויוטלו מיסים נר־פים על משלבי מס ערך מוסף.

דוברי ממשלה החוו שהמיסים הנ־שפים אינם כודקים, אולם הם הנ־לו על כנות להשביע את רצון ה־איגודים המקצועיים, ולהבדיר את ה־מצב של המקטורים של האוכלו־סיה סובלים בבירה שוה.

באיזו מידה יחולק הנטל במידה זו, נראה בעתיד. בשל המחסור הדלק ובחשמל, יונהג בכל בתי־חרושת, בתעשיה וקרוב לוודאי גם כל המשרדים, שבוע עבודה בן שלושה ימים. המחסור הדיבוריטי גיאו גם לגרימתם המחולשת של בה כפעלים, ורבים מהם יפשטו את הרגל.

עובדי מדינה, עובדי רשויות מקו־מיות, פועלים המקבלים שכר שבועי לא יפגעו. לקרבה האירוניה, הכו־רים ועובדי הרכבת, ששביתות הא־טה שלהם הזישה את המשבר, לא יבלו מקיצוצי שכר (הם ירוויחו רק ביוון שלא יעבדו שעות נוספות), בעוד שפועלים אחרים יע־בדו שבוע עבודה מקוצר. או יהיו מובטלים.

פגיעה קשה

המחסור בדלק כביא להרצה מסו־בה במצב, אך הממשלה לא ני־תה להביא אותו כגורם העיקרי. אחר כל ה„ידידות המיוחדת" עם ה־ערבים, פגע משבר האנרגיה בברי־טניה בצורה קשה יותר מאשר בכל מדינה אחרת, וזאת על אף תעשיית הפחם המפותחת שלה. מובן כי במצב של עימות בין ה־ממשלה והאיגודים המקצועיים, קיי־מים חילוקי דעות עמוקים בשאלה מיהו גרם למצב זה ומי האחראי לו. אולם מותר לומר בביטחון שגם אל־מלא שביתת ההאטה של הכורים, מהנדסי תחנות הכוח ועובדי הרכ־בת, הייתה באה לבריטניה „עת הא־הה" לאחר תקופה של הוצאות־יתר. כניין לצמצם את האבטלה.

בממשלת בריטניה האחרונה, כפי ש־שאבינו כממשלות רבות, שהיא יכולה הכנים כסף נוסף לבחור ולמנוע תחר עם זאת הפלאת מחירים, באמצ־עות פיקוח על מחירים ומשכורות. זה עבד בניגוד לחוקי הכלכלה הלדיבהרחות הפוליטי בבריטניה.

אולם כר היה יצא לעימות עם ה־איגודים המקצועיים, כסיבות הקשר בין בהעקפת פולכו ובאידיאו. ע־זה כזה יכול להביא לו רווח פולי־טי בטווח הארוך. שכבות רחבות ב־אוכלוסיה מתנגדות לאיגודים המק־צועיים. חלק ניכר נוטה להטיל את האשמה על האיגודים, ולהאשים את ביבות מתוצאות המצב האינ־פלציוני.

משקיפים מאמינים שהממשלה עשויה לקרוא לבחירות כלליות ב־קרוב כדי שהוא החייב בשלום במהי־ך הממשלה או המיליטנטים של האיגודים המקצועיים? בחירות כא־לה יהיו, ללא ספק, פופולריות אצל רבים, כלבד הפועלים המאוגדים ה־אינטלקטואלים השמאלנים.

אינני משתמש בקלות דעת במלה „פאשיסט", אולם כמה מהתבטאויו־תיו של כר היה מזכירות בצורה בלתי־נוחה השקפת עולם פאשי־סטית. הממשלה דורשת היענות „מר־צון" לדרישות שהן בלתי ריאלי־סטיות לגברי ושאין להן כל בסיס חוקי. היא משתמשת לשם כך בכל סוגי הלחץ, ובחוקי ענישה. הממשי־לה נוהגת כך באי־רצון לכאורה, אך־לם הדבר היה צפוי מראש.

„פאשיסט"

שביתת ההאטה של הכורים הו־שביתה בה הם מאיימים לפתוח — היא חוקית לחלוטין, אולם משקפת סכנה לקיומה. הוית מבטא זאת בכך, שהשפעת השביתות עומדת בניגוד לתוצאות אליהן חותרת מדיניותה ה־כלכלית של הממשלה. דבר זה בה־זה הרתבה מסוכנת של סמכות ה־ממשלה ומציב אותה למעקה כעל לחוק, שביתה הופכת לעבירה פו־טנציאלית, אך הוק כיהן שתוצאותיה אינן נוחות לממשלה.

רבים רוצים במאבק נגד האיגו־דים, לפרות שאיש כאלה שפגשתי לא חשב למה יביא הדבר. אנשים אחרים חוכמים בכבישת הסוד עצמו. גם מפלגת הלייבור מפולגת בנוגע זה, היא מאשמת באופורטוניזם ב־היענה מדיניות אמיצה.

המצב גרוע למדי, והוא עלול לל־בוש צורה מכוערת עם הגברת מח־סור במוצרים שונים, הרחבת האב־טלה, הקיצוצים בחשמל ובבנזין, ואת התוצאות אפשר רק לשער.

בן־גוריון אמר: „חבר כן, אבל כבוד?"

מאת **אריה שרון**

אנו מביאים מאמר זה במל־את 30 לפטירת בן־גוריון.

ביום כשאנחנו עדים לסבדיו של הפיתוח האורבני, כדאי לחזור רגע לתקופה הראשונה של קום המדינה, אשר בה הולבנו להכנן ערים יפות ותואימות לחיי אדם.

בתקופה זו, הועבר אגף התכנון למשרדו של ראש הממשלה, ובשנים 1949/51 — השנים הראשונות ל־פעולת התיכנון הבסיסית, היה בן־גוריון „הבוס" הרישמי. האדריכלים, המהנדסים והכלכלנים שעבדו בש־נות הסיוה אלה באגף התיכנון במר־בה ההתלהבות, שאפו לתכנון כולל, יותר ויותר, בנגוד לתיכנון השיגרתי שבא בירושה מממשלת המנדט.

היינו גאים כאשר עברנו למסגרת של משרד ראש הממשלה, אך כולנו היינו כלא־ספקות אם בן־גוריון יוכל להתפנות לבעיות התיכנון, ואם בר־כל לשכנע אותו בבדיקת מטרותינו התכנוניות. האתגר הראשון היה ב־קביעת דפוסים אופטימליים להתי־יישבות אורבנית, 20 ערים חדשות (ערי הנגב, הגליל, העמקים ולאורך שפת־הים כאשקלון־אשדוד בדרום, ועד לצפון והגריה בצפון).

לכאורה, נדמה היה שבן־גוריון אמנם מעריך את התלהבותנו, אך מתיחס בחשד לאדריכלים השואפים כאילו לצרכים אסטטיים וצורתיים בלבד.

צבעים יפים

הוא אמנם הקשיב בתשומת־לב ל־הסברותנו, בדק את התוכניות של הערים החדשות, וביחוד אילת, די־מונה, באר־שבע, אשקלון, אשדוד ושערי הגליל. אבל לא נראה כשובע או נלהב להצעותינו. על־כל־פנים, כששאלתי את נחמיה ארגוב ז"ל ל־תגובתו של בן־גוריון, הצטחק ואמר שהוא התרשם ביחוד מהצבעים ה־יפים של המפות והפרזנטציה של התיכנון האורבני, שהוצגו במספר לחות הצילומים.

הפתעתי היתה גדולה כשהתכנתי למשרדו עם הוראה להביא את כל המפות והתוכניות של הערים החד־שות. הוא ישב זמן רב והביט במ־פות, ושאל את השאלות הטיפוסיות: למה בתוכניתנו הארצית לאוכלוסיה של 2,800,000 איש הערכנו את אוכ־לוסית אילת ב־20,000 איש, ואוכ־לוסית באר־שבע ב־60,000 איש בל־בד. הסברתי לו את התנאים הפיזיים

דוד בן־גוריון

הקשים, את הפיתוח הכלכלי היקר בערי הנגב, והוא רשם את כל הער־כים בפנקסו הקטן. כעבור מיספר חודשים התפלאנו ושמחנו לראות את כל הנתונים על חלוקת האוכלוסיה ועל הפיתוח העירוני של הערים החד־שות מהפסים רשמית בשנתון ה־ממשלתי. אחר־כך, במספר עניינים תיכנוניים חשובים שפנינו אליו ו־ביקשנו את עזרתו ותמיכתו, הראה בן־גוריון הבנה תיכנונית, תבונה כעשיית החלטית.

בתוכנית האב הראשונה לירוש־לים, שהכינונו באגף התיכנון זכ־רנו להמשך היכנון וביצוע לראש העיר מר אוסטר, באנו לידי הכרה שגבעות רם, שבהן שוכנת כיום ה־קריה, האוניברסיטה והמוזיאון, מהו־וות את השטח האופטימלי לאיתור ופתוח של מוסדות תרבותיים ו־מינהליים.

כשפנינו לאחד השרים הנוגעים ב־דבר, הראינו לו את התוכנית. ה־שיב השר שאינו מבין למה יש ל־בזבז 2,700 דונם למטרות אלה, כא־שר ממשלת המנדט הקציבה שטח של 20 דונם בלבד לכל מוסדות השלטון המרכזי, על־יד מלון המלך דוד. אחרי „מקלחת קרה", הצגנו את תכניה ישירות לפני בן־גוריון, ב־ססנו את הצרכים העתידיים של מר־כז תרבותי־ממלכתי זה, ואף הצ־בענו על הקשיים בהפקעת השטח: חלק מן האדמות של גבעות רם היה שייך לחברות שיכון שונות של ה־הסתדרות, דסקו והרווחים.

בן־גוריון הקשיב, ביקש הסברים, מפות השטחים ופירוט בעלות ה־קרקע, וקבע עוד ישיבה משותפת עם יועץ הקרקעות שלו, מר ליפשיץ. כעבור מיספר ימים, החם בן־גוריון על הפקעת שטח מרכזי זה, של אל־פיים ושבע מאות דונם בערך, ל־צרכי הקמת הקריה ומוסדות התר־בות.

כאשר החל באיתור השטח לנמל שני פוטנציאלים, גרם הדבר למלחמה יהודים לא קטנה. אגף התיכנון, ב־תאום עם הצבא, קבע את המקום בין אשקלון לאשדוד. כל המוסדות הממשלתיים והציבוריים התנגדו להצעתנו. עיריית תל־אביב והעיריות השכנות, ההסתדרות, ההתאחדות ה־תעשיה ויתר הגורמים הכלכליים ה־קשורים, תבעו את הקמת הנמל ב־תל־אביב או בקירבתה — בחולות ראשון לציון ונבי רובין.

דבר זה היה גורר גידול תלול ב־אוכלוסית תל־אביב, ופיתוח עירוני כהמשך וחול. הממשלה קבעה וע־דה מגבילים של כל המשרדים, וה־ועדה החליטה פה־אחד, בניגוד ל־דעת הצבא ואגף התיכנון, על הק־מתו של הנמל על־יד נבי רובין, כמוצא פיזי וכלכלי למשאבים ה־קיימים בתל־אביב וסביבתה. בדאגה ובצער הלכנו לבן־גוריון עם אנשי התיכנון של הצבא, ושפכנו את בר־לבנו על החלטות המגבילים. בן־גו־ריון הצטחק ואמר: „הנמל יקום ב־דרום — אבל לכה באשדוד ולא ב־אשקלון"!

הסברנו לו, שמבחינה פיזית ומבי־בתית, רצינו אמנם לבחור באשק־לון, אבל דעת הצבא היותה שלא לקרב את הנמל לגבול הרצועה. בן־גוריון שמע מאיתנו את טענות ה־מגבילים וחיכם: „עזבו את המג־בילים, אל דאגה, הנמל יקום ב־דרום — אם אתם עומדים על אשדוד — שיהיה אשדוד".

הגשנו לבן־גוריון תזכיר שבו הת־רענו על הצפיפות של תל־אביב ו־של העיירות סביבה, ועל ההכרח ל־הכניס ריאות נשימה ירוקה לתוך השטחים הבנויים והדחוסים של תל־אביב ושכונותיה. הצענו שלושה פארקים: אחד בין תל־אביב ורמת־גן בשטח של 1,100 דונם; השני בין תל־אביב־יפו כולל גבעת הרוסים בשטח של 600 דונם (לצערנו בו־צע פארק זה בחלקו הקטן); ופארק של 1,800 דונם לאורך הירקון, מ־גבעת נפוליון עד לים.

הוועדה שנתמנתה על־ידי ראש ה־ממשלה כללה את ראשי העיר הנוג־עים בדבר, את בעלי הקרקעות ה־ראשיים — נציגי הקרן הקיימת, המ־מונה על הרכוש הנטוש, ואת בעלי ההצעה. לא קל היה לשכנע את הקרן הקיימת והממונה על הרכוש הנטוש, שיוותרו על שטחים כה יק־רים ורחבים הגובלים עם השטחים הבנויים בתל־אביב. אבל האוטורי־טה הגיבורי של ב.ג. עזרו. גם כאן הפארקים אושרו כמעט לפי הגודל המוצע.

לא היתה לבן־גוריון קרבה או רגישות ויזואלית לצורה ארכיטק־טונית, למראה הבתים, לדמות הר־חובות הבנויים על יחסי החלל ש־בהם. אך תמיד היה רגיש לבעיית הירק. כאשר תיכננתי את הקומה ה־שניה לספרייתו הנרחבת בביתו ב־שדרות קרן הקיימת, קבעתי חלונות צרפתיים ארוכים עד לרצפה, והיה ויכוח כששמתי עצ, כי פולה היתה רגילה לחלונות הקטנים של הקומה התחתונה. אני בעצמי שדוקא בעת עבודתו בספריה, רצוי שיוכל להי־בים לעבר עצי האשל היפים שב־שדרה. הויכוח הארכיטקטוני נגמר כמובן בפשרה של חלון מאורך עם מפתן־ספסל נמוך שעליו אפשר ל־שבת. שנים אחר־כך הזכיר בן־גוריון, תוך שיחה תכנונית, את בעיית החלון שבספרייתו, כמשל ל־יחסי האדם והסביבה.

בטוחני, שאחת התכונות הבסיסיות של בן־גוריון היתה פשטות גישתו לכל עניין ולכל בעיה. רק לפני שנה היינו אצלו כמשם אגודת האינג'ני־רים והארכיטקטים להציע לו חברות כבוד לרגל 50 שנה לאגודה. הוא ענה מייד בשלילה: „כבוד? איזה כבוד? למה כבוד?" השבתי לו: תהיה פשוט חבר כמהנדס, כי בע־בר היית קרוב לעניני תיכנון וטכ־ניקה. מיד הסכים: „חבר, כן. אבל כבוד?"

לגייס את הנבחרת

חיילים קובלים על אי־השוויון בחלוקת הנטל — ומעלים הצעות להקלתו

מאת **יהושע שגיא**

הופעה קבועה שאינה יורדת כאן, בסיני, מסדר יומם של מגוייסי יום הכיפורים היא הויכוחים האין־סו־פיים בדבר אי־שוויון בחלוקת נטל הגיוס. בהדרגה הופך להיות האויב מספר אחד של המגוייסים (מלבד הסיאמים) לא אחר מאשר... המח־שב. זה שפלט משירות פעיל ב־צה"ל רבבות צעירים וטובים, זה שאינו מתגבר על שאלת החלוקה הנכונה של נטל הגיוס — זה שקבר אותנו כאן במידבר כ־100 יום והר־חיק יפי־נפש רבים כדי רוקדים ב־דיסקוטקים, טבולים יפה בעיר, מנה־לים עסקים כרגיל, לתגים לנו בר־היוך דו־משמעי: „חביבי, צריך ל־דעת להסתדר".

לכל אחד מאתנו ידוע, כי צה"ל נערך באחרונה להתמודדות אפק־טיבית גם בנושא זה: לא רק מדב־ריהם של שר הבטחון והרמטכ"ל, אלא גם מעובדות הניכרות בשטח, כאן אצלנו בסיני. אבל תוך התער־כה על הפעולות הממשיות הנעשות לחלוקה מחודשת של הנטל, עדיין סבורים רוב המגוייסים עמם שו־חחתי, כי מה שנעשה — מאוחר מדי ומעט מדי נעשה.

אודה על האמת: כמי שמגוייס כבר כ־100 ימים קשה לי שלא להסכים עם חברי, אם להשתמש בלשון המ־צוה. בעיקר אני מסכים עמם, כא־שר אני שומע את דבריהם של עצמאים, באלה שמפעל חייהם כבר מצוי בשלב לפני־האחרון של ההת־מוטטות כלכלית.

דוד היינר, למשל, קצין קרבי ה־מנהל את מוסך „ויקטור" בפתח־תקוה, טוען כי בהיעדרו המוסך מ־שותק כמעט לחלוטין. „לא רק ש־אין כמעט הכנסה — אלא שמרבית הקליינטים מעדיפים מוסכים של־נים הגודים מבון רבי". הדבר נובע לא רק בגיוסו הממושך של היינר, כמו גם בשל גיוס עובדים נוס־פים וחסרונם של פועלים מהשט־חים שהתמחו בעבודת מוסך לא מקצועית אבל חיונית. הדברים ה־גיעו לידי כך שהיינר נאלץ בחופ־שותיו לנהר למוסך, כדי לנסות להציל את מה שאפשר; ואין שום ספק שמאמץ זה הוא כמעט אל־אנושי בהתחשב בעיסוקיו הבלתי־פוסקים כאן בסיני, כאשר לא אחת אף אינו יכול לאפשר לעצמו מנוחה, או שינה, של 5־6 שעות רצופות ביממה. ובאותו־מצב שבו עסקים לא מעטים לא זו בלבד שאינם מגוייסים, אלא נהנים מגיוס עמיתיהם ומגבירים את פעילותם ה־כלכלית, לא קשה להבין את הבי־קורת שהוא משמיע כלפי חוסר ה־שוויון בחלוקת הנטל. „עתה אנחנו אוכלים את הרזרבות ומאבדים את הקליינטים. אם ימשך הגיוס עוד זמן רב — לא יהיה לי מקום עבודה לחזור אליו". רב"ט דוד ' גר.

17 שנות עבודה במתקנה

לא פחות חמור מצבו של צמירים מוארמן מתל־אביב, עצמאי בעל חלקת 130 דונם של ענבי מאכל („אני מייצר גם ליצוא"). כאשר הגיע המועד בו היה מוארמן חייב לזמור את הכרם, החל מסתובב כאן במרחבי סיני האין־סופיים כאיר ב־סגר. „הכל יורד לטמיון. 17 שנות

שחקני הכדורגל בעת פעילה בשבת

עבודה במתקנה עתה כלא היו". הוא אומר בטון מיואש. התל־אביבי בן ה־37 סיפר, כי אם יוזנחו כרמיו יסבול נזק כספי לא קטן מ־250 אלף ל"י „לפי הערכת משרד ה־חקלאות".

עוד סיפר, כי התאחדות האיכרים ביקשה לשחררו ולוא גם לתקופה מוגבלת, למען יוכל להציל את כרמיו, אך הדבר נתקל בקשיים שאינו יודע את מקורם. „כל זאת שעה שרבבות צעירים אינם מגו־יסים, מנהלים בעיר עסקים כרגיל, בעוד ששיחרור עצמאים המשרתים מיום הכיפורים נתקל בקשיים", או־מר מוארמן. לטענתו אפשר להסב לתפקידו הצבאי בתקופה קצרה, כל יום על־יתמים, כל מי שיהיה לספור עד 100 בלי שגיאות.

ביקורת קשה גם בפי דב עברון, קצין קרבי, עורך דין עצמאי בעל משרד בתל־אביב. עברון, באמצע שנות הארבעים, טוען כי אפילו ל־הפקידים כשלו. אפשר לבוא, או להכשיר, קצינים צעירים במקום. „לא [illegible] ביחידה קר־בית בצעירותו יצא בעיקר הנטל, [illegible] עולם־יוצר ביהדות עודפיות שמפעי־לוהן בוגבלות וגיוסן בדרך כלל גם קצר יותר וגם קל יותר". גם עברון בטוח כי יחד קשיים ניכרים במש־רדו לאחר הגיוס הממושך המנתק אותו ממגע עם לקוחות ואולי גם כאלץ לקוחות ישנים להתקשר ל־עורכי דין שאינם מגוייסים.

גם עברון מנסה בחופשותיו ל־טקס את משרדו וככל שהדבר קשה לכי שהופכותיו כשהתבששות בשל כתנויות וכל הכרוך בהן, הרי הוא גם מלא תרעומת ושעוגותיו חוזרות בכיוון אחד: „בבואי לבית־המשפט דומה ששום דבר לא קרה. אני פו־גש עורכי־דין צעירים במגו מהל־כים כרגיל בעניבות ובחליפות ש־חורות — וכך אני נתקל בצורה בוטה באי־השוויון בחלוקת הנ־טל".

הסבל של הנשים

אבל לא רק העצמאים סבורים שלא נעשה מספיק על מנת לצרף לבצעל הנגמגיסים צעירים רבים ש־בשטח. מה־מנים בעיר לגבי המ־גויסים, כי שמנהל בבית עסקים כרגיל, עושה זאת לא מעט על חשבון מגוייסי יום הכיפורים שכל אחד מהם, מי יותר ומי פחות, נפ־גע מחומית לא רק בכיסו (שעות נוספות, פרמיות, עבודה נוספת, הסבות שהות) — אלא גם בחיי המשפחה.

בניגוד זה סובלות מאד הנשים, שכבר הגענו כאן בסיני למסקנה שהן חיילות הבילואים האמיתיות והאמיצות של עם ישראל. אך בעי־קר סובלים הצאצאים שאינם מבינים מדוע אבא הלך לפתע לצבא ועדיין לא חזר הביתה. „הרי המלחמה כבר נגמרה ומדוע אבא לא חוזר?" שואלים הקטנים, ואם מנסים להס־ביר להם שהמלחמה עדיין לא הגיעה לקיצה, הם מודעים ש„לא נכון, תשאל את כל השכנים", ולך תתוו־כח עם הגיון של בן שלוש או בת שש.

בשעות השיעמום המתמשכות לאין קץ מעלים המגוייסים הירהורים וה־צעות בדבר אי־השיוויון בחלוקת הנטל. לרוב אלה רעיונות הנובעים מכעס אמיתי (כמו למשל: כל מ־גוייס יפרסם במכתב לעתון את שמות כל מכריו הצעירים שלא גוייסו) ולפיכך אינם עומדים במב־חן המציאות. מנגד מעלים גם רע־יונות לצעדים הגיוניים. כאלה ע־מבקשים לתת למגוייסים את ההרגשה שלא נשכחו אי־שם במידבריות סיני שוקפי סופות החול.

משחק בכדורים אחרים

אולי מעניין לציין את העובדה כמהשטל ההצעות בתחום זה גובר כדי שבת בין השעות 2 בצהריים ל־5 אחר־הצהריים. המדובר בשעות בהן משודרת ברדיו התכנית „שי־רים ושערים" המסקרת את המתרחש במשחקי הליגה בכדורגל. אלה הן שעות בהם מבוגרים וצעירים גם יחד מביעים התלהבות מכדורגל מהולה בהסתייגות מוגנת על כך שהאצ־טדיונים מלאים עד אפס מקום וכל השחקנים — מיטב הנוער, בלי כלל־צה — עסוק באבקים, בקרבות ובמלחמות (כך אומרים ברדיו...) על הכדור — בעוד רבבות מגויסים עסוקים במלחמות אחרות, בכדורים אחרים.

שלא תהיינה אי־הבנות: איש מ־המגויסים עמם שוחחתי אינו סבור שיש לשתק את החיים בעיר. הי־פוכו של דבר: הכל סבורים שיש לעשות הכל על מנת שהשיגרה של שלום־כביכול תימשך. השאלה היא רק: מי נהנה מהשיגרה (ובודאי — ומי משלם את מחיר הגיוס המ־מושך?

האם „רוצים" לשמור־על־ספסלים כרגיל? הרי־גם הכדורגלנים חיי־בים לרדוף אחר הכדור. בימי שלום אף נעשה מאמץ (מוצדק) לשבץ ספורטאים מצטיינים ביחידות עור־פיות, למען יוכלו לעסוק בספורט. אבל השאלה שהתעוררה כאן בסיני היא: מדוע ספורטאים רבים, לאחר שפרשו מעיסוקם הספורטיבי (בגיל 30 פלוס) לא הוסבו ליחידות קר־ביות? נכון, ישנם רבים בין הס־פורטאים שגוייסו — אבל יודעים גם ספורטאי־עבר רבים, בגיל צעיר, הנהנים גם עתה מכך ששובצו בע־בר ביחידות לא־קרביות — ועתה הם נהנים מכך בעורף. איני רוצה להזכיר שמות, אבל מדובר בספור־טאים רבים שייצגו בעבר את המ־דינה בחו"ל — ומדוע אינם יכולים לייצגה גם עתה בקוים?

נכון, זה לא נוח. גם לא קל. ויהיה זה כמובן עוול לדבר על ספורטאי־עבר בהכללה. אבל השירים והשע־רים של שבת אחה"צ מהירים כאן תמיד את הויכוח לאותו כיוון.

ומכאן להצעה בדבר צעד הפגנתי שהועלתה כאן, בין החולות: יש לגייס את נבחרת הכדורגל, כך טען מי שטען, כדי להפעילה כיחידה שתעסוק גם בענייני ספורט — וגם בעניינים צבאיים. ששחקניה ידעו קצת את טעם השמירה בלילות הכ־פור, את חווית הגילוח ב־6 בבוקר עם פחית שימורים מלאה מים קפואים, את לגימת המרק ספוג־האבק, את ה־שינה הטרופה על הקרקע, את ה־תרגילים הבלתי־פוסקים, הכוננויות מורטות־העצבים, המסעות המפכי ה־קרבים בחול"מים מקפצים על סל־עים, ואדיות וכל השאר.

זאת יעשו — וגם בכדורגל יה־אמנו וישחקו. כדי לתת לכלל המ־גוייסים את ההרגשה שאין צעירים בעלי זכויות־יתר במדינה, ויישוב ישראל אינו מקנה רק זכויות אלא גם מעט חובות ואי־נעימויות.

והערת אגב בנושא זה: אני סומך על מאמן הנבחרת, דוד שוייצר, לו־חם הפלמ"ח שנפצע קשה בקרבות מלחמת השחרור שידע ויוכל לנצל גם מצב זה למען שיפור יכולתה של נבחרת הכדורגל הלאומית וה־עלאת כושרה הספורטיבי. כי הרי אחרי ככלות הכל, לא ירחק היום ונבחרת זו שוב תתבקש לייצג את המדינה בחו"ל, ואין שום הצדקה לאפשר לצעיר בין עשרים־פלוס לנהל כרגיל את חנויות הספורט שלו, או את עסקיו האחרים (והספורטאים שלנו, תודה לאל, הם אנשי עסקים ממולחים) רק משום שעליו לשחק בשבת בליגה — שעה שרבבות אח־רים אחרים הוצאו ממעגל חיי־הם כדי להגן על קוי החזית.

כאמור, זה רק אחד מרעיונות רבים שהועלו ומועלים כאן חדשות לבקרים. כולם נסבים בנושא האחד והיחיד: הצורך בחלוקה מחדשה, ויעילה יותר של הנטל הלאומי.

* * *

אין שום ספק שעתה, יותר מת־מיד, הרי זה אחד הנושאים הבוע־רים ביותר שהפיקוד הצבאי חייב לטפל בו — ולפתור אותו ביעילות. בעיקר משום שהמציאות הנוכחית אינה צודקת, מגבירה את מרירות המגויסים, מטילה על רבים עומס כבד ועל רבים־רבים אחרים אינה מטילה שום חובה.

זה מצב שלאחר כ־100 ימי גיוס כבר הגיע הזמן שצה"ל יצליח להת־גבר עליו. הדרכים לכך אמנם אינן קלות אך מתמלס בצויות היתנות לביצוע.

פשעי הנאצים לא נשכחו

מאת ראלף בלומנטל

The New York Times

מיוחד ל„הארץ"

ניו־יורק

חוקרים לענייני הגירה מונו כ־אחראים למאמץ חדש בכל רחבי ארצות־הברית: לפתור את בעייתם, הרדומה זה זמן רב, של 38 אנשים החשודים כפושעי מלחמה נאציים והחיים עתה בארצות־הברית — אמר מנהל הלשכה המחוזית של שרות ההגירה סול מארכס. בראיון ציין מארכס שמאמץ זה קשור למה ש־מוגדר לפי ההשערה את הצעדים הסיפוניים הראשונים לקראת מגעים רשמיים עם ברית המועצות לשם איסוף הוכחות נגד אחדים מן החשודים.

מארכס סיפר שהסובייטים סיפקו באחרונה תיאורים של חמישה עדי ראייה המאשימים שני אנשים מתוך העשרים הנמצאים בחקירה במעשי זוו־עה. הוא סירב לזהות אותם או אנשים אחרים הנמצאים בחקירה, עם זאת ידועים אחדים מהם. כמעט כולם נמלטו אחרי המלחמה משטח סובייטי שהיה בשעתו כבוש בידי הנאצים.

מארכס סיפר שארצות־הברית בי־קשה באחרונה מברית־המועצות את הצהרותיהם של חמישה עדי־ראייה שהפלו קודם לכן האשמות, כי שני אחים החיים עתה בפילדלפיה הש־תתפו בימי המלחמה במעשי זוועה במערב אוקראינה.

התאזרחותו של הבישוף

בראשית דצמבר סיפק מקור בל־תי־מזוהה לשלטונות ההגירה האמ־ריקאיים הצהרות, שהצהירו חמשת האזרחים הסובייטים לפני שלוש ש־נים בהליכים משפטיים.

כמעט כל המקרים נוגעים לאנשים שנמלטו אחרי המלחמה משטח סוב־ייטי שהיה בשעתו כבוש בידי הנא־צים.

אחד מ־38 הנחקרים הוא הבי־שוף ולריאן טריפה מן האפיסקו־פאט הרומני האורתודוכסי של אמרי־קה בגראס־לייק שבמדינת מישי־גאן מחוץ לדיטרויט. „ניו־יורק ט־יימס" מסר בימים אלה ששלטונות ההגירה בוואשינגטון מעיינים מח־דש בהתאזרחותו (הוא קיבל נתי־נות אמריקאית ב־1957) בעקבות ה־אשמות חדשות, כי הבישוף שיקר בידיעין לגבי התפקיד שמילא ב־מעשי זוועה לפני יותר מ־30 שנה ברומניה הפאשיסטית, כמנהיג ס־טודנטים ממשמר הברזל.

מאוחר יותר פירסם הבישוף טרי־פה הצהרה שבה חזר על הכחשות קודמות כי מילא תפקיד במעשי אלימות נגד יהודים ואחרים. הוא ייחס האשמות אלה לנסיונות קומו־ניסטים להבאיש את ריחו ואמר כי „ישיב מלחמה שערה."

הודעותיו של מארכס בדבר החקי־רות המוגברות נמסרו ב־19 בדצמ־בר, לפני פירסום המאמר על הבי־שוף טריפה.

החקירות באו בקשר להכחשות של מארכס ושנים מחוקריו באשר לתלונות שהשמיעו באחרונה שני עובדים לשעבר של שרות ההגירה. שניים אלה — שהגישו בשעתו את תביעת הממשלה נגד הגב' הרמין בראונשטיינר־ריאן, שהיתה בימי המלחמה שומרת במחנה ריכוז נא־צי — אמרו שפקידים ממונים עלי־הם הפריעו להם בחקירתם. לעומת זה טען מארכס שההיפך הוא הנכון: באוגוסט אשתקד מנה המשרד בניו־יורק ל„משרד ביקורת" לחקירות בפשעי מלחמה של הנאצים. בתוך שבוע, הוסיף, הופקד המשרד על חקירות אלה בכל שאר 30 המש־רדים המחוזיים האחרים בארצות־הברית.

מאמץ מחודש

המאמץ המוגבר לברר את מקרי־הם של החשודים בפשעים נאציים החל בשלוש רשימות שהכילו את שמותיהם של 65 חשודים. רשימות אלה הוכנו על־ידי ארגונים יהו־דיים. החוקרים נוכחו שתשעה מ־65 החשודים מתו בינתיים, 17 אי־אפשר היה למצוא, ואחד עזב את הארץ. מתוך 38 „המקרים הפ־עילים" שנותרו, אומרים כי 25 נוגעים לאנשים שקיבלו אזרחות אמריקאית. שבעה מן ה־38 נמצאים באזור ניו־יורק. נתונים אלה נמסרו על־ידי חוקר שרות ההגירה סאם זאטי.

בפברואר אשתקד הודיע שרות־ההגירה, כי פתח מחדש בחקירה במקרהו של בולסלאב מאיקוב־סקיס, נגר לאמבי שבית משפט סובייטי לפשעי מלחמה דן אותו ב־1965 למוות בהיעדרו. מאיקוב־סקיס הכחיש בעבר את האשמה.

אדם אחר שידוע כי חוקרים אותו, הוא קארל לינאס, שקיבל אזרחות אמריקאית וחי בארה"ב עם משפח־תו. ב־1962 נידון למוות בהיעדרו על־ידי בית־משפט אסטוני, בהא־שמה שהיה ב־1942 מפקד מחנה רי־כוז בטארטו. הוא הודה ששימש במחנה ב„תפקידי שמירה", אך מכ־חיש שמילא תפקיד כלשהו במעשי הרג.

עוד נמצא ברשימה הבישוף וא־לריאן טריפה הנ"ל, בהודעה שמסר בימים אלה בתשובה לפנייה של עתונאים, בעקבות המאמר ב„ניו־יורק טיימס", חזר הבישוף על הכח־שותיו הקודמות וטען שלא השתתף בכל מעשי זוועה. הוא כינה את ההאשמות „חלק ממסע מבוקש ביוז־מתו ובניהולו של המשטר הקומו־ניסטי של רומניה". כמו כן אמר שארגונים יהודיים ועתונים קיבלו אינפורמציה [illegible] אותו ל„משפט על ידי אמצעי התק־שורת". הבישוף אמר: „אשיב מל־חמה שערה בכל האמצעים שלרשו־תי". הוא הוסיף שלא נמסר לו על ידי שרות ההגירה, כי מעיינים ב־מקרה שלו.

מפקד כיתת השמדה

בינתיים אמר קונסטנטין אנגהר־בך — פסל במנהטאן שמסר תיאור של עד ראיה על הבישוף טריפה כמנהיג סטודנטים הנואם לפני המו־נים בבוקרשט ערב ההתקוממות של 1941 — שבניגוד למה שנמסר לא היה הוא עצמו חבר במשמר הברזל.

בחקירה נתונים גם שני האחים סרגיי ומיקולה קוואלצ'וק מפילדל־פיה. לפני שמונה שנים האשימו אותם הסובייטים שהשתתפו, כשוט־רים נאציים, בחיסול הגיטו היהו־די בעיר מולדתם לידובוי במערב אוקראינה. בשעתו הכחישו האחים את האשמה הכחשה „מוחלטת".

אשתו של אדם נוסף ברשימה, אנטנאס לתוויקוס אימפולידיקוס (אחר כך אנטאנאס אימפוליבאס) מ־פילדלפיה, אמרה שבעלה מת לפני שלוש שנים.

אולם שמו לא הופיע בין שמות תשעה האנשים הרשומים כמתים א־צל שרות ההגירה. אימפולידיקוס, שקיבל ב־1964 אזרחות אמריק־אית, נידון שנתיים קודם לכן על ידי בית משפט בוילנה הסוב־ייטית, למוות בהיעדרו באשמה שפיקד על כיתת־השמדה שהרגה ב־ליטא 50,000 נפש.

אחד הקשיים בהגשת תביעות ב־מקרים כאלה הוא שאין ארה"ב מכירה בפסקי דין המוצאים בהיעדר הנאשם. כמו כן אין הסכם הסגרה בינה לבין בריה"מ. ועוד: בגלל האיבה ארוכת־הימים בין שתי ה־מדינות אין ארה"ב מגרשת זרים ל־בריה"מ — אמר מארכס.

אולם עתה, הוסיף מארכס, נפת־חים כנראה צינורות חדשים. ב־דצמבר סיפקו הרוסים את חמשת התיאורים של עדי הראייה, תוך היענות לבקשה אמריקאית. עתה ביקשה ארה"ב מן הסובייטים הצ־הרות בשבועה. לא מארכס, לא זא־טי ולא הנרי ואגנר, מנהל לשכת החקירות המחוזית, לא יכלו לזכור מקרים קודמים של שיתוף פעולה כזה. השגרירות הסובייטית בוואש־ינגטון לא הגיבה תגובה מיידית על ההתפתחות.

אף על פי כן הוסיפו הפקידים להדגיש את הקשיים הכרוכים ב־פעולה משפטית נגד הנחקרים. הם אומרים כי בתי המשפט הכבידו על ביטול של התאזרחות. מארכס ציין שאפילו מבטלים אזרחות, לא צפויים לגירוש זרים בעלי הורים, או בעל או ילדים שהם אזרחים אמריקאיים.

עם זאת ציינו הפקידים שהקשיים הכרוכים בביטול אזרחות, גירוש או הסגרה אינם מוציאים מכלל חשבון חקירה נמרצת. כשנשאל — מדוע הוגשו עד כה בארה"ב תבי־עות רק נגד קומץ אנשים החשודים כפושעים נאציים, אמר מארכס ש־במשך שנים היה חסר מידע דוקו־מנטרי. עתה, הוסיף, הקימו מרכז הדוקומנטציה היהודי בוינה של שמעון ויזנטל ומרכזים ממשלתיים דומים במערב־גרמניה „בנקים של נתונים". המקילים על העיקוב אח־רי חשודים.

הנהלת רפא"ל
רשות פיתוח אמצעי לחימה

שולחת דרישת שלום לעובדינו המגוייסים בתקווה כי יחזרו בקרוב לבתיהם.

למען שמירת הקשר עם עובדינו המגויי־סים, הנכם מתבקשים להודיע בחוזר למחלקת כח־אדם את הדאר הצבאי של יחידתכם.

שמחות
במחירי ועד למען החייל!
הנהלת אולמי לחיים
מכריזה על מבצע מחירים מיוחד
לחיילי צה"ל
ולשוטרי משטרת ישראל
התפריט והשרות המסורתי של
אולמי לחיים
הם כתמיד ברמה גבוהה.
הזמנות לכל תאריך ללא הגבלה.
ההרשמה עד 31.3.74.
בברכת מזל טוב ההנהלה
אולמי לחיים
ת"א, המסגר 48
טל: 32622

לתושבי באר־שבע
חברת הלבשה גדולה
מתכננת
פתיחת סניף סיטונאי
למכירת מוצריה באזור הנגב
מוזמנות הצעות:
א. מנהל הסניף
גיל 30—45, נמרץ, ובעל נסיון מסחרי בארץ (רצוי קונפקציה).
ב. חנות גדולה: במקום מרכזי המתאימה (ויכולה להיות מותאמת לאחר שיפוץ) למטרה זו.
ההצעות מפורטות לפנות, תל־אביב ת. ד. 2147 עבור „סניף".

אלדו שרותי משרד ואחזקת בניינים
- הסקה מרכזית
- חמום מרכזי
- מעליות
- אינסטלציה
- שמירה
- נקיון
- גננות
- חשמלאות וכו'

אלדו — הנהלת שרותים לאחזקת בנינים בע"מ
ת"א, רחוב אחד העם 77א, טלפון 220391

בוא למרכז רוממה
המרכז המסחרי המודרני והגדול על הכרמל

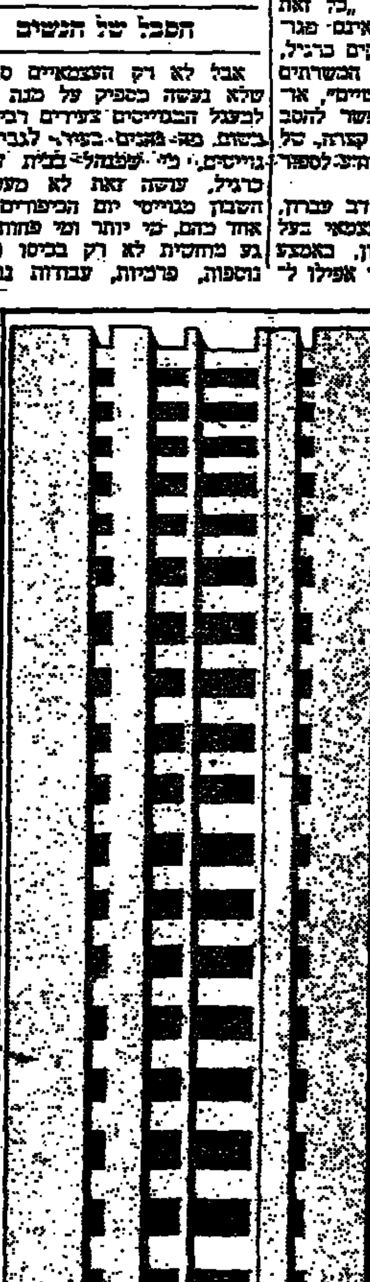

למכירה במרכז המסחרי
סופרמרקט — 1600 עד 3000 ממ"ר
חנויות — בית מרקחת, בית קפה, חנות לקוסמטיקה, מספרה לגברים, מספרה לגברות ועוד.
אולמות — סניף לבנקים, אולמות תצוגה לריהוט ודיור
משרדים — 1500 מטר שטחי משרד למהנדסים יועצים וחברות מסחריות
בתי מלאכה — למלאכה זעירה — חשמלאים, שרברבים וכו'

דירות רווחה במגדל רוממה למכירה
דירות רווחה בנות 3—4 חדרים עם הסקה מרכזית ושרותים מעולים

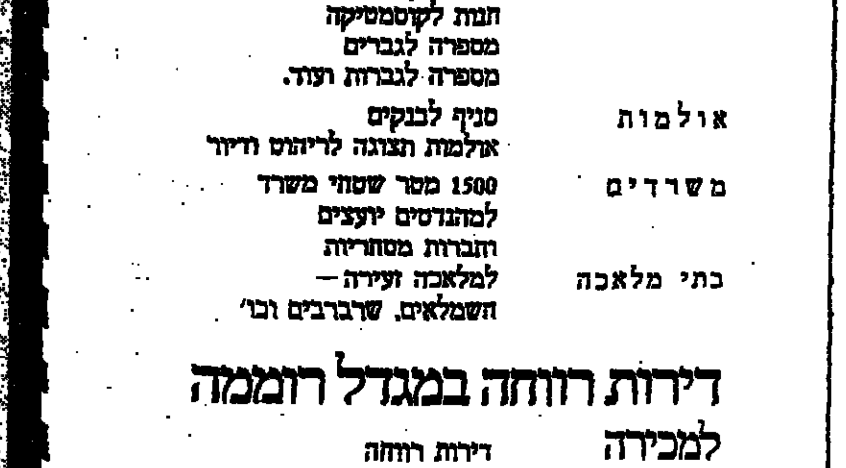

בדבר פרטים נא לפנות אל
חברת פתוח ובנין רוממה חיפה בע"מ רח' הנביאים 20 טל 669119, 664693

כלבים, מילים ואהבה

ספר חדש
מאת הדה בושם

וולף־פלאש, קורות חיים; מאת וירג'יניה וולף, הוצאת דביר, ספריית גביש 124 עמ'.

כדי לקרוא ספר זה בהנאה רבה, כפי שקראתי בו אני, חייבים לאהוב כלבים, להיות עדים ואולי גם להזדהות עם בעיית רגישויות כיותרה בבינה, ובעיקר לכל — לאהוב את וירג'יניה וולף. איני יודעת אם „פלאש" הוא יצירה־מופת חשובה. אבל יש בספר זה כן המרכיבים שיצרו את וירג'יניה וולף למופרת שכמעט ואין דומה לה; מאחר שאני חשדה ובעדיכה מושבעת ונלהבת, סיה, „פלאש" היא עבורי פנינה נוצצת בבירכות יצירותיה. זהו ספר שיש בו איכות דומה לזאת שבמסות שלה.

„פלאש" הוא בעצם כעין מסה ספרותית; מסה פיקציאלית אם מטפיזית. להיגיון זה תוספת. לוירג'יניה וולף, שהיתה גם ידידה קרובה של הסופר והביוגראף האנגלי הנודע ליטון סטרייצ'י, היתה עמדה מוסבנית בגישתה ובעבודתה לגבי כתיבת ביוגראפיות. סטרייצ'י היה זה שניתק את המסורות המדופסים המקובלים והנוקשים של כתיבה ביוגראפיות בספרות האנגלית של שנות ה־20. נתגלתה השלובת כעבירה של גישה ועבודה אישית מובהקת לגבי נושאי הביוגראפיה של סופרים שהיו בהמונם אינטלקטואלים אקסצנטריים ואינדיבידואליסטים מובהקים, שהוסיפו כן האבחנות הפסיכולוגיה של המאה והילכו בכאן גישה כתירונית וזכוכלנית כלפי יצורי־אנוש בכלל ומכאן הרוש ביקורתי קיצוני.

ליטון סטרייצ'י כפה את השקפת־עולמו של גיבוריו; השקפת־עולם בנויה מיסודים מיוחדים של רגישויות קיצוניות; היא תחוכה בהותם של דימיון ואינטלקט יוצא־דופן ואכסטיזם שאולי היה בו תיחכום רב מדי לטעמם של רבים. אבל עלי להודות שאני שבויה בקסמי. וירג'יניה וולף דומה לו בגישתה ובהשקפת־עולמה. במסה שלה על „אמנות הביוגראפיה", המוקדשת בחלקה לליטון סטרייצ'י, היא כותבת בין השאר:

„סטרייצ'י הינו דמות כה חשובה בהיסטוריה של כתיבת ביוגראפיות, עד שהוא כופה עלינו לעצור בדרכנו ולהרהר בנושא. בשלושת ספריו החשובים הוא כמוהם עבורנו כה מסוגלת הביוגראפיה וכה אין היא מסוגלת לעשות. הביוגראפיה כופה על כותבה תנאים והתנאים פירושם שעליה להיות מבוססת על עובדות. אלה הן עובדות המצריכות אימות לא רק מן הכותב, אלא איכות של אנשים אחרים. אם הסופר יוצר עובדות, ממש כמו אמן, כלומר עובדות שאף אחד אחר אינו יכול לאמת אותן — ומנסה לשלב בהן את העובדות מן הסוג השונה — הללו אמורות להרוס זו את זו. כך שעל כותב ביוגראפיה להתפשר עם מציאותה של עובדה העיגודים שזו אוצרת בתוכה.

„אבל על־ידי סיפורן של העובדות המציאותיות, על־ידי ניפוי קפדני של החשוב מן הלא חשוב, על־ידי עיצוב התכונה הכללית כך שאנו רואים את קווית היסודיים מבעד כתב הביוגראפיה את הדמיון יותר כמשורר או סופר. כיוון שמספר קטן ביותר של משוררים וסופרים מסוגל להגיע לדרגה גבוהה כל כך של כתות, מבות שזו קיימת במציאות. ובכך, לעתים קרובות לאחר שגמרנו לקרוא בביוגראפיה תרקנו את הספר הצידה, נשארת בזכרוננו סצינה מבריקה או דמות נחרטת בתודעתנו, ובשאנו קוראים לאחר מכן ברומאן או בשיר אנו חשים כאילו על סיפה של מודעות, כבו פגשנו במה ובכל שידענו והכרנו קודם לכן."

וירג'יניה וולף עצמה היתה כופרה מהוגנת בדמיון רב כדי להיות נאמנה לעובדות ממשיות. כפי שכתבה פעם לסטרייצ'י על הרומנים שלה הרי „חוסר־המציאות שבהם נובע מן הרצון להעתיק מתיאור ומיכרש מלאים. אני כמו הנה צפה באוויר." משום כך היתה גם הביוגראפיה האחת והיחידה שכתבה, זאת על ידידה הקרוב הצייר רוג'ר פריי, כישלון, אם כי, כשלון מבריק ומבריק.

אבל „פלאש" אינו ביוגראפיה של ממש אלא מסה ספרותית־דמיונית (על פלאש אין כמעט עובדות!) שנושאה הוא המשוררת האנגליה אליזבת בארט־בראונינג, כפי שהיא משתקפת בעיניו ואוהבה של כלבה ו„פלאש לא היה פיינן אלא קוקר־ספאנייל אדום." וירג'יניה וולף אהבה כלבים בכל לבה, וזכתה גם שהפעם היא באהבה בפלאש יותר מאשר בגבירתו, לברות הערכתה אליה והזדהות כלה עמה; וללא ספק אהדתה אינה נחותה למשורר רוברט בראונינג, הנשל מפלאש את אהבתה של אליזבה.

כמו בכתביה גם כאן משגלה וירג'יניה וולף, לכתוב רק כשהיא חשה הזדהות עמוקה עם נושאה. בדבריה על אליזבת בארט־בראונינג היא אומרת בעצם דברים על עצמה: „אבל כל מי שחקר את אופיה ובעבודתה של מיסיס בראונינג, יהיה בוטח לדעת שהיא היתה מפרידה בקים בכותה החולה בין נאמנות לבין באהבה, ולפיכך ייתכן איזה וולף בהייחסה אליו בתערובת של חיבה רבה ואירוניה דקה, הוא יותר נבסי ומציאותי מזה של שתי הגבירות הכותבות. הוא ניזון בכוח שכל ובכישרון לא מבוי לאהבה ולנאמנות. אבל אפילו אליזבת בארט בראונינג, המשוררת הרגישה שבאהבה היתה תבנית חיה ויצירתה, בפילה בו ספק, לאחר פגישתה הראשונה עם המשורר רוברט בראונינג „צחקה כאילו כתוך רוחי הכלה; כאילו היה זה דבר בטל — פלאש, פלאש העלוב לא יכול להיות כאוהבה מבה שהשה היא; לא יכול לדעת כאוהבה מבה שיודעה הוא."

אלא שפלאש, באהבה כלבית שאין דומה לה בנאמנות ובמסירות, הפך לחלק מן האהבה הגדולה הרומאנטית בין השניים, והם הופכים לשלושה „שלהמתו הרינו קשורים בעניין רב־התהילה, הרינו כאוחדים בכותפה הרגשית, הרינו כאוחדים בשנאה. הרינו כאוחדים בהתרסה כנגד העריצות הסוררת המשילה אימה. הרינו כאוחדים באהבה."

שלא כמו בספריה האחרים, שכתיבתם עלתה לה בכאבים ובייסורים קשים, דומה כאילו וירג'יניה וולף היתה במצב רוח קליל ההמוריסטי של כעין פיכרון חופים, עת שכתבה את „פלאש", הדבר גרם לה הנאה. מה גם שהיא שהיתה בביאה לפני־ולפנים באווירתה של התקופה ושל הבית המפורסם של בני משפחת בארט בווימפול סטריט, באווירה הסטגנית של אותם ימים בה חי צמד המשוררים וכובבן באהבה הספרותית הרומאנטית שהיא אחת המפורסמות ביותר בתולדות הספרות האנגלית.

כי כאוהב את כמותה של וירג'יניה וולף ודאי יאהב גם את „פלאש". אם כי לצערי עלי להזהיר את הקוראים שהתרגום העברי כבד, כפוי ומאולץ כדי, ואינו תואם ומיכור על האווירה המיוחדת של סיגנון הכתיבה של וירג'יניה וולף. אלא שתרגום ספריה של וירג'יניה וולף הוא גם משימה אכזרית ללא רבים מסוגלים להתמודד עמה; ולזכותה של ספריית גביש בהוצאת דביר ייאמר שהיא עושה מיבצע ספרותי רב־ערך הראוי לכל השבחים (שלושת הספרים שיצאו עד היום בהוצאה זו הם שני סיפורים של פוקנאר, „פלאש", וה„אחיות" ו„עלמה דה־סקדרי" לא.ת.א. הופמן).

וירג'יניה וולף

כל מה שרצית לדעת על ההשמנה

ולא העזת לשאול, כי היית עסוק באכילה

מאת ג'יימס ברודי
The New York Times
מיוחד ל„הארץ"

ניו־יורק

סודותיה של ההשמנה, שזה כבר מהווה נושא להומור אכזרי, של דיאטה כתוך בטפבות ושל התבולות מאוקפקות להוריד במשקל, מתחילים להתגלות לחוקרים בדעיים רציניים.

למרות שהם עדיין לא הביאו בלולת קסמים שתאפשר לאנשים לאכול כאוות נפשם בלי להוסיף במשקל, מגיעים חוקרים אלה למסקנות המבטיחות טיפול יעיל יותר בבעייתו של עודף משקל, המציק עתה ל־70 מיליון אמריקאים.

רבים מהממצאים חדשים אלה הוצגו בחודש האחרון בסימפוזיון על השמנה אצל ילדות, שנערך בחסות המכון לתזונת אנוש של אוניברסיטת קולומביה, בו שכנו למעלה מ־1,000 רופאים ודיאטיקאנים, את החדשות האחרונות על סיבותיה של השמנת־יותר, מדוע כה רבים אינם מצליחים לאבד משקל בלי לקבל הורה, ומה ניתן לעשות כדי להגדיל את מספרם של המצליחים לעבור.

המחקרים מכבירים, למשל, שעבור אנשים רבים, אולי 90% מבין השמנים מאוד, — קיימת בעייה של השמנת־יותר מאז תקופת הילדות המוקדמת, והמאבק נגד שומן מיותר, הוא, איפוא, מאבק שבו יהיה עליהם לעמוד שוב ושוב.

לגבי רוב האנשים שהם קרבנות „ההשמנה הזוחלת", ומוסיפים על משקלם בהיותם מבוגרים, מראים המחקרים האחרונים כי קילוגרמים מיותרים הם במידה רבה תוצאה של החיים המודרניים — תוצאה להאי להוזר פעילות גופנית, לשפע רב של מאכלים כבדים בעלי קלוריות מרובות ועוד.

לאנשים אלה קל יותר לתקן את אי־האיזון בין הקלוריות שהם צורכים והקלוריות שהם שורפים, למרות שדרוש לכך מאמץ תמידי.

סיבתה היסודית של השמנת היותר, היא, ללא ספק, צריכת קלוריות רבות יותר מכפי שנתחץ לגוף. בין אם הקלוריות המיותרות הן בצורת פרוטאינים, שומנים או פחמימות — כולן נהפכות לשומן ומאגרות בגוף. אם אפשר היה לאכול 3,000 קלוריות של חסה ליום, הגוף היה משתמש רק ב־2,500 קלוריות, הרי ש־500 הקלוריות הנותרות היו נאגרות כשומן, אם אכילת החסה לא היתה גורמת קלקול קיבה.

כפי שאמר ד"ר ג'ין מייאר, מומחה תזונה באוניברסיטת הארוורד, המוקר זה זמן רב את סיבותיה של השמנת־יותר: „אם אתה מייחס עודף שומן לאכילה מופרזת, אין אתה מבהיר את הבעייה יותר, כאשר לא אמרת שאלכוהוליזם נגרם על־ידי אלכוהול".

לאחרונה גילו ד"ר ג'יל הירש, ד"ר ג'רום ניטל ואנשי הצוות שלהם, כי לאנשים שהיו שמנים מילדותם יש מספר רב ובלתי נורמלי של תאי שומן ברקמות גופם, וכי ככל שההשמנה מתחילה בגיל מוקדם יותר, כן רב מספרם של תאי השומן. כאשר תאים אלו נוצרים, הם נשארים כבר. אובדן משקל רק מקטין את גודלו של כל תא שומן, אך לא את מספרם הכולל.

„מלא אותנו"

אנשים אלה נוטים להיכנס לדכאון, בבחינה גופנית ורוחנית, כשהם מאבדים משקל", אמר הירש, רופא בכיר באוניברסיטת רוקפלר. „דומה כי הכל דוחף אותם חזרה להשמנה, כאילו תאי השומן שלהם שולחים קריאות־אזעקה לעוד, האומרות „מלא אותנו".

ניטל, רופא ילדים המנהל קליניקה לטיפול בהשמנת ילדים במרכז הרפואי של „הר סיני", גילה שלוש תקופות בהן נוצרים תאי השומן: שלושת החודשים האחרונים לפני הלידה, מהלידה עד גיל שנתיים ובתקופת ההתבגרות.

לדבריו, לילד בן שנתיים כבר יכולה להיות כחצית ממספר תאי השומן הנמצאים באדם מבוגר, בעל משקל נורמלי. בגיל 6 עלול מספר תאי השומן של ילד כזה להיות גדול פי שניים או פי שלושה ממספר התאים במבוגר נורמלי.

לדעת ניטל ואחרים, גורם שפע תאי שומן זה ממכחק גומלין מורכב של גורמים כגון תורשה, הטיפול האמהי שמקבל הילד ולחצים פסיכולוגיים וחברתיים. ד"ר מייאר מייחס להוסר הפעילות הגופנית 90% מסיבות ההשמנה.

למרות שב־50 השנים האחרונות ירדה במקצת צריכת הקלוריות לגולגולת, ירדה גם בצורה דרסטית צריכת האנרגיה של הגוף, הודות למכוניות ולמכונות לאין ספור החוסכות עבודה. לפי המחקר על כושרם הגופני של מבוגרים בארה"ב, 45% מכלל האמריקאים אינם עוסקים בכל פעילות גופנית שהיא.

המחקרים של מייאר מראים, כי בטווח רחב של רמות נורמליות בצריכת אנרגיה, נצרך בדיוק מזון המספיק לצרכי האנרגיה של הגוף, והמשקל נשאר יציב. אולם ברמות פעילות גופנית נמוכות, חלה התמוטטות במנגנון הטבעי של הגוף, המסדיר את צריכת האנרגיה ושיפתה. התמוטטות זו מביאה לעודף בצריכת האנרגיה ולעודף המשקל הבא בעקבותיה.

השפעה מרגיעה

עודף של 100 קלוריות ליום, המקביל לפרוסת לחם דקה, לכוסית ויסקי או לנסיעה במכונית במקום הליכה ברגל במשך 20 דקות, יביא במשך שנה להוספת של 4.5 ק"ג שומן. כעבור חמש שנים, יותר עודף במשקל של 22 ק"ג, ההנחה השכנה בולטת. אדם כזה ישפן, בהצדקה מסויימת, שהוא אינו זולל.

הפתרון הברור, לדברי ד"ר מייאר, שהעובדה כי צעירים שמנים הם הרבה פחות פעילים מבחינה גופנית מצעירים בעלי משקל נורמלי, הוא להתנועע. לך ברגל, אל תיסע. עלה במדרגות, לא במעלית. למעשה, אומר ד"ר הירש, „להתעמל יש השפעה מרגיעה, המבטלת את הנטייה לפנות למזון לשם סיפוק רגשי".

אנשים בעלי עודף שומן עומדים בפני סכנה גוברת והולכת להחלות בסוכרת, מחלות לב, להתקף דם גבוה ולליקוי נשימה כרוניים. הם אף סובלים במידה רבה מאחד מבעיות כמכאבי גב ורגליים, מחלות ורידים ומזהומי עור, בלי להזכיר מראוינות רגשיות והפליות חברתיות ובמקצועיות.

המומחים מסכימים, שבכדי להשיג ירידה קבע במשקל, חייב האיש הערה ויאשה לשנות הבכיהות את דרכי ההתנהגות בעצם איזה מזון, באמצעות כסכר ביעיל. הנקרא שינוי התנהגות. הראו ד"ר הנרי ג'ורדן, מהמחלקה הפסיכיאטרית באוניברסיטת פנסילבניה, כי הם יכולים להוריד קילוגרמים אפילו ללא נסיון ישיר לשנות דיאטה.

שינוי ההתנהגות

„ראשית חייב הפציינט לערוך רשימה מפורטה של הרגלי האכילה שלו והגורות הפעילות שלו", אמר ג'ורדן בסימפוזיון. רשימה זו צריכה להכיל נתונים כגון מהירות האכילה, מצב רוחו, דרגת הרעב בזמן אכילה והנסיבות החיצוניות בזמן רגעים — הזמן, המקום האנשים הנוכחים, סוג המזון ותוכנו הכלורי ומכן ובקומו של כל פעילות גופנית.

לדברי ג'ורדן, מראה הדבר לפציינטים רבים שהם אוכלים הרבה יותר מכפי שחשבו. בעצם שהרשימה התחילה, כבר כשינוי ההתנהגות. אך התראפיסטים עובדים על צורות התנהגות, בהפחית את בעיית המשקל של החולה. כשהם מלמדים אותו לאכול בגיבות קטנות יותר, ללעוס יותר להכות בין בגיסות ובין לאכול רק במקום מסויים בבית.

„למרות הכבויות שהם אומרים שבינים רבים מחמיצים את ההנאות שבאכילה", ציין ג'ורדן, הוא גם מעודד את הפציינטים להוציא יותר אנרגיה. „וללמוד איכות שהדבר אפשרי".

עד כה נחל טיפול זה — הצלחה בבית ההתנהגות" — בתקופת טיפול של שלושה החודשים. הורידו 5 ק"ג החולים לכיללה כ־9 ק"ג, וכל אנשים המסוגלים לאבד במשקל לא בטיפול זה, עד כה טיפול זה לבדיקה כמו בקופה דיה, על מנה לקבוע ההצלחה הסופית.

לבעצם, הביעו לאחרונה רופאים את הדעה, שלגבי בעלי עודף משקל, „הגישה להפסיק את המלחמה נגד הודות שאנשים יכולים להיות שמנים ובריאים. עלינו להרשות כגון להיות שמנמנים וכרוצים קום שנהיה גאורוטים בעל קילוגרמים מיותרים".

ארבעים וארבעה איש מחכים למותם

מאת ויין קינג
The New York Times
מיוחד ל„הארץ"

ראליי

שמונה־עשר חודשים לאחר שבית־המשפט העליון של ארה"ב ביטל את חוקי עונש המוות, כפי שעמדו בתוקפם באותו זמן, החזירו 23 מדינות בארה"ב עונש זה לספרי השיפוט שלהן.

21 אנשים מחכים להוצאה להורג בצפון קרולאינה, 8 בפלורידה, 5 בג'ורג'יה, 5 במאסצ'וסטס, 2 בכל אחת מן המדינות פנסילבניה ומונטאנה, ו־1 ביוטה, בסך הכל 44 איש.

בית המשפט העליון יצטרך להכריע אם אכן יוצאו להורג. בעיית עונש המוות אינה נמצאת עתה בטיפולו, אך לא מתקבל על הדעת שמישהו יוצא להורג עד שבית המשפט יקבע עמדה ברורה בשאלות בסיסיות — בכללן הטענה שהוצאה להורג (מבלי להתחשב בכל שאר הגורמים) היא עונש אכזרי ובלתי־רגיל, ולכן יש בה כדי להפר את התיקון השמיני של חוקת ארה"ב.

כרגע לא ברור אילו מחוקי המדינות שנתקבלו לאחרונה, יהלמו את ההנחיות שקבע בית־המשפט העליון ב־29 ביוני 1972, למיתן עונש המוות הוא אכן עונש אכזרי ובלתי־רגיל.

חוות־דעת של רוב המשפט העליון לא קבעה שעונש המוות הוא בלתי־קונסטיטוציוני כשהוא לעצמו. חמשת השופטים שישבו בדין לא יכלו להסכים ביניהם בכל הנקודות, וכל אחד מהם כתב חוות־דעת נפרדת. שניים מן השופטים הללו את פירוש־המפהה, כי אין להוציא לפועל עונש מוות לגבי נאשם אחד, כשיחד עם זה מניחים לאחרים, שהורשעו בפשעים כבעם והים לשלו, לחיות.

כתוצאה מכך פעלו מדינות רבות בארה"ב למען חקיקת חוקים שלא יהיו שרירותיים. במקרים רבים, ובעיקר בצפון קרולאינה, היו החוקים שנתקבלו כתוצאה מכך, קשים הרבה יותר מאלה שבוטלו על־ידי בית המשפט העליון. פקיד בית־סוהר אחד בצפון קרולאינה אמר בצורה בוטה: „הדבר שאותו הם הוקיעו, הוא שלא יתכן להרוג אדם אחד ולא להרוג אדם אחר, ולכן יהרגו כאן פשוט את כולם".

זוהי הגישה הבלתי־מוצהרת מאחורי. רבים מן החוקים החדשים, שנוסחו כדי להתאים לטענות בית המשפט העליון. בקליפורניה, למשל, נכנס ב־1 בינואר לתוקפו חוק חדש, ההופך את הטלת עונש המוות לחובה לגבי 11 סוגים של רצח, בכללם הריגה של שוטר, הריגה הכוונת שכר, רצח המוני, רצח עם שוד, רצח עם אונס, או „מבצעי כחי, שילדים נעזרים בהם. יש התנגדות לחוק זה — כמו לרבים מן החוקים האחרים — ונראה שהוא יגיע אל בית המשפט העליון.

15 מן המחכים להוצאתם להורג בצפון קרולאינה הם כושים, 5 לבנים, ואינדיאני אחד. מ־44 הנידונים למוות בארה"ב כולה — 29 הם כושים, 14 לבנים, ואינדיאני אחד. קרן ההגנה המשפטית והחינוך של ההתאחדות הארצית לקידום הצבעוניים, אוספת נתונים על מקרים אלה מתוך הנחה שהאחוז הגבוה מאוד של כושים בין המחכים להוצאה להורג, הוא מתוך דעה גזעית קדומה עד כה לא נקטה ההתאחדות פעולה ישירה כלשהי.

כיוון שהחוק בצורתו המתוקנת נכנס לתוקפו בצפון קרולאינה רק בינואר אשתקד, לכל אחד מבין האסירים המחכים להוצאתם להורג, נשארו כתשעה חודשים עד מותם.

בתא הגאזים של בית־הסוהר המרכזי של צפון קרולאינה יש שני כיסאות, כיוון שלעתים היה צורך להוציא להורג יותר מאדם אחד באותו יום. ב־1947 הומתו בגאזים חמישה אנשים ביום אחד. ברצפת החדר הקטן החתום שבו נמצאים שני הכסאות קבוע גם לוח מתכת מרובע. לוח זה מכסה על חוטי החשמל שהובילו עד 1935 זרם לכסא החשמלי. כסא זה הוצא, כיוון שסבורים היו כי גז קטלני הוא דרך הומנית יותר להוציא אסירים להורג.

לשיטת ההוצאה להורג, אף שהיא מעוררת צמרמורת בפרטיה, יש בניצה בעניין, משום שמצפים כי בסופו של דבר ידרוש בית המשפט העליון לקבוע אם עצם התהליך של הוצאה להורג הוא אכזרי ובלתי־רגיל.

להסקה מרכזית של דירתכם ריכשו עוד היום

אוגר חום חשמלי

AEG

מכשיר החימום החשמלי היחידי החוסך באמת בהוצאות חשמל. מופעל בזרם לילה זול במיוחד במונה נפרד חדש, ולכן, לא נקבעו עליו מכסות הגבלה.
המכשיר היחידי המסוגל לחמם בחום אחיד דירה שלמה ע"י הזרמת אוויר חם ונעים.

יתרון בלעדי נוסף!
אתם קובעים את דרגת החום בדירה באמצעות טרמוסטט המותקן בחדר מחוץ למבשיר!

שיטת החימום באוגרי חום המופעלים בזרם לילה מומלצת ע"י חברת החשמל.
אוגר חום חשמלי א.א.ג. הנמכר ביותר בארצות אירופה הקרות ובישראל!

ייעוץ ושווק:
בתל־אביב: אולימפיה אוגרי חום בע"מ, שפע־טל 10, טל. 253930 • 254361
ברומגן, זמנהוף 15, טל. 244640. בירושלים: ליכטיג, אגריפס 10, טל. 221031. בחיפה: ירחי, יל"ג 33 טל. 645764. בנתניה: אחים פיקס, הרצל 15, טל. 23449. בחדרה: ש. שוויצר, הרברט סמואל 68, טל. 22112. בראשון לציון: א.צ.ה. הרצל 13, טל. 941841. בבאר־שבע: ש.ל.ה. פסג', אוניקו, טל. 2167.

בגליון החדש של במחנה

- ✶ השבוע בחזית התעלה: לילה בין קווי המצרים.
- ✶ העולם אחרי משבר הנפט: סוף עידן המכונית?
- ✶ מונולוג של טייס קרבי: לבד מול עשרה מיגים.
- ✶ רפאל בשן מראיין את אהוד אבריאל: סיפורים לא ידועים על בן גוריון.

ועוד כתבות וצילומים רבים.
מחיר הגליון 1 ל"י

האגודה לקידום החינוך

מוסדות האגודה לקידום החינוך:

1. פנימיה לחינוך תיכון עיוני — ירושלים
   ע"ש בריאר (בנים ובנות)
2. פנימיה לחינוך תיכון עיוני — כפר סבא
   ע"ש שטיינברג (בנים ובנות)
3. פנימיה לחינוך תיכון דתי לבנים — ירושלים
   (שע"י בי"ס הימלפרב)
4. פנימיה לחינוך תיכון מקצועי — נתניה
   „אורט" (בנים ובנות)
5. פנימיה לחינוך תיכון מקצועי — ירושלים
   „כרמית" (בנים ובנות)
6. פנימיה לחינוך תיכון דתי לבנות — ירושלים
   „מדרשית עבליה"

פתחו בהרשמת חניכים לשנת הלימודים תשל"ה לכיתות ט' בלבד

מתקבלים תלמידים ותלמידות שמצבם בלימודים משביע רצון ומצבם הכלכלי המשפחתי מצדיק קבלת מלגה והשתתפות בהוצאות החזקה בפנימיה.

המעוניינים יפנו בכתב עד ליום 16.1.74 לפי הכתובת: האגודה לקידום החינוך, מדור מועמדים לפנימיות, ת. ד. 3591 ירושלים 91033.

נא לרשום על גבי המעטפה את שם המוסד המבוקש.

למכירה
דירות לוקסוס

בנות 3½—3 חדרים עם כל השכלולים
ברחוב יחזקאל 17, תל־אביב

לפנות קבלן גורדון, רח' פנקס 28 תל־אביב
טלפון 441178

הנהלת הסוכנות היהודית לארץ־ישראל
המחלקה להתיישבות חקלאית
חבל ירושלים — מדור הבינוי
אשתאול — תעלה כ־1800 מ' שהחוק בעמק איילון

מכרז מס' ב/100/31/73

הנהלת הסוכנות היהודית לא"י (להלן „הסוכנות"), מזמינה בזה הצעות לביצוע העבודות הנ"ל.

הנ"ל בהתאם לתנאי המכרז, בשפה המבויית, המפות והמפרטים המצורפים לתנאי המכרז וההסכם הכללי לביצוע עבודות של מחד הבים של הסוכנות (להלן „חומר המכרז").

את החומר הקשור למכרז אפשר לקבל במזכירות מדור הבינוי, חבל ירושלים, בבנין „רסקו", רח' הילל 23, חדר מס' 915 (קומה 9), החל מיום ג' 8.1.74.

סיור בשטחים הנ"ל יתקיים ביום ה' 10.1.74, המפגש בשעה 9.00 במפגש נחשון.

את ההצעות בשני עותקים יש להגיש עד יום ה' 17.1.74 בשעה 13.00 לתיבת המכרזים של חבל ירושלים — חדר מס' 804 (קומה 8), במעטפה סגורה מיוחדת שתצורף לחומר המכרז.

הצעות שתגענה לאחר המועד הנ"ל, לא תיבאנה בחשבון.

השתתפות במכרז זה פתוחה אך ורק לקבלנים רשומים, בהתאם לחוק רשום הקבלנים לעבודות הנדסה בנאיות תשכ"ט 1969, הנראאים בהתאם לחוק לבצע את העבודה המוצעת בהתחשב עם היקפה הכספי ומהותה.

אין הסוכנות היהודית מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

הנהלת הסוכנות היהודית לא"י
מדור הבינוי — חבל ירושלים

ירושלים, 4.1.74

יהודה אלעזר

משחק הפוקר היקר ביותר

ארגון המדינות המייצרות נפט קרא תגר על המעצמות התעשייתיות

מאת ליאונרד סילק
The New York Times
מיוחד ל„הארץ"

ניו־יורק
הודעתן של מדינות הנפט הערביות, שהן יגבירו בינואר את ייצור הנפט ב־10%, וישפקו לבריטניה, צרפת, יפן, ספרד ו„מדינות ידידותיות אחרות" את „כל צרכי הנפט שלהן", מרמזת על כך שהערבים החליטו לשנות כ„חרם הנפט", נוכח האפשרות שתיגרם שואה כלכלית בעולם המערבי.

צעד זה מראה, כי לדעת הערבים, קיימים רק סיכויים מעטים לכך שהאירופים או היפנים יוכלו להפעיל לחץ מספיק על ישראל ועל בעלת בריתה העיקרית ארצות הברית, כדי לאלץ את הישראלים לנסוג לגבולות ה־4 ביוני ולהיכנע לדרישות ערביות אחרות.

עם זאת, עדיין מוסיפים הערבים ללחוץ על ארצות־הברית ועל מדינות אחרות — כולל הולנד, פורטוגל, רודזיה ודרום אפריקה — באמצעות אמברגו טוטאלי.

הודעת הערבים על הגדלת ההפקה ב־10%, שבהתאם לחשבון כ־צורפל בבקשת, מהווה כהחזרת הקיצוץ בהפקה מ־30% ל־25% כפי שהיה בספטמבר, עדיין הותיר את העולם בכבצב של מחסור בהשוואה לצורכי הנפט הגדלים שלו. לברות שקשה לדעת בדיוק את מימדיו של מחסור זה, שכן מדינות מתרכזות קיבלו, ככל הנראה, מלוחים ב־הסאי. צעד זה מכיר את הקטסטרופה המקורבת של קארטל, כאשר הוא נכבא בסבכה כי יצליחו להפריע על־ד.

עיתוי ההודעה על הקלתו החלקית של האמברגו, נראית כצעד ערמומי בעקבות ההגדלה בסך 128% במחיר הנפט העולמי אשר הודיעו עליה ב־24 בדצמבר בטהראן. בבעיב גברה ההדאגה לנוכח מה שנראה למכה כלכלית או סחטנות, אפילו כנגד מדינות ששינו את עמדתן והתייצבו נגד ישראל.

מלחמה, שלושה ימים לפני ההכרזה על חרם הנפט הערבי — הזניק אופ״ק את מחיר הנפט ל־5.11 דולר לחבית. ההעלאה של השבוע שעבר עד ל־11.65 דולר לחבית, שנכנסת לתוקפה ב־1 בינואר 1974, מהווה עליית מחירים של 470%, בשנה אחת בלבד. לדברי עבדול רחמן עתיקי, שר הנפט של כווית, עלולה ההעלאה האחרונה, אותה הגדירו שרי־הנפט של המפרץ הפרסי כ„הנחה", להישאר בעינה רק ברבע הראשון של שנת 1974.

כשמעמת הדם הגולדים למדינות המייצרות הנפט הוא כבעט דמיוני. אומדנים קודמים, לפיהם היה ל־מדינות המפרץ הפרסי ולמדינות ה־נפט הצפון־אפריקאיות הכנסה שנ־תית של למעלה מ־80 מיליארד דו־לר בסביבות 1980, כשההכנסות ה־מצטברות מ־1973 עד 1980 יגיעו קרוב ל־850 מיליארד דולר, היו מבוססים על ההנחה כי מחירה ה־ממוצע של חבית נפט יהיה 5 דולר.

עליות המחירים האחרונות מאיימות להוסיף על הכנסות מתוכננות אלה עשרות מיליארדי דולרים.

ניתן לכתוב סיפורי זוועה שונים המבוססים על שלד זה: הרס מאזן התשלומים של כל המדינות התעשייתיות, התמוטטותו של הדולר כ־שער החליפין בינלאומי, היווצרותה של אינפלציה גלובלית, התבוססות הברית הצפון אטלנטית, כשאירופה ויפן, התלויות כל־כך בנפט הערבי, מתרחקות מארצות הברית.

תסריטים כאלה יכולים להיות מוגזמים ופשטניים יתר־על־המידה. את הכסף שידרוהו המדינות מייצרות הנפט מהעולם הקפיטליסטי, יהיה עליהן להוציא בדרך כלשהי, או שלא יהיה זה אלא נייר מודפס. אפילו הזהב הוא חסר ערך, אלא אם כן ניתן להשתמש בו ולרכוש סחורות ושירותים. הסלמה מחירה מדי במחירי הנפט, תביא באופן בלתי־נמנע להסלמה במחירי סחורות ושירותי טכנולוגיה מערביים.

קארטל הנפט מהמר על שואה כלכלית לעולם המערבי, העלולה ל־גרום התפוצצות פוליטית שתעשה שמות בעולם. נותר לראות אם מדינות הנפט הערביות ומדינות נפט אחרות יחליטו לסגת, לפני שיהיה זה מאוחר מדי.

קריאת תגר

ברור כי הגוף הכלכלי המתגבר ליסטי החזק ביותר בהיסטוריה — אירגון המדינות המייצרות נפט — קרא תגר על המעצמות התעשייתיות העשירות, על־ידי שימוש בכלי כבעט דמיוניים, בתבורה לנפט, בן הלויים המערכים ה־כלכליים של המאה ה־20.

השאה של איראן, מחמד רזה פלאבי הזהיר, כי „על העולם התעשייתי יהיה להכיר בכך שתקופת התקדמותו העצומה, שהתבססה על נפט זול נסתיימה".

לכבסה, אמר השאה למערב כי הוא חי בשפע די זמן, וכי המדינות מייצרות הנפט כופיצות על מנת לקחת חלק מכריע מהשלל.

שרי הנפט של ארגון אופ״ק הז־הירו את מדינות המערב, לבל יעלו את מחירי היצוא שלהן, שכן במקרה כזה יכשיכו המדינות מייצרות הנפט להעלות את מחירי הדלק. זהו משחק הפוקר היקר ביותר שנערך אי־פעם.

אירגון המדינות מייצרות הנפט, מודע לכך שקלפיו חזקים. ביולאר שעבר הוא העלה את מחירו של ה־נפט מ־2.48 דולר לחבית (35 גלונים) ל־2.59 דולר. ב־1 באוקטובר 1973, בדיוק לפני שמצרים וסוריה תקפו את ישראל, העלה אופ״ק את מחיר הנפט ל־3.01 דולר לחבית.

ב־16 באוקטובר, בעיצומה של ה־

פלאחים מצריים בגדה המערבית של תעלת סואץ מובילים את צאנם למרעה ליד תעלת המים המתוקים.

עליה במחיר האנרגיה תחייב שימוש מירבי במרעה הטבעי כמזון

מאת נחמן פביאן

המצב שהשתרר בחקלאות אחרי מלחמת יום הכיפורים והעליה ב־מחירי הדלק, יניעו לדעת חוקרי מכון וולקני, את החקלאים הישרא־ליים לשנות מינהגים הרגליהם. לד־בר מחקרים חקלאיים, שהביאו בע־בר לידי איקלום זני תבואה שלא היו קיימים בארץ, ופיתוח שיטות להדברת מחלות ומזיקים, יהיה עליהם עתה להתרכז בעיקר בהתאמת שיטות אגרוטכניות חדשות ולבדוק את ה־כדאיות הכלכלית של גידולים שו־נים.

לברות שחלק גדול מחוקרי העו־די המכון לבוחר הקלאי כגנוסיסים, ... דוק את השפעת התלבשים הבסי־סיים של אנרגיה ההתחמר בכוח אדם, מקצועי והמוני, על מערכת החקלאות. מנהלי המכון, סוברים כי בשנים האחרונות נערכו מחקרים בענפים אלה ועתה הצהורים מבצ־לים אותם.

החוקרים הגיעו למסקנה כי עליה במחיר האנרגיה תחייב שימוש מי־רבי במירעה הטבעי כמזון למקנה. לאחרונה נערכו מחקרים בשימוש מכסימלי בשטחי המרעה הטבעי ה־משמש כמזונה לבקר לבשר. עדרים אלה מתרכזים כיום בגולן, הגליל העליון, הגלבוע, הרי אפרים, לכיש והנגב הצפוני. עדר הבקר לבשר מונה כיום כ־25 אלף ראש. ייצור זה אינו עונה על דרישות הצרכנים, ושני שליש מכמות הבשר שצורכים בישראל עדיין מיובאת. אם הימשך מגמת הירידה ברמת הצריכה, יוזד עם זאת העדרים יוכפלו, התקרב ישראל למצב של ייצור עצמי של כל בשר הבקר.

אנשי המכון סבורים כי ניתן ל־התאים גידולי הזנה לבקר באיזורי הבעל השונים, תוך ציפוף מהסור הורעים. למעלה מ־2 מיליון דונמים מתוך 4 מיליון הדונמים שבסיבוב חקלאי ברחבי המדינה, הינם שדות בעל, בהם מייצרים בעיקר גרעיני מיספוא, גרעיני חיטה ושחת. זוהי החקלאות התלויה בגשם. המחקר הח־קלאי מחפש שיטות ודרכים להר־חיב את הייצור החקלאי בשטחים מעוטי־גשמים. לצורך זה, נעזר קו מחקר בחיזוי מטאורולוגי מדוייק וכן בהתאמת זנים לתנאי אי־יציבות ב־גשמים, ובחיפוש אחר שיטות אג־רוטכניות נאותות.

כיום מייבאים כ־2 מיליון טון גרעיני מספוא בשנה ואוצר המדי־נה משלם תמורתם כ־100 מיליון דולר במטבע זר. שיפור בשדות בעל, יכול להקטין את הכמות המו־יובאת. בשטחי בעל אפשר להגדיל את הייצור הצמחי לשחת ולכ"ב של כי־גשמים, ולמנוע ביזבוז רב של יבולי מירעה טבעי, כחוסר ניצול.

בשוק העולמי של הסוכר האמירו המחירים, וכיום מחפשים חוקרי ה־מכון אפשרויות לפיתוח מרגום ל־סוכר, כדי להאריך את עונת היי־צור בבתי־ההרושת הקיימים. לאח־רנה מטרה ייערך מחקר בייעול יחסי גדילת הצמח סלק הסוכר, כדי להב־יא לידי הגדלת יבול הסוכר בשטח הקיים.

בענף הכותנה, המחקר צריך ל־התרכז בהקטנת הוצאות הגנת ה־צומח ובניסויים להגדלה משמעו־תית של היבולים, לאחר שאלה הגיעו ליציבות בשנים האחרונות.

באגודי האדמה תרם המחקר ל־ביסוס הענף על־ידי קיצור תקופת הגידול. עתה הוא מתרכז במציאת דרכים לגדל אגוזי אדמה בכל קצ־וות הארץ, במינימום של הוצאות נוספות.

היצוא של מוצרים חקלאיים ובי־בוא שלהם נעשה כיום, לדעת ה־חוקרים, שיבוש רב בתוגלה. הגיעה השעה לבדוק אם אין מקום להגדיל את הייצור המקומי של מחליפי יבוא, וזאת על ידי הגדלת שטח המזרע של תירס וסורגום. תוצאות של מחקר על יבול תירס, הראו שניתן להוציא יבול של 2 טון לדונם ויתכן שכדאי להנהיג גידול זה בשטחים ששימשו עד כה לגידולים אחרים.

אשר לייצוא, יש להעדיף את שיטת „יצוא המזוהה". דוגמא לכך יכול לשמש היצוא של זרעי מכלוא של אגוזי אדמה, סורגום וירקות מזנים משובחים. השיטה היא „ל־סכור בישראל את האב והאם ולי־צא את הבנים. לזורעים ערך כספי רב, לעומת הנפח שלהם. זרע בט־נים למשל עולה פי כלורסה מהפרי. שיטה נוספת של יצוא מזוהה היא פיתוח צמחי רפואה. בהווה הנכיר־נות בנוה־יער מקיימים עתה מחקר של צמח הדובדבן המקל על מכאוב של חולי לב ויש להניח כי בעתיד הקרוב יורחב מחקר צמחי הרפואה.

צבא הגנה לישראל · שנת הלימודים תשל"ה

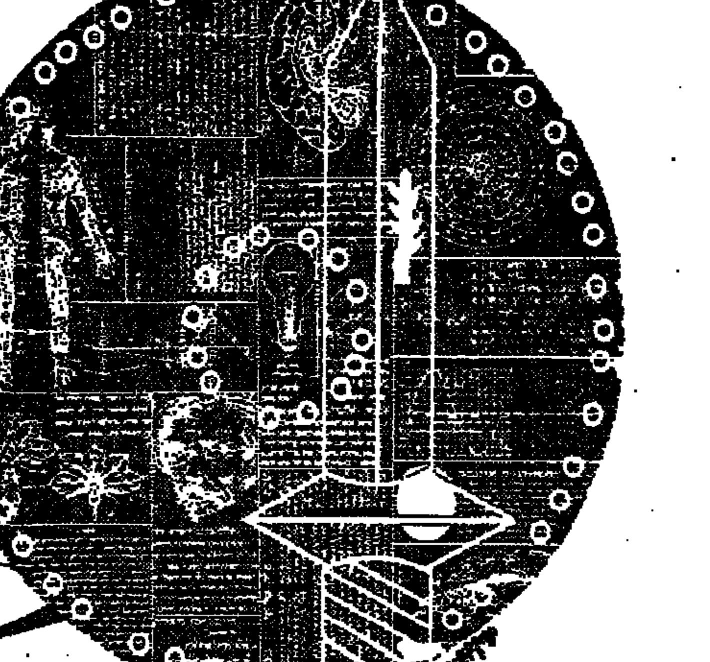

בן 14 - לפנימיה צבאית!

ההרשמה לפנימיות הצבאיות לכתות ט׳ ו־י׳ החלה בכל לשכות הגיוס האזוריות

אסיפות הסברה

הורים ותלמידים המעוניינים בפרטים נוספים אודות הפנימיות הצבאיות, מוזמנים להשתתף בפגישות עם נציגי צה״ל והנהלות בתי הספר:
- ב־9 ינואר 74, שעה 17.00 — בית הספר הריאלי העברי, חיפה, רח׳ הרצל 16.
- ב־13 ינואר 74, שעה 16.30 — לשכת גיוס באר־שבע, רח׳ יד ושם 22.
- ב־13 ינואר 74, שעה 17.00 — לשכת גיוס ירושלים, רח׳ רש״י 103.

הצעיר לפנימיה הצבאית
הפנימיה הצבאית של צה״ל
נתיב ההצלחה לבחורים שבנוער.

פרטים נוספים בכל לשכות הגיוס האזוריות, בגמנסיה „הרצליה" ובביה״ס „הריאלי", בימי ההרשמה. פרטים בכתב ניתן לקבל ע״י פניה לד. צ. 1191, צה״ל.

לחבר ההנהלה
מר **שלמה פרידריך** ומשפחתו
מיטב הברכות והאיחולים לנישואי הבת
אילנה עם בחיר

חירות — הצה״ר
ההנהלה העולמית וחבר העובדים

מעוניינים לקנות
מחסן
גודל: 300—400 ממ״ר וחצר
באיזור: בני־ברק, רמת־גן, חולון
לפנות:
פרדס מוצרי הדר בע״מ
ת. ד. 82 רחובות 76100. טל.: 950191 (03)

הצלחה גדולה לרק״ח

למעלה מ־53,000 קולות
(ללא קולות חיילים)!

גידול ב־38%!
4 צירים לכנסת!

חיזוק כוחה של רק״ח בבחירות מוכיח, כי גדלה התמיכה בתוכנית השלום העקבית של המפלגה, במאבקה העקבי להגנת זכויות העמלים והמוני־העם ובמאבקה לשוויון זכויות לאוכלוסיה הערבית.

תוכנית השלום של רק״ח, התואמת את האינטרסים של עם ישראל ושל העמים הערביים כאחד, זכתה בתמיכה גוברת.

הבחירות הסתיימו והמאבק לשלום ולקידמה חברתית נמשך. התפקיד הדחוף ביותר הוא להיאבק להצלחת ועידת ז׳נבה, למניעת חידוש הקרבות, לכינון שלום צודק ויציב על־ידי ביצוען של החלטות מועצת־הבטחון.

רק״ח תעשה מצידה את הכל לליכוד כל כוחות השלום במאבק למדיניות ישראלית חדשה, שוחרת־שלום וריאליסטית, שתאפשר את הצלחתה של ועידת ז׳נבה.

אנו מודים מקרב לב לכל החברים והאוהדים, לכל העמלים ושוחרי־השלום, יהודים וערבים, אשר הצביעו בעד רשימת המפלגה הקומוניסטית הישראלית (רק״ח).

המפלגה הקומוניסטית הישראלית
רק״ח

ינואר, 1974.
תל־אביב, ת.ד. 26205

תדיראן

למשפחות מגויסי תדיראן

משפחות הנתקלות בקשיים בקבלת סכומים המגיעים להם משלטונות צה״ל והמעוניינים בקבלת עזרה מהחברה יפנו טלפונית

267-272
250-392

או בכתב לפי ת. ד. 648 תל־אביב
עבור מחלקת כח־אדם.

תדיראן תדיראן

הליכוד

גח״ל, רשימה ממלכתית, המרכז החפשי, תנועת העבודה למען א״י השלמה

הודעה בקשר להוצאות בחירות

עקב הוראות החוק לגבי מימון מפלגות הננו נדרשים לערוך את חשבונות הוצאות הבחירות תוך זמן קצר ביותר.

אי לזאת הננו פונים לכל הספקים, נותני שרותים ולכל מי שמגיעים לו כספים מ„הליכוד" בגין הוצאות בחירות לכנסת ולרשויות המקומיות, ושחשבונם טרם הוסדר, להעביר מיד את החשבון המגיע להם לסניף או לשלוחה שבאמצעותם בוצעה העבודה או השרות.

לא נוכל לטפל בתביעות שתוגשנה אחרי 10.1.1974.

בהזדמנות זו אנו מודים לכל הספקים ונותני השרותים. יבואו כולם על התודה ועל הברכה.

„הליכוד"
מינהל הכספים

למכירה טנדר פולקסוואגן

דבל־קבינה שנת ייצור 1970, מנוע 1971
(המספרה מיידית)

את הטנדר אפשר לראות החל מתאריך 6.1.74 בימים א׳ — ה׳ בין השעות 8 — 15.00 במכון הישראלי לייז, רח׳ הרא״ז מס׳ 4, רחובות.

הצעות מתקבלות עד 20.1.74.

אין המכון מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.

חברה רצינית מעוניינת לשכור בחיפה

(משכירות לא מוגנת)

משרדים בשטח של כ־900 מ״ר

בשכר חודשי, לתקופה של 2, 3, 4, 5 שנים.

הצעות רציניות (מקום המושכר, גובה דמי השכירות, תקופת השכירות) נא לפנות לת. ד. 4496 חיפה למס׳ 38475.

למכירה
מלגזה
„אכטמן" חשמלית 1968
חצי טונה במצב טוב

המעוניינים נא לפנות טל. 782111
בשעות 8.00—14.00

מועצה אזורית מנשה
רח׳ הבנים 7 חדרה טל. 3־22502
מכרז פומבי 4/73

המועצה מכריזה בזה על קבלת הצעות לביצוע עבודות חשמל במרכז טכנולוגי מנשה.

קבלנים מורשים לבצע עבודות חשמל יגישו את הצעותיהם לא יאוחר מיום ה׳ — 18.1.74 בשעה 11.00 לפנה״צ במשרדי המועצה.

1. תכניות, מפרטים ויתר החומר אפשר לקבל אצל מזכיר המועצה תמורת תשלום של 50.— ל״י, שלא יוחזרו.
2. על מגישי ההצעות לצרף להן ערבות בנקאית בגובה של 5% מערך ההצעה להבטחת קיומה.
3. הצעת המחירים תחשב כמבוססת על מדד המחירים של חודש ינואר 1974.
4. הקבלן הזוכה יעבוד כקבלן משנה של הקבלן הכונה.

תנאי התשלום:
75% במזומנים מכל השבון חלקי 2 חודשים אחרי אישור החשבון ע״י המועצה.
15% אחרי אשור קבלה העבודה כולה.
10% בתום שנה אחרי מסירת העבודה.

אין המועצה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או הצעה כל שהיא.

אברהם בראז
ראש המועצה

למכירה

מפעל לייצור מציתי גז הנמצא בנצרת עילית שהיה ידוע לפני כן כמפעל בוטן מטש נצרת בע״מ. המפעל פעל כמפעל מאושר.

המכירה כוללת קו ייצור של מכונות הרישה, מבלטים, חומרי גלם, כ־10,000 מציתים מוכנים, ציוד וריהוט משרדי וכ־2 מכוניות ...

פרטים אפשר לקבל אצל הה״מ לפי הטלפון 6—221185, תל־אביב.

הצעות בצירוף המחאה בנקאית בסך של 5% מערך ההצעה (שתוחזר למי שלא יזכה בקניה) יש לשלוח במעטפה סגורה לעו״ד דב שלמון רחוב בארי 5, תל־אביב, עד 21.1.1974. אין הה״מ מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.

דב שלמון, עו״ד
כונס נכסים של בוטן מטש נצרת בע״מ.

העתודה האקדמית

ההרשמה לעתודה האקדמית
החלה
ותסתיים ב־18 לינואר 1974

יוכלו להרשם תלמידים הלומדים בכתות י״ב של בתיה״ס השונים. פרטים נוספים, חוברות הסברה וטפסי הרשמה אפשר לקבל בבתי הספר ובלשכות הגיוס האזוריות.

צבא הגנה לישראל

חמצן לחולי לב
אלקטרו סיגנל
גאולה 42, ת״א. טל. 57614

וילונות מפלסטיק
לחדרי אמבטיה, מטבח
תוצרת חוץ
מפות טרילן
מכסים שטיחים
נפנה, תל־אביב, פינסקר 29
פ. טרומפלדור טל. 288770

למכירה

2 אולמות למשרדים
וגם מרתף מתאים לכל מטרה
ברחוב בן יהודה 53 תל־אביב

לפנות במקום בשעות 9—12 לפנה״צ
או טלפון 441178 תל־אביב בשעות 6—7 בערב

דירת לוקסוס בת 8 חדרים
בצפון תל־אביב על עמודים

כולל ארונות קיר ברחוב פנקס 28 תל־אביב
לפנות בשעות 6—7 בערב 441178

מכירת ציוד בית קירור

בגלל חיסול בית הקירור הנמצא במרתף הבנין שבפינת הרחובות הרכבת 12 והמנוף בת״א

מתבקשות הצעות לרכישת הציוד שבבית קירור זה כולו או חלקים חלקים.

הציוד מורכב ממדחסים מתחים 10 כ״ס, מאווררים, מנועים, קומפרסורים, צינורות וכו׳.

המעוניינים יכולים לראות ולבדוק את הציוד בבית הקירור יום יום, בשעות העבודה.

על קונה הציוד לפרקו מהמקום ולהוציאו מהבנין תוך עשרה ימים מיום 5.4.74

החברה הופכית לבחור את הציוד לכל מציע שתמצא לנכון. את ההצעות יש להגיש עד 28.2.74 להנהלת החברה, ת. ד. 1522 תל־אביב.

חברת מגרשים של הרכבת בע״מ

חלוקה מכשילה

יד השבוע: דרום מחלק, צפון־דרום פגיעים.

	צפון	
	♠ 75 ♡ 107 ♢ A Q 10 5 ♣ Q 9 8 6 5	
מערב ♠ K Q 9 ♡ J 8 ♢ J 9 8 7 6 2 ♣ A J		**מזרח** ♠ J 8 6 4 2 ♡ K 6 4 ♢ 3 ♣ 10 5 4 2
	דרום ♠ A 10 3 ♡ A Q 9 5 3 2 ♢ K 4 ♣ K 7	

ברידג'
מאת נ. גשורי

היד שלפנינו נתקבלה כהתחרויות של אליפות העולם (1973) בין ה־נבחרות האיטלקית (הכחולה) ובין האסים מדאלאס, אלופי ארה"ב. כזכור, ניצחו האיטלקים בהפרש ניכר, והיד שלפנינו סיפקה להם 12 נקודות חשובות בדרכם לאליפות.

בשני השולחנות הגיעו דרום־צפון לחוזה סופי של „4 הארט" לאחר מהלך אברזה שיגרתי, אם כי שונה בטבעו בשני השולחנות.

בחדר הסגור בוצע המשחק בפר־זה קלה לכדי על־ידי האיטלקי פורקאס. כמערב התחיל את ההגנה עם ה־K ספיד שנלקח ביד הכרוז עם ה־A ספיד. פורקאס המשיך בי־ספיד נמוך מידו שנלקח עם ה־9 ספיד ביד כמערב.

זה חזר עם ה־8 דיאמונד שנלקח ביד הכרוז על־ידי ה־K דיאמונד. פורקאס ההך ספיד שלישי מידו עם ה־J הארט בדומם. הכרוז שיחק את ה־10 הארט כמדומם ומזרח עם הארט נמוך. פורקאס היכה קמצא, אך לבסוף שם מידו את ה־Q הארט שיזכה בלקיחה.

הוא משך את ה־A הארט, והב־סיד בקלאב נמוך מידו. ה־J קלאב של מערב נלקח עם ה־Q קלאב ב־דומם. בסיכום הפסיד הכרוז (בנוסף ללקיחה אחת בספיד) לקיחה ל־A קלאב, ולקיחה נוספת ל־K הארט, אך זכה ביתרת הלקיחות, הך ב־בוצע המבצלה של החוזה.

גם בחדר הפתוח התחיל מערב (גארוזו) את ההגנה עם ה־K ספיד שנלקח ביד הכרוז (בובי גולדמן) עם ה־A. גולדמן שיחק את ה־K קלאב מידו, המשיך עם ה־J קלאב שנלקח על־ידי ה־Q קלאב בדומם. הכרוז שיחק את ה־J הארט בהדומם ועקף בהצלחה עם ה־Q הארט ב־ידו. גולדמן משך עתה את ה־A הארט בהותירו את ה־K הארט בו־דד ביד מזרח.

גולדמן המשיך עם ה־K דיאמונד בידו. האהורך שיחק דיאמונד נמוך כהיד לקראת ה־A דיאמונד בדומם במטרה להשליך ספיד כהיד על ה־דיאמונד השליטי הגבה בדומם. אך מזרח הקך חבר את הדיאמונד הגב־עם ה־K הארט, וההגנה יכלה לד־כות בשתי לקיחות נוספות בספיד. הכרוז נכשל, איפוא, בביצוע החוזה כאשר הפסיד שתי לקיחות בספיד, אחת בקלאב ואחת בהארט.

לברות הכישלון ההרוך, אין לבוא בטענות נגד כשחקו של גולדמן. הוא נכשל במשחקו בשל החלוקה הגרועה של 6:1 בקלפי הדיאמונד של המגינים. לא היותה לו שום אזהרה ביחס לכך, ומשחקו היה מצליח אם קלפי הדיאמונד של המגינים היו מחולקים 5:2 או 4:3.

„הסיציליאנית" תחת אש

שחמט
מאת משה צ'רנאק

הפופולריות של ההגנה הסיציליאנית נובעת כיכולתו של השחור ליזום התקפות־נגד יותר מאשר כדי יכיבה עמדתו. אדרבה, במירוץ שתי ההתקפות, בן המנצח שהלבן יקדים את יריבו (בשל זכותו למסע הפותח). כך קרה גם במשחק הבא, אשר זכה ב„פרס־יופי".

לבן: ליובוייביץ׳
שחור: קיננמרק
תחרות כגילה 1973

1. ה4, ג5; 2. פ—ו3, ד6; 3. ד4, ג:ד4; 4. פ:ד4, פ—ו6; 5. פ—ג3, א6; 6. ר—ה3, ה6; 7. ו4, ר—ה7; 8. מה—ו3, מ6; 9. ר—ד3, מה—ג7; 10. 0—0—0, פ־ב—ד7; 11. ר—ה2, ב—ב8; 12. מה—ו3, צ—ו8;

החלטה כטרכנת: להשאיר את ה־מלך במרכז. השחור סומך על יציבות עמדתו.

13. צ־ח—ו1.

כתגע את התגובה המקובלת — 13... ו5; כי אז 14. ו:ו5, ח:ו5; 15. ר:ו5, פ—ח7; 16. פ:ה6, ו:ה6; 17. ר—ח5+, מ—ד8; 18. ר:ה7+, מ:ה7; 19. צ—ה7+ ומט תוך כמעים ספורים.

13... מ5;

אך גם במסע זה אינו פותר את בעיותיו של השחור. הרע במיעוטו נראה לנו 13... פ—ב5.

14. פ:ה6 !

גם אם הקרבה זו הפכה לשיגרה בנוסחאות רבות של הגנה סיציליאנית, הרי שהפעם מגמתה שונה בבקצת.

14... ו:ה6; 15. מה—ו6+, מ—ד8;

גם אחרי 15... מ—ו8 הלבן היה ממשיך 16. ה5 ! ד:ה5; 17. ו5 ! למשל: 17... ה:ו5; 18. ר—ח5, פ:ח5; 19. ר:ה7+ וזוכה במלכה, או 17... ה4; 18. ר:ו6, ז:ו6; (על 18... ר:ו6 או 18... פ:ו6 יכריע 19. ר—ח5) 19. מה:ו6+, צ—ז7; 20. ו:ה6 עם התקפה מוחצת.

16. ה5, ד:ה5; 17. ו5, ה:ו5; 18. ר:ו6, ר:ו6; 19. פ—ד5, מה—ג6; 20. צ:ו5, צ—ו8;

אם 20... ר—ו5+; אז 21. צ:ו5, מה:ו6; 22. צ:ו6 והאיום 23. פ—ו6 מכריע.

21. ר—ו4.

הלבן מגביר את לחצו בלא חפזון. על 21... ר—ג7 תכריע עתה הכאה כפולה ב־ו6.

21... צ—ג6;

כאיום 22... ר—ו5+ ומקווה ל־השתחרר בכוחו „טיבי" בלבד.

22. צ:ו6, ז:ו6;

אי 22... צ:ו6; 23. מה:ו7, צ—ה6; 24. ר—ח5 !

23. מה—ו7, צ—ג7; 24. מה—ה7×.

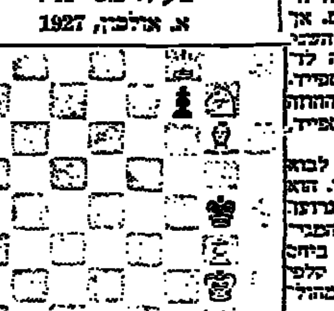

בעיה מס' 741
א. אליכין, 1927

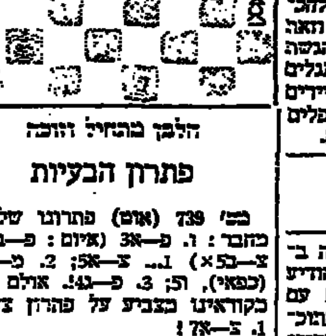

בעיה מס' 742
ש. קוזלובסקי, 1931

מט בשניים

הלבן מתחיל וזוכה

פתרון הבעיות

בעי' 739 (אוס) פתרונו של ה־כותב: 1. פ—א3 (איום: פ—ב4+, צ—ב5×) 1... צ—א5; 2. פ—ח3 ! (כפאי), ו5; 3. פ—ג4. אולם אחד בקוראינו הצביע על פתרון צדדי: 1. צ—א7 !

בעי' 740 (ליפרמן): 1. ר—א2, ר—ב3; 2. מה—ג7+, או 1... ר—ד4; 2. מה—ד7+, נושא זה הובא לראשונה בבעיתו המפורסמת של לויד.

שחמט בישראל

חצי גמר אליפות הארץ נס־תיימו התחרויות בירושלים ובמועדון „לסקר" ת"א. בירושלים, בסיבוב ה־אחרון ניצח עין־דור את פנציאס וד"ר .דובקין את מנייביק. לפי־כך סיימו עין־דור ודובקין ביחד עם 8½ נק' ב־11 משחקים (לעין־דור — כד־כושר עדיף). ב„לסקר", בסיבוב האחרון גבר לדרמן על נ. בירנבוים והבטיח לעצמו את המקום הראשון. ג'שקיב ניצח את וולפינגר, דומביץ את בירנבאום, פלאס את בורשטיין. הוצאות סופיות: לדרמן 12½ (ללא הפסד). אחריו גלפר וג'שקוב 11 כ"א (לגלפר מד־כושר עדיף), ה־מגיין ונ. בירנבוים 10½ כ"א, מגן 9, צוקרמן 7½, פלאס, קופלוביץ, כר־מלי 7 כ"א ועוד.

אליפות פתוחה לנוער נס־תיימה בנצחונם המשותף של בריינ־פלד (פ"ת) וקוטאי (מרכז הנוער ת"א), שצברו 7 נקודות (מ־9) כ"א. צפוי דו־קרב בין המנצחים. במקו־מות הבאים, עם 6½ נק', הגיעו: בראסלבסקי, זיגלמן, שניידר, אלבר 6½ כ"א, עזרא, שרבצל, גרינברג, ליים, שטיין 6 נקודות כ"א. ההתרות היתה מעניינת ועברה בסימן פתוח ספורטיבי רב. שני הראשונים זי־זיגלמן לא הפסידו בשום קרב. זו פעם ראשונה השתתפו כ־15 בני ער־לים מבריית המועצות והוזים קתם זכו להישגים טובים.

ידיעות בקצרה. בקיבוץ מעברות נערכה התרות קבוצת מסורתית על גביע ראובן שדאי ז"ל. ניצחה קבו־צה איזור מנשה/חדרה עם 18 נק'. אחריה: עמק חפר 14, כפר סבא 9, נתניה 7 ● חוג השחמט, הפועל ליד מרכז הנוער ת"א (החוב הפסט 6) מרחיב את פעילותו. המועדון פתוח עתה בימי א', ב', ג', ד' ו־ה', בשעות 5.30 עד 9.30 בערב ● טלי שה צעירים ישראליים משתתפים עתה בתחרויות בחו"ל. האמן שמואל פרידכן משתתף בתחרות השנתית הפתוחה בשטוקהולם. האמן אריה לב מייצג את ישראל בתחרות נוער בינלאומית. הנערכת אף היא בשוו־דיה. דוד ברנשטיין, אלוף ישראל לנוער, משתתף בתחרות נוער ב־פורטוגל ● הופיע גליון חדש של „שחמט" (ינואר 1974). הופעתו ה־סדירה של הירחון בנסיבות הקיימות ראויה לשבח.

שחמט בעולם

ידיעות בקיצרה. נסתיימה ה־תחרות הבינלאומית בדובנה. ניצחו ביחד טאל וחולמוב עם 11 נק' (מ־15). אחריהם: ובגניאן 10, לו־טיקוב 9½, ואסיוקוב 9. השוב כבין האחרונים היה אספיג (גרמניה המזרחית) עם 8½ נקודות ● בתחרות קטנה, בעיר ספרדיה אוספיטלט, ניצח סמייקל (צ'כוסלובקיה) עם 8½ (מ־11). הוא הקדים את הספרדי דל־קוראל ואת הדני הכן (8 כ"א), את היוגוסלאבי קוראיצה (7) ועוד. רבי האמנים פומר ולנדיאל סימון עם 6 נק' כ"א ● ההולנדי כייכן ניצח בתחרות קטנה בלונדון (7 מ־9). אחריו: קין (אנגליה) 5½, רשבסקי, הכט 5 ועוד ● בובי פישר מגלה סימני חיים. הוא מציע כי הדו־קרב הסופי על תואר אליפות העולם יימשך עד 10 בצחונות של אחד המתחרים (ולא עד 6 בצחונות, כפי שהחלט קודם לכן). יתר על זאת הוא תובע כי במצב של 9 בצחונות לכל צד יוכרז האלוף כמנצח. לכך מעירים הסובייטים: „פישר מבריח טיביים בקול כל יריב; אך למעשה הוא הובע לעצמו שתי נקודה „פור". שכן, הכתורה איתו על התואר יתקוק לנצחון בשיעור 10:8". הקונגרס ה־קרוב בניצה (יוני 1974) יחליט בד־בר דרישתו של פישר ● באליפות בריה"מ לנשים מוסיפה להוביל קו־זלובסקיה עם 7½ (מ־9). אחריה: האלופה הנוכחית, סול עם 6 נק' וגפרינדשווילי עם 5(1). כשתקה של אלופת העולם סובל הפעם כמחור בחוזן כפתיע.

50 שנה לנוער העובד והלומד

בולים
מאת שמואל שלים

לא לכל נאורע בקדיש הדואר שלנו בולי־זיכרון הא לכל בולי־זיכרון בקיים השירות הבולאי התרוה פומבית להגשת הצעות ציורים. אך כאשר נערכת תחרות כזו, היא זוכה לרוב בהצלחה. כראיה. השמש ה־עובדה, כי 112 ציורים הוגשו כהצעות להתרות לציור בול על נושא „חמישים שנה לנוער העובד והלו־מד".

השירות הבולאי לא ערך הפעם תערוכה של הצעות הציורים, אך פירסם את התוצאות לפיהן הוענק הפרס הראשון לבד מכה פרג מתל־אביב ואילו הפרסים השני והשלישי הוענקו לבר דרור בן דב מתל־אביב.

השירות הבולאי אף לא פירסם את הרכבו של חבר השופטים, ש־בחר בהצעות המצטיינות והעניק את הפרסים. טבעו של חבר זה כפיד שאין הוא מתקדם עם הזמן וכעידן ציור קונבנציונלי־שיגרתי על ביצוע גראפי כוחני. לדעתי הצעתי מבלי לראות את ההצעות בצבעים, אך איני כתאר לעצמי, שהרכב הצבעים עשוי לשנות את כראה הציור בצורה דראסטית.

בציור שזכה בפרס הראשון יש דמיות מסוגנונות של נערים ונערה, המחזיקים ספר פתוח אל קבוצה ילדים (מסוגננים), המרכי־בים צורת־פרח עליזה ומסוגננת. ל־דעתי בולים אלה הולכים יותר אל הקו הסיגנון המקובלים כיום בצר לם המודרני. לבולים זכו בפרסים השני והשלישי הבניה ריבועית.

לדברי מר ה. ליב — צוגר למנהל השירות הבולאי, כבדיק משדרו לבחור בנושא אחד כדי שנה ולהכ־ריז על תחרות ציורים פומבית, והאה כדי לשתף את הקהל הרחב בהגשת הצעות לציורים. בדרך זו כתגלים כישרונות נוספים בקרב הציירים אם כי הפרסים הראשונים נופלים לרוב בידי גראפיקאים מנוסים.

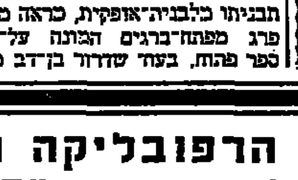

אמנות עממית ותכנון המשפחה

הדואר של אינדונזיה, המרבה ב־אחרונה בהנפקות חדשות, הודיע על הופעתן של סדרת בולים עם מוטיבים באמנות המקומית, המוכ־נית להספקת המכוון העולמית ותכ־נון המשפחה. כידוע, אין בולי אינ־דונזיה מצטיינים בביצועם הגראפי והביקוש לבולי כדינה זו כרוך בעיקר בנושאים אקטואליים.

אישים מפורסמים בבולי מלטה

הדואר במלטה יגפיק בשבוע הבא את הסידרה הראשונה לשנת 1974, המכילה חמישה בולים עם ציורי דיוקנאות של אישים מפורסמים ל־רבות האדריכל, שתיכנן חולשה ה־בירה, רופא, מלחין, מדען ופסל, שסמותיהם לא יאמרו דבר לאספן הבולים הישראלי.

תבניתו מלבניה־אופקית, כראה משה פרג מפתח־ברגים הבונה על־גבי ספר פתוח, בעוד שדרור בן־דב כר־

מסגרות, תמונות אור־גינליות, רפרודוקציות, דתם אמנותי, שוחזרות בהזו עם שיש, כראת. „ארכוק" אילת 47 (המשך דרך יפו ת"א) טל. 57117

שגרירות הרפובליקה הפדראלית של גרמניה — מרכז התרבות

שיעורים ללימוד השפה הגרמנית
בשעות לפנה"צ, אחה"צ ובערב

החל מ־20 בינואר עד 18 באפריל 1974

ההרשמה בימים: 13—17 בינואר 1974
בין השעות 13.00—18.00
במשרד מרכז התרבות ת"א, ככר מלכי ישראל 19, קומה ב'
לאור פרטים להתקשר טלפונית: 23 90 36 בלבד
דמי לימוד:
בקורס של שעתיים בשבוע —50 ל"י, בקורס של 2 שעות פעמיים בשבוע —100 ל"י + ספרי לימוד
את דמי הלימוד יש לשלם במזומן בעת ההרשמה

משרד הבריאות
יחידת האחיות

נמשכת ההרשמה לקורס לאחיות מעשיות שיפתח בביה"ח שער־מנשה

תנאי הקבלה:
גיל: 17 שנה לפחות.
השכלה: 8 שנ"ל לפחות.

בדבר הרשמה יש לפנות לביה"ס לאחיות, בביה"ח שער־מנשה (ע"י חדרה).

מרכז ההסברה
שירות הפרסומים

הופיע סרטון על **הבחירות בישראל**

50 תצלומים צבעוניים (שקופיות) על שיטת בחירתה של כנסת בישראל
אמצעי עזר חשוב בהרצאות במסגרת הוראה האורחית
✶ לכל סרטון מצורפת חוברת הסבר
✶ מחיר כל סרטון 10 ל"י

בהזמנות נא לפנות אל שירותי ההפצה של פרסומי הממשלה, רח' ב' כס' 29, הקריה, תל־אביב

הצגות אורחות

„VIER FENSTER ZUM GARTEN"

הערב, 4.1.74 קריה־ביאליק, סביון שעה 8.00
מוצ"ש, 5.1.74 תל־אביב, אהל־שם הצגה ראשונה שעה 6.00
הצגה שניה שעה 8.30 (לא כפי שבוטל מקודם)

כרטיסים בודדים להצגות בתל־אביב: „אוניון", רח' דיזנגוף 118. טל. 248518 ובערב בקופה

אמרגן ג. ה. רוזנרס

האוניברסיטה העברית בירושלים

המזכירות האקדמית

הלוואות מחקר מקרן רקנאטי

הקרן למלגודים ע"ש ל. רקנאטי הציעה לשנת הלימודים תשל"ה מלגות המענקות בצורת הלוואה למסתיימים בסומי יכולת מבני עדות המזרח או ספרדים המתקשים לממן את לימודיהם והזכאים לקראת התואר השלישי Ph.D אי שנמצא בתהליך הלימוד לתואר עקב כיבוד בהכרה.

תנאי ההלואה הם כדלהלן:

המלגה היא בסביבות 5000 ל"י ותוענק כהלוואה אשר תוחזר כשנה לאחר תום הלימודים בתשלומים של 50 ל"י לחודש ללא רבית וללא כל הצמדה.

על הסטודנטים הממלאים את תנאי המלגה והמעוניינים להגיש את מועמדותם למלא טופס בקשה אצל רוזה איגוזן, המזכירות האקדמית, חדר 508, בנין המנהלה, קמפוס האוניברסיטה בגבעת רם, לא יאוחר מתאריך 31 לינואר 1974.

דרוש מגרש באיזור תעשייתי
בערך 3 דונם
בסביבה יפה ונקיה
באיזור כביש פתח־תקוה—גהה.
לפנות בהצעות לת. ד. 29147 ת"א עבור „מגרש"

הופיע

תפוצות ישראל
שירות מידע על חיי היהודים בעולם
שנה י"א חוברת ה'—ו'
בהוצאת הוועד היהודי האמריקני / המשרד בישראל

התוכן:
המדינה והפזורה:
✶ מבט מן הגדולה שבתפוצות
✶ ציון בתודעת יהודי אמריקה / בן הלפרן
✶ ישראל באספקלריה היס־טורית / גרשון כהן
✶ ישראל: המתכים והשותפים / סינתיה אוזיק
✶ השפעת ישראל על יהדות אמריקה / מרי סירקין
✶ ישראל והתפוצות: מהיכן משותף / נחום גולדמן
✶ ציונים ולא־ציונים / יוסף שטרנשטיין
✶ על המודר בדרישות מת־מיד / עירא איינשטיין, דוד פליס, יעקב גיוסנר ואחרים
✶ יהודי אמריקה במלחמת יום הכיפורים

בהזמנות לפנות:
הוועד היהודי האמריקני, רח' אתיופיה 9, ירושלים

ארוחות צהריים
שרות עצמי

3 מנות ותוספות —7. ל"י כולל הכל
4 מנות —11. ל"י כולל הכל

מפגש רוממה
בתחנת הדלק „פז"
בדרך מאחורה לנוה שאנן
טלפון 252654 חיפה
חניה מובטחת

אוניברסיטת תל־אביב

מודיעה על
פתיחת הרישום לשנת הלימודים תשל"ה
ללימודים לקראת התואר הראשון

ביום שלישי, כ"א בטבת תשל"ד 15.1.74
עד יום ראשון, ב' באדר תשל"ד 24.2.74

יחידות הלימוד:
הפאקולטה למדעי הרוח
הפאקולטה לאמנויות
(לרבות האקדמיה למוסיקה)
הפאקולטה למדעי החברה
הפאקולטה למדעים מדוייקים
הפאקולטה למדעי החיים
הפאקולטה למשפטים
הפאקולטה להנדסה
ביה"ס לרפואה:
א) לימודים לקראת התואר דוקטור לרפואה
ב) ביה"ס ללימודי הפרעות בתקשורת
ביה"ס ללימודי המשך ברפואה — החוג לסיעוד
המרכז להדרכה ולהשתלמות עובדי חינוך (במסגרת בית הספר לחינוך)

מועמדים המשרתים בצה"ל או המתעתדים לגבוע לחו"ל, מתבקשים לפנות בכתב לקבלה טופסי רישום במועדים שצויינו לעיל.

חוברת הסברה וטופסי רישום ניתן לקבל אישית או בכתב על גבי גלויה במשרד הרישום בבנין מכסיקו, קריית האוני־ברסיטה, רמת־אביב, החל מיום ג', כ"א בטבת תשל"ד, 15.1.74.

שעות הקבלה:
בימים א'—ה' בשעות 08.00—14.00.
בימי ד' גם בשעות 15.00—17.00.
טלפון: 3—2—411191.

שוב למכירה

החוק נחלת הכלל
-מדריך עממי לחוקי המדינה
מאת השופט ד"ר שלמה לוין

הספר מסביר בלשון עממית ופשוטה מה אומר החוק בעניינים שהאזרח נתקל בהם בחיי יום־יום
המחיר —30. ל"י.

הפצה „ספרי", נחלת בנימין 30 ת"א, טל. 56169

אוניברסיטת הנגב

הפקולטה למדעי הטכנולוגיה

הפורום ההנדסי

הדרת הרצאות של הפורום ההנדסי לשנת הלימודים תשל"ד, תיפתח ביום שלישי, י"ד טבת תשל"ד, 8.1.74, בשעה 20.00 בהרצאתו של

Prof. DAVID LIEBERMAN
DEPARTMENT OF MATERIAL ENGINEERING
UNIVERSITY OF ILLINOIS

על הנושא:

TECHNOLOGY ASSESSMENT AND SOCIETAL CONCERN IN ENGINEERING AND SCIENCE EDUCATION

ההרצאה תתקיים בפני קהל המעונינים באוניברסיטת הנגב, ברחוב התקווה באולם 14, בנין 2480, קמפוס היאב.

ספרית־פועלים
ספרים חדשים

יורם קניוק
סוסעץ
הסופר, מחברם של המו כלך ירושלים, היורד למעלה, עורך כסע ספרותי מרתק אל מקורות חייו, אל אפשרויות האהבה בין אב לבנו, בין גבר לאשה. רומאן מקורי שההולם בתל־אביב הקטנה המשכו בתוך הזמן הכאוב שבו כולנו חיים.

לודוויג ויטגנשטיין
טראקטאט לוגי־פילוסופי
בשל היקף דיונו, תחומו ועמקותו זכאי להחשב מאורע נכבד בעולם המחשבה —
— אנו מגיעים צעד־צעד אל תורת־ההכרה, עקרונות־הפיזיקה, האתיקה, ולבסוף המיסטי.
לפי מבוא ברטראנד ראסל

קארל רוג'רס
החופש ללמוד
בספר, המיועד להורים ומחנכים מציע המחבר לקוראיו הוכחות כיצד להביא לידי כיוון־תוך־הכוונה־עצמית, תוך כדי אמונה ביכולתו והבנתו של האדם לחולל את השינויים החיוניים כל־כך בחינוך ואשר כן ההכרה לצשותם לפני שיהיה מאוחר מדי.
להשיג בכל ב"ס לספרים בארץ.

✶

קארל פ. סוואנסון
התא
תירגם והוסיף הערות ומילון מונחים דוד צהור
הופיעה מהדורה מתורגמת מחדש, מעודכנת, מתוקנת ומורחבת בסידרת הספרים על יסודות הביולוגיה „החדישה".
בהוצאת ספרית פועלים והיחיד

הוצאת מסדה בע"מ
רמת גן, דרך ז'בוטינסקי 21

ספרים חדשים

ספרי ילדים ונוער

סוד כמוס לדובי
כתבה: רבקה אליצור; ציירה אלונה פרנקל
ספר יפה ומשעשע, בשירים ובתמונות, לגיל הרך.

ילד קטן וילד גדול
כתבה: תרצה אתר; צייר: אבי מרגלית.
שירים יפים מחיי הילד וסביבתו, מעוטר בתמונות רבות.

אני שר מאושר
מאת אנדה עמיר פינקרפלד; ציורים: נחום גוטמן.
ספר שירים לילדים, סמוך פיוט ורעננות. מיזוג נפלא של שירה וציור.

העץ הלבנה
מאת משה ברשאול; רישומים: אראלה.
סיפורי הרפתקאות הנושמים מאווירת ירושלים.

אריות בירושלים
מאת שמואל הופרט; רישומים: יוסי שטרן
סיפור מרתק על מטמון, גנבים ואריות — והרבה מתח והומור.

תעלומת קתרינה הקדושה
מאת יוסי גודארד; רשמה: אלישבע למאו
מעקב בלשי מלא תהפוכות אחרי מסתורין של מינזר „סנטה קתרינה" שבלב מדבר סיני.

שמשון היה ילד חלש
כתב: אלי מגר; רשמה: אלישבע למאו
סיפורים מותחים על הגוזנל, ציד אריות ועוד.

מרקו פולו מספר
מאת מ. צ. תומס; מגרמנית: רחל אנגל; איורים: דורותאה קוסר־אוט
סיפור הרפתקאות על מרקו פולו בדרכו לסין.
בספר תיאורים של מאורעות היסטוריים גדולים בימי מסעי הצלב ומצבה של ארץ ישראל בתקופה זו.

ספרי עיון ועזר

הכוח החשאי
מאת גרט בוכהייט; מגרמנית: רפאל יוליוס.
ספר על תולדותיהם, תפקידיהם ושיטות־פעולתם של השירותים החשאיים.

פרקים בתולדות תנועת הפועלים הבינלאומית
(מהדורה מתוקנת)
מאת אדם דורון
עיקרי תורותיהם של יוצרי הסוציאליזם בראשית המאה הי"ט בתיאור תמציתי ומאיר עיניים.

העולם העתיק (כרך ב')
מאת: וו. א. קולדוול וס. פ. גילס
כרך זה פותח בתרבות אתונה ועד לקץ האימפריה הרומאית במערב. 14 מפות וביבליוגרפיה נרחבת.

סיפורת ושירה

יומן מחתרת עברי מברית המועצות
מאת ברוך וייסמן
זעקה נואשת על חיסול היהדות בברית־המועצות.

בדרך שקפצה פתאם
מאת גד אביאסף
שירים שהם מעין יומן דרכים פנימי מאת מדען בכיר במקצועו.
ספריית „מקור" בשיתוף אגודת הסופרים העברים בישראל.

„בר־אוריין" אוניברסיטת בר־אילן
רמת גן — טלפון 756012

הופיע!
„סטטיסטיקה"
חלק שני
מאת ד"ר ש. ישורון
מהמחלקה למתמטיקה של אוניברסיטת בר־אילן
כמו כן נמצא למכירה חלק א'

שני החלקים הם ספר לימוד בסיסי המיועד לסטודנטים ולאנשי מקצוע המתמחים בסטטיסטיקה במסגרת מקצועם. להשיג בחנויות הספרים ובמפעלי השיכפול באוניברסיטאות.
הפצה לחנויות ולמוסדות:
„בית עלים", רח' קרל נטר 3 ת"א, טלפון 623959

הופיעה
חוברת רביעית בכרך ד'

מדע לנוער המתבגר
לדעת

ובה נושאים אקטואליים
כמו: נפט מפחם, טילים מונחים, כוכב השביט, התפתחות המדע בישראל, מנועי סילון ויתר המדורים הקבועים.

החיילים נהנים מ„לדעת" - רכוש מנוי עבור החייל שלך

מחיר חוברת בודדת 1.25 ל"י. דמי מנוי לכרך ד' (10 חוברות) 10 ל"י.

יוצא לאור על ידי
מוסד ויצמן לפרסומים
במדעי הטבע ובטכנולוגיה
ירושלים, רח' המלך ג'ורג' 33

חוברות בודדות ניתן להשיג בקיוסקים ובדוכנים למכירת עיתונים.

גזור ושלח

לכבוד
מוסד ויצמן לפרסומים
במדעי הטבע ובטכנולוגיה
ת"ד 801
ירושלים 91 000

אבקש לחתום על כרך [א] [ב] [ג] [ד]

(סמן בעיגול את המשבצת המתאימה).

מחיר כל כרך 10 ל"י. ניתן לרכוש אוגדן לכריכת הכרכים א־ב ביחד וג־ד ביחד.
מחיר כל אוגדן 1.50 ל"י.

מצ"ב ______ ל"י (בשיק או בהמחאת דואר) לפקודת מוסד ויצמן לפרסומים.

השם ______ הכתובת ______
מיקוד ______

הלוח הכפול | ידיעות אחרונות | הארץ

אחים לוינסון מהנדסים בע"מ
דרושות
1. מפעילה למכונה להנה"ח
בעלת נסיון של 3 שנים
2. פקידת חשבונות
בעלת ידע בסיסי בהנה"ח המוכנה ללמוד גם הפעלת מכונה להנה"ח ולעבוד באופן הלקי כמפעילה.
בהצעות נא לפנות לת. ד. 390 ת"א או טלפון 622671.

לחברת יבוא בת"א
דרושה
מזכירה כתבנית
הכישורים:
— ידע בעבודות מזכירות וכתיבה בכמונה בעברית.
— כושר אירגוני, יכולת ריכוז ותכונות של סדר ומקצועות.
— נסיון של 3 שנים לפחות בתפקיד דומה במשרד רציני.
— ידיעה טובה באנגלית.
בהצעות מפורטות נא לפנות לת. ד. 36480 ת"א.

למפעל מתכת גדול
באזור תל-אביב
דרושים
* תמחירן ראשי
* מנהל מחסנים
על המעונינים לפנות בכתב בפירוט תולדות חיים, כישורים ונסיון מקצועי לת.ד. 3226 ת"א עבור „מפעל מתכת".
— סודיות מובטחת —

אלקטרה
דרוש
מהנדס מכונות
בכיר
לביקורת איכות,
רצוי בעל ידע בקרור ומזוג אויר
*
לפנות בכתב בלבד עם פרוט השכלה ונסיון מעשי לכח' כח אדם ת.ד. 2180 ת"א, 61000

אלגים בע"מ
הנקון 1201 ת.ד. 5836 טל. 853602/3/4
דרוש
טכנאי
אלקטרוניקה
רצוי בעל נסיון בביקורת איכות
וידע במפרטים צבאיים.
כמועמדים מתבקשים לפנות בכתב למנהל כח אדם.
— סודיות מובטחת —

TEVA טבע
לטבע
חברה להעשיה פרמצבטית והימית למרה התיכון בע"מ
דרושים
לעבודה במחלקת האחזקה
1. מכונאי אחזקה/ מסגרים
בוגרי בית ספר מקצועי בעלי נסיון באחזקת מכונות.
2. מפעילי מכונות
בוגרי בית ספר מקצועי.
3. מחסנאי טכני
הכישורים הדרושים: ידע ונסיון בהחזקת חלפים בארץ ובחו"ל, ידיעת השפות עברית ואנגלית על בוריין, רצוי גם גרמנית.
קיימת אפשרות העסקה גם לפנסיונרים.
נא לפנות בכתב, בצרוף קורות חיים ונסיון קודם, לטבע בע"מ, ת.ד. 1142, ירושלים 91000

קנון
נעלי-ירושלים בע"מ
דרושים
* מבקרי איכות
* מפעילי מכונות
* פועלי ייצור
* פועלות ייצור
המעונינים/ות יתקשרו טלפונית למחלקת המנגנון טל. 02—522281 לקביעת ראיון.

משמר
חברה לשמירה בתחום השמירה בע"מ
MISHMAR
להברת „משמר" דרושים
1. מנהל חשבונות
(למשרה מלאה, בעל נסיון רב, סוג ד')
2. פקיד/ה
(לעבודה בהכנת משכורות למחשב, לעבודה מלאה, עם ידע ונסיון).
3. פקידה
(לעבודה מלאה במרכזיה ועבודות פקידות יסודיות).
נא לפנות בכתב עד בצרוף קורות חיים ונסיון קודם לת.ד. 1465, ת"א.

מעונין בעבודות קונסטרוקציה
במחוז חיפה
ביצוע מיידי
ת. ד. 2448 חיפה.

למלון גדול
בתל-אביב
דרושים
★ חדרניות
★ עובדי ניקיון
בדבר פרטים נא לפנות אל מרגלית, מחלקת המנגנון טל. 241252

כור מתכת בע"מ
מפעל רשתות וחוטים
מחפש:
חשמלאי
בוגר בית ספר מקצועי — מגמת חשמל
מנהל חשבונות
דרגה ג', בעל נסיון של 3 שנים לפחות
כתבנית - טלפונאית
משכורת ותנאים בהתאם לכישורים
מועמדים מתבקשים להתקשר טלפונית עם מר ונדל, בין השעות 8—16.30 לפי 891941—(03).

רשת אבות
במרכז הארץ
דרוש
מנהל
בעל נסיון
(רצוי בעל רכב)
*
ת.ד. 198 בת-ים
(עבור „בית אבות")
פרט נסיון קודם!
הסודיות מובטחת!

ספורט

בעריכת יחיאל ארזי

הלוחי בית"ר תל־אביב מתחרים ההזמנה מוכה מול שער הפועל ריק, במשחק הליגה בשבת שעברה, שהסתיים ב־0:0. בתור המתמודד בית"ר בדרבי עירוני עם הפועל תל־אביב. (צילום: אסף קוסין)

בהשראת השיא של לידס

מכבי ת"א (נגד באר שבע) והפועל כפ"ס (ביפו) ינסו להשאר בלתי מנוצחים ✶ נתניה (בבית מול הפועל י־ים) פוזלת לפיסגה ✶ דרבי תל־אביבי

ליגה לאומית

מאת סופר „ספורט הארץ"

מכבי תל־אביב והפועל כפר־סבא, שתי הקבוצות הלאומיות היחידות ללא הפסד, כנראה נתקנאו בלידס יונייטד, שסיימה השבוע בלתי מנוצחת את משחקה ה־24 ברציפות בליגה האנגלית.

שתי הכדורגליות שלנו עדיין רחוק מאד משיא גדיר זה, וספק אם יצליחו להשיגו, אך בפרוס המחזור השביעי לפחות יש להן אוצר נוסף. במשחק המוקדם בבלומפילד (ב־12) יארח מכבי את הפועל באר־שבע, שנהלך בשבת שעברה מהמקום ה־אחרון בעקבות נצחון בכורה בחוץ (0:5) על ביה"ר ירושלים. הגנת מכבי, שכבשה מאז ראשית העונה שני שערים בלבד, אינה צריכה „להבהל" מתוצאה זו, אבל יהיה על הבאורחים להתכונן לשמירה אישית צמודה על שחקני המפתח שלהם — לפחות בגלל העובדה שמאמן באר שבע, אלי פוקס, מודע היטב לנעשה במחנה היריב.

בעוד שמכבי תל־אביב מועמד לנצחון (או, לפחות, להיקו) עלולה כפר־סבא להמצא במצב נחות יותר במגרשה של מכבי יפו, הגם שהיהנך הדירוג אינו ברשימים הצנה במיקחה. ובפרט שני הראשונים נאבקים על הבכורה, אין להתעלם מכתגרתיו של השלישי בדירוג, מכבי נתניה, המתחיל לפזול ברצינות לעבר הפיסגה. אם תגבר נתניה, כצפוי, במגרשה הביתי את הפועל ירושלים — הבוקים לסבול מהרכב לקוי — היא עשויה בנקל להגיע לעמדה משכנעת יותר בצמרת, בפרט במקרה של הקר לאחת מיריבותיה.

דרבי תל־אביבי

אחד ממשחקי המוקד של השבת יהיה הדרבי התל־אביבי בין הפועל לביה"ר בבלומפילד (ב־2). ביתר (רביעי) מקדים את יריבו בשתי נקודות, בהפרש שערים חיובי, בעוד שהפועל (במקום 11) עדיין אינו מצליח למצות את מלוא יכולתו בליגה. צפויה התנגשות חריפה של כחות מנוגדות, כאשר שני המוסכים בחוסים — המאמנים הארי גיים ו־אדמונד שמילוביץ — ינסו למצוא נקודת תורפה ולנצלן ביעילות.

מבחינת הדירוג בטבלה יעורר ענין מיוחד המיפגש בקרית־חיים בין הפועל חיפה להכח רמת־גן, המדורגים צמודים במספר נקודות זהה (במקומות 5—6). להיפאים יתרון ביתי, אך האלוף התאושש לאחר שני בהופעות רצופים ויאבק להיקו.

במבט מהיר לעבר התחתית, קשה לראות את מכבי חיפה נחלץ דווקא כתר. מהמקום ה־16, אליו ירד, בשבת, בגלל משחק החוץ שלו, נגד הפועל בפתח־תקוה. לעומתו, הינתן ביה"ר ירושלים אפשרות לנתק סידרה של ארבעה הפסדים רצופים, כשיארח את בני־יהודה. אבל אין לשכוח, כי העולה החדש ניצח במחזור האחרון, וספק אם „יסכים" לפחות מאשר לחלוקה הנקודות.

פתוח לחלוטין, עם אפשרויות הכרעה לכאן או לכאן, יהיה המשחק השמיני בין הפועל חדרה למכבי פתח תקוה — למרות שיתקיים בחדרה.

טבלת הליגה הלאומית

.1	מכבי תל־אביב	6	2—9	10
.2	הפועל כפר־סבא	6	5—9	9
.3	מכבי נתניה	6	3—8	8
.4	בית"ר תל־אביב	6	3—5	7
—	הכח רמת־גן	6	4—6	7
.6	הפועל חיפה	6	9—6	7
.7	מכבי יפו	6	4—4	6
.8	הפועל חדרה	6	4—3	6
.9	בני יהודה	6	3—6	6
.10	הפועל פתח־תקוה	6	5—8	5
.11	הפועל תל־אביב	6	6—5	5
.12	מכבי פתח־תקוה	6	8—4	5
.13	הפועל באר־שבע	6	8—7	4
.14	בית"ר ירושלים	6	11—7	4
.15	הפועל ירושלים	6	9—3	4
.16	מכבי חיפה	6	9—7	3

טבריה עלולה לאבד הבכורה בנהריה ✶ יהוד מצפה לשערים

קרבות מרתקים בין ר"ג—עכו ומרמורק—חולון

ליגה א'

מאת סופר „ספורט הארץ"

בעוד שבמחוז הדרומי של ליגה א' בכדורגל יוסיף מכבי שעריים להוביל בכל מקרה, בגלל הפער בן 3 הנקודות, אפשריים בהחלט כמה שינויים מרחיקי לכת במחוז הצפוני — בתום המחזור השביעי.

הפועל טבריה, המוליך ביתרון של נקודה אחת בלבד, יתארח השבת אצל הפועל נהריה; השני בדירוג, הפועל טירת הכרמל, יצחק מהר במגרשו של בית"ר נתניה — וגו התהפכות מצויינת להפועל צפת, ה־מפגר ב־2 נקודות אחרי המוביל, לשוב לפיסגה בתום משחקו הביתי נגד הפועל מגדל־העמק, לפני ה־אחרון. אבל כדאי לשים לב גם למשחק נוסף, זה שבין הפועל רמת־גן (ששי) להפועל עכו (שלישי), בגבעתיים.

יתר משחקי מחוז הצפון: בני נצרת — הפועל קרית שמונה; הפועל הרצליה — הפועל קרית אתא; שמשון תל־אביב — מכבי הרצליה; הפועל נחליאל — הפועל נתניה.

במחוז הדרום יופיע מכבי שעריים במגרשו של הפועל יהוד (רביעי), שהגנתו אינה מהמכביינות, אך לזכותו 16 שערים ושאיפתו להנחיל למוביל הפסד ראשון בעונה זו.

הפועל בית שמש (שני) מיועד לנצחון ביתי על הפועל אשדוד, ר קרב מרתק צפוי ברהובות בין הפועל מרמורק להפועל חולון.

יתר משחקי מחוז הדרום: הפועל דימונה — בית"ר רמלה; הפועל לוד — הפועל ראשון לציון; גם ציד־נה — מכבי רמת עמידר; מכבי חד־לזן — הפועל באר יעקב; הפועל רמלה — הפועל בת־ים.

ליגה א' — צפון

.1	הפועל טבריה	6	3—8	11
.2	טירת הכרמל	6	0—2	10
.3	הפועל עכו	6	4—9	9
.4	הפועל צפת	6	7—11	9
.5	קרית־אתא	6	5—16	7
.6	הפועל ר"ג	6	4—6	7
.7	הפועל נהריה	6	9—8	7
.8	שמשון ת"א	6	5—9	7
.9	הפועל הרצליה	6	4—5	6
.10	הפועל נתניה	6	10—6	5
.11	מכבי הרצליה	6	7—6	4
.12	בית"ר נתניה	6	9—6	4
.13	בני נצרת	6	7—2	3
.14	הפועל נחליאל	6	9—3	3
.15	מגדל־העמק	6	19—3	3
.16	קרית־שמונה	6	12—9	2

ליגה א' — דרום

.1	מכבי שעריים	6	5—13	11
.2	בית שמש	6	9—16	8
.3	הפועל חולון	6	5—9	8
.4	הפועל יהוד	6	11—16	7
—	הפועל מרמורק	6	8—13	7
.6	הפועל רמלה	6	4—6	7
.7	הפועל לוד	6	9—10	7
.8	בית"ר רמלה	6	6—7	6
.9	ראשון לציון	6	10—7	6
.10	באר־יעקב	6	14—7	6
.11	הפועל בת־ים	6	8—5	5
.12	הפועל אשדוד	6	8—4	5
.13	רמת־עמידר	6	7—4	4
.14	נס־ציונה	6	6—3	3
.15	הפועל דימונה	6	9—5	3
.16	מכבי חולון	6	9—3	3

וולבס עשויה להנחיל הפסד ראשון ללידס — מחר בגביע

כדורגל

לונדון, 3 (ע"ר). בשבת תחול הפוגה בשחקי הליגה, והקבוצות יפתחו במאבק על הגביע האנגלי. יהיה זה הסיבוב הראשון לקבוצות הליגה הראשונה והשניה, והסיבוב השלישי בכלל.

המאבק המעניין ביותר יהיה בוולברהמפטון, שם תארח קבוצת וולבס את מחזיקת השיא האנגלי, לידס, שלא נוצחה מראשית העונה ב־24 משחקים רצופים. פרשנים סבורים, שה„זאבים" יטרפו הפעם את בחירין של דון ראבי, שמשורותיו ייעדרו אלן קלארק וייתכן גם פיטר לורימר, עקב פציעה.

מחזיקת הגביע, סנדרלנד, תשחק בחוץ אצל חברתה לליגה השניה, קארלייל.

סוטהאמפטון, שסבלה השבוע מפגיעת כמה מכוכביה, יוצאת למשחק קשה בלסטר. גם דרבי לונדוני צפוי בגביע, בין צ'לסי לקווינס־פארק־ריינג'רס. משחקים נוספים יהיו בין לונדון בין קריסטאל־פאלאס מהליגה השניה לבין ויקהאם הוולשית, מהליגה השלישית, בין פולהאם (ליגה ב') לפרסטון, קבוצתו של בובי צ'רלטון, אף הוא מן הליגה השניה; בין מילוואל מהליגה השניה לסקנ־תורפ מהליגה הרביעית, ובין לייטון אוריינט (ב') לבורנמות (ג').

ווסטהאם הארה את הראפורד (ג'), וארסנל יוצאת לנוריץ'.

יתר המשחקים: ליברפול—דונקסטר (ד'), ניוקאסל—הנדון (חובבת), דרבי—בוסטון (חובבת), אברטון—בלקברן (ג'), אסטון־וילה (ב') — צ'סטר (ד'), בירמינגהאם—קרדיף (ב'), בריסטול־סיטי (ב') — גראנטהאם (חובבת) — בידלסבורו (ב'), גרימסבי (ג') — ברנלי, איפסוויץ'—שפילד יונייטד, מנצ'סטר יונייטד—פליבות (ג'), איכספורד (ב') — מנצ'סטר־סיטי, פיטרבורו (ד') — סאותאנד (ג'), פורטסמות (ב') — סווינדון (ב'), פורט וייל (ג') — לוטון (ב'), שפילד־ונסדיי (ב') קובנטרי, סאות'המפטון—בלקפול (ב'), ווסט־ברומיץ' (ב') — נוטס־קאונטי (ב').

ביום א', לראשונה בתולדות הכדורגל הבריטי, יתקיימו ארבעה משחקים: בולטון (ב') — סטוק, ברדפורד סיטי (ד') — אולדהאם... (חובבת), קיימברידג' (ג') — אולדהאם (ג'), נוטינגהאם (ב') — בריסטול־רוברס (ג').

כדורסל

הערב דרבי תל־אביבי לנשים

כדורסלניות הפועל ומכבי תל־אביב יתמודדו הערב ב־7 (במגרש הפועל), במסגרת המחזור השביעי של הליגה הלאומית לנשים.

שתי הקבוצות עדיין לא נוצחו העונה ומדורגות במקום 2—3 עם 8 נקודות מ־4 משחקים: בראש הטבלה מצבן מיכאל (9 נקודות מ־5 משחקים), שתארח הערב את הפועל הקישון. משחק נוסף יהיה הערב בין אס"א ת"א להפועל ירושלים.

לקבוצת הפועל תל־אביב, מחזיקת הגביע, יהיה זה מבחן אחרון לפני המיפגש על גביע אירופה, שיהיה בשבת הבא עם קבוצת בית־הכדורסל להינוך גופני מבוקארסט.

בליגת ההידור

בליגת ההידור בכדורסל לגברים יהיו הערב (ב־8) שני משחקים: הפועל קרית חיים — הפועל גבת/יגור; הפועל נהריה — מכבי חיפה.

בליגה לטנים

מחוז המרכז: מכבי ראשל"צ — הפועל ה"א, מכבי ה"א — מכבי הצפון, מכבי נתניה — ימק"א ירושלים, שמשון אשקלון — קאונטרי קלאב.

מחוז הצפון: הפועל נהריה — כפר עזרון השמאל חיפה, קרית ים — הכח חיפה, קרית ביאליק — מכבי חדרה.

שיט בתל־אביב

בפרשיות מדגמים 420, 470 וגל"ם ישתתפו כהר בתחרות־חורף בשיט, שתחל ב־10.30 לפני הצהריים מול חוף תל־אביב.

משחק בקליעה

סגל נבחרת ישראל בקליעה, ה־מתכונן לאליפות אירופה, יקיים ה־יום התרות מבחן ברובה אוויר לימפי בתל־אביב.

מבחן בין־לאומי לנבחרת הכדוריד

קבוצת הכדוריד המערב־גרמנית קאסל תתמודד הערב ב־8.30 בהיכל הספורט ביד־אליהו עם נבחרת ישראל, הממשיכה בהכנותיה לקראת הכינוס הקדם־עולמי עם יפאן.

מיפגש נוסף של הנבחרת עם כדורידני גרמניה יהיה ביום שלישי הבא. בקבוצה האורחת כמה שחקנים בין־לאומיים מרוכביה וכיוגוסלאוויה.

שני המשחקים עם יפאן, שיהיו בישראל (14 ו־17 בפברואר), יקבעו את נציגה של אסיה בשלב הגבר של אליפות העולם.

שתי הפתעות באליפות הטנים בסידני

סידני, 3 (ע"ר). שתי הפתעות גדולות נפלו באליפות ויילס הדרומית החדשה בטנים. כאשר האוסטרלי ג'ון אלכסנדר נוצח ע"י הבריטי ג'ון לויד 6:7, 7:6, 3:6, והסודי ביורן בורג הפסיד לבריטי מארק פאול 6:3, 6:1, 3:6.

גביע עולמי

מחר שיבוץ 16 הנבחרות ל־4 הבתים בשלב הגמר

פרנקפורט, 3 (ע"ר). במוצ"ש (בשעה 10 לפי שעון ישראל) תיערך כאן הגרלת משחקי הגמר של הגביע העולמי במערב־גרמניה, כש־16 הנבחרות ישובצו לארבעה בתים.

עד כה פורסם רשמית על ארבעת ראשי הבתים: מערב־גרמניה, ברזיל, איטליה ואורוגוואי, ארבע הנבחרות שנטלו חלק במשחקי חצי הגמר באליפות האחרונה במכסיקו. עתה מצפים ליתר 12 הנבחרות, שישובצו בבתים אלה.

הוועדה המארגנת הדון גם בשני נושאים השובים ביותר: משחק המבחן בין ספרד ליוגוסלאוויה לקביעת הנבחרת האחרונה שתסגור את רשימת ה־16, כשום שיוגוסלאוויה אינה מסכימה לשחק ב־16 בהודש: יתכן־כן מקום האירוע — פאריס. ליוגוסלאוויה סיבות מלה, אם־כי לספרד ההצעה נוחה למדי.

הבעיה השניה חמורה יותר: מה לעשות כדי להשביע את בריה"מ ואת צ'ילי גם יחד. כאן אכנם הכל נסתם, וצ'ילי כבר הבטיחה כקוצה בגמר, אולם הסובייטים בשלהם. הם רוצים לשחק עם צ'ילי, אבל לא בסנטיאגו, שם נכלאו תומכי הנשיא לשעבר, סלוואדור איינדה. הדבר עלול לגרום לקרע המגור בפיפ"א.

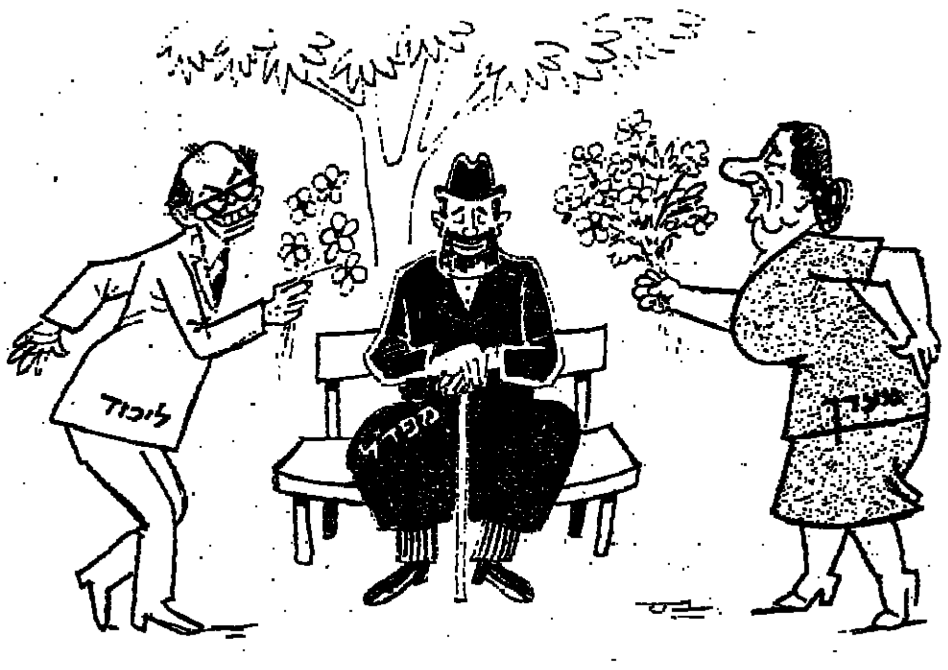

חיזורים...

מכתבים למערכת הארץ

יחסים מיותרים

לנוכח הידיעה בדבר אפשרות חידוש היחסים עם בריה"מ ברצוני להביע את הרעזעותי מרעיון זה ומן העובדה שנראה כי אנו עומדים על אפשרות זו כעל מצאי שלל רב. כיצד לא נבוש ולא ניכלם, קבדניסי בריה"מ העוין שלנו לחזור על פתיחה ולהתיצגות לרצות של בעצמה אשר פעלו בעשור האחרון נגדנו והשיבוני?

כל הפירוסים למדיניותה של בריה"מ באיזור לא יוכלו לאמת היפוכה: בריה"מ נתנה את הגיבוי המלא לכוונות הערבים להשמידנו, ציידה אותם בנשק ובשיצו בלתי מוגבלים ועודדה אותם בהתקפתם הנפשעת.

ראוי כי נפסיק להתבוות ונלמד בעצם מהודות קודמים של יהודים בארץ. במשך את החרם שהוטל על ספרד על פשעי האינקוויזיציה ונזכור אחרי היהודים שם כאות שבית, אין למדינת ישראל כל ענין בחידוש היחסים עם פושעי הקרמלין ומשיכי דרכם של הפריצים בכל הדורות. אין כל איסורים לבריה"מ ישראל בחידוש היחסים אלו ואין היא יכולה להשיג כל תועלת מדינית, גם אם נחלצת מהצד הגישיניסטרי.

גם העליה הגדול של יהודי בריה"מ תלוי דווקא בשנות ניתוק היחסים לא ב־19 השנים שקדמו להן. כל הבקיש בחידוש היחסים בין ישראל לבריה"מ של לאחר פשעי השואה, כי הכבר תצדוק לחידוש יחסים עם ברה"מ בתלוקם כבן הבכיאות. ישראל כתה לשיוע רב צרך ובכל החומות במגרכגיה, אין גדבגיה כודאה עם אויבים של ישראל ואינה מסייעת להם בהתלהבות בשמירות ההשמדה המאורגנים.

לקיומה של שגרירות רוסית בישראל ובעקביתיה שגרירויות של שאר גרורותיה יש רק משמעות אחת: הפעלת התחרנות הרוסית נגד מדינתנו והקלה רבה בהשגת מידע, ריגול, עידוד הסתה ופעולות חתרנית. פעילויות מסוג זה מוגבלות בהכרת בעצה של מצב של ניתוק יחסים, לעומת המצב האחר שבו יש מיבנים ובו־יתקנים של כוחי תריסר מדינות עיונות המוגדרים כאוהרים ריבוניים שלהו.

עמנואל בראם

תל־אביב

זריית חול בעיניים

לא אחת קראנו מעל דפי העיתון על שהמאבצים הנעשים להלוקה נטל בזרה של המילואים, עולים בתוהו בגלל בעיות ביבורן כח אדם.

לנה, אנשי מילואים, היושבים בקו הקידבי קרוב ל־80 יום, נדמה שאין הדבר כך, ואביא דוגמא:

אנו אנשי יחידת מילואים, שגישה כחודש בזמן המלחמה. לאחר חודש זה שוחררו כ־90% מאנשיה, ושאר ה־10% — שנבחרו באופן מקרי, גם מבחינת מצבם המשפחתי וכושרם הרפואי — נותרו ליחידה אחרת ובה הם מבכיים לשרת כ־50 יום נוספים עד עתה, בעוד שבאר ה־90% שוחררו.

כל נסיונות ה־10% ובראשם מפקדם — קצין בכיר — לגרום לרוטציה בההלפת האנשים עלו בתוהו, בלא נמוקים.

לפתור בביקרה זה הנסיון לחלוקת נטל שווה של צוות המילואים הוא אך ורק זרית חול בעינים ותו לא. דבר זה יכול להיות מוסבר על־ידי בטלנות או עצלות מחשבתית של האחראים היושבים בבינות בעורף.

הירשפלד דן

צה"ל

ילדים בחוצות

בהחלטה המחלקה החינוך על קיום שבעה ימי חופשה ביום חג החנוכה, הובהט כי בבתי הספר יתקיימו פעולות הגיות לתלמידי כתות א' עד ו', יום יום משעה 08.00 עד 13.00.

המורים אמנם קיבלו חופש, אך בתי־הספר נסגרו, פעולות חגיות אין — והילדים מסתובבים ברחובות הערים.

כיצד יכולים הורים לעסוק בעבודותיהם הזיונות מתוך הכחבה לב בלאה, כאשר ילדיהם מסתובבים ללא השגחה מתאימה? מדוע מרשים למשרד החינוך להשבית את הליכודים מבלי לדאוג לתוכניות אלטרנטיביות להעסקת התלמידים?

עדידה דבורי

רמת־גן

מכתבים המתפרסמים במדור זה עשויים להופיע בקיצורים המתחייבים מתוכו גם ומשיקולים של חוסר מקום. יש לשלחם בכתב ברור, רצוי במכונת כתיבה, ברווחים גדולים בין השורות ועל צדו האחד של הנייר בלבד. עדיפות תינתן למכתבים קצרים. מכתבים בעילום־שם או בשם בדוי לא יתפרסמו, ורק במקרים יוצאים מן הכלל יודפסו מכתבים שבם כותבם יישמר במערכת. אין „הארץ" מחזיר מכתבים, ואין הוא מאשר את קבלתם או דחייתם.

שעות נוחות

צה"ל

אברהם הנ...

✶

באחר גיוס המילואים ייסמך, וכנראה שייסמך עוד זמן רב, וכדי להקל על המרחק מהבית, יש לאפשר למגויסים לשרת שבוע לאחר מכן יחזרו לביתם למשך שבוע, ובשבוע זה יעבדו במקומות העבודה האזרחיים וחזור הלילה. הרווח שיופק בכך הוא: הכלכלה תסבול פחות, המוראל אשר הוא יורד עתה בגלל הריחוק מהבית, יעלה, ואילו קרן ההשוואה תרויח, בזה שלא תשלם תשלום עבור הזמן שהחייל אורח יימצא בביתו ויעבוד במפעלו.

משה הירשביין

דימונה

... ל 48 שעות מהחזית... כדי להפיר את שבתון הרכב למכוניתי הפרטית.

לבשורה הרישוי הצפתי בשעה 13.00 המשרד היה סגור לקהל. נוכחתי כאשר שמעתי שעובדי משרד הרישוי מקבלים קהל רק בין השעות 11.30 — 7.30. ובכן, לא הסדרתי את שבתון הרכב, מצב שיכול לגרום לי בחופשתי הבאה להתנגשות עם החוק.

ברצוני לדעת: אם אין הבאמן המלחמתי נוגע גם לעובדי משרד הרישוי, שהם עובדי מדינה? אנחנו נקראים לשרת בחזית 24 שעות ביממה, בו בזמן שקבלת קהל במשרד הרישוי הוא רק במשך 4 ...

חיקוי של חיקוי

„האחים מטריניטי", מקסים, תל־אביב

קולנוע

מאת יוסף שריק

חיקוי של סידרת „טריניטי", שהיא פארודיה איטלקית על מערבוני הבוקרים. ג'יבי (ריצ'ארד האריסון) בכסה לשוא לעשות מה שעשה טריניטי (טארנס היל) בקולנוע אחר, לפני כמה חודשים — ופושה כיום בקולנוע מוגרבי. חיקוי של חיקוי אינו מצליח בדיוק כפי שאינה מצליחה פארודיה של פארודיה.

ובכיס קשים פוקדים את מפיקי הסרטים באיטליה. התפוקה נעשית את ארצם, מנסים להציל עצמם בעזרת פרודוקציות צרפתיות, גרמניות, ספרדיות ו„קורצים" אל השוק האמריקאי על ידי העסקת שחקנים אנגלו־סאכסים.

לאחר שהסרט „קוראים לי טריניטי" נהפך להצלחה קופתית — נאלץ טארנס היל, כוכבו הנאה, כחול העינים המטפטש, לחזור על הפקיד זה בצה כחצי תריסר סרטים.

המפיקה: בית-כושת

כיון שהמפיקים האיטלקים לא יכלו להשיג שירותיו של טארנס היל (הוא עסוק מדי, יקר מדי), ממשיך בג'יסי הקופץ בתחתוניו מהלון (לאחר נסיון נוסף לפתות אשה צעירה) ומסתיים בבנסיה, שם כורעת ברך ומתפללת נערות בית הכושת של ג'יסי. בין שלוש תמונות אלו, עסוק ג'יסי בגריפת הון כדי לבנות את „בית הבושה הגדול ביותר במערב הפרוע".

הקאובויס בסרטים, האמריקאים, שלצולם לא נתנו עיניהם בנקבות ולא שאפו לגרוף הון, מן הסתם מתהפכים בקברותיהם. ברור שגם בסרט „האחים מטריניטי" מצויים הסממנים המקובלים: שוד מרכבת הדואר, קרבות האגרוף ובאקרח וכמו ב„טריניטי" המקורי, יש גם אח, לאסטאר, שהוא כומר־כוסית, מהחסד, הגונב כספו של ג'יסי (שגנב את הכסף באחד הבאנקים) או משודדים שגנבו את הכסף מהבאנק.

סרט זה כנסה, לשוא, לרצוח את אגדת גיבורי המערב הפרוע — אבל האמריקאים לא יבטשו את האגדה על גיבורים, שהוא בעיניהם ברוכין הוד בעיני האנגלים, הולאן בעיני הצרפתים, טאראס־בולבה בעיני הרוסים. רק על גופתיהם המתות הם יתירו לאיטלקים להמוך את הקאובוי למה שנחשב החייל האמיץ שווייק בעיני הצ'כים.

ריצ'ארד הריסון וחברה

יקרה יותר ויותר; האיטלקים מוצאים פחות בבתי הקולנוע ואילו ה־משלה האיטלקית „מגהיקה" את העציה הפרסים בבירוקראטיה.

„בצד כל כבר שאני בעלים" — אמר דינו דה־לורנטיס („ההנקי") — עלי לבלות קילומטר של שאלונים".

מר דה־לורנטיס העביר את משרדו הראשי מרומא לניו־יורק, שם בדעתו להפיק „סרטים בין־לאומיים", בשביל השוק העולמי. הפקות האמריקאיות הבאות שלו הן: „קאזאנובה" של פליני, שעלה 10 מיליון דולר ו„אלבמה הצליחה" של אינגמר ברגמן, שעלה 7 מיליון דולר וידבר אנגלית.

הבעיה של המפיקים האיטלקים, שלא גבשו הם ההליכו לג'יסי לעזרתם שהקן אנגלו־סאכסי אחר: ריצ'ארד האריסון. כיוון שלא יכלו להשתמש בשם „טריניטי" כשמו של הגיבור, הם הבציאו מקום בקאליפורניה, שבפו (כביכול) „טריניטי".

בעוד סידרת „טריניטי" הסכה את המערבונים „על ראשם": שכן, טארנס היל הוא קאבוי בלי גאווה ומצל מכדי להילחם, אם כי הוא „כופיה עצמו" בצבבים מהכונים (ותמיד בדרכים לא מקובלות) — הרי גיבורו של „האחים מטריניטי" הוא כובש נשים, חייכן והן ז'ואן. הסרט נפתח באשה מכסיקאית בצלת כרס השופה תגדילה (כתוצאה מיכוענו של ג'יסי לשכב אתה), ד...

הארץ ממליץ

תל־אביב

גשר ווטרלו (אורלי), נסיא על הכתונה (אורדן), הבלונדיני עם ה־נעל השחורה (גורדה), פיס וסילי (גת), בחורה למערב (מוגרבי). סובר הלבבות (צפון). שחק אותה סאם (תכלת).

ירושלים

הדוקון (אורית), לילה באופרה (ירושלים), כיד מלכת הסקוטים (סמדר), מה האמר לגברת צרוכה (רון).

חיפה

הבלונדיני עם הנעל השחורה (אורלי), האיש שירה בליבר ולאנס (בית רוטשילד), מה האמר לגברת צרוכה (חן), הבריחה (כחדיה), בליס ושמו קלוכבו (עצמי), בית הרלים (פאר).

הלוח הכפול | הארץ | ידיעות אחרונות

למפעל תעשיה בינונית בחדרה
דרושים
1. **מהנדס אחזקה מעולה**
— ליחידות ציוד הדי״ב ותהליכים.
2. **מכונאי אחזקה מעולה**
— בעל נסיון.

לפנות, בציון פרטים מלאים, לת.ד. 16284 תל־אביב, עבור „מפעל תעשייה"

תנאים טובים למתקבלים המתאימים

יבם IBM

דרושים לנו
טכנאי אחזקה
* בעלי ידיעה באלקטרוניקה, אלקטרו־מכניקה או אלקטרוניקה.
* שליטה בשפה האנגלית.

אנא, פנה אישית באחד מהתאריכים הבאים:
יום א' 6.1.74 יום ד' 9.1.74
יום ב' 7.1.74 יום ה' 10.1.74
בשעה 13.00, לי. ב. מ. ישראל בע״מ, בית מגיא דרך פתח־תקוה 74 תל־אביב קומה 9.
אם אין באפשרותך לפנות אישית, אנא פנה בכתב אל י. ב. מ. ישראל בע״מ כח' כח אדם. ת.ד. 20210 תל־אביב, 61200

יבם IBM

הודעה על משרה פנויה מס' הב/119

לבנק ישראל בירושלים
דרושה
כתבנית טלקס
בשפות עברית ואנגלית
עם נסיון מעשי של שנה אחת לפחות.

• המעוניינות יפנו עד יום 16.1.74 ליחידת כח אדם בבנק ישראל, בנין מצפה, רחוב הסורג 3, ירושלים, או בטלפון 224111 קו פנימי 347.

לחברה ציבורית
דרושים/ות
1. **פקידות**
לעבודה קבועה, רצויה ידיעת השפה האנגלית.
2. **עובדים זמניים**
לתקופה של עד 6 חודשים בכל שעות היממה. העבודה מתאימה לסטודנטים.
3. **מנהלי/ות חשבונות**
סוג ג' ומעלה

לקבלת פרטים יש לפנות לטל. 264264/מינהל

יבנה
תעשית בנינים בע״מ
דרושים מפעילים לעגורני צריח
לעבודה במרכז הארץ
הכישורים הדרושים:
* רשיון למנופים כבדים
* נסיון של לפחות שנה אחת
תנאים טובים למתאימים
המעונינים יפנו אל: יבנה תעשיית בנינים בע״מ. טל. (03)733638/9, (03)721343, כל יום בין השעות 8 בבוקר עד 1 בצהריים וכ־4 עד 7 אחה״צ פרט לימים ג', ו' מ־8 עד 1 לפני הצהריים

למפעל תעשייתי גדול בחיפה
דרוש
הנדסאי חשמל
בוגר בית־ספר להנדסאים.
רצוי בעל נסיון של 2 עד 3 שנים במפעל תעשייתי
תנאים טובים וסכויי התקדמות למועמד המתאים

מועמדים מתאימים מתבקשים לפנות בכתב בציון קורות חיים ונסיון למחלקת כח אדם ת. ד. 1696, חיפה

ל״דאש״ — תעשיות אלקטרו פלסטיות
אזור התעשיה א' כפר־סבא
דרושים פועלים
עם ובלי נסיון
ביצור הוטי וכבלי חשמל
• תנאים מצוינים
• שבוע של 5 ימי עבודה.
נא לפנות במקום באופן אישי בין השעות 8 — 16.00.

למפעל בטחוני בעכו
דרוש
מכונאי אחזקה בכיר
בעל מקצוע השולט ב: —
מכונאות אחזקה
מסגרות, מערכות פניאומטיות
מערכות הידראוליות
מערכות קירור
התנאים יקבעו בהתאם לנסיון המקצועי.
נא לפנות בכתב יד בצירוף קורות חיים ונסיון מקצועי לת. ד. 128 עכו.

למודוס תכנון בע״מ
דרושים
למשרה מלאה — להשלמת הצוות:
1. **טכנאי/ת שרטט/ת מעולה**
לתכנון חשמל במבנים
עם נסיון בארץ של שנתיים לפחות וידע באנגלית.
2. **טכנאי/ת שרטט/ת מעולה**
לתכנון אינסטלציה סניטרית במבנים
עם נסיון בארץ של שנתיים לפחות וידע באנגלית.

מועמדים בעלי הכשורים הנ״ל יפנו טלפונית ל: 33582, 30296 ת״א בשעות העבודה 7.30—15.30

דרושים
עבור פרויקטים של סלילת כבישים ועבודות עפר בקניה,
לתקופה של שנה עד שנתיים
1. **מהנדס בצוע בכיר**
בעל נסיון בניהול פרויקט כבישים גדול וידיעת השפה האנגלית (על בוריה — הכרחית)
2. **מכונאים לציוד קטרפילר כבד**
בעלי יכולת לרכז צוות עובדים ויכולת שיחה באנגלית.
3. **מנהלי עבודה לעבודות עפר לעבודות גמר**
בעלי יכולת לרכז צוות עובדים ויכולת שיחה באנגלית.
4. **מנהלי עבודה**
בכבישים, תשתית, מבנים ואס־פלטים, בעלי כשורים ברכוז עבודה, בהפעלה צמודה בקטעים ויכולת שיחה באנגלית.
• תנאי שכר טובים ומגורים במקום מובטחים.

המעוניינים יפנו, לשם קביעת ראיון, לחברת ת. ז. רשות, רח' דניאל פריש 4 תל־אביב, טלפון 260394

לחברה קבלנית לבנין
דרושים
1. **מנהלי אזורים**
לתפקיד ניהול מספר אתרי בניה.
המועמדים — מהנדסים ראשיים כמהנדסים — חייבים להיות בעלי רמה מקצועית גבוהה, ונסיון רב מאד בבניה.
2. **מנהלי עבודה**
בדרגת רמה מקצועית גבוהה ונסיון רב מאד בבניה.

— מקומות העבודה במרכז הארץ ובמקומות אחרים —
למועמדים שייבחרו יינתנו תנאי עבודה מיוחדים.
המעונינים מוזמנים לפנות ל:
צוות ר.י.ל
לבניה והשקעות בע״מ
רח' מתטיפורי 32 תל־אביב,
טלפון 615316.

ל„טפחות" בנק משכנתאות לישראל בע״מ
בסניף אשדוד
דרוש/ה
פקיד/ה כללי/ת
הכישורים הדרושים:
השכלה תיכונית, נסיון קודם בעבודה פקידותית, רצוי ידע בהנהלת חשבונות.
נא לפנות לטלפון 31615—055, למנהל הסניף לקביעת ראיון.

כיתן דימונה בע״מ
עבור מפעלי בתל־אביב (הדר־יוסף)
דרושה תופרת מעולה
בעלת נסיון בתפירת קונפקציה איכותית לתפירת דגמים והכנת קולקציות.
קיימת אפשרות לעבודה חלקית (6 שעות ביום) למועמדת המתאימה מוצעים תנאים טובים.
על המעוניינות לפנות למפעלנו בהדר יוסף (אוטובוס 23 בהתחנה המרכזית) בשעות לפני הצהרים, או טלפונית למספר 773130.
— סודיות מובטחת —

ל„אסיא", מעבדות כימיות בע״מ
דרושים
למחלקה הכימית
1. טכנאי או הנדסאי כימיה לעבודה בפתוח תהליכים וביצור חצי חרושתי, רצוי עם נסיון קודם וידיעת אנגלית־טכנית.
2. טכנאיי כימיה להפעלת מתקנים. שכר נאות והתקדמות בעבודה מובטחת. העבודה בשלוש משמרות.
3. עובדי ייצור לעבודה בשלוש משמרות.

נא לפנות טלפונית 915021, או בכתב בצרוף קורות חיים ופרוט נסיון קודם אל ת. ד. 1423 תל־אביב 61000, אל מנהל המנגנון.

למוסד ממשלתי
דרושים מיד:
אלקטרונאי לעבודות באחזקת מחשבים
דרישות התפקיד: ידיעת השפה האנגלית
מקום העבודה: רמת־גן
תנאי עבודה ושכר:
* עבודה במשכורת
* תשלום נוסף עבור עבודת משמרת או שעות נוספות
* ככבאים שיתקבלו לעבודה יעברו קורסים באחזקת ציוד מחשבים.
* תנאי שכר — לפי דרגות 1—4 בדירוג הטכנאים בהתאם לרמה המקצועית של המועמד.
* הצעות בכתב בצירוף תולדות חיים, פרוט השכלה ונסיון בעבודה יש להגיש עד 20 ינואר 74, לפי הכתובת: ת. ד. 2126 רמת־גן 52 100

סודיות מובטחת!

אוניברסיטת חיפה
דרושים
1. **הנדסאי/טכנאי בנין**
התפקיד: עוזר לראש מדור בנין, ניהול מו״מ עם קבלנים, אחריות לצוותי אחזקה באוניברסיטה ופיקוח על עבודות בניה.
הכישורים הדרושים: בוגר בי״ס להנדסאים, נסיון של שלוש שנים בבצוע ו/או פיקוח על עבודות בניה ואחזקה.
2. **נגר אחזקה**
התפקיד: ביצוע עבודות אחזקה והתקנות שונות בנגרות בנין ורהיטים.
הכישורים הדרושים: נסיון של חמש שנים בעבודות נגרות בנין ו/או רהיטים.
3. **מכונאי אחזקה**
התפקיד: הפעלה ואחזקה של מערכות מכניות.
הכישורים הדרושים:
1. מכונאי אחזקה בוגר בית ספר מקצועי.
2. נסיון של שלוש שנים לפחות בהפעלה ואחזקה של מערכות מים, הסקה ומיזוג אויר.
3. ידע בתקוני צנרת ובמכשירי ריתוך ובקרה.
4. **חשמלאי (2 משרות)**
התפקיד: ביצוע עבודות אחזקה בתקני מתח גבוה ומתח נמוך, ביצוע התקנות ושינויים במערכת החשמל באוניברסיטה.
הכישורים הדרושים: חשמלאי ראשי/מוסמך, נסיון של שלוש שנים בהפעלה ואחזקה של מתקני מתח נמוך וגבוה.
5. **כתבנית לעבודה בשעות אחר הצהריים**
כתבנית עברית מנוסה לעבודה בימים א'—ה', בין השעות 3.00—8.30 בערב.
6. **מזכירה דו־לשונית**
הכישורים הדרושים:
1. השכלה תיכונית לפחות.
2. ידיעת השפות עברית ואנגלית.
3. הדפסה בשתי השפות הנ״ל.
4. נסיון של 3 שנים בעבודת משרדית.
5. יכולת עבודה עם קהל.

בהצעות נא לפנות בכתב אל המחלקה לכח אדם באוניברסיטת חיפה.

דרושים חרטים
בוגרי בי״ס מקצועי — אחרי צבא
לעבודה קבועה בתנאים טובים
נסיון בעבודה שלוש שנים לפחות
לפנות: בנימינוביץ ובנו בע״מ רח' בלפור 4 בת־ים. טלפון 864439 בשעות העבודה.

למוסד סוציאלי־בריאותי
דרושות
עובדות סוציאליות
ל־4—5 שעות עבודה ליום
המשרות הן באזורים:
תל־אביב, חיפה והצפון, רחובות, קרית־גת ובאר־שבע
לכתוב לת. ד. 1334 תל־אביב ל/60746 ולפרט ההכשרה והנסיון המקצועי

למשרד ארכיטקטים דרוש
טכנאי ארכיטקטורה
עם נסיון של לפחות 4 שנים בהכנת תכניות עבודה ופרטי בנין שונים
תנאי עבודה טובים
חמישה ימי עבודה בשבוע
לפנות טלפונית 264166—03

דרוש
מדפיס אופסט
למכונה פרווה
נא לפנות לדפוס לבנדה בע״מ
רח' לבנדה 30 תל־אביב
טלפונים 30164 — 39249

דרוש/ה עוזר/ת למנהל חשבונות ראשי
עם נסיון של שלוש שנים
לשם קביעת ראיון נא לכתוב לת. ד. 1516 תל־אביב.

דרושה פקידה
השולטת בשפה הגרמנית
נא לפנות טלפונית למספר 260261
או בכתב לת. ד. 7107 תל־אביב

לחברה לפקוח הנדסי
דרוש
מהנדס/מרכז אתר
לריכוז התאום והפקוח
על אתרים בירושלים
המעונינים יפנו בכתב בציון תולדות חיים ונסיון קודם לת. ד. 157, רמת־גן עבור מס' 1209.
תנאים טובים וסודיות מובטחת

ההסתדרות הציונית העולמית — מחלקת הנוער והחלוץ
היחידה לצפון אמריקה — מפעל מחנות הקיץ
מפעל השליחות למחנות הקיץ בחו״ל מבשיך בימים אלה בגיוס המשלחת לקיץ 1974
דרושים
מדריכי מחול, מוסיקה, דרמה, אמנות, טבע, צופיות, ספורט, אקורדיוניסטים וכן מדריכים כלליים מנוסים
1. יתקבלו רק מועמדים שסיימו שרות צבאי ו/או שתאריך שחרורם יחול לא יאוחר מה־5.6.74.
2. לא תתקבל מועמדותם של זוגות נשואים.
3. המפעל עלול לדחות מועמדים בכל גילם.

על המועמדים לפנות לכתובת: מחלקת הנוער והחלוץ, מפעל מחנות הקיץ בחו״ל, ת. ד. 92 ירושלים.
יתקבלו רק מועמדים רציניים ובעלי נסיון השולטים בשפה האנגלית.

לחיפה כימיקלים בע״מ
דרושים:
1. פקיד ייצור.
2. מסגרים תעשיתיים.
3. מכונאים תעשיתיים.
4. חשמלאי
5. מכשירנים למכשור פנאומטי תעשייתי.
6. מפעילים למתקני ייצור לעבודה במשמרות.
7. מזכירה בכירה למחלקת השווק עם ידיעה טובה בעברית ובאנגלית (כולל הדפסה בשתי השפות).

על המעונינים לפנות בכתב למחלקת כח אדם, ת.ד. 1809, חיפה.

דרושה
מזכירה
למחלקת יבוא
הכישורים: ידיעת עברית והדפסה על מכונה. אנגלית רצויה.
נא לפנות: לשרפון
מוצרי צרף וכימיקלים בע״מ
רחובות, טלפון 958151

דרושים
1. **מרכזנית**
לעבודה חלקית
בין השעות 14.00 — 17.00
נא להתקשר ל־786141
2. **פקיד(ה) מחסנאי(ת)**
לעבודה חלקית
אפשרי גם פנסיונר
נא לפנות בכתב לת.ד. 224 רמת־גן

דרוש
פריזריסט מעולה
על המעונינים לפנות לת.ד. 33411, ת״א 61330, עבור מ.ג. ולציין תולדות חיים ופירוט ניסיון בכתב יד, כתובת ומס' טלפון.
סודיות מובטחת

דן, אגודה שיתופית להתחבורה ציבורית בע״מ
דרושות נקבניות י.ב.מ.
בעלות נסיון של לפחות שנתיים
על המועמדות לפנות לפרבר דוד, משרדי „דן", שד' שאול המלך 39, תל־אביב, קומת מרתף, בין השעות 08.00—15.30.

למפעל מתכת בבת־ים
דרושים.
* מבלטנים
* חרטים
* רתכים
משכורת בהתאם לכישורים.
נא לפנות טלפונית 865308 בין 8.00—16.00

למפעל לקונפקציה ליצוא בפתח־תקוה
דרושים
1) **מודליסט** לבגדי גברים
2) **גזרנים**
בתנאים טובים
לטלפן בשעות העבודה 911916.

דרוש
אדם אחראי ומנוסה
להפעלה עצמית של מזנון פיצה
בסביבות תל־אביב (עם המלצות)
לפנות לת.ד. 21090, תל־אביב

הטכניון
מכון טכנולוגי לישראל
מודיע על המשרות הבאות הפנויות:

בפקולטה להנדסת חשמל
אלקטרונאי
הכשירויות הדרושות: בוגר בי״ס מקצועי 4 שנות במגמת אלקטרוניקה; נסיון בציוד אלקטרוני; ידיעת אנגלית טכנית.
מספר המשרה: ה.ג/226.

במרכז המחשבים
משגרת קלט/פלט
הכשירויות הדרושות: השכלה תיכונית; ידיעת השפה האנגלית; כושר מגע עם קהל.
הערה: העבודה הינה במשמרות.
מספר המשרה: מר.מה.ד/27.

מועמדים מתאימים הפונים לדרישות יפנו בכתב בציון קורות חיים ונסיון קודם עד יום 8.1.74 בציון מספר המשרה, אל אגף כח אדם, הטכניון קרית־הטכניון, חיפה. מיקוד: 32 000.

אתא חברה לטקסטיל בע״מ
דרושים:
1. **טכנאי חשמל**
בעל רשיון ממשלתי
2. **חשמלאי תעשייתי**
בעל רשיון ממשלתי
או רשיון ממשלתי של עוזר
3. **מסגר מכונאי תעשייתי**
4. **מסיק דודים**
5. **עוזר למסיק דודים**

תנאים טובים למועמד המתאים
המעונינים יפנו טלפונית או אישית למחלקת כח־אדם לפי הכתובת ביה״ר „אתא", רח' העצמאות 10, קרית־אתא. טלפון 721321—04.

מידה מיכשור מדעי בע״מ
ממפעלי כור עתירות מדע בע״מ
דרוש
הנדסאי/טכנאי אלקטרוניקה
עם נסיון בתכנון מעגלים
בפרטים לפנות טלפונית: 720268, 722820 או בכתב: רחוב צבי 5, רמת־גן
תנאים טובים למועמד המתאים
— סודיות מובטחת —

א.אי.ל ישראל בע״מ
תעשיות אלקטרוניקה
דרושים
מהנדס מכונות
(מע/518)
לעבודה בייחוד מערכות אלקטרוניות
נסיון 3 שנים כמהנדס מכונות
הנדסאי/טכנאי מכונות
(מע/519)
3—4 שנות נסיון בייחוד מערכות אלקטרוניות
תנאים טובים למועמדים המתאימים
נא לפנות בכתב או טלפונית 782141 או 787131 (שלוחה 92) (בציון המשרה המוצעת) רח' מבצע קדש 48 בני־ברק 51203.
סודיות מובטחת!

למעולים בלבד
ליחידה טכנולוגית דרושים
* **טכנאי אלקטרוניקה**
בוגרי בי״ס מקצועי / הנדסאים
* **שרטטים מבניים ואלקטרוניים**
בוגרי בי״ס מקצועי
* **בנות מחווטות ומלחימות**
בעלות נסיון של שנתיים לפחות.
בצרוף קורות חיים נא לפנות לת. ד. 23004 תל־אביב
סודיות מובטחת.

תדיראן

למפעלנו בירושלים
דרושים:

1. מנהלי עבודה —
כשורים: מסגר מכני או מסגר כללי. בעל נסיון במספר שנים בקווי יצור אוטומטיים.
2. אנשי אחזקה —
כשורים: בוגרי בתי ספר מקצועיים במגמת מסגרות מכנית (לא עדינה).
3. חשמלאי אחזקה —
כשורים: בוגר בית ספר מקצועי עם נסיון.

תנאים טובים למועמדים מתאימים
לקביעת ראיון בא לפנות בכתב לת. ד. 1414 ירושלים או טלפונית למפעל 02—526131 (עבור אהרון)
כדיוה מובטחת

תדיראן תדיראן

דרושה
כתבנית
עברית מעולה
(רצויה קצרנית)

לפנות: עו"ד יעקב סלומון ליפשיץ ושות' שד' המגינים 64, חיפה. טל. 535231.

לחברת ביטוח
דרושה
מכינת פוליסות
בעלת נסיון
(לביטוח אלמנטרי ולעבודה מגוונת)

נא לפנות לת. ד. 26194 ת"א.

לחברת „אגישי" בע"מ
סוכני מכס ותחבורה
דרוש/ה
פקיד/ה
למחלקת היצוא הימי — אוירי
הדפסה בעברית ובאנגלית הכרחית
לפנות „אגישי" בע"מ רוטשילד 75 ת"א
בשעות 08.00 — 16.00

FIAT

למוסך האיזורי „פיאט"
בירושלים
דרוש
חשמלאי-רכב
רצוי עם תעודת הסמכה
★
בא לפנות אישית למנהל המוסך במקום
דרך בית לחם 142 ירושלים

למפעל לארונות מטבח
חדישים
בגוש דן
דרושים בתנאים טובים.

1. בעלי מקצוע
2. נערים מתלמדים.

בדבר פרטים נא להתקשר טל. 741154.

נציגות של קונצרן גרמני
בענף האלקטרוניקה
מחפשת
יבואן ומשווק
בלעדי לישראל של מכשירי טלויזיה ומערכות סטריאו מהידועים באירופה.

לפנות בכתב בלבד: פרסום בורנשטיין-חליף בע"מ, ת.ד. 14142 ת"א.
— סודיות מובטחת —

דרושות

1. מזכירה כתבנית/קצרנית
בעברית ואנגלית
2. כתבנית בעברית
עם ידיעה באנגלית

לעבודה מעניינת וקבועה בביטוח
מ-8 בבוקר עד 3.30 אחה"צ

רק מועמדות מנוסות מתבקשות לפנות בכתב אל ת. ד. 1144, תל-אביב, עבור מס' 16 או לפי טלפון 50865

למפעל
עץ הזית

דרושים
טכנאי ייצור מתחיל
מכונאי תעשיה
(לא מכונאי רכב)
מסגרים
נערים מתלמדים למסגריה

* בדבר פרטים נא לפנות למפעל עץ-הזית קרית אריה, ת. ד. 193 פתח-תקוה.

תדיראן

דרוש/ה
עובד/ת
סוציאלי/ת

לעבודה בכח אדם, שעות העבודה מפוצלות, רצוי נסיון, השכלה או רקע ברפואה תעשייתית.
לקביעת ראיון נא לפנות בכתב-יד לת.ד. 648 ת"א או לטל. 03—250392 או 03—267272.

תדיראן תדיראן

לחברה ישראלית
לאוטומובילים בע"מ
מפיצי Ford בישראל
לסניפנו בירושלים
דרוש
מחסנאי
חלקי חלוף לרכב

בעל נסיון של שנה לפחות
לאחר שרות צבאי
*
* המעונינים מתבקשים לפנות לסניפנו ברח' דוד המלך 14 ירושלים, בכל ימות השבוע.

Fashlon
„פשלון" יצרני אופנה

דרושים
עוזר גזרן
לפריסה וגזירה
פקידה
עם ידע בכתבנות עברית והכנת חשבונות ללקוחות
בחור
עם רשיון נהיגה להובלות ולעבודה במפעל. דרוש נסיון בעבודה במפעל קונפקציה
נער
עד גיל 16½, לעבודה

נא לפנות ל„פשלון", רחוב בן-אביגדור 26, ת"א (כניסה מרחוב המסגר 162) טלפון 36327

פשלון - פשלון - בטיב עליון

לחברה גדולה בענף הטכסטיל
דרוש
מנהל מטויה
לנהול מטויה גדולה

הכישורים הדרושים:
נהול ייצור במפעל גדול,
רצוי נסיון בנהול מטויה,
עדיפות למהנדס ייצור או מהנדס טכסטיל.
תנאים טובים למועמד המתאים
לפנות בכתב עם קורות חיים לת.ד. 32028 ת"א עבור „מנהל מטויה".
— סודיות מובטחת —

האוניברסיטה
לכלכלה ולמדעי החברה

דרושה
ספרנית

לעבודה חלקית בשעות אחר הצהריים, פעמיים בשבוע, למטרת ארגון הספריה והשאלת ספרים.

נא לפנות לת. ד. 17054/עבור ספרנית.

לבית הספר הימי מבואות-ים
דרושים:
מורה ומדריך-
למקצועות מכונאות ימית
(רצוי בעל דרגת קצונה בצי)
גנן-
(בעל ידע מקצועי וכשר עבודה עם תלמידים)
מדריך חברתי-
לעבודה עם נערים בגיל 14—18

המעונינים — יפנו בכתב להנהלת מבואות-ים דאר מכמורת.

לחברת ביטוח בתל-אביב
דרושים
* קופאית בעלת נסיון
* פקידת חשבונות וכספים

בא לפנות לטלפון 624990 או 612552 ת"א.

החברה למרכזי תרבות וספורט
(לנוער ולמבוגרים) בע"מ
שדרות הרצל 82, בית הכרם, ירושלים

דרוש
מנהל
מרכז קהילתי
ברוממה בירושלים

דרישות — השכלה רחבה (לפחות ב.א.) במדעי החברה/הרוח
נסיון רב בניהול ותיכון מוסדות לחינוך בלתי פורמלי / בית-נוער / מרכז ספורט
כושר ונסיון בניהול ובארגון, בפיקות תקציבי ובהדרכת צוות עובדים
כושר לקיים מגע עם גורמי חוץ ופנים.

תנאי העסקה — חוזה מיוחד. שכר 21,000—25.000 ל"י לשנה, פקידות נדרשת הטבות אחרות.

המעונינים יפנו עד ליום 15.1.74 אל החברה למרכזי תרבות וספורט, שד' הרצל 82, בית הכרם ירושלים, ויוזמנו למבדק ולראיון.

למפעל תעשייתי גדול במפרץ חיפה
דרושים
מודד מוסמך
הנדסאי בנין
לפקוח על עבודות עפר, כבישים וביוב.
פקיד רכש לציוד וחומרים
שליטה בעברית ובאנגלית הכרחית.
פקיד לרישום ופקוח על המלאי
עם נסיון בעבוד נתונים אוטומטי.
שליטה בעברית ובאנגלית הכרחית.

מועמדים מתאימים יפנו הצעותיהם אל:
ת. ד. 4353 חיפה עבור מספר 532 (מיקוד 31040).

למוסד ציבורי גדול
דרוש
עורך דין
לטיפול בנושאי תביעות וביטוחים
מקום העבודה — תל-אביב.
תנאי השכר ייקבעו לפי כישוריו של המועמד.

* הצעות בכתב בלווי קורות חיים, כולל הנסיון במקצוע ורקע צבאי, יש להגיש לת.ד. 7061 ת"א 61070 למס' 15 (125) לא יאוחר מיום 10.1.74.

למוסד מחקר בסביבות חיפה
דרושים בדחיפות
טכנאי/הנדסאי R.F.
לעבודות מדידה בדיקות וכוונים בטכניקות של מיקרו-גלים (בלי Wave guids)
העבודה הינה מענינת והיא בשטח של
State of the Art Solid State communication

המעונינים מתבקשים לפנות לת. ד. 9757 חיפה 31096, ולציין קורות חיים, השכלה, נסיון מקצועי קודם וכן מס. טלפון להתקשרות.

בוגרי בי"ס מקצועי
וכן יוצאי חיל אויר לאחר שרות

מוצעים לכם
הכשרה וקדום מהיר בעבודות מעניינות
וללא משמרות במקצועות:
חרטות כרסום ומסגרות מדויקים

במפעל הנדסי פרטי.
טלפון 39256 ת. ד. 9181 ת"א

לחברה ציבורית
דרושים
עובדים
במחלקת חשבונות

דרישות התפקיד:
* נסיון של 3 שנים בהנהלת חשבונות
* תעודת הנהלת חשבונות סוג ב' לפחות
* קריאה והבנת השפה האנגלית רצויה.

בהצעות בא לפנות בכתב לת. ד. 7163 תל-אביב מינהל.

לחברת הנדסה ארצית
דרושים
מהנדסי בנין
בעלי נסיון של שלוש שנים ומעלה בעבודות בצוע ונהול פרויקטים.

העבודה באזורי הגליל, חיפה והמרכז
לפנות בכתב בצרוף קורות חיים לת.ד. 33008, ת"א
— סודיות מובטחת —

לחברה ארצית לבנין
דרושים
מנהלי עבודה ראשיים
בירושלים

התכונות הדרושות:
כושר לניהול פרויקטים ציבוריים גדולים.
למועמד המתאים ינתנו תנאים מעולים.

בא לכתוב לת. ד. 29505, תל-אביב עבור: מנהל עבודה
ולפרט קורות-חיים ונסיון קודם.

למלון באילת
בעל שני כוכבים
דרוש
שומר לילה
לפנות טלפון 059—4131

למפעל מתכת
ותיק בת"א
דרוש
מבלטן
תנאים טובים
לפנות לת.ד. 2306 ת"א, עבור מבלטן.

דרוש בחיפה
טכנאי-ייצור
לשיפור שיטות ולמדידות עבודה במפעלים שונים.
הנחיה מקצועית ותנאים טובים מובטחים.
טלפון 650079—04

דרוש קבלן
לניהול מזנון ומסעדה חרשים
כולל ציוד מהודר
במקום מרכזי באיזור תל-אביב

בהצעות רציניות נא לפנות ת. ד. 835 גבעתיים, נא לציין פרטים מלאים ונסיון להפעלת מסעדות.

דרושים
1. מחסנאי
בעל נסיון בניהול מחסן פקח על הגעת ותומרי גלם סחורות ומשלוחים. (יתכן בעל תפקיד דומה לשעבר בצה"ל).
2. מזכירה-כתבנית
בעלת שליטה מוחלטת בעברית ונסיון קודם בנסח והדפסה בשפה זו ומגע עם קהל; ליום עבודה שלם.
מענים על הכישורים מתבקשים לפנות מבהביר בצרוף פרוט נסיון קודם לת.ד. 147 ת"א 61000
תה ויסוצקי

מפעל בטחוני בחיפה

דרושים: מכונאי וחשמלאי רכב
מסגרים - רתכים
חשמלאי ומסגרי אחזקה
כרסמים, נשקים, פחחים
פועלי תעשיה

מובטחים: שכר בהתאם לרמה מקצועית * אפשרות קידום נרחבות * קביעות ותנאים סוציאליים מלאים * הכשרה מקצועית להסרי מקצוע.
הסעה: מובטחת לכל הכיוונים באזור וכן משולם זמן נסיעה לתושבים הגרים במקומות הבאים וסביבותם: נצרת עילית, מגדל העמק, כרמיאל, נהריה, עכו, חדרה.
לפנות: חיפה, חוף הכרמל (מול בית הקברות העירוני מחנה ב'/258 — מחלקת כח-אדם.
בימים: א'—ה' בין השעות 07.00—18.00. ו' בין השעות 07.00—13.00.
אוטובוס אליטו מס' 45 מרחוב שפירא בחיפה, טלפון 691682—04.

התעשיה האוירית
לישראל בע"מ
נמל-תעופה לוד

נפתחה הרשמה לקורסי:

מכונאות ממוסים [ממ"ס]
מתקבלים בוגרים אחרי שרות צבאי בעלי השכלה של 10 שנות לימוד לפחות במגמות מכונאות רכב ו/או מתכת.

חשמלאי מערכות ממוסים [חמ"מ]
מתקבלים בוגרים אחרי שרות צבאי בעלי השכלה של 10 שנות לימוד לפחות במגמות חשמל ו/או חשמל רכב.
* במשך הקורס תשולם למשתתפים בו מילגה.
* למסיימי הקורס בהצלחה מובטחת עבודה מקצועית מעניינת בפרויקטים טכנולוגים חדישים.
לקבלת פרטים נוספים יש לפנות אישית או בכתב אל: יחידת התעסוקה, התעשיה האוירית, נמל-תעופה לוד.

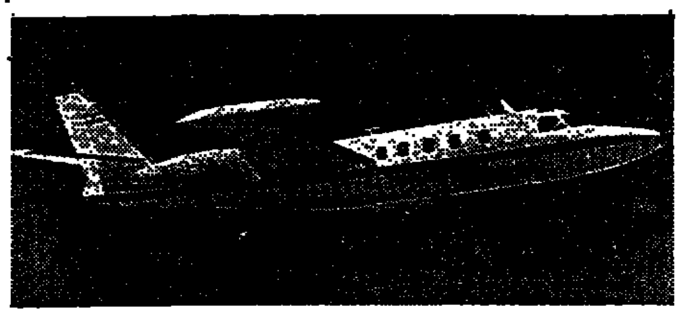

הצטרף
ל„צוות
המחר"
של
התעשיה
האוירית
לישראל!

דרושים
* חרטים
* כרסמים
* מסגרים

בעלי נסיון של שנתיים לפחות ולעבודות מדויקות בכלים ומערכות מודרניים ומשוכללים.

דרושים
* חשמלאי מערכות ממוסים (חמ"מ)
* מכונאי ממוסים (ממ"ס)
* מכשירנים (תעופתיים)
* אלקטרונאים
* מחסנאים טכניים

אצלנו תמצאו עבודה מענינת בעלת אתגר מקצועי בפרויקטים טכנולוגיים משוכללים.

בעל מקצוע בתעופה, אלקטרוניקה ומתכת
בנה עתידך המקצועי והכלכלי במפעלנו המתפתח

פנה אל יחידת התעסוקה, התעשיה האוירית, נמל התעופה לוד.

מכון ...

אררט
חברה לבטוח בע״מ
המשרד הראשי: בית אררט
רחוב יבנה 32, תל־אביב, טלפון 614431
סניף ירושלים, רחוב בן־יהודה 5, טלפון 11—232810
סניף חיפה, רחוב הבנקים 5, טלפון 521439, 530977

בעקבות סיכומי המוסד לחקר התפוקה

נטייה בקרב מעסיקים לשלם רק תוספת יוקר חלקית

אחד התנאים לכך: עיקור חלקם של ההיטלים וייקור חמרי הגלם בחו״ל מסכום תוספת היוקר

מאת מרדכי צבי,
כתב „הארץ״ לעניני כלכלה

סיכומי המוסד לחקר התפוקה והכנסות מראים כי בשנת 1973 עלה התוצר הממוצע לשעת עבודה בשעור של 20%, בעוד שהשכר לשעת עבודה עלה בשעור של 23%.

חוגי לשכת התאום של ארגוני המעסיקים, שמסרו על כך, סוברים כי התפתחות זו בלמדות שעליית השכר במחירים ריאליים היתה כרוכה בהגידול בשעור התפוקה ופירוש הדבר שהעובדים כבר קיבלו פיצוי בעד ההתייקרות כחלה אי־תקו. בקרב ארגוני המעסיקים מה־בשלת הנטיה לא לשלם תוספת יוקר. אולם נגד גישה זו, הוצע כיש להע־נות לתשלום תוספת יוקר חלקית, תוך הצגת תנאים אחדים.

אחד התנאים של המעסיקים יהיה בדבר עיקור חלקם של ההיטלים וייקור חמרי הגלם בחו״ל מן הסכום הכולל של תוספת היוקר. דרישה אחרת, המועלית בפי נציגי המעבידים כמבינה, היא: לכרוך את תש־לום תוספת היוקר עם הסכם כולל בדבר דחיית הסכמי השכר לשנה אחת. בגישה זו יש שינוי בעמדת ארגוני המעסיקים. עד כה היתה מקובלת ההנחה, שדיוני השכר לא יחלו לפני חודש אפריל, מתוך כוו־

בה להמתין ולבחון כיצד יתפתחו ה־מגמות הכלליות במשק, ובמיוחד ל־קבל את נתוני התקציב הבא, כדי ללמוד את מדיניות הממשלה בתחום המיסוי, הסובסידיות, המחירים וכו׳.

עתה נראה, כי גברה הדעה האומרת שלאור נתוני המוסד ל־חקר תפוקה והכנסות יש בידי המעסיקים עמדת מיקוח נוחה ל־דרישתם לדחות הסכמי השכר לאלתר ולהקפיאם לשנה אחת, ללא דיונים כלשהם.

לעומת זה הביעו נציגים אחרים את הדעה, שיש לבוא לקראת ההס־תדרות בצורה גמישה, פן יוחצר לחץ בתוך ההסתדרות לנקיטת עמדה תקי־פה בשאלות שכר. הבהיר זאת אחד מנציגי המעסיקים: „אנו חוששים שיאשימו את כר ירוחם משל בתולשה ובהפקרת האינטרסים של העובדים, לאחר סילוקו של מר בן־אהרן. מר טב אפוא שנגלה גמישות״.

החזית הכניסה לתאן־ארגבג, הפונדק העתיק בכפר, הנקרא על שמו — בשטח הסורי שבידי צה״ל. בשער נראית אתת הנשים מקרב 27 התושבים שנשארו בכפר. החאן נבנה בתקופה הער־תומנית כדי לשמש לחניית ביניים בין עכו לדמשק.

קרנות הפנסיה של ההסתדרות מנכות אלפי לירות מסכומים המשולמים לאלמנות מלחמה

מתעלמות מבקשת המרכז לבטוח סוציאלי לשלם להן מלוא סכומי הצבירה

מאת אמנון ברזילי,
כתב „הארץ״

קרנות הפנסיה של ההסתדרות מנכות אלפי לירות מהסכומים ה־משולמים לאלמנות מלחמה ומת־עלמות מבקשתו של המרכז ל־בטחון סוציאלי לשלם לאלמנות את מלוא סכומי הצבירה המגי־עים להן, בגין הפרשות בעליהן לקרן שסילמו מדי חודש עד פרוץ המלחמה.

הניכוי מסכומי הצבירה, המגיע עד רבע מכלל ההפרשות שהצטב־רו בקרנות, עורר מרמרות רבה בקרב חוגים בהסתדרות. מאחר ש־מדובר בדמי סיכון העצאות בשי־עור של 2.75% מתוך 16% מגובה המשכורת החודשית, שמפרישים מדי חודש העובד והמעביד לקרן הפנ־סיה. אצל מבוטחים רבים שנפלו, הגיעו סכומי הצבירה לרבבות לירות ולכן ההפרדות בגין סיכון והוצ־אות, מסתכמות באלפים רבים של לירות הנשארים בקופת הקרן.

ועל נושא ניכוי דמי סיכונים והו־צאות כתב מנהל מחוז הפנסיה ב־הסתדרות, מר עוזי אבל, כי „הכוו־נה הציבורית מחייבת אי ניכוי סי־כונים והוצאות מחשבונות החברים. אני מציע שמגמה הברורה והחד משמעית של הנהלת המרכז תישקל על־ידי כל קרן והנה נוכח אופי ה־בקשות, שיניעו לקרנות להוראת ה־כספים״.

מתברר, כי מבין שבע קרנות הפנסיה של ההסתדרות, רק מנהל קרן נתיב עריך זיו פריאור הס־כים לבטל את הניכוי בעבור דמי סיכון. הנהלות מבטחים וקרן הגימלאות המרכזית החליטו רק להעלות את הנושא על סדר יומן.

ארבע קרנות לא השיבו על פנייה שהיותה אליהן לפני חודשיים.

סופר „הארץ״ מציר, כי לאחר שהתברר כי הקרנות אינן משלמות פנסיה לאלמנות מלחמה, הפעלת ה־תקנה המחייבת ניכוי של רבע מכלל סכום הצבירה עבור דמי סיכון הת־קבלה גם באכזבה על ידי אלמנות. גם בנושא זה אין תאום בין הקרנות ושיעור הניכוי שונה מקרן לקרן. כך למשל בספר התקנות של מבט־חים לא נאמר כמה ינוכו דמי סיכון וההחלטה היא בידי הנהלה.

ההערכה היא, כי בבית דמי ה־סיכון אינגר מחושב בצורה מדוייקת והוא נעשה באופן שרירותי בלי ש־הנהלת הקרן תבדוק כל מקרה ל־גופו.

קשיים ביצוא הדרים בגלל האטת עבודה בנמל חיפה

מאת סופר „הארץ״ בחיפה

האטת קצב העבודה על־ידי פועלי הפרי בנמל חיפה (ב־25—30 אחוז), שגיעתה חמורה עתה במיוחד, בגלל הקשיים שבהם נ־תונים הנמלים כתוצאה מהצפי־פות המחסור בכוח אדם — נמ־סר אתמול לסופר „הארץ״ מטעם המועצה לשיווק פרי הדר.

פועלי הפרי צמצמו את תפוקתם הגבוהה, בעיקר בגלל המיסוי הכבד ומנהלת הנמל נאמר, כי אין אפ־שרות לחייב את הפועלים כי יגבירו קצב עבודתם כל עוד הם מפיקים כמות סבירה.

אנשי המועצה קבלו על הפגיעות שניתנות בימים אלה בנמל חיפה על פי הוראות מכרך המסחר והתעשייה לפריקת סוכר, שגרמה לצמצום מספר קבוצות הפועלים, שהופנו לספינות פרי — גם הפועלים הדרוזים, ה־מהווים כשליש מפועלי הנמל, נעד־רים מהעבודה בגלל חג הקורבן. נמ־סר כי בגלל הקשיים בנמלים פחתה השבוע כמות המשלוחים בכמעט מיל־יון מיכלים.

אנשי המועצה טענו, כי הצפיפות בנמלים גורמת גם להקטנת סבב ה־אניות המובילות את הפרי משום שאניות אלו באות לישראל עם מטען והן מתעכבות זכן מיותר לשם פרי־קתו.

המלצה לבעלי תחנות הדלק למכור מוצרי־דלק רק במזומנים

מאת סופר „הארץ״,
לעניני התחבורה

החלטה להמליץ בפני בעלי תחנות הדלק למכור את מוצרי הדלק לסוגיו רק במזומנים, כיוון שהתחנות עצמן רוכשות דלק זה במזומנים, נתקבלה בכנס אזורי של ארגון הסוכנים ובעלי תחנות הדלק בארץ שנערך אתמול ב־תל־אביב.

כן החלט לתבוע מן הממשלה הפלאת העמלה לתחנות הדלק, תוך מתן פיצוי באות על ההתיקרויות שחלו במשק, וכן עקב העלאת מחי־רי הדלק בתחילת אוקטובר. נוכח הפלאת מחירים נוספת של מוצרי הדלק הצפויה בקרוב, סוכם כי הנ־הלת האירגון תתכנס ביום ההפלאה ותחליט על אמצעים, אם העמלה לא תועלה בהתאם.

לאחר דיון בהצעות בדבר סגירת תחנות הדלק בשעות הלילה ובי־שבתות, תוך הנהגת תורנויות בין התחנות — בעיקר בגלל הירידה במכירות בשעות אלה — הוחלט בינתיים לצמצם את מספר התחנות הפתוחות בשעות אלה, עד להשלמת הדיונים בנושא זה עם שלוש חברו־ת לשיווק דלק. עם זאת צויין כי בעלי התחנות רבים כבר סוגרים את התחנות, אם בלילות ואם בשבתות, בגלל מחסור בעובדים.

הופסקה אריזת הדרים בגליל בגלל סתימה בנמל חיפה

מאת סופר „הארץ״
בגליל המערבי

בית האריזה של תנובה אכספורט בגליל המערבי הפסיק את פעולתו מיום ד׳ השבוע, אם כי יש פרי די הצורך. ההפסקה באה מאחר שנמל חיפה אינו מסוגל לקלוט את התיבות עקב חג מסל הפועלים המוסלמים וההאטה בקצב העבודה בנמל. כפי שנמסר מהנהלת בית האריזה, מק־וים להחדש את אריזת הפרי ביום א׳.

דיקנים וראשי מחלקות חדשים בטכניון

מאת סופר „הארץ״ בחיפה

בהנהלת הטכניון נמסר על מינוי דיקנים וראשי מחלקות חדשים כ־דלהלן:

פרופ׳ צבי בן ישראל — ראש ה־מחלקה למתמטיקה שימושית, פרופ׳ פאול זינגר — דיקן הפקולטה לפי־זיקה; פרופ׳ מיכאל יואלי — ראש המחלקה למדעי המחשב; פרופ׳ אבינעם לבאי — דיקן הפקולטה ל־הנדסה אווירונוטית; פרופ׳ נפתלי שפריר — ראש המחלקה להנדסה גרעינית; פרופ׳ בן־ציון וייס — ראש המחלקה להנדסת חמרים; פרופ׳ אברהם זקס — דיקן הפקול־טה למתמטיקה; פרופ׳־חבר אריה פרלברג — ראש המחלקה להכשרת מורים; פרופ׳־חבר יהודה ירדאי — ראש המחלקה ללימודים כלליים.

גנבו תכשיטים ברבע מיליון ל״י מבית בקיסריה

(ע). שעונים, טבעות והכשיטים משובצים בפנינים וביהלומים שהיו מוחזים, כפי הנראה, בארון לא נעול נגנבו ביום ד׳ אחה״צ מביתו של ד״ר לוין בקיסריה.

הגנבים פרצו לבית דרך החלון. ערך התכשיטים הגנובים נאמד ב־יותר מרבע מיליון לירות.

אושר תקציב לבניית חדרי בטחון בקרית שמונה

(ע). משרד הבטחון אישר תקציב לבניית חדרי בטחון ומקלטים נוס־פים בקרית שמונה — מסר אתמול מר צבי צור, עוזר שר־הבטחון.

מר צור התקשר עם ראש המועצה המקומית היוצא, מר דוד מרה, ד־מסר על השבתו החיובית לפניית משלחת המועצה שביקרה אצלו, בד־בר בניית חדרי בטחון ומקלטים נוספים בקריה.

נמצאה גופתו של תושב נהריה

מאת סופר „הארץ״
בגליל המערבי

גופתו של רודי וייס (52), תושב נהריה, נמצאה באזור יער הניתה. הגופה נתגלתה מכוסה במעיל ולידה מיכל מים. לא נמצאו עליה שום סימני אלימות.

רודי וייס, מוותיקי העיר, יצא במכוניתו בתחילת השבוע. ביום ב׳ נמצאה המכונית, נעולה, ביער הני־תה. גששים, ושוטרים וכלבי מש־טרת חיפשו אחריו באיזור ואתמול הצטרפו אליהם 250 אזרחים ותלמי־דים מנהריה. בין המחפשים היה בנו של וייס, המשרת בצה״ל.

המנוח היה שנים רבות נוגע מר־נית ובאחרונה עסק בתיווך קרק־עות. הניח אחריו: אשה, בן, ובת נשואה.

קנס על הפקעת מחירי גפרורים

(ע). באשמת הפקעת מחירי גפ־רורים נידון ביום ד׳ בבית־משפט השלום באשקלון לקנס 250 לירות בעל חנות מכולת סולומון סולסן משכונת שמשון.

השופט, מר צבי נירב, קבע שעל הסוחר לחתום התחייבות של 100 לירות לשנה אחת, שלא יעבור ב־תקופה זו עבירה דומה.

בנימוק התביעה, עו״ד ש. יוצ־קובסקי טען שבחודש אוגוסט מכר בעל המכולת חבילה גפרורים במחיר 70 אגורות, כשהמחיר הקבוע היה 64 אגורות.

בישיבת ההנהלה המורחבת של הברית העברית העולמית, המליץ הפרופ׳ אריה קרסטובר למנות את מר שמחה רז כמנהל המוסד. הצעתו נתקבלה פה אחד.

כלל ופרט

(ל.ע.מ.). שר התיירות, מר משה קול, קיבל אתמול בלשכתו בירושלים את מר א. ל. ווינטר נשיא החוג היהודי האמריקאי בארה״ב בלווית מר ב. גולד מנהל החוג, ומר ב. רזניקוף נציג הוועד האמריקאי בישראל.

אסותא ... אלישע

נולדו ל:
פיינה ויעקב קלמנוביץ — בן
מינצי וגיון לורין — בת
מלית ונסים בניהרי — בן
פני והשאל פינרון — בת
איזן ואלברט ביטון — בת
אינגה ומאיר חנמן — בת

ספרים חדשים

ירושלים עיר ללא חומה

מאת עוזי בנזימן

סיפורה של ירושלים מאז שנת 1967. הספר מציג בכל חריפותה את שאלת איחוד ירושלים ויש בו ענין מיוחד בקשר עם דיוני ועידת ז׳נבה.

מסכת הרומאן והסיפור האירופי

מאת פרופ׳ ברוך קורצווייל ז״ל

לספר זה חיכו חובבי הספרות האירופית בישראל שנים רבות. מקובצות בו מסותיו המהירות של ברוך קורצווייל על יצירותיהם של סרוואנטס, סטנדאל, בלזק, פלובר, גוגול, טולסטוי, תומאס מן, הרמן הסה, קפקא, מוסיל ושל עוד סופרים חשובים.

אריסטו / אתיקה (מהדורה ניקומאכוס)

תרגם י״ג ליבס

בספר זה מופיע לראשונה תרגום עברי של „תורת ההתנהגות״ של אריסטו. ליד אפלטון היה אריסטו הפילוסוף היוני החשוב ביותר ולתורתו נודעה השפעה חזקה ביותר על התפתחות הפילוסופיה עד ימינו.

הבורסה

מאת אלפרד שמואלי

מדריך מעשי ומעודכן לבורסה לניירות ערך בישראל. הספר עוסק בתיאור מבנה הבורסה, המסחר בבורסה והנפקת ניירות ערך ואגרות־חוב. שלושה פרקים בספר עוסקים בנושא כיצד להשקיע השקעה רווחית בניירות ערך.

מקרו־כלכלה

מאת אדוארד שפירו

תרגום עברי חדיש של ספר לימוד בסיסי במקרו כלכלה העוסק בשינויי מדידת ההכנסה הלאומית, קביעת ההכנסה התפוקה הלאומית — כסף וריבית, השקעה, צריכה וביקוש הממשלה, בתיאוריות מחזור העסקים, צמיחה כלכלית ואינפלציה ובמדיניות מקרו־כלכלית.

ש

הוצאת שוקן / ירושלים ותל־אביב

בית אם

נוה מרגוע ליולדות
ת. ד. 10037 תל־אביב
טלפון — 777843

הזמנות:
ינואר, פברואר, מרץ

פרס למוצא

„פיאט 132״

חדשה

צבע חום מיטליק

מס. רישוי 789־355

כל המוצא או העוזר באיתור המכונית מתבקש להתקשר לבריקינסקי, טל. 253045 או לכל תחנת משטרה קרובה.

האזינו
הערב
בגלי צה״ל
אחרי חדשות
השעה 19.00
לתכנית:
„יום שישי הקצר״
דידי מנוסי
מראיין את
שר העבודה
מר יוסף אלמוגי

הופיע ספרו של:

אלוף מוטה גור

„הר הבית בידינו״

זה היה נוסח המברק שנשלח על ידו אחרי כיבוש העיר העתיקה

בספר 400 עמודים בפורמט גדול; מפות בשני צבעים; 32 עמודי תמונות על נייר כרומו.

זהו הספר שנכתב על ידי האיש המוסמך ביותר לתאר את המאורע ההיסטורי

מחיר הספר במשך חודש ימים — 28.— ל״י בלבד

הזמנות מתקבלות בכל בתי־המסחר לספרים ובהוצאת עם עובד, שרכשה את הספר באופן בלעדי מהוצאה לאור של משרד הבטחון.

עם עובד, רחוב מזא״ה 22 תל־אביב, טלפון 611526.

זה עתה הופיעה

חוברת תרגילים בכלכלה

לכיתות י״א—י״ב
מאת שלמה יובל

כמו כן הופיעה מהדורה שניה ומתוקנת של

פרקים נבחרים בכלכלה

חלק א׳
מאת שלמה יובל

להשיג בכל בתי־המסחר לספרים
וישירות בהוצאת עם עובד,
רח׳ מזא״ה 22 תל־אביב, טל. 611526

הוצאת עם עובד

קריין במחזור הראשון!

אמבטיות חרסינה וקרמיקה

לבני זכוכית
דקורטיביים
המבחר הגדול ביותר
בארץ
יבוא בלעדי ושיווק
קנמיד
בע״מ
חדרי תצוגה:
רח׳ החשמונאים 105
תל אביב
טל. 264359, 266667
פתוח מ 8:30 עד 17.30
ללא הפסקה
סוכנים בכל ערי הארץ
אספקה מהמלאי

„המבריא״ בע״מ

מעון לפנסיונרים
כפר־סבא, רח׳ רופין 15, טל. 927785,
928134, 928133, 928132, 928131, ת.ד. 801

המעון פתח שעריו

נשארו מספר מקומות מצומצם

החדרים מעוצבים ומרוהטים ברמה מלונאית מפוארת, מזון משובח, כולל דיאטטי, והשגחה רפואית במשך 24 שעות ביממה.

כשר בהשגחת הרבנות

פרטים אצל מר בן־חור יעקב, בשעות 9.00—13.00 לפי הכתובת הנ״ל.

סוחר יהודי, בתחומי מסחר
של פרוות, עור, צמר וסינטטי
מבקש לייצג תעשיות מישראל
בגרמניה ובצרפת.
שולט בצרפתית ובגרמנית.
הצעות נא לפנות ת. ד. 146 הרצליה.

משרד הפיתוח

המינהל לפיתוח מרחב שלמה

המינהל לפיתוח מרחב שלמה מודיע כי לרגל חג הנוצרים האורתודוכסים יהיה

מינזר סנטה קתרינה סגור לקהל מבקרים

בתאריכים: 6-7/1.74, 18-19-20/1.74.

האוטובוס
מנהריה - לתל־אביב
יוצא בשעה 6.45
ולא ב־06.00 כפי שפורסם
הנהלת אגד

10% הנחה
על כל
זיקט ומעיל
זמש ועור
אצל
שנידמן
המקור
לגברות ולגברים
זמנהוף 25 (פינת המלך ג׳ורג׳ 99) תל־אביב

האוניברסיטה העברית בירושלים

מכון אשכול לחקר הכלכלה, החברה והמדיניות בישראל

המונוגרפיות הבאות הופיעו ונמצאות למכירה:

1. ד״ר דן הורוביץ:
„התפיסה הישראלית של בטחון לאומי: הקבוע והמשתנה בחשיבה האסטרטגית הישראלית״.
2. ד״ר אריק כהן:
„מיזוג והפרדה בעיר יהודית—ערבית מעורבת בישראל״ (באנגלית).
3. פרופ׳ מרשל סרנת ופרופ׳ חיים לוי:
„השפעת מלחמת ששת הימים על העשיה המתמכת וה־אלקטרוניקה בישראל״.
4. פרופ׳ אריה שחר וגב׳ מרים גבאי:
„המערך הפרוזבי של מחירי הקרקע בבריכז ירושלים 1945—1971״.

מחיר כל חוברת —.5 ל״י.

המעונינים ברכישת החוברות יפנו אל: מכון אשכול, הפקולטה למדעי החברה, האוניברסיטה העברית, ירושלים, ויצרפו הכמות בסכום המתאים.

המפתח לפרסום בארץ
פרסום ב־הארץ

ירושלים של ליכוד

תודה

לאלפי הפעילים המתנדבים ולרבבות הבוחרים
שהביאו לנו את הנצחון המרשים בירושלים

בהשיגם 40,795 קולות כ־40 אחוז
לעומת המערך 31,661 קולות כ־30 אחוז

מטה הבחירות הליכוד ירושלים

ח״כ אברהם כץ ח״כ חיים קורפו

רחל ואלי ברבר ד״ר מגדה ומשה חדד
שמחים להודיע על נשואי ילדיהם
דפנה עם צביקה
התופה התקיימה בחוג המשפחה

לאחר שוך סערת הבחירות

ניתן לראשונה לפרסם...
גילויי עתונות העולם
מלחמת יום הכפורים

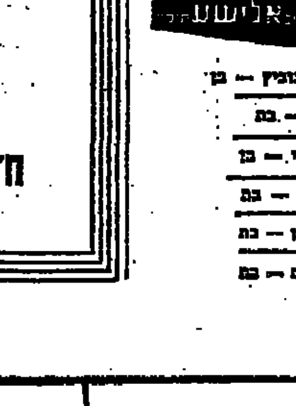

סקירת הקרבות
תאור מלא של
מהלך המלחמה.
★
גילויי בכירי
העיתונאים בעולם
במגזין בן 100 עמודים
מפות, הרשימות וצלומים

להשיג בכל דוכני העתונים
המחיר 7.50 ל״י.

קונה בולים
מישראל,
והעולם
במחירים גבוהים
פלג, טל. 268692
תל־אביב, כ־14.00

סטימצקי

Reader's Digest
AMERICAN EDITION
November Issue 1973
★ Coming: "The Comet Of The Century" — Emily & Ola d'Aulaire
★ How To Survive A Heart Attack — Richard Ames
★ You And Your Diet
★ Wet World Of Jacques Cousteau
★ What To Do If Your Child Is Arrested — Milton G. Rector
★ Qaddafi Of Libya: The Big Question Mark In Oil — David Reed
★ Animals Are Only Human Speed, Sex and Heroes

סטימצקי

אל קוראי „הארץ״ בארה״ב ובקנדה

לנוחיותכם קיים משרד של העתון בניו־יורק לקבלת מינויים חדשים, לחידוש מינויים קיימים וקבלת מודעות מכל הסוגים ל„הארץ״ ול„הארץ שלנו״:

Israel Communications Inc.
110 East 59th Street
New York, N.Y. 10022
Tel. 421-5547.

מינוים בלעדיים של „הארץ״ בארה״ב ובקנדה.

אם ברצונך
לקנות או למכור
דירה
פנה אלינו
לין־דר
חברה לנכסים והשקעות בע״מ
רח׳ שמאי 10 כניסה ב׳
טל 233778 ירושלים

הכל בכל בלוח הכפור
ראה עמודים 17, 16, 8, 7, 6, 5
ובמוסף הארץ עמ׳ 23
הלוח הכפור